

2006

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ

Յ Ի Ս ՈՒ Ս Ի Ք Ր Ի Ս Տ Ո Ս Ի

Ի ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՎԱՆՍ ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒ

ՅԱՄԻ 1874 ՌՅԻԳ

1827 2006

Ն Ա Խ Ա Դ Ր Ո Ի Թ Ի Ի Ն

Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս Ի Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն Ի Ն

Աւետարանս որ ըստ Մատթէոսի գրեալ է, զի ինքն Մատթէոս աշակերտ տեառն գրեաց զաւետարանս շոյս : Եւ պատմէ մեզ 'ի սկզբանն զըստ մարմնոյ ծնունդ փրկչին 'ի զաւակէ Դաւթի . վասն որոյ և զազգահամարն ժողովէ մինչև 'ի Քրիստոս՝ ազգս քաւասուն և երկու : Իերէ ըստ կարգի և զմկրտութիւն Յովհաննու, և 'ի լերինն 'ի զիւաց զխորձութիւնն, և նշանս և արուեստս մեծամեծս 'ի փրկչէն եղեալ, և զընարուութիւն աշակերտացն, և վասն խորհրդոյ մատնութեանն . և զկատարածն, զի մասնեցաւ Պիղատոսի . և խաչեցաւ մարմնով, և մարմինն եղաւ 'ի գերեզմանի, և զինուորքն բաժանեցին զՀանդերձս նորա : Նոյն և զերրորդ աւուր յարութիւնն, և զպատուէր աշակերտացն՝ աշակերտել զամենայն հեթանոսս և մըկըրտել զնոսս . պատուիրեաց լինել ընդ նոսս զամենայն աւուրս մինչև 'ի կատարած աշխարհի :

Մատթէոս գրեաց զաւետարանս իւր յԵրուսաղէմ՝ քաղաքի 'ի լեզու Եբրայեցի՝ զկնի ութ ամի համբաւնալոյ փրկչին, 'ի խնդրոյ եկեղեցւոյն Երուսաղէմի :

Մատթէոս թարգմանի՝ երգ կենաց :

Ս Կ Ի Զ Բ Ն Գ Լ Խ Ո Յ

ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՆ ՈՐ ԸՍՏ ՄԱՏԹԷՈՍԻ

Վասն մոզուցն	ԳԼ. 46.
Վասն կոտորածի մանկանցն	Թ. 1
Վասն կոտորածի մանկանցն	Թ. 16
Վասն յառաջընթաց քարոզութեանն Յովհաննու Մկրտչին	Կ. 1
Վասն վարդապետութեան փրկչին	Կ. 22

Վասն երանութեանց	Կ.	2
Վասն բորտաին	Ն.	1
Վասն հարիւրապետին	Ն.	5
Վասն զորանչին Պեարոսի	Ն.	14
Վասն բժշկութեան ամենայն ցաւոց	Ն.	16
Վասն՝ որ ոչ ետ հրաման երթալ զկնի	Ն.	19
Վասն սաստեղցն 'ի վերայ ջուրցն	Ն.	23
Վասն զիււահարացն	Ն.	28
Վասն անդամալուծին	Թ.	1
Վասն Մատթէի	Թ.	9
Վասն դասեր ժողովրդապետին	Թ.	18
Վասն տեռատեսին	Թ.	20
Վասն երկուց կուրացն	Թ.	27
Վասն խուլ և համբ դիւահարին	Թ.	32
Վասն առաքելոցն իչխանութեան	Ժ.	1
Վասն առաքելոցն Յովհաննու զաշակերտան	Ժա.	2
Վասն՝ որոյ ձեռն գօսացեալ էր	Ժբ.	10
Վասն կոյր և համբ դիւահարին	Ժբ.	22
Վասն՝ որ խնդրէին Խանս	Ժբ.	38
Վասն առակացն	Ժդ.	1
Վասն Յովհաննու և Հերովդի	Ժդ.	1
Վասն հինգ հացիցն	Ժդ.	15
Վասն երթալոցն 'ի վերայ ծովուն	Ժդ.	22
Վասն անցանելոցն զպատուիրանաւն Այ	Ժե.	1
Վասն կնոջն Քանանացւոյ	Ժե.	21
Վասն բժշկելոյ զժողովուրդն	Ժե.	29
Վասն եօթն հացիցն	Ժե.	32
Վասն խմորոյ Փարիսեցւոցն	Ժզ.	6
Վասն որ 'ի կեսարիա հարցմանն	Ժզ.	13
Վասն այլակերպութեանն տեառն	Ժէ.	1
Վասն լուսնահարին	Ժէ.	14
Վասն խնդրելոյ զերկրամեանն	Ժէ.	23
Վասն հարցանելոցն՝ թէ ո՛ր է 'ի մէջ մեծ	Ժը.	1
Վասն առակի հարիւր ոչխարին	Ժը.	12
Վասն թողոյ զբիւր տաղանդն	Ժը.	23
Վասն հարցմանն արձակելոյ Կան զկինն	Ժթ.	1
Վասն հարցանելոյ մեծատանն զՅիսուս	Ժթ.	16

Վասն վարձկանու թեան մշակացն	Ն.	1
Վասն որդւոցն Չերեղեայ	Ն.	20
Վասն երկուց կուրացն	Ն.	29
Վասն իշոյն և յաւանակին	Իւ.	1
Վասն կուրացն և կաղացն	Իւ.	14
Վասն չորանալոյ թղենւոյն	Իւ.	18
Վասն հարցանելոյ զտէրն՝ քահանայապետիցն և ծերոց	Իւ.	23
Վասն երկուց որդւոցն առակաց	Իւ.	28
Վասն այգւոյն առակին	Իւ.	33
Վասն կոչեցելոցն ՚ի հարսանիսն	Իբ.	1
Վասն դահեկանին, որով փորձեցին զտէրն	Իբ.	15
Վասն Սաղուկեցւոցն	Իբ.	23
Վասն օրինականացն	Իբ.	34
Վասն տեառն հարցանելոյն զՓարիսեցիսն	Իբ.	41
Վասն վայ տալոյ դպրացն և Փարիսեցւոցն	Իբ.	13
Վասն կատարածի	Իդ.	3
Վասն աւուրն և ժամուն	Իդ.	36
Վասն տասն կուսանացն	Իե.	1
Վասն զտաղանդան տալոյ	Իե.	14
Վասն դալատանն տեառն	Իե.	31
Վասն օծանելոյն զտէրն իւղով	Իզ.	6
Վասն պատրաստելոյ զպատեքն	Իզ.	17
Վասն օրինաւոր խորհրդոյն	Իզ.	26
Վասն մատնութեան տեառն	Իզ.	41
Վասն ուրացու թեան Պեարոսի	Իզ.	69
Վասն Յուդայի զըմանն	Իէ.	3
Վասն խնդրելոյ զտէրունական մարմինն	Իէ.	57
Վասն իւղաբեր կանանցն	Իը.	1

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

Ը Ս Տ Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս Ի

ԳԼ. Ա.

- 1 Գ Ի Ր Բ ծննդեան Յիսուսի Բրիտանոսի որդւոյ Դաւթի որդւոյ Աբրահամու:
- 2 Աբրահամ ծնաւ զԻսահակ, Իսահակ ծնաւ զՅակովբ, Յակովբ ծնաւ զՅուդա և զԷղլարս նորա:
- 3 Յուդա ծնաւ զՓարէս և զԶարա 'ի Թամարայ, Փարէս ծնաւ զԵղրոն, Եղրոն ծնաւ զՍրամ:
- 4 Սրամ ծնաւ զԱմինադաբ, Ամինադաբ ծնաւ զՆաասոն, Նաասոն ծնաւ ըզՍաղմոն:

- Սաղմոնն ծնաւ զԲոոս 'ի Հռէքաբայ, 5
 Բոոս ծնաւ զՈվբէթ 'ի Հռուծայ, Ով-
 բէթ ծնաւ զՅեսսէ, Յեսսէ ծնաւ ըզ-
 րաւիթ արբայ:
- Գաւիթ ծնաւ զՍողոմոնն 'ի Կնոջէն 6
 Ուրիայ:
- Սողոմոնն ծնաւ զՐոբովամ, Րոբովամ 7
 ծնաւ զԱբիա, Աբիա ծնաւ զԱսափ:
- Ասափ ծնաւ զՅովսափատ, Յովսափատ 8
 ծնաւ զՅովրամ, Յովրամ ծնաւ զՈզիա:
- Ոզիա ծնաւ զՅովլաթամ, Յովլաթամ 9
 ծնաւ զԱքազ, Աքազ ծնաւ զԵղէկիա:
- Եղէկիա ծնաւ զՄանասէ, Մանասէ 10
 ծնաւ զԱմովս, Ամովս ծնաւ զՅովսիա:
- Յովսիա ծնաւ զՅէքոնիա և զԷղբարս 11
 նորա առ դերութեամբն Բաբելացոց:
- Յետ դերութեանն Բաբելացոց ծնաւ 12
 Յէքոնիա զՍաղաթիէլ, Սաղաթիէլ
 ծնաւ զԶօրաբաբէլ:
- Զօրաբաբէլ ծնաւ զԱբիուդ, Աբիուդ 13
 ծնաւ զԵղիակիմ, Եղիակիմ ծնաւ զԱ-
 զովր:
- Ազովր ծնաւ զՍադուկ, Սադուկ ծնաւ 14
 զԱբին, Աբին ծնաւ զԵղիուդ:
- Եղիուդ ծնաւ զԵղիազար, Եղիազար 15
 ծնաւ զՄատթան, Մատթան ծնաւ
 զՅակովբ:
- Յակովբ ծնաւ զՅովսէփ զայրն Մարէ 16

- մայ՝ որում խօսեցեալ զՄարիամ կոյս .
 յորմէ ծնաւ Յն, որ անուանեցաւ Քն:
- 17 Արդ ամենայն ազգքն յԱբրահամէ մինչև ի Պաւլոս՝ ազգք չորեքտասանք, և ի Պաւլոսէ մինչև ի գերութիւնն Բաբելոնացոց՝ ազգք չորեքտասանք. և ի գերութենէն Բաբելոնացոց մինչև ի Քրիստոս ազգք չորեքտասանք:
- 18 Եւ Յիսուսի Քրիստոսի ծնունդն էր այսպէս: Խօսեցեալ զմայր նորա Մարիամ Յովսէփու, մինչև եկեալ առ միմեանս՝ գտաւ յղացեալ ի հողւոյն սրբոյ:
- 19 Եւ Յովսէփ այր նորա, քանզի արդար էր և ոչ կամէր առակել զնա, խորհեցաւ լռելեայն արձակել զնա:
- 20 Եւ մինչդեռ նա զայս ածէր զմտաւ, ահա հրեշտակ տեառն ի տեսեան երևեցաւ նմա՝ և ասէ. Յովսէփ որդի Պաւլոսի, մի երկնչիր առնուլ առ քեզ զՄարիամ կին քո. քանզի որ ի նմայն ծնեալ է՝ ի հողւոյն սրբոյ է:
- 21 Ծնցի որդի, և կոչեցես զանուն նորա Յիսուս, զի նա փրկեցէ զԺողովուրդ իւր ի մեղաց իւրեանց:
- 22 Այլ այս ամ եղև, զի լցցի որ ասացան ի նմէ ի ձեռն Եսայեայ մարգարէի:
- 23 Ահա կոյս յղացի՝ և ծնցի որդի, և կոչեցեն զանուն նորա Եմմանուէլ. որ

Թարգմանի՛ ընդ մեզ Աստուած :
 Եւ զարթուցեալ Յովսէփ՛ի քնոյ անտի , 24
 արարորակս հրամայեաց նմա հրեշտակն
 տեառն , և առ յինքն զկինն իւր :
 Եւ ոչ գիտէր զնա , մինչև ծնաւ զորդին 25
 իւր զանդրանիկ և կոչեաց զանուն նորա
 Յիսուս :

Գ Լ Բ

Եւ ՚ի ծնանելն Յնի ՚ի Բեթղէհէմ 1
 Հրէաստանի յաւուրս Հերովդի արքայի ,
 ահա մոգք յարևելից եկին յԵրուսաղէմ :
 Եւ ասէն . ո՛ւր է որ ծնաւ արքայն Հը- 2
 րէից , զի տեսաք զաստղն նորա յարևել ,
 և եկաք երկիր պագանել նմա :
 Եւ իբրև լուաւ արքայ Հերովդէս՝ խռո- 3
 վեցաւ , և նմ՛ Երուսաղէմ ընդ նմա :
 Եւ ժողովեալ զնմ՛ գրահանայապետս և 4
 զգպիրս ժողովրդեանն , հարցանէր ՚ի նո-
 ցանէ թէ ո՛ւր ծնանիցի Քրիստոսն :
 Եւ նոքա ասէն ցնա . ՚ի Բեթղէհէմ 5
 Հրէաստանի . զի այսպէս գրեալ է ՚ի
 ձեռն մարգարէին :
 Եւ դու Բեթղէհէմ երկիր Յուդայ , 6
 ոչ ինչ կրտսեր ես յիշխանս Յուդայ . ՚ի
 քէն ելցէ ինձ իշխան , որ հովուեսցէ
 զժողովուրդ իմ զԵսրայէլ :
 Յայնժամ Հերովդէս դադա կոչեաց 7

- զմոգան, և ստուգեաց 'ի նոցանէ զժամանակ աստեղն երևելոյ:
- 8 Եւ արձակեալ զնոսա 'ի Բեթղեհէմ, ասէ. գնացէք ստուգեցէք վ'ն մանկանն, և յորժամ գտանիցէք՝ ազդ արասջիք ինձ, զի և ես եկեալ երկիր պագից նմա:
- 9 Եւ նոքա իբրև լուան 'ի Թադաւորէն՝ գնացին, և ահա աստղն զոր տեսին յարևելք՝ առաջնորդեաց նոցա, մինչև եկեալ եկաց 'ի վերայ ուր էր մանուկն:
- 10 Իբրև տեսին զաստղն, խնդացին յոյժ ուրախութիւն մեծ:
- 11 Եւ իբրև մտին 'ի տուն, տեսին զմանուկն հանդերձ Մարեմաւ մարջն իւրով, և անկեալ երկիր պագանէին նմա. և բացեալ զգանձս իւրեանց՝ մատուցին նմա պատարագս՝ օսկի և կնդրուկ և զըմուռս:
- 12 Եւ հրաման առեալ 'ի տեսլեան չդառնալ անդրէն առ Հերովդէս, ընդ այլ ճանապարհ գնացին յաշխարհն իւրեանց:
- 13 Եւ իբրև գնացին նոքա անտի, ահա հրեշտակ տեառն երևէր 'ի տեսլեան Յովսեփու, և ասէր. արի՛ առ զմանուկդ և զմայր իւր՝ և իախիր յԵգիպտոս, և անդ լինիջիր՝ ցորժամ ասացից քեզ. քանզի 'ի խնդիրէ Հերովդէս կորուսա նել զմանուկդ:

Եւ նա յարուցեալ առ զմանուկն և ըզ 14
մայր իւր զիշերի՛ և զնաց յՅգիպտոս.
և անդ էր մինչև ցվախճանն Հերովդի:
Չի լցցի ասացեալն ՚ի տեառնէ՛ ՚ի ձեռն 15
մարդարէին, որ ասէ. յՅգիպտոսէ կո-
չեցից զորդի իմ:

Յայնժամ իբրև ետես Հերովդէս թէ 16
խաբեցաւ ՚ի մոգուց անտի, բարկացաւ
յոյժ. և առաքեաց կոտորեաց զամենայն
մանկունսն որ էին ՚ի Բեթղէհէմ և
յամենայն սահմանս նորա՝ յերկեմենից
և ՚ի խոնարհ, ըստ ժամանակին զոր
ստուգեաց ՚ի մոգուց:

Յայնժամ կատարեցաւ ասացեալն ՚ի 17
ձեռն Երեմիայ մարդարէի որ ասէ:

Ձայն դուժեաց ՚ի Հռամայ, ողբումն և 18
լալումն և աշխարումն յոյժ. Հռաքէլ
լայր զորդիս իւր, և ոչ կամէր մխիթարիլ
զի ոչ էին:

Եւ ՚ի վախճանէն Հերովդի, ահա հը- 19
րեշտակ տեառն ՚ի տեսլեան երևէր Յով
սեփայ յՅգիպտոս:

Եւ ասէր. արի՛ առ զմանուկդ և զմայր 20
իւր, և զնա յերկիրն Խորայելի. զի մե-
ռան որ խնդրէին զանձն մանկանդ:

Եւ նա յարուցեալ առ զմանուկն և 21
զմայր նորա, և եկն յերկիրն Ինժի:

Եւ իբրև լուաւ եթէ Սրբեղայոս թա. 22

գաւորեաց Հրէաստանի փոխանակ Հե-
րովդի հօրն իւրոյ, երկեալ երթալ
անդր. և հրաման առեալ ՚ի տեսլեան,
գնաց ՚ի կողմանս Քալիլեացոց:

23 Եւ եկեալ բնակեցաւ ՚ի քաղաքին որ
կոչէր Նազարեթ, զի լցցի բան մարգա-
րէիցն, թէ Նազովրեցի կոչեսցի:

ԳԼ. Գ

1 Յաւուրնս յախոսիկ գայ Յովհաննէս
Մկրտիչ քարոզել յանապատին Հրէաս-
տանի:

2 Եւ ասել, ապաշխարեցէք՝ զի մերձեալ
է արքայութիւնն երկնից:

3 Զի սա է վասն որոյ ասացաւ ՚ի ձեռն
Եսայեայ մարգարէի, որ ասէ. ձայն
բարբառոյ յանապատի, պատրաստ ա-
րարէք զձանապարհ տեառն. և ուղիղ
արարէք զչաւիղս նորա:

4 Եւ ինքն Յովհաննէս ունէր հանդերձ
՚ի ստեոյ ուղտու, և գօտի մաշկեղէն
ընդ մէջ իւր. և կերակուր նորա էր մա-
րախ և մեղր վայրենի:

5 Յայնժամ ելանէին առ նա ամենայն Ե-
րուսաղէմացիք և ամենայն Հրէաստան
և ամենայն կողմն Յորդանանու:

6 Եւ մկրտէին ՚ի նմանէ ՚ի Յորդանան, և
խոստովան լինէին զմեղս իւրեանց:

Եւ տեսեալ զբազումս 'ի Սաղուկեցւոցն 7
 և 'ի Փարիսեցւոց եկեալս 'ի մկրտութիւնս
 նորա, ասէ ցնոսա. ծնունդք իժից, ո՞
 ցոյց ձեզ փախչել 'ի բարկութենէն որ
 գալոցն է:

Արարէք այսուհետեւ պտուղ արժանի 8
 ապաշխարութեան:

Եւ մի համարիցիք ասել յանձինս թէ 9
 ունիմք մեք հայր զԱբրահամ. ասեմ
 ձեզ, զի կարող է Աճ 'ի քարանցս յայս-
 ցանէ յարուցանել որդիս Աբրահամու:

Զի աւասիկ տասպար առ արմին ծառոց 10
 դնի. նմ ծառ որ ոչ առնիցէ զպտուղ
 բարի՝ հատանի և 'ի հուր արկանի:

Ես մկրտեմ զձեզ ջրով յապաշխարու 11
 թիւն. բայց որ զկնի իմ գայ՝ հզօրագոյն
 է քան զիս, և ես չեմ բաւական բառ-
 նալ զհօշիկս նորա. նա մկրտեսցէ զձեզ
 'ի հոգին սուրբ և 'ի հուր:

Որոյ հեծանոցն 'ի ձեռին իւրում, և 12
 սրբեսցէ զկալ իւր և ժողովեսցէ զցո-
 բեանն 'ի շտեմարանս իւր, և զյարդն
 այրեսցէ անշէջ հրով:

Յայնժամ գայ Յն 'ի Գալիլէէ 'ի Յորդա 13
 նան առ Յովհաննէս՝ մկրտել 'ի նաննէ:

Եւ Յովհաննէս արդելու զնա և ասէ. 14
 Ինձ պիտոյ է 'ի քէն մկրտել, և դու առ
 ին գաս:

- 15 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա.
Թոյլ տուր այժմ, զի այսպէս վայել է
մեզ ընուլ զամենայն արդարու թիւն. և
ապա թոյլ ետ նմա:
- 16 Եւ իբրև մկրտեցաւ Յն, ել վաղվաղակի
'ի ջրոյ անտի. և ահա բացան նմա եր-
կինք, և ետես զհոգին Ա. յ զի իջանէր
իբրև զաղաւնի, և դայր'ի վերայ նորա:
- 17 Եւ ահա ձայն յերկնից որ ասէր, դա է
որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ:

ԳԼ. Դ

- 1 Յայնժամ վարեցաւ Յիսուս յանապատ
'ի հողւոյն՝ փորձիլ 'ի սատանայէ:
- 2 Եւ պահեալ զքառասուն տիւ և զքա-
ռասուն գիշեր՝ ապա քաղցեաւ:
- 3 Եւ մատուցեալ փորձին ասէ ցնա. եթէ
որդի ես Աստուծոյ՝ ասա զի քարինքս
այսոքիկ հաց լինիցին:
- 4 Եւ պատասխանի ետ և ասէ. դրեալ է՝
թէ ոչ հացիւ միայն կեցցէ մարդ, այլ
ամբանիւ որ ելանէ 'ի բերանոյ Ա. յ:
- 5 Յայնժամ առեալ ածէ զնա սատանայ 'ի
քաղաքն սուրբ, և կացուցանէ զնա 'ի
վերայ աշտարակի տաճարին:
- 6 Եւ ասէ ցնա. եթէ որդի ես Ա. յ՝ արկ
գրեզ անտի 'ի վայր. զի դրեալ է թէ
հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է ՚ն

քո՝ և ՚ի վերայ ձեռաց բարձրին զբեզ,
 զի մի երբէք հարցես զբարի զոան քո:
 Ասէ ցնա դարձեալ Յիսուս. գրեալ է, 7
 թէ ոչ փորձեսցես զտէր Աստուած քո:
 Գարձեալ առնուած է զնա սատանայ ՚ի 8
 լեառն մի բարձր յոյժ, և ցուցանէ նմա
 զամենայն թագաւորութիւնսս շխարհի
 և զփառս նոցա.

Եւ ասէ ցնա, զայս ամ քեզ տաց՝ եթէ 9
 անկեալ երկիր պագանիցես ինձ:

Յայնժամ ասէ ցնա Յո. երթ յետս իմ 10
 սատանայ, զի գրեալ է՝ տն Այբուամեր-
 կիր պագցես, և զնա միայն պաշտեսցես:

Ապա եթող զնա սատանայ, և ահա 11
 հրեշտակք մատեան և պաշտէին զնա:

ԲԲ Եւ իբրև լուաւ Յիսուս եթէ Յովհան 12
 նէս մատնեցաւ, մեկնեցաւ զնաց ՚ի
 Գալիլեա:

Եւ թողեալ զՆազարեթ, եկն բնակե- 13
 ցաւ ՚ի Կափառնաուամ ՚ի ծովեղերին, ՚ի
 սահմանս Զաբուղոնի և Նեփթաղիմայ:
 Զի լցցի բանն որ ասացաւ ՚ի ձեռն Ե- 14
 սայեայ մարգարէի.

Երկիր Զաբուղոնի և երկիր Նեփթա- 15
 զիմայ՝ ճանապարհ ծովու՝ յայնկոյս Յոր-
 դանանու, Գալիլեա հեթանոսաց:

Ժողովուրդ որ նստէր ՚ի խաւարի՝ ետես 16
 լոյս մեծ. և որոց նստէին յաշխարհին և

- 'ի սա. երս մահու՛ լոյս ծագեաց նոցա :
- 17 Յայնմ հետէ սկսաւ քարոզել Յո՛ւ և աւսել . ապաշխարեցէք՝ զի մերձեալ է արքայութիւն երկնից :
- 18 Մինչ դեռ զգնայր Յո՛ւ ընդ եզր ծովուն Քալիլեացոց , ետես երկուս եղբարս՝ զՍիմոն զկոչեցեալն Պետրոս , և զՄնդրէաս եղբայր նորա՝ արկեալ ուռւկան 'ի ծով . քանզի ձկնորսք էին :
- 19 Եւ ասէ ցնոսա . եկայք զկնի իմ , և արարից զձեզ որսորդս մարդկան :
- 20 Եւ նոցա թողեալ վաղվաղակի զգործիսն՝ դնացին զհետ նորա :
- 21 Եւ մատուցեալ անտի յառաջ՝ ետես այլ երկուս եղբարս , զՅակոբոս Զբէրէայ և զՅովհաննէս զեղբայր նորա՝ 'ի նաւի՝ Զբէրէաւ հանդերձ հարբն իւրեանց , մինչ կազմէին զուռւկանս իւրեանց . և կոչեաց ցնոսա :
- 22 Նոցա թողեալ վաղվաղակի ցնան և զհայրն իւրեանց , դնացին զհետ նորա :
- 23 Եւ շրջէր Յո՛ւ ընդ նմ կողմն Քալիլեացոց . ուսուցանէր 'ի ժողովուրդս նոցա և քարոզէր զաւետարանն արքայութե , և բժշկէր զնմ հիւանդութիւնս և զնմ ախտս 'ի ժողովրդեանն :
- 24 Եւ ել լուր նր ընդ նմ երկիրն Սսորւոց , և մատուցին առ նա զնմ հիւանդս՝ որ

1827-2006

նեղեալ էին 'ի պէսպէս ցաւս և 'ի տան-
ջանս, և զդիւահարս և զլուսնոտս և
զանդամալոյծս, և բժշկեաց զնոսա:

Եւ երթային զհետ նորա ժողովուրդք 25
բազումք՝ 'ի Գալիլէէ և 'ի Գեկապօլեաց
և յԵմէմէ և 'ի Հրեաստանէ և յայնկոյս
Յորդանանու, և բժշկեաց զնոսա:

Գ Լ Ե

ԲԳ Եւ տեսեալ զժողովուրդսն՝ ել 'ի 1
լեռուն. և իբրև նստաւ անդ՝ մատեան
առ նա աշակերտք նորա:

Եւ բացեալ զբերան իւր ուսուցանէր 2
զնոսա, և ասէր:

Երանի աղքատաց հոգւով, զի նոցա է 3
արքայութիւն երկնից:

Երանի սղաւորաց, զի նոքա մխիթա- 4
րեսցին:

Երանի հեզոց, զի նոքա ժառանգես- 5
ցեն զերկիր:

Երանի որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն 6
արդարութեան, զի նոքա յագեսցին:

Երանի ողորմածաց, զի նոքա ողորմու- 7
թիւն գացեն:

Երանի այնոցիկ որ սուրբ են սրտիւք, 8
զի նոքա զՍտուած տեսցեն:

Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որ 9
դիք Ստուածոյ կօչեսցին:

- 10 Երանի որ հալածեալ իցեն վն արդա-
րութե, զի նոցա է արքայութի երկնից:
- 11 Երանի է ձեզ՝ յորժամ նախատիցեն
զձեզ և հալածեսցեն, և ասիցեն զամե-
նայն բան չար զձէնջ սուտ վասն իմ:
- 12 Յնծացէք և ուրախ լերուք, զի վարձք
ձեր բազում են յերկինս. զի այսպէս
հալածեցին զմարգարէսն որ յառաջբան
զձեզ էին:
- 13 Գուք էք աղ երկրի. ապա թէ աղն ան-
համի՛ իւ յաղիցի. ոչ իմիք ազգիցէ այ-
նուհետև, բայց եթէ ընկենուլ ար-
տաքս՝ և կոխան լինել՛ի մարդկանէ:
- 14 Գուք էք լոյս աշխարհի. ոչ կարէ քա-
ղաք թաքչել՝ որ ՚ի վերայ լերին կայցէ:
- 15 Եւ ոչ լուցանեն ճրագ և գնեն ընդ
գրուանաւ, այլ ՚ի վերայ աշտանակի. և
լոյս տայ ամենեցուն՝ որ ՚ի տանն իցեն:
- 16 Այնպէս լուսաւորեսցէ լոյս ձեր առա-
ջի մարդկան, որպէս զի տեսցեն զգործս
ձեր բարիս, և փառաւորեսցեն զհայր
ձեր որ յերկինս է:
- 17 Մի համարիք եթէ եկի լուծանել զօ- ԲԳ
րէնս կամ զմարգարէս. ոչ եկի լուծա-
նել՝ այլ ընուլ:
- 18 Ամէն ասեմ ձեզ՝ մինչև անցցեն երկինք
և երկիր յովտ մի, որ նշանախեց մի է,
ոչ անցցէ յօրինացն և ՚ի մարգարէից՝

մինչև ամենայն եղիցի:

Որ որ լուծցէ մի ինչ ՚ի պատուիրանացս 19
 յայսցանէ ՚ի փոքունց, և ուսուսցէ այն-
 պէս զմարդիկ, փոքր կոչեացի յարքայու-
 թէ երկնից. իսկ որ արասցէ և ուսուսցէ,
 նա մեծ կոչեացի յարքայութէ երկնից:
 Բայց ասեմ ձեզ, զի եթէ ոչ առաւել 20
 լուցու արդարութիւն ձեր աւելի քան
 զգարացն և զՓարիսեցւոց, ոչ մտանիցէք
 յարքայութիւն երկնից:

Լուարուք զի ասացաւ առաջնոցն թէ 21
 մի սպանաներ. զի որ սպանանիցէ՝ պար-
 տական լիցի դատաստանի:

Այլ ես ասեմ ձեզ, եթէ ամ որ բար 22
 կանայ եղբօր իւրում տարապարտուց,
 պարտաւոր լիցի դատաստանի. և որ ա-
 սիցէ ցեղբայր իւր յիմար, պարտաւոր
 լիցի ատենի. և որ ասիցէ ցեղբայր իւր
 մորոս, պարտաւոր լիցի ՚ի գեհէն հրոյն:
 Եթէ մատուցանիցես զպատարագքո՛ր ՚ի 23
 վերայ սեղանոց, և անդ յիշեցես՝ եթէ
 եղբայր քո ունի ինչ խէթ գբէն:

Թող զպատարագն քո առաջի սեղա 24
 նոյն. երթ նախ հաշտեաց ընդ եղբօր
 քում, և ասպա եկեալ մատուցիր զպա-
 տարագն քո:

Եր իրաւախոհ ընդ ոսոխի քում վաղա 25
 գոյն, մինչդեռ իցես ընդ նմա ՚ի ճանա-

պարհի. դուցէ մատնիցէ զքեզ ոտին
դատաւորի, և դատաւորն դահճի, և
արկանիցիս ՚ի բանս:

26 Այլէն ասեմ քեզ, ոչ ելանիցես անտի
մինչև հատուցանիցես զյետին նաքա-
րակիսն:

27 Լուարուք զի ասացաւ, մի շնար:

28 Բայց ես ասեմ ձեզ, եթէ ամ որ հայի ՚ի
կին մարդ առ ՚ի ցանկանալոյ նմա, ան-
դէն շնացաւ ընդ նմա ՚ի սրտի իւրում:

29 Եթէ ակն քո աջ դայթակղեցուցանէ
զքեզ, խլեա զնա և ընկեա ՚ի քէն. զի
լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կորի-
ցէ, և մի ամենայն մարմինդ քո անկա-
նիցի ՚ի դեհէն:

30 Եւ եթէ աջ ձեռն քո դայթակղեցու-
ցանէ զքեզ, հատ զնա և ընկեա ՚ի քէն.
լաւ է քեզ եթէ մի յանդամոց քոց կո-
րիցէ, և մի ամենայն մարմինդ քո արկա-
նիցի ՚ի դեհէն:

31 Ապաքէն ասացաւ, եթէ որ արձակիցէ
զկին իւր՝ տացէ նմա զարձակմանն:

32 Բայց ես ասեմ ձեզ, եթէ ամենայն որ
արձակէ զկին իւր առանց բանի պոռն-
կութեան՝ նա տայ նմա շնալ. և որ զար-
ձակեալն առնէ՝ շնայ:

33 Դարձեալ լուարուք զի ասացաւ առաջ-
նոցն. մի երդնուցուս սուտ, բայց հա-

- տուսցես տեառն զերդմունս քո:
- Այլ ես ասեմ ձեզ՝ ամենեւին մի երդ- 34
նուլ, մի յերկինս՝ զի աթոռ է ՍՅ:
- Եւ մի յերկիր՝ զի պատուանդան է ոտից 35
նորա, և մի յերուսաղէմ՝ զի քաղաք է
մեծի արքայի:
- Եւ մի՛ի դուռնս քո երդնուցուս, զի ոչ 36
կարես մազ մի սպիտակ առնել՝ կամ
թուխ:
- Այլ եղիցի ձեր բան, այոն՝ այո, և ոչն՝ 37
ոչ. զի աւելին քան զայն՝ ՚ի չարէն է:
- Լուարուք զի ասացաւ, ակն ընդ ական 38
և ատամն ընդ ատաման:
- Այլ ես ասեմ ձեզ, մի կալ հակառակ 39
չարին. այլ եթէ որ օճիցէ ապտակ յաջ
ծնօտ քո՝ դարձօ նմա և զմիւսն:
- Եւ որ կամիցի որ դատել և առնուլ ըզ- 40
չապիկս քո, թող ՚ի նա և զբաճկոն քո:
- Եւ որ տարապարհակ վարիցէ զքեզ 41
մղոն մի, երթ ընդ նմա և երկուս:
- Որում խնդրէ ՚ի քէն՝ տուր. և որ կամի 42
փոխ առնուլ ՚ի քէն՝ մի դարձուցաներ
զերեսս:
- Լուարուք ապաքէն զի ասացաւ. սի 43
րեսցես զընկեր քո և ատեսցես զթշնա-
մին քո:
- Այլ ես ասեմ ձեզ. սիրեցէք զթշնամիս 44
ձեր. օրհնեցէք զանիծիչս ձեր. բարի

արարէք ատելեաց ձերոց, և աղօթս արարէք ՚ի վերայ այնոցիկ՝ որ լլկենն ըզձեզ և հալածեն:

45 Զի եղիջիք որդիք հօր ձերոց որ յերկինսն է. զի զարեգակն իւր ծագէ ՚ի վերայ չարաց և բարեաց, և ածէ անձրև ՚ի վերայ արդարոց և մեղաւորաց:

46 Զի եթէ սիրիցէք զայնոսիկ որ սիրենն զձեզ՝ զինչ վարձք իցեն, ոչ ապաքէն և մաքսաւորք զնոյն գործեն:

47 Եւ եթէ տայցէք միայն ողջոյն բարեկամաց ձերոց՝ զինչ աւելի առնէք. ոչ ապաքէն մաքսաւորք և մեղաւորք զնոյն գործեն:

48 Արդ եղերուք դուք կատարեալք, որպէս և հայրն ձեր երկնաւոր կատարեալ է:

ԳԼ Զ

1 Զգոյշ լերուք ողորմութե՛ ձերում՝ մի առնել առաջի մարդկան, որպէս թէ ՚ի ցոյց ինչ նոցա. դուցէ և վարձս ոչ ընդունիցիք ՚ի հօրէն ձերմէ՝ որ յերկինսն է:

ԲԵ

2 Այլ յորժամ առնիցես ողորմութիւն, մի հարկաներ փող առաջի քո, որպէս կեղծաւորքն առնեն ՚ի ժողովուրդս և ՚ի հրապարակս, որպէս զի փառաւորեսցին ՚ի մարդկանէ. ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ այն իսկ են վարձք նոցա:

Այլ դու յորժամ ողորմութիւն առնիցես, 3
մի գիտասցէ ձախքո զինչ գործէ աջքո:

Որպէս զի եղիցի ողորմութիւնքո՛ր ծա- 4
ծուկ. և հայրն քո որ տեսանէ՛ր ծա-
ծուկ՝ հատուցէ քեզ յայտնապէս:

Եւ յորժամ յաղօթս կայցես, մի լինի- 5
ցիս որպէս կեղծաւորքն. զի սիրեն՛ի
ժողովուրդս և յանկիւնս հրասպարակաց
կալ յաղօթս, որպէս զի երևեսցին մարդ-
կան. ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ այն խսկ են
վարձք նոցա:

Այլ դու յորժամ կայցես յաղօթս, 6
մուտ՛ի սենեակ քո և փակեա զդուրս
քո, և կաց յաղօթս առ հայր քո՛ր ծա-
ծուկ. և հայրն քո որ տեսանէ՛ր ծա-
ծուկ, հատուցէ քեզ յայտնապէս:

Եւ յորժամ կայցէք յաղօթս, մի շատա- 7
խօսք լինիք իբրև զհեթանոսն. զի հա-
մարին եթէ՛ր ի բազում խօսից իւրեանց
լսելի լինիցին:

Արդ մի նմանիցէք նոյն. զի գիտէ հայրն 8
ձեր՝ զինչ պիտոյ է ձեզ, մինչ չև ձեր
խնդրեալ ինչ իցէ՛ր նմանէ:

Եւ արդ՝ այսպէս կացէք դուք յաղօթս. 9
հայր մեր որ յերկինս, սուրբ եղիցի ա-
նուն քո:

Եկեսցէ արքայութիւնքո. եղիցին կամք 10
քո՛ որպէս յերկինս և յերկրի:

- 11 Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ
այսօր :
- 12 Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և
մեք թողումք մերոց պարտապանաց :
- 13 Եւ մի տանիր զմեզ ՚ի փորձու թիւն, այլ
փրկեա զմեզ ՚ի չարէ. զի քո է արքայու ի
և զօրութիւն և փառք յաւիտեանս. ամէն :
- 14 Զի եթէ թողուցուք մարդկան զյան-
ցանս նոցա, թողցէ և ձեզ հայրն ձեր
երկնաւոր :
- 15 Ապա թէ ոչ թողուցուք մարդկան զյան-
ցանս նոցա, և ոչ հայրն ձեր թողցէ
ձեզ զյանցանս ձեր :
- 16 Եւ յորժամ պահչիցէք՝ մի լինիք իբրև
զկեղծաւորսն արտմեալք. որ ապակա-
նեն զերեսս իւրեանց, որպէս զի երևես-
ցին մարդկան թէ պահչիցեն. ամէն ա-
սեմ ձեզ, այն իսկ են վարձք նոցա :
- 17 Այլ դու յորժամ պահչիցես, օժ զգլուխ
քո և լուա զերեսս քո :
- 18 Զի մի երևեսցիս մարդկան իբրև ըզ-
պահող. այլ հօրն քում ՚ի ծածուկ. և
հայրն քո որ տեսանէ ՚ի ծածուկ, հա-
տուսցէ քեզ յայանապէս :
- 19 Մի գանձէք ձեզ գանձս յերկրի, ուր
ցեց և ուտիճ ապականեն, և ուր գողք
ական հատանեն և գողանան :
- 20 Այլ գանձեցէք ձեզ գանձս յերկինս,

ուր ոչ ցեց և ոչ ուտի՝ ապականեն, և
 ոչ գողք ական հատանեն և գողանան:
 Զի ուր գանձք ձեր են՝ անդ և սիրտք 21
 ձեր եղիցին:

ԲԶ Ըրագ մարմնոյ ակն է. եթէ ակն քո 22
 առատ է, ամ մարմինդ լուսաւոր եղիցի:
 Ապա թէ ակն քո չար է՝ ամենայն մար- 23
 մինդ խաւարին եղիցի. իսկ արդ եթէ
 լոյսդ որ ՚ի քեզ է խաւար է, խաւարն
 որչափ ևս:

Ոչ որ կարէ երկուց տերանց ծառայել. 24
 կամ զմին ատիցէ և զմիւսն սիրիցէ,
 կամ զմին մեծարիցէ և զմիւսն արհա-
 մարհիցէ. ոչ կարէք Ստուծոյ ծառայել
 և Մամոնայի:

Վասն այդորիկ ասեմ ձեզ. մի հոգայք 25
 վասն ոգւոց ձերոց՝ զինչ ուտիցէք կամ
 զինչ ըմպիցէք. և մի՛ վասն մարմնոց ձե-
 րոց՝ թէ զինչ ագանիցիք. ոչ ապաքէն
 ոգի առաւել է քան զկերակուր և մար-
 մին քան զհանդերձ:

Հայեցարուք ՚ի թռչունս երկնից՝ զի ոչ 26
 վարեն և ոչ հնձեն և ոչ ժողովեն ՚ի շտե-
 մարանս, և հայրն ձեր երկնաւոր կե-
 րակրէ զնոսա. ոչ ապաքէն դուք առա-
 ւել էք քան զնոսա:

Իսկ արդ՝ ո՛ր ձէնջ առ հոգալ իւրում՝ 27
 յաւելուլ կարիցէ ՚ի հասակ իւր կան-

դուն մի:

- 28 Եւ վասն հանդերձի զի՞ հողայք. հայեցարուք ՚ի շուշանն վայրենի՝ ո՞րպէս աւճէ. ոչ ջանայ և ոչ նիւթէ:
- 29 Ասեմ ձեզ զի և ոչ Սողոմոն յամենայն ՚ի փառսն իւրում զգեցաւ իբրև զմի ՚ի նոցանէ:
- 30 Իսկ եթէ զխօսն ՚ի վայրի որ այսօր է և վաղիւն ՚ի հնոց արկանի, Աստուած այնպէս զգեցուցանէ, ո՞րչափ և սառաւել զձեզ թերահաւատք:
- 31 Մի այսուհետև հողայցէք և ասիցէք, զի՞նչ կերիցուք կամ զի՞նչ արբցուք կամ զի՞նչ զգեցուք:
- 32 Զի զայդ ամենայն հեթանոսք խնդրեն. քանզի գիտէ հայրն ձեր երկնաւոր թէ պիտոյ է ձեզ այդ ամենայն:
- 33 Խնդրեցէք նախ զարքայութիւնն Ս, յև զարդարուի՞նք. և այդ ամ յաւելցի ձեզ:
- 34 Մի այսուհետև հողայցէք վասն վաղուին, զի վաղիւն վասն իւր հողասցի. շատ է աւուրն չար իւր:

Գ. Լ. Է

- 1 Մի դատիք՝ զի մի դատիցիք:
- 2 Զի որով դատաստանաւ դատիք՝ դատելոց էք. և որով չափով չափէք՝ չափեցի ձեզ:

Բ. Է

Ձի տեսանեսս զշիւղ յական եղբօր 3
քո, և ՚ի քումականդ զգերանդ ոչ տես-
սանեսս:

Կամ զիսորդ ասես ցեղբայր քո, [Թող 4
հանից զշիւղդ յականէ քումմէ. և ա-
հաւարիկ ՚ի քումականդ գերան կայ:
Կեղծաւոր՝ հան նախ զգերանդ յակա- 5
նէ քումմէ, և ապա հայեսցիս հանել
զշիւղն յականէ եղբօր քո:

Մի տայք զսրբութիւն շանց, և մի ար- 6
կանէք զմարդարիտս ձեր առաջի խողաց,
զի մի առ ոտն կոխեսցեն զնոսս և
դարձեալ երգիծուցանիցեն զձեզ:

Խնդրեցէք և տացի ձեզ, հայցեցէք և 7
դաջիք, բախեցէք և բացցի ձեզ:

Ձի ամ որ խնդրէ՝ առնու, և որ հայցէ՝ 8
գտանէ, և որ բախէ՝ բացցի նմա:

Ո՞րիցէ ՚ի ձէնջ մարդ՝ ցոր խնդրիցէ որ- 9
դի իւր հաց, միթէ քա՞ր տայցէ նմա:

Եւ կամ խնդրիցէ ձուկն, միթէ օձ 10
տայցէ նմա:

Արդ եթէ դուք որ չարդ էք՝ գիտէք 11
պարզևս բարիս տալ որդւոց ձերոց,
որչափ ևս առաւել հայրն ձեր որ յեր-
կինս է տացէ բարիս այնոցիկ որ խըն-
դրեն զնա:

Չամենայն որ միանգամ կամիջիք՝ թէ 12
արասցեն ձեզ մարդիկ՝ այնպէս և դուք

արարէք նոցա. զի այն իսկ են օրէնքն և մարդարէք:

- 13 Մտէք ընդ նեղ դուռն. քանզի ընդարձակ է դուռնն և համարձակ ճանապարհն՝ որ տանի ՚ի կորուստ, և բազումք են որ մտանեն ընդ նա:
- 14 Քանզի անձուկ է դուռնն և նեղ ճանապարհն՝ որ տանի ՚ի կեանս, և սակաւք են որ դտանեն զնա:
- 15 Զգոյշ լերուք ՚ի սուտ մարդարէիցն՝ որ գան առ ձեզ հանդերձիւք ոչխարաց, և ՚ի ներքոյ են գայլք յափշտակողք:
- 16 Ի պողոյ նոցա ծանիջիք զնոսա. միթէ քաղիցեն ՚ի փշոց խաղող՝ կամ ՚ի տատասկէ թուղ:
- 17 Այսպէս ամ ծառ բարի՝ պտուղ բարի առնէ, և ծառ չար՝ պտուղ չար առնէ:
- 18 Ոչ կարէ ծառ բարի՝ պտուղ չար առնել, և ոչ ծառ չար՝ պտուղ բարի առնել:
- 19 Ամենայն ծառ որ ոչ առնէ պտուղ բարի, հատանի և ՚ի հօր արկանի:
- 20 Ապա ՚ի պողոյ նոցա ծանիջիք զնոսա:
- 21 Ոչ ամ որ ասէ ցիս՝ տէր տէր, մտցէ յարքայութիւն երկնից. այլ որ առնէ զկամս հօր իմոյ որ յերկինսն է:
- 22 Բազումք ասիցեն ցիս յաւուրն յայնմիկ. տէր տէր՝ ոչ յանուն քո մարգարէացաք, և յանուն քո դևս հանաք, և յա-

նունքո զօրութիւնս բազումն արարաք :
 Եւ յայնժամ ասացից ցնն, եթէ ոչ եր 23
 բէք գիտէի զձեզ . ՚ի բայ կացէք յինէն
 ամենեքեան՝ ոյք գործէիք զանօրէնութի :
 Ամենայն որ լսէ զբանս իմ զայսոսիկ և 24
 առնէ զսոսա, նմանեսցի առն իմաստ-
 նոյ՝ որ շինեաց զտուն իւր՝ ՚ի վերայ վիմի :
 Իջին անձրեք և խաղացին գետք, շնչե 25
 ցին հողմք՝ և բախեցին զտունն, և ոչ
 կործանեցաւ . քանզի ՚ի վերայ վիմի
 հաստատեալ էր :

Եւ նամ որ լսէ զբանս իմ զայսոսիկ և 26
 ոչ առնէ զսոսա, նմանեսցի առն յիմա-
 րի՝ որ շինեաց զտուն իւր՝ ՚ի վերայ աւազոյ :
 Իջին անձրեք՝ յարեան գետք, շնչեցին 27
 հողմք՝ հարին զտունն և անկաւ . և էր
 կործանումն նորա մեծ յոյժ :

Եւ եղև իբրև կատարեաց Յն զամենայն 28
 զբանս զայսոսիկ, զարմանային ժողո-
 վուրդքն ընդ վարդապետութիւն նորա :
 Զի իբրև իշխանութեամբ ուսուցա 29
 նէր՝ և ոչ որպէս դպիրքն :

ԳԼ Ը

Այլ իբրև էջ՝ ՚ի լեռնէ անտի, գնացին 1
 զկնի նորա ժողովուրդք բազումք :
 Եւ ահա մատուցեալ բորոտ մի, երկիր 2
 պազանէր նմա և ստէր . տէր եթէ

կամիս՝ կարող ես զիս սրբել:

- 3 Զգեաց զձեռն իւր և հասոյց ՚ի նա Յ՞
և ասէ. կամիմ՝ սրբեաց. և վաղվաղա-
կի սրբեցաւ ՚ի նմանէ բորոտութիւնն:
- 4 Եւ ասէ ցնա Յ՞. զգոյշ լեր՝ մի ումեք
ասիցես. այլ երթ ցոյց զանձն քո քա-
հանային և մատո զպատարագն զոր հրա-
մայեաց Մովսէս, ՚ի վկայութիւն նոցա:
- 5 Եւ մտեալ ՚ի կափառնատում, մատեաւ
առ նա հարիւրապետ մի, աղաչէր զնա:
- 6 Եւ ասէր. տէր՝ մանուկ իմ անկեալ կայ
՚ի տան անդամալոյ՞ չարաչար տանջե՞լ:
- 7 Ասէ ցնա Յ՞. ես եկից և բժշկեցից զնա:
- 8 Պատասխանի ետ հարիւրապետն՝ և ա-
սէ. տէր՝ չեմ բաւական եթէ ընդ յար-
կաւ իմով մտցես. այլ ասա բանիւ, և
բժշկեսցի մանուկն իմ:
- 9 Քանզի և ես այր մի եմ ընդ իշխանու-
թեամբ, ունիմ ընդ ինև զինուորս. ա-
սեմ սմա երթ՝ և երթայ, և այլում թէ
եկ՝ և դայ, և ծառայի իմում թէ արա
զայս՝ և առնէ:
- 10 Իբրև լուաւ Յիսուս զարմացաւ, և ասէ
ցայնոսիկ որ զհետն երթային. ամէն
ասեմ ձեզ՝ և ոչ յարայելի այսպիսի
հաւատս գտի երբէք:
- 11 Բայց ասեմ ձեզ, զի բազումք յարևելից
և յարևմտից եկեսցեն՝ և բազմեսցին ընդ

Աբրահամու և ընդ Սահակայ և ընդ
Յակոբու յարքայութեան երկնից :

Եւ որդիքն արքայութեան ելցեն ՚ի խաւ 12
ւարն արտաքին . անդ եղիցի լալ և կըր-
ճել ատամանց :

Եւ ասէ Յն ցհարիւրապետն . երթ՝ և 13
որպէս հաւատացերդ եղիցի քեզ . և ող-
ջացաւ մանուկն նորա յաւուր յայնմիկ :

Եւ եկեալ Յն ՚ի տուն Պետրոսի , ետես 14
զի զորանչնր անկեալ զնէր տապացեալ :
Կալաւ զձեռանէ նորա՝ և եթող զնա 15
ջերմնն . յոտն եկաց և պաշտէր զնոսա :

Իբրև եղև երեկոյ՝ մատուցին առ նա 16
դիւահարս բազումն , և եհան զայսն
բանիւ , և զնմ հիւանդոսն բժշկեաց :

Զի լցցի բանն որ ասացաւ ՚ի ձեռն Եւ 17
սայեայ մարգարէի . նա զհիւանդութիս
մեր վերացոյց , և զցաւս մեր եբարձ :

Գ.Կ Տեսեալ Յիսուսի ժողովուրդս բազումն 18
զիւրև , հրամայեաց երթալ յայնկոյս :

Եւ մատուցեալ դպիր մի ասէ ցնա . 19
վարդապետ՝ եկից և ես զինի քո յոր
վայր և երթիցես :

Ասէ ցնա Յիսուս . աղուեսուց որջք քոն 20
և թռչնոց երկնից բոյք նայլ որդւոյ մար
դոյ ոչ քոյ՝ ուր դիցէ զգլուխ իւր :

Եւ մի ոմն յաշակերտացն նր ասէ ցնա . 21
տէր՝ տուր ինձ հրաման զի երթայց

նախ թաղեցից զհայր իմ:

- 22 Ստէ ցնա Յն. եկ զինի իմ, և թող տուր մեռելոցն թաղել զմեռեալս իւրեանց:
- 23 Եւ իբրև եմուտ ՚ի նաւն, զնացին ըզկնի նորա աշակերտքն նորա:
- 24 Եւ ահա շարժումն մեծ եղև ՚ի ծովուն՝ մինչ նաւին ծածկել յալեաց անտի, և ինքն ննջէր:
- 25 Եւ մատուցեալ աշակերտքն յարուցին զնա և ասէն. տէր, փրկեա զմեզ զի կորնչիմք:
- 26 Եւ ասէ ցնոսա. ընդէր վատասիրտք էք սակաւահաւատք. յայնժամ յարուցեալ սաստեաց հողմոցն և ծովուն, և եղև խաղաղութիւն մեծ:
- 27 Եւ մարդիկն զարմացան՝ և ասէին. որ պիտի որ իցէ սա, զի և հողմք և ծով հնազանդին սմա:
- 28 Եւ իբրև անց յայնկոյս յերկիրն Գերգեսացոց, պատահեցին նմա դիւահարք երկու՝ ելեալք ՚ի գերեզմանացն, չարաչարք յոյժ. որպէս զի չէր հնարան ցանելու մեք ընդ այն ճանապարհ:
- 29 Եւ ահա աղաղակեցին և ասէն. զի կայ մեր և քո՝ Յիսուս որդի Ստուծոյ, եկիր տարաժամ տանջել զմեզ:
- 30 Եւ էր հեռադոյն ՚ի նոցանէ երամակ մի խողից արօտական:

- Եւ դեքն աղաչէին զնա և ասէին. եւ 31
 թէ հանես զմեզ աստի, հրաման տուր
 մեզ երթալ յերամակ խողիցն:
- Եւ ասէ ցնոսա, երթայք. և նորա եւ 32
 լեալ գնացին յերամակն խողից, և դի-
 մեաց ամենայն երամակն 'ի դարէ ան-
 տի 'ի ծով, և մեռան 'ի ջուրսն:
- Եւ խողարածքն փախեան, և երթեալ 33
 'ի քաղաքն սպամեցին զամենայն, և զիրս
 դիւահարացն:
- Եւ ահա ամենայն քաղաքն ել ընդ աւ 34
 ռաջ Յիսուսի. իբրև տեսին զնա՝ աղա-
 չեցին զի գնացէ 'ի սահմանաց նոցա:

Գ Լ Թ

- Եւ մտեալ 'ի նաւ անց յայնկոյս, և եկն 1
 'ի քաղաք իւր:
- Եւ ահա մատուցին առ նա անդամաւ 2
 լոյծ մի, որ դնէր 'ի մահիձն. և տեսեալ
 Յիսուսի զհաւատս նոցա, ասէ ցանդա-
 մալոյձն. թողեալ լիցին քեզ մեղք քո:
- Եւ ահա ոմանք 'ի դպրացն ասեն ընդ 3
 միտս. հայհոյէ դա:
- Եւ ծանուցեալ Յիսուսի զխորհուրդս 4
 նոցա՝ ասէ ցնոսա. ընդէր խորհիք դուք
 չարիս 'ի սիրտս ձեր:
- Զինչ դիւրին է, ասե՞լ թողեալ լիցին 5
 քեզ մեղք քո, թէ ասելարի և շրջեաց:

- 6 Այլ զի գիտասջիք եթէ իշխանութիւն
 ունի որդի մարդոյ յերկրի թողուլ ըզ-
 մեզս . յայնժամ ասէ ցանդամալոյճն . ա-
 րի ան զմահիճն քո և երթ'ի տունքո :
- 7 Եւ յարուցեալ գնաց 'ի տուն իւր :
- 8 Իբրև տեսին ժողովուրդքն , զարմացան .
 և փառաւորաւնէին զԱստուած զտուիչն
 այնպիսի իշխանութեան՝ մարդկան :
- 9 Եւ անցեալ ընդ այն Յիսուսի՝ ետես Գ.Բ.
 զայր մի զի նստէր 'ի մաքսաւորութեան
 Մատթէոս անուն . և ասէ ցնա , եկ զինի
 իմ . և յարուցեալ գնաց զինի նորա :
- 10 Եւ եղև իբրև բազմեալ էր նա 'ի տան ,
 և ահա բազում մաքսաւորք և մեղաւորք
 եկեալ և բազմեալ էին ընդ Յիսուսի և
 ընդ աշակերտս նորա :
- 11 Իբրև տեսին Փարիսեցիք՝ ասեն ցաշա-
 կերտս նորա . ընդէր ընդ մաքսաւորս և
 ընդ մեղաւորս ուտէ վարդապետն ձեր :
- 12 Իսկ Յս իբրև լուաւ՝ ասէ ցնոսա . ոչ է
 պիտոյ բժիշկ կարողաց՝ այլ հիւանդաց :
- 13 Երթայք ուսարուք զինչ է , զողորմու-
 թիւն կամիմ և ոչ զզոհ . զի ոչ եկի կո-
 չէլ զարդարս այլ զմեղաւորս :
- 14 Յայնժամ մատեան առ նա աշակերտքն
 Յովհաննու և ասեն . ընդէր մեք և Փա-
 րիսեցիքն պահեմք յաճախ , և քո աշա-
 կերտքդ ոչ պահեն :

Ասէ ցնոսա Յիսուս. միթէ մարթի կնչ 15
 իցէ մանկանց առաջատի սուգ առնուլ՝
 մինչ փեսայն ընդ նոսա իցէ. այլ եկեացեն
 առուրք՝ յորժամ բարձցի՝ ի նոցանէ փե-
 սայն, և ապա պահեցեն:

Այ որ արկանէ կապերա անթափ ՚ի վե 16
 ըոյ հնացեալ ձորձոյ՝ զի առնու ելանէ
 զլուծութիւն նորա ՚ի հանդերձէն, և ևս
 չար պատառումն լինի:

Եւ ոչ արկանէն գինի նոր ՚ի տիկս հինս. 17
 ապա թէ ոչ՝ տիկքն պատառին և գի-
 նին հեղու և տիկքն կորնչին. այլ ար-
 կանէն զգինի նոր ՚ի տիկս նորա, և եր-
 կորին պահին:

Գ.Գ. Մինչ դեռ նա զայս խօսէր ընդ նոսա, 18
 ահա իշխան մի մատուցեալ երկիր պա-
 գանէր նմա և ասէր. դուստր իմարդ ևս
 վախճանեցաւ. այլ եկեալ գիցես զձեռն
 քո ՚ի վերայ նորա և կեցցի:

Յարեաւ Յիսուս և գնաց զկնի նորա 19
 աշակերտօքն հանդերձ:

Եւ ահա կին մի տեռատես երկոտասան 20
 ամեայ՝ մատուցեալ յետոյ մերձեցաւ
 ՚ի դրօշակ հանդերձի նորա:

Քանզի ասէր ՚ի մտի իւրում, թէ միայն 21
 մերձենամ ՚ի հանդերձս նորա փրկիմ:

Իսկ Յիսուս իբրև դարձաւ և ետես զնա՝ 22
 ասէ. քաջալերեաց դուստր՝ հաւատք քո

կեցուցին զքեզ. և փրկեցաւ կինն 'ի
ժամէն յայնմանէ:

23 Իբրև եկն Յիսուս 'ի տուն իշխանին, և
ետես զփողարան և ամբօխ յոյժ, ասէ
ցնոսա. 'ի բաց գնացէք:

24 Զի ոչ եթէ մեռեալ է աղջիկդ՝ այլ
ննջէ:

25 Եւ ծաղր առնէին զնա. և իբրև ել ամ
բօսն 'ի բաց, եմօւտ՝ կալաւ զձեռանէ
նորա և յարեաւ աղջիկն:

26 Եւ ել համբաւօ այս ընդ ամենայն եր-
կիրն ընդ այն:

27 Եւ մինչ դեռ անցանէր 12 այն Յ'ս, զհետ Գ.Գ.
եղէն նորա կոյրք երկու, աղաղակէին և
ասէին. ողորմեաց մեզ որդի՝ Վաւթի:

28 Եւ իբրև եկն 'ի տուն, մատեան առ նա
կոյրքն, և ասէ ցնոսա Յիսուս. հաւա-
տայք եթէ կարող եմ առնել ձեզ զայդ.
ասեն ցնա՝ այո տէր:

29 Յայնժամ մերձեցաւ յաչս նոցա և ա-
սէ. ըստ հաւատոց ձերոց եղիցի ձեզ:

30 Եւ բացան աչք նոյ. և սաստեաց նոյ Յ'ս՝
և ասէ. զգոյշ կացէք՝ մի ոք դիտասցէ:

31 Եւ նորա ելեալ համբաւեցին զնա ընդ
ամենայն երկիրն ընդ այն:

32 Եւ յերանելն նոցա արտաքս, ահա մա-
տուցին առ նա այր մի՝ համբ դիւահար:

33 Եւ յերանել դիւին՝ խօսեցաւ համբն.

և զարմացան ժողովուրդքն և ասեն.
Թէ և ոչ երբէք երևեցաւ այսպիսի ինչ
Երայելի :

Իսկ Փարիսեցիքն ասելին թէ իշխանաւն 34
դիւաց հանէ դա զդ.ևս :

ԳԵ Եւ շրջէր Յս ընդ ամ քաղաքս և ընդ 35
դիւղս. ուսուցանէր ՚ի ժողովուրդսնոցա,
և քարողէր զաւետարանն արքայութե.
և բժշկէր զամենայն ախտս և զամենայն
հիւանդութիւնս ՚ի ժողովրդեանն :

Եւ տեսեալ զժողովուրդան՝ զթացաւ 36
՚ի նս. զի էին աշխատեալք և ցրուեալք
իրբև զոչխարս որոց ոչ իցէ հովիւ :

Յայնժամ ասէ ցաշակերտսն իւր. հունձք 37
բազում են և մշակք սակաւ :

Արդ աղաչեցէք զտէր հնձոց՝ զի հանցէ 38
մշակս ՚ի հունձս իւր :

ԳԼ Ժ

Եւ կոչեցեալ առ ինքն զերկոտասա 1
նեսին աշակերտսն իւր, ետ նոցա իշ-
խանութիւն այսոց սղծոց՝ հանել զնս, և
բժշկել զամցաւս և զամ հիւանդութիս :
Եւ առաքելոցն երկոտասանից էին ա 2
նուանք այսոքիկ. առաջին Սիմոն՝ ա-
նուանեալն Պետրոս և Անդրէաս եղ-
բայր նորա :

Յակորոս Զերեթեայ և Յովհաննէս 3

եղևայր նորա. Փիլիպպոս և Բարթո-
ղոմէոս. Թովմաս և Մատթէոս մաք-
սաւոր. Յակոբոս Ալփեայ և Աբբէոս՝
որ անուանեցաւ Թադէոս:

4 Սիմոն Կանանացի և Յուդա Իսկա-
րիովտացի՝ որ և մատնեաց զնա:

5 Զնոսա երկոտասանեսին առաքեաց Յի-
սուս, պատուիրեաց նոցա և ասէ. ՚ի ճա-
նապարհ հեթանոսաց մի երթայցէք և
՚ի քաղաք Սամարացւոց մի մտանիցէք:

6 Այլ երթայք առաւել առ ոչխարսն կռ-
բուսեալ տանն Խորայելի:

7 Եւ իբրև երթայցէք՝ քարողեցէք և ասա-
ցէք թէ մերձեալ է արքայուի երկնից:

8 Զհիւանդս բժշկեցէք, զբորոտս սրբ-
բեցէք, զգլխահատէք, ձրի առիք և ձրի
տուր:

9 Մի ստանայք ոսկի և մի արծաթ և մի
պղինձ ՚ի գօտիս ձեր:

10 Մի պարկ ՚ի ճանապարհ, և մի երկուս
հանդերձս, մի կօշիկս, մի ցուպ. զի ար-
ժանի է մշակն կերակրոյ իւրոյ:

11 Յոր քաղաք մտանիցէք կամ ՚ի գեօղ,
հարցանիցէք թէ ո՞ր է ՚ի նմա արժանի.
և անդ լինիջիք մինչև ելանիցէք անտի:

12 Եւ իբրև մտանիցէք ՚ի տունն, ողջոյն
տաջիք նմա և ասասջիք. ողջոյն տանս
այսմիկ:

Եթէ իցէ տունն արժանի, եկեսցէ ող 13
 ջոյնն ձեր ՚ի վերայ նր. ապա թէ ոչ իցէ
 արժանի, ողջոյնն ձեր առ ձեզ դարձցի:

Եւ որ ոչ ընկալցի զձեզ և ոչ լուիցէ 14
 բանից ձերոց, իբրև ելանիցէք ՚ի տա-
 նէն կամ ՚ի քաղաքէն յայնմանէ, թօ-

թափեսջիք զփոշին յօտից ձերոց:

Ամէնասեմ ձեզ, դիւրագոյն լիցի երկրին 15
 Սոդոմացոց և Գոմորացոց յաւուրն
 դատաստանի, քան քաղաքին այնմիկ:

Գ.Ձ. Ահաւասիկ ես առաքեմ զձեզ իբրև զոչ 16
 խարս ՚ի մէջ գայլոց. եղերուք այսու-
 հետև խորագէտք իբրև զօձս, և միա-
 միտք իբրև զաղաւնիս:

Չգոյշ վնիջիք ՚ի մարդկանէ. զի մատ 17
 նեոցեն զձեզ յատեանս, և ՚ի ժողո-
 վուրդս իւրեանց տանջեսցեն զձեզ:

Եւ առաջի դատաւորաց և թաղաւորաց 18
 տանիցին զձեզ վասն իմ ՚ի վկայութիւն
 նոցա և հեթանոսաց:

Այլ յորժամ մատնեսցեն զձեզ, մի հո 19
 գայցէք թէ սրպէս կամ զինչ խօսիցիք,
 զի տայի ձեզ ՚ի ժամուն յայնմիկ զինչ
 խօսիցիք:

Ձի ոչ եթէ դուք իցէք որ խօսիցիքն, 20
 այլ հոգին հօր ձերոյ՝ որ խօսիցի ՚ի ձեզ:

Մատնեսցէ եղբայր զեղբայր ՚ի մաս, և 21
 հայր զորդի. և յարիցեն որդիք ՚ի վերայ

Հարց և սպանանիցեն զնոսա :

- 22 Եւ եղիջիք ատեցեալք յամենեցունց վն անուան իմոյ . իսկ որ համբերեսցէ ՚ի սպառ , նա կեցցէ :
- 23 Եւ յորժամ հալածեսցեն զձեզ ՚ի քաղաքիս յայսմիկ՝ փախիջիք յայլ . և եթէ յայնմանէ հալածիցեն զձեզ՝ փախիջիք ՚ի միւս . ամէն ասեմ՝ ձեզ , ոչ սպառեսջիք զքաղաքս Իսրայելի՝ մինչև եկեսցէ որդի մարդոյ :
- 24 Ոչ է աշակերտ առաւել քան զվարդապետ , և ոչ ծառայ քան զտէր իւր :
- 25 Շատ իցէ աշակերտին եթէ եղիցի իբրև զվարդապետ իւր , և ծառային՝ իբրև զտէր իւր . եթէ զտանուտէրն Բէեզզեբուզ կոչեցին , որչափ ևս առաւել զնւտանիս նորա :
- 26 Մի այսուհետև երկնչիցիք ՚ի նոցանէ . զի ոչ ինչ է ՚ի ծածուկ՝ որ ոչ յայտնեսցի , և գաղտնի որ ոչ ծանիցի :
- 27 Զոր ասեմ՝ ձեզ ՚ի խաւարի՝ ասացէք ՚ի լոյս . և զոր լէք յունկանէ՝ քարոզեցէք ՚ի վերայ տանեաց :
- 28 Եւ մի երկնչիք յայնցանէ՝ որ սպանանեն զմարմին , և զողի ոչ կարեն սպանանել . այլ երկերուք զուք առաւել յայնմանէ որ կարողն է զողի և զմարմին կորուսանել ՚ի գեհենի :

- Ո՞չ ապաքէն երկու ճանձղուկք դանկի 29
միջ վաճառին, և մի ՚ի նոցանէ յերկիր
ոչ անկցի առանց հօր ձերոյ:
- Այլ ձեր և ամիսկ հեր գլխոյ թուելէ: 30
- Եւ արդ մի երկնչիցիք, զի լաւ էք քան 31
զբազում ճանձղուկս:
- Ամենայն որ խոստովանեցի յիս առաջի 32
մարդկան, խոստովանեցից և ես զնմա
նէ առաջի հօր իմոյ որ յերկինսն է:
- Եւ որ ուրացի զիս առաջի մարդկան, 33
ուրացայց և ես զնա առաջի հօր իմոյ որ
յերկինսն է:
- Մի համարիք եթէ եկի արկանել խա 34
զաղութիւն յերկիր. ոչ եկի արկանել
խազաղութիւն, այլ սուր:
- Քանզի եկի քակել զայր ՚ի հօրէ իւրմէ, 35
և զգուսար ՚ի մօրէ իւրմէ, և զհարսն ՚ի
սկեսրէ իւրմէ:
- Եւ թչնամիք առն ընտանիք իւր: 36
- Որ սիրէ զհայր կամ զմայր առաւել քան 37
զիս՝ ոչ է ինձ արժանի. և որ սիրէ զուսար
կամ զգուսար առաւել քան զիս՝ չէ ինձ
արժանի:
- Եւ որ ոչ առնու զիսչ իւր և գայ զինի 38
իմ, չէ ինձ արժանի:
- Որ գտանէ զանձն իւր՝ կորուսցէ զնա, և 39
որ կորոյս զանձն իւր վ՛ս իմ, գտցէ զնա:
- Որ ընդունի զձեզ՝ զիս ընդունի, և որ 40

- զիս ընդունի՝ ընդունի զառաքիչն իմ։
- 41 Որ ընդունի զմարգարէյանուն մարգարէի՝ զվարձս մարգարէի առցէ. և որ ընդունի զարդար յանուն արդարոյ՝ ըզվարձս արդարոյ առցէ։
- 42 Եւ որ արբուսցէ միում՝ ի փոքրկանցս յայսցանէ բաժակ մի ջուր ցուրտ միայն՝ յանուն աշակերտի, ամէն ասեմ ձեզ ոչ կորուսցէ զվարձս իւր։

ԳԼ. ԺԱ.

- 1 Եւ եղև իբրև կատարեաց Յիսուս ԳԼ զպատուէր երկոտասանից աշակերտացն իւրոց, զնաց անտի քարոզէլ և ուսուցանել ի քաղաքս նոցա։
- 2 Իսկ Յովհաննէս իբրև լուաւ ի բանտին զգործսն Քրիստոսի, առաքեաց ի ձեռն աշակերտացն իւրոց։
- 3 Եւ ասէ ցնա. դո՛ւ ես որ գալոցն ես, եթէ այլում ակնկալցուք։
- 4 Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ասէ ցնուսա. զնացէք պատմեցէք Յովհաննու, զոր լուայք և տեսիք։
- 5 Կոյրք տեսանեն, կազք զնան, բորոտք սրբին և խուլք լսեն և մեռեալք յառնեն և աղքատք աւետարանին։
- 6 Եւ երանեղէ որ ոչ գայթակղեցի յիս։
- 7 Եւ իբրև նորա զնացին, սկսաւ Յիսուս

ասել ցժողովուրդսն զՅովհաննէս, զի՛նչ
 ելէք տեսանել յանապատին, եղէ՞զն
 շարժուն՝ի հողմոյ:

Այլ զի՛նչ ելէք տեսանել. մարդ՝ի 8
 հանդերձս փափկութե՛զ զարդարեալ. ա-
 հաւանիկ որ զփափուկսն զգեցեալ են՝
 ՚ի տունս թագաւորաց են:

Այլ զի՛նչ ելէք տեսանել. մարդարէ՞ 9
 այո ասեմ՝ ձեզ, և առաւել ևս քան ըզ-
 մարդարէ:

Ձի նա է վ՛ն որոյ գրեալն է. ահա ես ա 10
 աքքեցից զհրեշտակ իմ առաջի երեսաց
 քոյ՝ որ պատրաստեցէ զճանապարհս
 քո առաջի քո:

Այն ասեմ՝ ձեզ՝ չէ յարուցեալ՝ի ծը 11
 նունդս կանանց մեծ քան զՅովհաննէս
 Մկրտիչ. բայց փոքրիկն յարքայութե՛զ
 երկնից մեծ է քան զնա:

Բայց յաւուրցն Յովհաննու Մկրտչի 12
 մինչև ցայժմ՝ արքայութի՛ն երկնից բռն-
 նադատի, և բռունք յափշտակեն զնա:
 Քանզի նմ՝ օրէնք և մարդարէք՝ մինչև 13
 ցՅովհաննէս մարդարեացան:

Եւ թէ կամիք ընդունել՝ նա է Եղիա 14
 որ դալոցն է:

Որ ունիցի ահանջս լսելոյ, լուիցէ: 15

Ո՛ւմ նմանեցուցից զազգս զայս. նման 16
 է մանկուոյ որ նստիցին՝ի հրապարակս,

կարդայցեն զընկերս իւրեանց :

17 Եւ ասիցեն, փողս հարաք ձեզ և ոչ կաքաւեցէք, ողբացաք ձեզ և ոչ կոծեցարուք :

18 Եկն Յովհաննէս, ոչ ուտէր և ոչ ըմպէր. և ասեն՝ դե գոյ՛ի նմա :

19 Եկն որդի մարդոյ՝ ուտէ և ըմպէ. և ասեն, ահա այր կերող և արբեցող, բարեկամ մաքսաւորաց և մեղաւորաց. և արդարացաւ իմաստուն յորդուոց իւրոց :

20 Յայնժամ սկսաւ նախատել զքաղաքսն՝ յորս եղեն բազում զօրութիւնք նորա, և ոչ ապաշխարեցին :

21 Վայ քեզ Քորազին, վայ քեզ Բեթսայիդա. զի եթէ՛ի Տիւրոս և՛ի Սիդոն եղեալ էին զօրութիւնքն որ՛ի ձեզ եղեն, վաղու ևս արդեօք խորդով և մնիւրով ապաշխարեալ էր :

22 Բայց ասեմ ձեզ. դիւրագոյն լիցի երկրին Տիւրոսի և Սիդոնի յաւուրն դատաստանի՝ քան ձեզ :

23 Եւ դու կափառնաում, մի մինչև յերկինս բարձրացիս, այլ մինչև ՚ի դժոխս լիջես. զի եթէ՛ի Սոգոմ եղեալ էին զօրութիւնքն՝ որ՛ի քեզ եղեն, ապա քէն կային ևս մինչև ցայսօր :

24 Բայց ասեմ ձեզ՝ եթէ՛ երկրին Սոգոմացւոց դիւրագոյն լիցի յաւուրն դա-

տաստանի՛ քան քեզ:

ԳԿ Յայնմ ժամանակի պատասխանի ետ Յո 25
 և ասէ. գոհանամ զքէն հայր՝ տր երկնի
 և երկրի. զի ծածկեցեր զայս յիմաս-
 տնոց և ՚ի գիտնոց և յայտնեցեր տղայոց:
 Այո հայր, զի այսպէս հաճոյ եղև ա 26

ուաջի քո:

Ամենայն ինչ տուաւ ինձ ՚ի հօրէ իմմէ. 27
 և ոչ որ ճանաչէ զորդի՛ եթէ ոչ հայր, և
 ոչ զհայր որ ճանաչէ՛ եթէ ոչ որդի, և
 ում որդին կամիցի յայտնել:

Եկայք առ իս ամենայն վաստակեալք և 28
 բեռնաւորք, և ետ հանգուցից զձեզ:

Առէք զուժ իմ ՚ի ձեզ, և ուսարուք 29
 յինէն՝ զի հեզ եմ և խոնարհ սրտիւ, և
 գտջիք հանգիստ անձանց ձերոց:

Ձի լուծ իմ քաղցր է և բեռն իմ փոքր 30
 ողի:

ԳԼ ԺԲ

ԳԲ Յայնժամ գնաց Յո ընդ արտորայն 1
 նոցա ՚ի շաբաթու. և աշակերտքն նորա
 քաղցեան, և սկսան հասկ կորզել և
 ուտել:

Փարիսեցիքն իբրև տեսին՝ ասէն ցնա. 2
 ահաւասիկ աշակերտքն քո գործեն, զոր
 ոչ է արժան գործել ՚ի շաբաթու:

Եւ նա ասէ ցնոսա. ոչ իցէ ընթերցեալ 3

- ձեր զոր արար Գաւթիթ յորժամ քաղ-
ցեաւն, և որ ընդ նմայն էին:
- 4 Զիտորդ եմուտ ՚ի տունն Աստուծոյ՝ և
եկեր զհացն զառաջաւորութեան. զոր
ոչ էր օրէն նմա ուտել, և ոչ որոց ընդ
նմայն էին, բայց միայն քահանայից:
- 5 Այամ թէ չիցէ ընթերցեալ յօրէնս՝ զի ՚ի
շաբաթս քահանայքն ՚ի տաճարին պրդ-
ծեն զշաբաթն և անմեղք են:
- 6 Բայց ասեմ ձեզ՝ զի մեծ քան զտաճարն
է աստ:
- 7 Եւ եթէ գիտէիք զինչ է զողորմութիւն
կամիմ և ոչ զզոհ, ապա ոչ դատապար-
տէիք դուք զանպարտն:
- 8 Զի տէր է շաբաթու՝ որդին մարդոյ:
- 9 Եւ գնացեալ անտի Յիսուս՝ եկն ՚ի ժո-
ղովուրդն նոցա:
- 10 Եւ անդ էր այր մի՝ որոյ ձեռն իւր դօ-
սացեալ էր. հարցին ցնա և ասեն, եթէ
պարտ իցէ ՚ի շաբաթու բժշկել. զի չա-
րախօսեցեն զնմանէ:
- 11 Եւ նա ասէ ցնոսա. ո՞վ է ՚ի ձէնջ մարդ՝
որոյ իցէ ոչխար մի, և անկանիցի այն
՚ի խորխորատ ՚ի շաբաթու. միթէ ո՞չ
ունիցի և յարուցանիցէ զնա:
- 12 Իսկ արդ որչափ ևս առաւել է մարդ-
քան զոչխար. ապա ուրեմն պարտ է ՚ի
շաբաթու բարխ գործել:

Յայնժամասէ ցայրն. ձգեա զձեռն քո, 13

և նա ձգեաց, և եղև ողջ իբրև զմիւսն:

Իսկ Փարիսեցիքն ելեալ արտաքս խոր 14

հուրդ առին զնմանէ թէ սրպէս կորուս-
ցեն զնա:

Եւ Յիսուս իբրև գիտաց, մեկնեցաւ ան 15

տի. և զնացին զհետ նորա ժողովուրդք

բազումք, և բժշկեաց զամենեւեան:

Եւ սաստեաց նոցա զի մի յայտնեացեն 16

զնմանէ ումեք:

Զի լցցի որ ասացաւն 'ի ձեռն Եսայեայ 17

մարգարէի:

Սհա մանուկ իմ զոր ընտրեցի, և սի 18

րբ լի իմ ընդ որ հաճեցաւ անձն իմ. եւ

զից զողի իմ'ի վերայնորա, և իրաւունս

հեթանոսաց պատմեցէ:

Ոչ հակառակեցի և ոչ աղաղակեցէ, 19

և ոչ որ լուիցէ 'ի հրապարակս զբարբառ

նորա:

Զեղէզն ջախջախեալ ոչ փշրեցէ, և 20

զպատրոյին առկայծեալ ոչ շիջուցէ.

մինչև հանցէ 'ի յաղթուի զբատաստան:

Եւ յանուննորա հեթանոսք յուսացին: 21

ԳԳ Յայնժամ մատուցաւ առ նա գիււհար 22

մի կոյր և համբ, և բժշկեաց զնա. ոնց

զի համբն և կոյրն խօսիցի և տեսանիցէ:

Զարմացան ամ ժողովուրդքն' և ասէին. 23

մի՞թէ սա՞ իցէ Քնն որդի Գաւթի:

- 24 Բայց Փարիսեցիքն իբրև լուան՝ ասեն.
 ոչ իւիք հանէ դա զդւս՝ եթէ ոչ Բէէդ-
 զէբուղաւ իշխանաւն դիւաց:
- 25 Իբրև գիտաց Յն զխորհուրդսնոցա՝ ասէ
 ցնոսա. ամթագաւորու թի բաժանեալ
 յանձն իւր՝ աւերի. և ամ քաղաք կամ
 տուն բաժանեալ յանձն իւր՝ ոչ կացցէ:
- 26 Եւ եթէ սատանայ զսատանայ հանէ,
 յանձն իւր բաժանեցաւ. արդ՝ զիւրդ
 կացցէ թագաւորու թիւն նորա:
- 27 Եւ եթէ ես Բէէդզէբուղաւ հանեմ
 զդւս, որդիքն ձեր իւ հանիցեն. վասն
 այնորիկ նոքա եղիցին ձեր դատաւորք:
- 28 Ապա թէ հոգւով Աստուծոյ հանեմ ես
 զդւս, ուրեմն հասեալ է ՚ի վերայ ձեր
 արքայութիւն Աստուծոյ:
- 29 Կամ զիւրդ կարէ որ մտանել ՚ի տուն
 հզօրի՝ և զգործիսն նորա յափշտակել,
 եթէ ոչ նախ կապիցէ զհզօրն, և ապա
 զտունն նորա յափշտակիցէ:
- 30 Որ ոչ ընդ իս է, հակառակ իմ է. և որ
 ոչ ժողովէ ընդ իս՝ ցրուէ:
- 31 Վասն այդորիկ ասեմ ձեզ. ամ մեղք և
 հայհոյութիք թողցին մարդկան, բայց
 զհոգւոյն հայհոյութիւն մի թողցի:
- 32 Եւ որ որ ասիցէ բան զորդւոյ մարդոյ՝
 թողցի նմա. բայց որ զհոգւոյն սրբոյ ա-
 սիցէ՝ մի թողցի նմա, մի յայտմ աշխար-

- Հի և մի՛ ՚ի հանդերձելումնս :
 Կամ արարէք զծառն բարի՛ և զպտուղ 33
 նորա բարի, կամ արարէք զծառն չար՛
 և զպտուղ նորա չար . քանզի՛ ՚ի պողոյ
 անտի ծառն ճանաչի :
- Մտունդք իժից , զխորդ կարիցէք բա . 34
 ըիս խօսել՛ որ չարքդ էք . քանզի՛ ՚ի յա
 ւելուածոյ սրտի խօսի բերան :
- Մարդ բարի՛ ՚ի բարի գանձուց սրտի իւ . 35
 ըոյ հանէ զբարիս . և մարդ չար՛ ՚ի չար
 գանձուց սրտի իւ ըոյ հանէ զչարիս :
- Բայց ասեմ ձեզ , թէ ընդ նմ դատարի 36
 բանի զոր խօսիցին մարդիկ , տացեն հա
 մար յաւուրն դատաստանի :
- Զի՛ ՚ի բանից քոյ արդարասցիս , և ՚ի 37
 բանից քոյ պարտաւորեսցիս :
- ԴԴ Յայնժամ պատասխանի ետուն նմա ու 38
 մանք ՚ի դպրացն և ՚ի Փարիսեցւոյ՝ և
 ասեն . վարդապետ՝ կամիմք նշան ինչ
 տեսանել ՚ի քէն :
- Նա պատասխանի ետ և ասէ յնոսա . 39
 ազգ չար և շնացող նշան ինդդէ . և նը
 շան մի տացի նմա , բայց նշանն Յովնա
 նու մարգարէի :
- Զի որպէս էր Յովնան ՚ի փոր կիտին 40
 զերիս տիւս և զերիս գիշերս , նոյնպէս
 եղիցի և որդի մարդոյ ՚ի սիրտ երկրի զե
 ըիս տիւս և զերիս գիշերս :

- 41 Արք Նինուէացիք յարիցեն՝ ՚ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ՝ և դատապարտեսցեն զսա . զի զղջացան ՚ի քարոզութեանն Յովնանու . և արդ աւասիկ մեծ քան զՅովնան է աստ :
- 42 Քշխոյն հարաւոյ յարիցէ՝ ՚ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ՝ և դատապարտեսցէ զսա . զի եկն ՚ի ծագաց երկրի՝ լսել զիմաստութիւնն Սողոմոնի . և ահա մեծ քան զՍողոմոն է աստ :
- 43 Այլ յորժամ այսն պիղծ ելանէ ՚ի մարդոյ՝ շրջի ընդ անջրգին տեղիս . խնդրէ հանգիստ՝ և ոչ գտանէ :
- 44 Յայնժամ ասէ . դարձայց ՚ի տուն իմ ուստի ելի . և եկեալ գտանէ զնա պարապորդ , մաքրեալ և յարգարեալ :
- 45 Յայնժամ երթայ և առնու ընդ իւր եօթն այլ այսս չարագոյնս քան զինքն , և մտեալ բնակէ անդ . և լինի յետինն մարդոյն այնորիկ չար քան զառաջինն . այնպէս եղիցի և ազգիս այսմիկ չարի :
- 46 Մինչդեռ նա ընդ ժողովուրդսն խօսէր , ահա մայր նորա և եղբարք նորա կային արտաքոյ՝ և խնդրէին խօսել ընդ նմա :
- 47 Եւ ասէ ոմն ցնա . ահա մայր քո և եղբարք քո կան արտաքոյ , և խնդրեն խօսել ընդ քեզ :
- 48 Նա պատասխանի ետ այսմիկ որ ասացն

ցնա, և ասէ. ո՞վ է իմ մայր, կամ ո՞վ էն իմ եղբարք:

Եւ ձգեալ զձեռն իւր յաշակերտսն՝ աւ 49 սէ. ահա մայր իմ և եղբարք իմ:

Ձի որ առնիցէ զկամս հօր իմոյ որ յերկինսն է, նա է իմ եղբայր և քոյր և մայր:

Գ Լ Ժ Գ

Գ Ե Յաւուր յայնմիկ ելեալ Յիսուս ՚ի տանէն՝ նստաւ առ ծովեզերն: 1

Եւ ժողովեցան առ նա ժողովուրդք բազումք, մինչև մտանել նմա ՚ի նաւն՝ և նստել. և ամենայն ժողովուրդն կայր առ ծովեզերքն: 2

Եւ խօսէր իննս բննն առակօք՝ և ասէր: 3

Ահա ել սերմանահասն սերմանել. և ՚ի սերմանելն իւրում, էր որ անկաւ առ ճանապարհաւ, և եկն թռչուն երկնից՝ և եկեր զնա: 4

Եւ այլն անկաւ յապառաժի, ուր ոչ գոյր հող բազում. և վաղվաղակի բուսաւ. առ ՚ի չգոյէ հիւթոյ երկրին, 5

ի ծագել արևու տապացաւ, և զի ոչ գոյին արմատք՝ չորացաւ: 6

Եւ այլն անկաւ ՚ի մէջ փշոց, և ելին փուշքն և հեղձուցին զնա: 7

Եւ այլն անկաւ յերկիր բարի, և տայր 8

- պտուղ, էր որ հարիւրաւոր, և էր որ վաթսնաւոր, և էր որ երեսնաւոր:
- 9 Որ ունիցի ականջս լսելոյ, լուիցէ:
- 10 Եւ մատուցեալ աշակերտքն ասէն ցնա. ընդէր առակօք խօսիս ընդ նոսա:
- 11 Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնս. քան զի ձեզ տուեալ է գիտել զխորհուրդս արքայութեն երկնից, և նոյ չէ տուեալ:
- 12 Զի ոյր գուցէ՝ տացի նմա և յաւելցի. և ոյր ոչն գուցէ, և զոր ունիցին՝ բարձրի ՚ի նմանէ:
- 13 Վասն այնորիկ առակօք խօսիմ ընդ նս. զի տեսանէն՝ և ոչ տեսանէն, և լսեն՝ և ոչ լսեն, և ոչ առնուն ՚ի միտ:
- 14 Եւ կատարի առ նոսա մարդարէութիւն Եսայեայ՝ որ ասէ. լսելով լուիջիք՝ և մի իմասջիք, և տեսանելով տեսջիք՝ և մի տեսջիք:
- 15 Զի թանձրացաւ սիրտ ժողովրդեանս այսորիկ, և ականջօք իւրեանց ծանունս լուան. և զաչս իւրեանց կախուցին՝ զի մի երբէք տեսցեն աչօք՝ և ականջօք լուիցեն՝ և սրտիւք իմասցին, և դարձցին և բժշկեցից զնոսա:
- 16 Բայց ձեր երանի է աչացդ՝ զի տեսանէն, և ականջաց ձերոց՝ զի լսեն:
- 17 Սմէն ասեմ ձեզ, զի բազում մարդարէք և արդարք ցանկացան տեսանել զոր

տեսանէքդ՝ և ոչ տեսին, և լսել զոր լուսէքդ՝ և ոչ լուան:

Եւ արդ լուարուք դուք զառակ սերմաննացանին: 18

Յամենայնէ որ լէ զբանն արքայութե 19
և ոչ առնու 'ի միտ, դայ չարն և յափըչտակէ զսերմանեան 'ի սիրտ նորա. այն է՝ որ առ ճանապարհաւն սերմանեցաւ:

Եւ որ յապառաժին սերմանեցաւ՝ այն 20
է, որ իբրև լէ զբանն, և վաղվաղակի խնդութք ընդունի զնա:

Բայց քանզի ոչ ունի արմատս յինքեան 21
այլ առ ժամանակ մի է, 'ի լինել ներութեան և հալածանաց վասն բանին՝ վաղվաղակի դայթակղի:

Իսկ որ 'ի մէջ վշոցն սերմանեցաւ՝ այն 22
է, որ իբրև լէ զբանն, և հոգք աշխարհիս և պատրանք մեծութեան հեղձուցանէն զբանն, և լինի անպտուղ:

Իսկ որ յերկիրն բարի սերմանեցաւ՝ այն 23
է, որ իբրև լէ զբանն՝ և 'ի միտ առնու, և տայ զպտուղ. է որ հարիւր և է որ վաթսուն և է որ երեսուն:

ԳՁ Այլ առակ արկ առ նոսա և ասէ. նմա 24
նեցաւ արքայութի երկնից առն, որ սերմանիցէ սերմն բարի յազարակի իւրում:
Եւ 'ի քուն լինել մարդկան, եկն թըշ 25
նամին նորա, և ցանեաց 'ի վերայ ո.

- րոմն՝ի մէջ ցորենոյն՝ և դնաց :
- 26 Եւ իբրև բուսաւ խոտն և արար սլուտուղ, ապա երևեցաւ և որոմին :
- 27 Մատուցեալ ծառայք տանուտեառնն ասեն ցնա. տէր՝ ոչ սերմն բարի սերմա նեցեր յազարակին քում, արդ ուստի ունիցի զորոմին :
- 28 Եւ նա ասէ ցնոսա. այր թշնամի արար զայն. ասեն ցնա ծառայքն. կամիս զի երթիցուք քաղեցուք զայն՝ի բաց :
- 29 Եւ նա ասէ ցնն. մի, գուցէ մինչ քաղիցէք զորոմին, և զցորեանն ընդ նմին՝ի բաց խլիցէք :
- 30 Թոյլ տուք երկոցունց աճել՝ի միասին մինչև ՚ի հունձս, և ՚ի ժամանակի հընձոցն ասացից ցհնձողսն. քաղեցէք նախ զորոմնդ՝ և կապեցէք զայդ խրձուսս առ ՚ի յայրել, և զցորեանն ժողովեցէք ՚ի շտեմարանս իմ :
- 31 Այլ առակ արկ առ նոսա և ասէ. նման է արքայութիւն երկնից հատոյ մանան խոյ. զոր առեալ մարդոյ՝ սերմանեաց յազարակի իւրում :
- 32 Որ փոքր է քան զամ սերմանիս. և յոր ժամ աճիցէ, մեծ է քան զամ բանջարս. և լինի ծառ՝ մինչև գալ թռչնոց երկնից և հանգչել յոստս նորա :
- 33 Այլ առակ խօսեցաւ ընդ նոսա և ասէ.

- նման է արքայու թի երկնից խմորոյ, զոր
 առեալ կնոջ թագոյց ՚ի դրիւս երիս ա
 լէր՝ մինչև ամենայն խմորեցաւ :
 Զայս ամենայն խօսեցաւ Յիսուս առաւ 34
 կօք ընդ ժողովուրդսն, և առանց առակի
 ոչ ինչ խօսէր ընդ նոսա :
 Զի լցցի ասացեալն ՚ի մարդարէէն : 35
 բայցից առակօք զբերան իմ, բղխեցից
 զծածկեալն ՚ի սկզբանէ աշխարհի :
 Գլխովս թողեալ Յնի զժողովուրդսն՝ 36
 եկն ՚ի տուն. մատեան առ նա աշա
 կերաքն նորա՝ և ասեն. մեկնեա մեզ
 զառակ որումանցն ազարակի :
 Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա. որ 37
 սերմանէ զսերմն բարի՝ է որդի մարդոյ :
 Եւ ազարակն աշխարհս է. սերմն բաւ 38
 րի նորա են որ որդիքն արքայու թեան
 են, իսկ որումն որդիք չարին են :
 Եւ թշնամին որ վարեաց զայն՝ սատաւ 39
 նայ է. և հունձքն կատարած աշխար
 հիս է, և հնձողքն հրեշտակք են :
 Որպէս ժողովի որումնն և ՚ի հուր այրի, 40
 այնպէս եղիցի ՚ի կատարած ի աշխարհիս :
 Առաքեացէ որդի մարդոյ զհրեշտակս 41
 իւր, և ժողովեացեն յարքայու թեանէ՝ նո
 ըրա զամենայն գայթակղութիւնս՝ և զայ
 նոսիկ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :
 Եւ արկցեն զնոսա ՚ի հնոց հրոյ. անդ եւ 42

դիցի լալ և կրճեւ ատամանց :

43 Յայնժամ արդարքն ծագեսցեն իբրև զարեգակն յարքայու թի երկնից . որ ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ :

44 Գարձեալ՝ նման է արքայու թի երկնից Գանձի ծածկելոյ յագարակի . զոր գրտեալ մարդոյ՝ թագոյց . և ՚ի խնդու թի անտի երթայ վաճառէ զնձ ինչ զոր ունի . և զնէ զագարակն զայն :

45 Գարձեալ՝ նման է արքայու թիւն երկնից առն վաճառականի՝ որ խնդրիցէ մարգարիտս դեղեցիկս :

46 Եւ գտեալ մի սպառուական մարգարիտ՝ երթեալ վաճառեաց զնձ զոր ինչ ունէր՝ և զնեաց զայն մարգարիտ :

47 Գարձեալ՝ նման է արքայու թի երկնից ուռկանի արկելոյ ՚ի ծով՝ և յամենայն աղգաց ժողովելոյ :

48 Զոր՝ իբրև լցաւ . հանեալ ՚ի ցամաք՝ և նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յամանս . և զխոտանն ՚ի բաց ընկեցին :

49 Սյնպէս եղիցի ՚ի կատարածի աշխարհիս . ելցեն հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն զչարս ՚ի միջոյ արդարոց :

50 Եւ արկցեն զնս ՚ի հնոց հրոյն . անդ եւ դիցի լալ և կրճեւ ատամանց :

51 Սբէ ցնոսա Յիսուս . իմացարո՞ք զայս ա մենայն . ասեն ցնա . այո տէր :

- Եւ նա ասէ ցնոսա. վասն այսորիկ ամ 52
 դպիր աշակերտեալ արքայու թէ երկնից՝
 նման է առն տանուտեառն, որ հանէ
 ՚ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին:
- Եկ Եւ եղև իբրև կատարեաց Յիսուս զա 53
 ոակս զայսոսիկ՝ փոխեցաւ անտի:
 Եւ եկեալ ՚ի գաւառ իւր՝ ուսուցանէր 54
 զնոս ՚ի ժողովրդեանն նոցա, մինչև զար-
 մանալ նոցա և ասել. սմա ուստի՞ իցէ այս
 իմաստու թիւն և զօրու թիւնք:
- Ոչ սա է հիւսանն որդի, ոչ մայր սորա 55
 կոչի Մարիամ, և եղբարք սորա Յակո-
 բոս և Յովսէս և Սիմոն և Յուդա:
- Եւ քորք սորա ոչ ամենեքեան առ մեզ 56
 են. արդ ուստի է սմա այս ամ:
- Եւ գայ թակղէին ՚ի նա. և Յիսուս ասէ 57
 ցնոսա. չիք մարդարէ անարդ եթէ ոչ
 յիւրում գաւառի և յիւրում տան:
- Եւ ոչ արար անդ զօրու թիւնս բաղումս՝ 58
 վասն անհաւատու թեան նոցա:

Գ. Լ. Ժ. Գ.

- ԵԴ Յայնմ ժամանակի լուաւ Հերովդէս 1
 չորրորդապետ զլուր Յիսուսի:
- Եւ ասէ ցճառայս իւր. նա է Յովհան 2
 նէս Մկրտիչ, նա յարեաւ ՚ի մեռելոց, և
 վասն այնորիկ զօրու թիւնք լինին նովաւ:
- Քանզի Հերովդէս կալաւ զՅովհաննէս, 3

- կապեաց զնա և եղ'ի բանտի վասն Հե-
 րովդիայ կնոջ Փիլիպպոսի եղբօր նորա:
- 4 Ձի ասէր ցնա Յովհաննէս. չէ՛ արժան
 քեզ ունել զդա:
- 5 Եւ կամէր զնա սպանանել, բայց երկըն-
 չէր'ի ժողովրդենէ անտի. քանզի իբրև
 զմարդարէ ունէին զնա:
- 6 Եւ իբրև եղեն ծնունդք Հերովդի' կա-
 քաւեաց դուստրն Հերովդիայ'ի մէջ
 բազմականին, և հաճոյ թուեցաւ Հե-
 րովդի:
- 7 Ուստի և երդմամբ խոստացաւ տալ նմա
 զինչ և խնդրեսցէ:
- 8 Եւ նա յառաջագոյն խրատեալ'ի մօ-
 րէ իւրմէ. տուր ինձ ասէ այսր'ի վերայ
 սկտեղ զգլուխն Յովհաննու Մկրտչի:
- 9 Եւ տրտմեցաւ թագաւորն. բայց վասն
 երդմանցն և բարձակցացն՝ հրամայեաց
 տալ նմա:
- 10 Եւ առաքեաց դիւատեաց զՅովհաննէս
 'ի բանտի:
- 11 Եւ բերաւ դլուխ նր սկտեղք՝ և տուաւ
 աղջկանն, և տարաւ առ մայր իւր:
- 12 Եւ մատուցեալ աշակերտքն նր՝ բարձին
 զմարմինն և թաղեցին, և եկեալ սլատ
 մեցին Յիսուսի:
- 13 Եւ իբրև լուաւ Յիսուս, զնաց անտի նա. ԵԳ
 և ու յանապատ տեղի առանձինն. իբրև

լուան ժողովուրդքն, գնացին զհետ նո-
րա հետի ՚ի քաղաքաց անտի:

Եւ իբրև ել՝ ետես ժողովուրդ բազում, 14
գթացաւ ՚ի նո, և բժշկեաց զհիւանդս
նոցա:

Իբրև ընդ երեկս եղև, մատեան առ 15
նա աշակերտքն և ասեն, տեղիս անա-
պատ է՝ և օրս տարաժամեալ, արձա-
կեա զժողովուրդսդ, զի երթիցեն շուրջ
՚ի շէնսն, գնեսցեն իւրեանց կերակուրս:

Եւ ասէ Յիսուս. ոչ ինչ պիտոյ է գոցա 16
երթալ. դուք տուք գոցա ուտել:

Եւ նորա ասեն ցնա. ոչ ինչ ունիմք աստ, 17
բայց հինգ նկանակ և երկուս ձկունս:

Եւ ասէ ցնոսա. բերէք այսր զայն: 18

Եւ հրամայեաց բազմեցուցանել զժո- 19
ղովուրդսն ՚ի վերայ խոտոյ. և առեալ
զհինգ նկանակն և զերկուս ձկունսն՝
հայեցաւ յերկինս, օրհնեաց և եբեկ՝
և ետցաշակերտսն զնկանակսն, և աշա-
կերտքն ժողովրդոցն:

Կերան ամենեբեան և յագեցան, և բար- 20
ձին զնշխարս կոտորոցն երկոտասանսա-
կառի լի:

Եւ որք կերանն՝ էին արբ իբրև հինգ 21
հազար. թող զկանայս և զմանկտի:

ԵՊ Եւ ստիպեաց վաղվաղակի զաշակերտսն 22
մտանել ՚ի նաւ՝ և յառաջել յայնկոյս,

- մինչ ինքն զժողովուրդսն արձակեսցէ :
- 23 Եւ իբրև արձակեաց զժողովուրդսն , ել' ՚ի լեառն առանձինն կալ յաղօթօ . և իբրև ընդ երեկս եղև , անդ էր միայն :
- 24 Եւ նաւն մեկնեալ էր ' ՚ի ցամաքէն բազում ասպարիսօք ծփեալ յալեացն , քանզի ընդդէմ էր հողմն :
- 25 Եւ ' ՚ի չորրորդում պահու զիշերոյն եկն առ նոսա Յ՞ս գնալով ' ՚ի վերայ ծովուն :
- 26 Իբրև տեսին զնա աշակերտքն զի գնայր ' ՚ի վերայ ծովուն՝ խռովեցան , և ասէն թէ առ աչօք ինչ իցէ . և առ ահին աղաղակեցին :
- 27 Եւ վաղվաղակի խօսեցաւ ընդ նոսա Յ՞ս և ասէ . քաջալերեցարուք ես եմ մի երկնչիք :
- 28 Պատասխանի ետ նմա Պետրոս և ասէ . տէր՝ եթէ դու ես , հրամայեա ինձ գալ առ քեզ ' ՚ի վերայ ջրօցս :
- 29 Եւ նա ասէ , եկ . և իջեալ ' ՚ի նաւէն Պետրոս՝ գնաց ' ՚ի վերայ ջրօցն , և եկն առ Յիսուս :
- 30 Եւ տեսեալ զհողմն սաստիկ՝ երկեաւ . և իբրև սկսաւ ընկղմիլ՝ աղաղակեաց և ասէ . տէր փրկեա զիս :
- 31 Եւ վաղվաղակի Յիսուս ձգեաց զձեռն իւր՝ կալաւ զնա և ասէ . թերահաւատ՝ ընդէր երկմտեցեր :

Եւ իբրև ելին ՚ի նաւն՝ հանդարտեաց 32
հողմն:

Եւ որ ՚ի նաւին էին՝ մատեան երկիր 33
պագին նմա և ասէն. արդարև որդի
Աստուծոյ ես դու:

Եւ անցեալ եկին ՚ի ցամաք ՚ի Գեհնե 34
սարեթ:

Եւ իբրև ծանեան զնա արք տեղւոյն 35
այնորիկ, առաքեցին ընդ ամ գաւառն՝ և
ածին առ նա զամենայն հիւանդս:

Եւ աղաչէին զնա, զի գոնէ միայն ՚ի 36
քղանցս հանդերձի նորա մերձեցին. և
որ միանգամ մերձեցանն՝ փրկեցան:

Գ Լ Ժ Ե

ԵՆ Յայնժամ մատեան առ Յո՝ որ յԵֿմէ 1
Փարիսեցիքն և դպիրք ՚ի և ասէն:

Ընդէք աշակերտքն քո անցանէն զաւ 2
ւանդութեամբ ծերոցն. զի ոչ լուանան
զձեռս յորժամ հաց ուտեն:

Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնն. իսկ 3
դուք ընդէք անցանէք զպատուիրանաւն
Աստուծոյ՝ վասն ձերոյ աւանդութեն:

Ձի Աստուած ասաց. պատուեա զհայր 4
քո և զմայր:

Եւ որ բամբասէ զհայր կամ զմայր՝ մաւ 5
հու վախճանեցի:

Եւ դուք ասէք. որ ասիցէ ցհայր իւր 6

կամ ցմայր իւր, [Թէ պատարագ է՝ զոր
 յինէն օգտիցիս, և ոչ պատուիցէ զհայր
 իւր և զմայր իւր. և խոտէք զբանն Սք-
 տուծոյ վասն ձերոյ աւանդութեանն:

7 Կեղծաւորք, բարւորք մարգարէացաւ ՚ի
 վերայ ձեր Նսայի և ասէ.

8 Ժողովուրդս այս շրթամբք պատուէ
 զիս, և սիրտ իւրեանց հեռացեալ մե-
 կուսի է յինէն:

9 Զուր պաշտեն զիս, ուսուցանեն վար-
 դապետուիս՝ զմարդկան պատուիրեալս:

10 Եւ կոչեցեալ առ ինքն զժողովուրդն՝
 ասէ յնոսա. լուարուք և ՚ի միտ առէք:

11 Ոչ որ ինչ մտանէ ընդ բերան՝ պղծէ
 զմարդ, այլ որ ինչ ելանէ ՚ի բերանոյ՝
 այն պղծէ զմարդ:

12 Յայնժամ մատուցեալ աշակերտայն նո-
 րա ասեն յնա. գիտէս զի Փարիսեցիքն
 իբրև լուան զբանն՝ գայթակղեցին:

13 Նա պատասխանի ետ նոցա՝ և ասէ. ա-
 մենայն տունկ զոր ոչ տնկեաց հայր իմ՝
 երկնաւոր, խլեսցի:

14 Թոյլ տուք զնոսա. կոյրք են կուրաց
 առաջնորդք. կոյր կուրի յորժամ առաջ-
 նորդէ՝ սխալէ, և երկոգին ՚ի խորխո-
 րատ անկանին:

15 Պատասխանի ետ նմա Պետրոս և ասէ.
 մեկնեա մեզ զառակս զայս:

Ասէ Յ՞ս. տակաւին և դուք անմիտք էք: 16
 Եւ ոչ իմանայք, եթէ ամ որ մտանէ 17
 'ի բերան, յորովայն երթայ և արտաքս
 ելանէ:

Իսկ որ ելանէ 'ի բերանոյ՝ 'ի սրտէ ան 18
 տի գայ, և այն պղծէ զմարդ:

Զի 'ի սրտէ ելանեն խորհուրդք չարք՝ 19
 սպանութիւնք, շուտութիւնք, պոռնկու-
 թիւնք, գողութիւնք, սուտ վկայու-
 թիւնք, հայհոյութիւնք:

Այս ամէ՛ն որ պղծէ զմարդն, այլ ան 20
 լուայ ձեռք ուտել՝ ոչ պղծէ զմարդ:

Եւ ելեալ անտի Յ՞սի գնաց 'ի կողմանս 21
 Տիրոսի և Սիզոնի:

Ե՛ջ Եւ ահա կին մի քանանացի՝ ի սահմանաց 22
 անտի նոցա ելեալ, աղաղակէր և ասէր.
 ողորմեաց ինձ արդի՛ Վաւթի, դուստր
 իմ չարաչար այսահարի:

Եւ նա ոչ ետ նմա պատասխանի. և մա 23
 տուցեալ աշակերտքն նորա՝ աղաչէին
 զնա և ասէին. արձակեա զնա զի աղա-
 ղակէ զհետ մեր:

Նա պատասխանի ետ և ասէ. ոչ ուրեք 24
 առաքեցայ՝ եթէ ոչ առ ոչխարս կորու-
 սեալս տանն Իսրայելի:

Եւ նա մատուցեալ երկիր պագանէր նմա 25
 և ասէր. տէր՝ օգնեա ինձ:

Պատասխանի ետ նմա և ասէ. ոչ է բար 26

ւոր առնուլ զհաց մանկանց և արկա-
նել շանց :

27 Եւ նա ասէ . այո տէր , քանզի և շունք
կերակրին 'ի փշրանաց անկէլոց 'ի սեղա-
նոց տեառն իւրեանց :

28 Յայնժամ պատասխանի ետ նմա Յս և
ասէ . ո՛վ կին դու՝ մե՞ծ են հաւատք քո ,
եղիցի քեզ որպէս և կամիս . և բժշկե-
ցաւ դուստր նորա 'ի նմին ժամու :

29 Եւ գնացեալ անտի Յիսուսի , եկն 'ի ծով Ե՛կ
եզրն Պալիլեացւոց , և ելեալ 'ի լեառն՝
նստէր անդ :

30 Մատեան առ նա ժողովուրդք բնիք՝ որ
ունէին ընդ իւրեանս՝ կաղս , կոյրս , հա-
մերս , միակողմանիս և այլս բնիքս . և ըն-
կեցին զնս առ ոտս նր և բժշկեաց զնս :

31 Մինչև զարմանալ ժողովրդոցն՝ որ տե-
սանէին զի համերքն խօսէին՝ կաղք
գնային՝ միակողմանիք բժշկէին՝ կոյրք
տեսանէին , և փառաւոր առնէին զՍս-
տուած Իսրայելի :

32 Եւ կոչեցեալ առ ինքն Յսի զաշակերտսն՝
ասէ . գթամ 'ի ժողովուրդդ , զի արդ-
երեք աւուրք են զի կան առ իս , և ոչ
ունին զինչ ուտիցեն . և արձակել ըզ-
դոսա նօթիս՝ չկամիմ , գուցէ նքթիցեն
զճանապարհայն :

33 Ասենցնա աշակերտքն . իսկ արդ մեզ

յանապատի աստ ուստի՞ իցէ այնչափ
հաց՝ մինչև յազեցուցանել զայսչափ ժո-
ղովուրդ :

Եւ ասէ ցնն ՅՊ. քանի՞ նկանակ ունիր. 34
և նորա ասէն. եօթն, և սակաւ ձկունս :

Եւ հրամայեաց ժողովրդեանն բազմել 35
ի վերայ դեանոյ :

Եւ առեալ զեօթն նկանակն և զձկունն՝ 36
գոհացաւ և եբեկ և ետ ցաշակերտն,
և նորա ժողովրդեանն :

Կերան ամենեքեան և յազեցան, և բար- 37
ձին զնշխարս կոտորոցն՝ եօթն զամ-
բիւղ լի :

Եւ որք կերանն՝ էին արբ իբրև չորք հա- 38
զարբ, [Թող զկանայս և զմանկտի :

Իբրև արձակեաց զժողովուրդսն, ել՝ ի 39
նաւ և եկն՝ ի սահմանս Մազդազէայ :

ԳԼ. ԺԳ.

Եւ մատուցեալ Փարիսեցիքն և Սա- 1
ղուկեցիք փորձելով խնդրէին՝ ի նմանէ՝
նշան յերկնից ցուցանել նոցա :

Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա. 2
(յորժամ երեկոյ լինի՝ ասէք, պարզ լի-
նիցի զի կարմրացեալ է երկին :

Եւ առաւօտու՝ այսօր մրրիկ, զի շառա- 3
գունի տրտմու թեամբ երկին. արդ զե-
րեսս երկնի կարէք քննել, իսկ զնշան

Ժամանակիս ո՞չ կարէք գիտել) :

- 4 Ազգ չար և չնացող՝ նշան ինդրէ, և նշան մի տացի նմա բայց նշանն Յոննա նու մարգարէի. և եթող զնոսա և զնաց :
- 5 Գնացին և աշակերտքն յայնկոյս՝ և մուսացան առնուլ հաց :
- 6 Ասէ ցնն Յ՞ն. տեսէք և զգոյշ լերուք ՚ի խմորոյ Սաղուկեցւոցն և Փարիսեցւոցն :
- 7 Նորա խորհէին ընդ միմեանս և ասէին թէ հաց ոչ բարձար :
- 8 Գիտաց Յ՞ն և ասէ. զի խորհիք ՚ի միտս ձեր թերահաւատք՝ եթէ հաց ոչ ունիք :
- 9 Տակաւին չիմանայք և ոչ յիշէք զհինգ նկանակն ՚ի հինգ հազարսն, և քանի սակաւի բարձիր :
- 10 Եւ ոչ զեթն նկանակն ՚ի չորս հազարսն, և քանի զամբիւղս բարձիր :
- 11 Արդ զիմրդ ոչ իմանայք եթէ ոչ վասն հացի ասացի ձեզ՝ զգոյշ լինել ՚ի խմորոյ Սաղուկեցւոց և Փարիսեցւոցն :
- 12 Յայնժամ ՚ի միտ աւին թէ ոչ ասաց զգուշանալ ՚ի խմորոյ, այլ յաղանդոյ Փարիսեցւոցն և Սաղուկեցւոց :
- 13 Եւ ելեալ Յ՞ն ՚ի կողմանս Փիլիսպեայ Կեսարեայն, հարցանէր ցաշակերտսն և ասէր. զո՞ որ ասէն զինէն մարդիկն թէ իցէ որդի մարդոյ :
- 14 Եւ նորա ասէն. ոմն զՅովհաննէս Մը-

24

կըրտիչ, և այլք զԵղիա, և կէսք զԵրեմիա, կամ զմի ոք 'ի մարգարէից: Ասէ ցնոսա. իսկ դուք զո՞ սակք զինն 15
Թէ իցեմ:

Պատասխանի ետ Սիմոն Պետրոս և աւսէ. դու ես Քնն որդի Այ կենդանւոյ: 16

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա. 17
Երանի՛ քեզ Սիմոն որդի Յովնանու, զի մարմին և արիւն ոչ յայտնեաց քեզ՝ այլ Տայր իմ որ յերկինս է:

Եւ ես քեզ ասեմ՝ զի դու ես վէմ, և 'ի 18
վերայայգըր վիմի շինեցից զեկեղեցի իմ, և դրունք դժոխոց զնա մի յաղթահարեսցեն:

Եւ տաց քեզ փականս արքայու թեան 19
երկնից. և զոր միանդամ կապեսցես յերկրի, եղիցի կապեալ յերկինս. և զոր արձակեսցես յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս:

Յայնժամ սաստեաց աշակերտացն զի մի 20
ուսեք ասիցեն թէ նա է Քրիստոսն:

Յայնմ հետէ սկսաւ Յիսուս ցուցանել 21
աշակերտացն թէ սարտ է նմա երթալ յնէմ. և թէ բազում չարչարանս չարչարիլ 'ի քահանայապետիցն և 'ի դպրաց և 'ի ծերոց ժողովրդեանն՝ և սպանանիլ և յերիւր աւուր յառնել:

Եւ առեալ զնա մեկուսի Պետրոսի, 22

սկսաւ կազել ընդ նմա և ասել, քաւ
լիցի քեզ տէր, մի եղիցի քեզ այդ:

23 Եւ նա դարձեալ ՚ի Պետրոս՝ ասէ. երթ
յետս իմ սատանայ, դայթակղու թիւն
իմ ես. զի ոչ խորհիս դու զՍտուծոյսն
այլ զմարդկան:

24 Յայնժամ Յիսուս ասէ ցաշակերտսն
իւր. եթէ որ կամի զկնի իմ դալ՝ ուրասցի
զանձն, և առցէ զխաչ իւր և եկեցցէ
զկնի իմ:

25 Զի որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել՝
կորուսցէ զնա. և որ կորուսցէ զանձն
իւր վասն իմ՝ դացէ զնա:

26 Զի՛նչ օգտիցի մարդ թէ զաշխարհս ա-
մենայն շահեցի, և զանձն իւր տու-
ժեացէ. կամ զի՛նչ տացէ մարդ փրկանս
ընդ անձին իւրոյ:

27 Զի դալոց է որդի մարդոյ փառօք հօր
իւրոյ հանդերձ հրեշտակօք իւրովք. և
յայնժամ հատուսցէ իւրաքանչիւր ըստ
գործս իւր:

28 Ամէն ասեմ ձեզ, զի իցեն ոմանք ՚ի սու-
ցանէ որ աստս կան, որք ոչ ճաշակե-
ցեն զմահ՝ մինչև տեսցեն զորդի մարդոյ
եկեալ արքայու թեամբ իւրով:

ԳԼԺԷ

- Եւ յետ վեց աւուր առնու ընդ իւր Յիսուս զՊետրոս և զՅակոբոս և զՅովհաննէս զԵղբայր նորա, և հանէ զնոսա ՚ի լեառն մի բարձր առանձինն: 1
- Եւ այլակերպեցաւ առաջի նոցա. և լուսաւորեցան երեսք նորա իբրև զարեգակն, և հանդերձք նորա եղէն սպիտակ իբրև զլոյս: 2
- Եւ ահա երևեցան նոցա Մովսէս և Եղիա որ խօսէին ընդ նմա: 3
- Պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ ցՅն. Տէր՝ բարւոք է մեզ աստ լինել. եթէ կամիս՝ արասցուք երիս տաղաւարս, մի քեզ և մի Մովսէսի և մի Եղիայի: 4
- Եւ մինչ դեռ նա խօսէր, ահա ամպ լուսաւոր հովանի եղև ՚ի վերայ նոցա. ձայն եղև յամպոյն և ասէ. դա է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ, դմա լուարուք: 5
- Իբրև լուան աշակերտքն, անկան ՚ի վերայ երեսաց իւրեանց և երկեան յոյժ: 6
- Եւ մատուցեալ Յիսուս բուռն եհար զնոցանէ և ասէ. յոան կացէք և մի երկնչիք: 7
- Ամբարձին զաչս իւրեանց և ոչ զոք տեսին՝ բայց միայն զՅիսուս: 8
- Եւ մինչ դեռ իջանէին ՚ի լեռնէ անտի, սլատու իրեաց նոցա Յիսուս՝ և ասէ. մի 9

ումեք ասիցէք զտեսիլդ՝ մինչև որդի
մարդոյ՝ ի մեռելոց յարիցէ:

10 Հարցին ցնա աշակերտքն և ասեն.
զիարդ դպիրքն ասեն եթէ Նշխայինախ
պարտ է դալ:

11 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնո-
սա. Նշխա դայ և հաստատեսցէ զնմ:

12 Այլ ասեմ ձեզ՝ զի Նշխա եկեալ իսկ է
և ոչ ծանեան զնա. այլ արարին ընդ նա
զոր ինչ կամեցան. նոյնպէս և որդի մար-
դոյ չարչարելոց է ՚ի նոցանէ:

13 Յայնժամ ՚ի միտ առին աշակերտքն թէ
վասն Յովհաննու Մկրտչի ասաց ցնոսա:

14 Եւ իբրև եկին ՚ի Ժողովուրդն, մատեալ **ՁԲ**
այր մի՝ ՚ի ծունր իջանէր և ասէր. տէր՝
ողորմեաց որդւոյ իմում, զի լուսնոտի
և չարաչար հիւանդանայ. բազում ան-
գամ անկանի ՚ի հուր՝ և երբէք ՚ի ջուր:

15 Եւ մատուցի զնա աշակերտացն քոց և
ոչ կարացին բժշկել:

16 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ. ով
ազգ անհաւատ և թիւր, մինչև ցերթ
իցեմ ընդ ձեզ՝ մինչև յերթ անսայցեմ
ձեզ. աժ զնա առ իս:

17 Եւ սաստեաց ՚ի նա Յիսուս և ել ՚ի նմա-
նէ դեն, և բժշկեցաւ մանուկն ՚ի Ժամէն
յայնմանէ:

18 Յայնժամ մատեան աշակերտքն առան-

ձինն և ասեն ցՅիսուս. մեք ընդէր ոչ
կարացաք հանել զնա :

Եւ նա ասէ ցնոսա. վասն թերահաւա 19
տու թեան ձերոյ, ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ
ունիցիք հաւատս քան զհատն մանանխոյ,
ասասջիք լերինս այսմիկ՝ փոխեաց աստի
անդր, և փոխեսցի. և ոչ ինչ անհնարին
լինիցի ձեզ :

Բայց այս աղգ ոչ ելանէ եթէ ոչ աղօ 20
թիւք և պահովք :

99. Եւ մինչ դեռ շրջէին նորա՝ ի Պալիլեայ՝ 21
ասէ ցնոսա Յիսուս. մասնելոց է որդի
մարդոյ ՚ի ձեռս մարդկան :

Եւ սպանցեն զնա և յերկր աւուր յա 22
րիցէ. և տրտմեցան յոյժ :

Իբրև եկին նորա՝ ի Աափառնաում, մա 23
տեան որք զերկդրամեանն պահանջէին՝
առ Պետրոս, և ասեն. վարդապետն ձեր
ոչ տայ զերկդրամեանն. և ասէ՝ այո :

Եւ իբրև եմուտ ՚ի տուն՝ յառաջեաց 24
քան զնա Յիսուս և ասէ. զիսորդ թուի
քեզ Սիմոն. թաղաւորք ազգաց յումմէ
առնուն զհարկս կամ զհասն յորդևոց իւ
րեանց թէ յօտարաց :

Եւ իբրև ասաց թէ յօտարաց, ասէ ցնա 25
Յիսուս. ապա ուրեմն ազատ են որդիքն :

Բայց զի մի դայթակղեցու սցուք զնոսա, 26
երթ ՚ի ծով և ընկեա կարթ, և զա

ուջին ձուկնն որ ելանիցէ՝ առև բաց զբերան նորա, և գտանիցես սատեր. և զայն առեալ տացես նոցա ընդ իմ և ընդ քո:

ԳԼ. ԺԸ.

- 1 Յայնմ աւուր մատեան աշակերտքն առ Յիսուս և ասէն. ո՞վ իցէ՛ ՚ի մէջ մեծ յարքայութեան երկնից:
- 2 Եւ կոչեաց առ ինքն Յիսուս մանուկ մի, կացոյց զնա ՚ի մէջ նոցա:
- 3 Եւ ասէ. ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ գարձջիք և եղիջիք իբրև զմանկտի, ոչ մտանիցէք յարքայութիւն երկնից:
- 4 Արդ որ խոնարհեցուցանէ զանձն իբրև զմանուկս զայս, նա է մեծ յարքայութեան երկնից:
- 5 Եւ որ ոք ընկալցի մանուկ մի այսպիսի յանուն իմ, զիս ընդունի:
- 6 Եւ որ ոք գայթակղեցուցէ զմի ՚ի փոքրրկանցս յայսցանէ յիս հաւատացելոց, լաւ է նմա եթէ կախիցի երկան իշջ ընդ պարանոց նորա և ընկղմեցի ՚ի խորս ծովու:
- 7 Վայ աշխարհի ՚ի գայթակղութեանց, հարկ է գալ գայթակղութեանց. բայց վայ մարդոյն այնմիկ յոյր ձեռն գայցէ գայթակղութիւն:
- 8 Եթէ ձեռն քո կամօտն գայթակղե-

ցուցանէ զքեզ, հատ զնա և ընկեա 'ի քէն. լաւ իցէ քեզ միաձեռանի կամ կաղ մտանել 'ի կեանս, քան թէ երկուս ձեռս և երկուս ոտս ունել, և անկանել 'ի հուրն յաւիտենական:

Եւ եթէ ակն քո գայթակղէցուցանէ զքեզ, խլեա զնա և ընկեա 'ի քէն. լաւ իցէ քեզ միականի մտանել 'ի կեանս, քան երկուս աչս ունել և անկանել 'ի դէհէն հրոյն:

ՁԳ. Ձգոյշ լերուք՝ մի արհամարհիցէք զմի 10 'ի փոքրկանցս յայսցանէ. ասեմ՝ ձեզ, զի հրեշտակքնոցա յերկինս հանապաղատեսանեն զերեսս հօր իմոյ որ յերկինս է: Ձի եկն որդի մարդոյ կեցուցանել ըզ 11 կորուսեալն:

Ձի արդ թուի ձեզ, եթէ լինիցի մարդոյ հարիւր ոչխար և մոլորիցի մի 'ի նոցանէ, ոչ թողուցու զիննսուն և զինն ոչխարն 'ի լերինս, և երթիցէ խնդրիցէ զմոլորեալն:

Եւ եթէ լինիցի գտանել զնա, ամէն ա 13 սեմ ձեզ զի ուրախ լինի 'ի վերայ նորա առաւել՝ քան 'ի վերայ իննսուն և ինունցրն, որ չիցեն մոլորեալ:

Այսպէս ոչ են կամք առաջի հօր իմոյ 14 որ յերկինս է՝ եթէ կորիցէ մի 'ի փոքրկանցս յայսցանէ:

- 15 Եթէ մեղիցէքեզ եղբայրքո՛ւ, երթ յանդիմանեա զնա յորժամ դու և նա միայն իցէք. եթէ լուիցէքեզ, շահեցար զեղբայր քո՛ւ :
- 16 Ապա թէ ոչ լուիցէքեզ, առ ընդ քեզ միւս և ս կամ երկուս, զի ՚ի բերանոց երկուց և երից վկայից հաստատեսցի ամենայն բան :
- 17 Իսկ եթէ նոցա ոչ լուիցէ, ասասջիր յեկեղեցւոջ. ապա թէ և եկեղեցւոյն ոչ լուիցէ, եղիցիքեզ իբրև զհեթանոսն և զմաքսաւոր :
- 18 Այն ասեմ ձեզ, զոր կապիցէք յերկրի՝ եղիցի կապեալ յերկինս, և զոր արձակիցէք յերկրի՝ եղիցի արձակեալ յերկինս :
- 19 Գարձեալ ասեմ ձեզ. եթէ երկու ՚ի ձէնջ միաբանիցեն յերկրի վասն ամենայն իրաց, զինչ և խնդրեսցեն՝ եղիցի նոցա ՚ի հօրէ իմմէ որ յերկինսն է :
- 20 Զի ուրիցեն երկու կամ երեք ժողովեալ յանուն իմ, անդ եմ ես ՚ի մէջ նոցա :
- 21 Յայնժամ մնաեաւ առ նա Պետրոս և ասէ. տէր՝ քանիցս անգամ եթէ մեղիցէ ինձ եղբայր իմ, և թողից նմա. մինչև ցեօթն անգամ :
- 22 Ասէ ցնա Յիսուս. ոչ ասեմքեզ թէ մինչև ցեօթն անգամ, այլ մինչև յեօ-

Թանասնեկին եօթն:

- Վասն այսորիկ նմանեցաւ արքայու թիւն 23
 երկնից առն թագաւորի, որ կամեցաւ
 համար առնուլ ՚ի մէջ ծառայից իւրոց:
 Եւ իբրև սկսաւ առնուլ, մատուցաւ 24
 առ նա պարտապան մի բիւր քանքարոյ:
 Իբրև ոչ ունէր հատուցանել, հրամայ- 25
 եաց՝ զնա վաճառել տէրն նորա, և զկին
 նորա և զորդիս և զամենայն որ զինչ և
 ունիցի՝ և հատուցանել:
 Եւ անկեալ ծառայն երկիր պագանէր 26
 նմա և ասէր. երկայնամիտ լեր առ իս՝
 և զամենայն հատուցից քեզ:
 Վթացեալ տէր ծառային այնորիկ՝ ար- 27
 ձակեաց զնա, և զփոխն եթող նմա:
 Եւ ելեալ ծառայն այն եգիտ զմի՛ ՚ի ծա- 28
 ռայակցաց իւրոց, որ պարտէր նմա հա-
 ըրիւր դահեկան. և կալեալ զնա խեղդէր
 և ասէր. հատո ինձ զոր պարտիսդ:
 Արդ անկեալ ծառայակցին առ ոտս նո- 29
 ըրա, աղաչէր զնա և ասէր. երկայնամիտ
 լեր առ իս և հատուցից քեզ:
 Եւ նա ոչ կամէր. այլ չոգաւ արկ զնա 30
 ՚ի բանտ՝ մինչև հատուցէ զպարտան:
 Իբրև տեսին ծառայակիցքն որ ինչ ե- 31
 զլեն՝ տրտմեցան յոյժ, և եկեալ ցուցին
 տեսառն իւրեանց զամենայն որ ինչ եղևն:
 Յայնժամ կոչեաց զնա տէրն իւր և ա- 32

սէ . ծառայ չար՝ զամենայն զպարտան
[Թողի քեզ՝ վասն զի աղաչեցեր զիս :

33 Իսկ արդ ոչ էր պարտ և քեզ ողորմել
ծառայակցին քում, որպէս և ես քեզ
ողորմեցայ :

34 Եւ բարկացեալ տէրն նորա՝ մատնեաց
զնա դահճաց, մինչև հատուցէ զամե-
նայն զպարտան :

35 Նոյնպէս և հայր իմ որ յերկինս է՝ ա-
րացէ ձեզ, եթէ ոչ [Թողուցուք իւրա-
քանչիւր եղբօր իւրում՝ ի սրտից ձերոց
զյանցանս նոցա :

ԳԼ ԺԹ

1 Եւ եղև իբրև կատարեաց Յիսուս 26
զբանս զայստիկ, փոխեցաւ ՚ի Գալիլէէ
և եկն ՚ի սահմանս Հրէաստանի յայն-
կոյս Յորդանանու :

2 Եւ գնացին զհետ նորա Ժողովուրդք բա-
զումք, և բժշկեաց զնոսա անդ :

3 Եւ մատուցեալ առ նա Փարիսեցիքն
փորձէին զնա և ասէին, եթէ արժան
իցէ ումեք արձակել զկին իւր ըստ ա-
մենայն շնասու :

4 Պատասխանի ետ նոցա և ասէ . չիցե՞
ընթերցեալ ձեր՝ [Թէ որ հաստատեացն ՚ի
սկզբանէ՝ արու և էգ արար զնս, և ասէ :

5 Վ՞ոչ այսորիկ [Թողցէ այր զհայր և զմայր՝

և երթիցէ զՏեա կնոջ իւրոյ, և եղիցին
երկոքեան ՚ի մարմին մի:

Ապա ուրեմն ոչ են երկու՝ այլ մի մար- 6
մին. արդ զոր Աստուած զուգեաց՝ մարդ-
մի մեկնեացէ:

Ասեն ցնա. իսկ Մովսէս ընդէր պա- 7
տուիրեաց մեզ տալ թուղթ մեկնելոյ՝
և արձակել:

Ասէ ցնոսա. Մովսէս վասն խստասրտուե- 8
ձերոյ հրամայեաց ձեզ արձակել զկանայս
ձեր, այլ ՚ի սկզբանէ ոչ եղև այնպէս:

Բայց ասեմ ձեզ, զի ամենայն որ արձա- 9
կեացէ զկին իւր՝ և ոչ վասն պոռնկու թե՛,
և առնիցէ այլ՝ շնայ, և որ զարձակեալն
առնիցէ՝ շնայ:

Ասեն ցնա աշակերտքն իւր. եթէ այդ- 10
պէս ինչ փնաս իցէ ընդ այր և ընդ կին,
լաւ է չամուսնանալ:

Եւ նա ասէ ցնոսա. ոչ ամենեքեան բաւա- 11
կան են այդմ բանի, այլ որոց տուեալ է:

Զի են ներքինիք որ յորովայնէ մօր 12
իւրեանց ծնան այնպէս. և են ներքինիք՝
որ ՚ի մարդկանէ եղեն ներքինիք, և են
ներքինիք՝ որ զանձինս իւրեանց արարին
ներքինիս վասն արքայու թեան երկնից.
որ կարողն է տանել՝ տարցի:

Յայնժամ մատուցան առ նա մանկտի, զի 13
ձեռն դիցէ ՚ի վերայ նոյ և աղօթս արաս-

ցի .և աշակերտքն նորա սաստկիննոցա :

14 Ասէ Յիսուս . թոյլ տուք մանկուոյդ և մի արդեւուք զդոսա գալ առ իս , զի այդ պիտեացդ է արքայութիւն երկնից :

15 Եւ եդեալ ձեռն ՚ի վերայ նոցա՝ գնաց անտի :

16 Եւ ահա մատուցեալ ոմն առ նա ասէ . 99
վարդապետ բարի՝ զինչ բարի գործեցից զի ընդունիցիս՝ զկեանս յաւիտենա կանս :

17 Եւ նա ասէ ցնա . զի հարցանես զիս զբարւոյ , մի է բարի . եթէ կամիս ՚ի կեանս յաւիտենականս մտանէ՛լ պահեա զպատուիրանսն :

18 Ասէ ցնա . զորո . ասէ ցնա Յիսուս . զմի սպանաներն և մի շնոր և մի գողանար և մի սուտ վկայեր :

19 Պատուեա զհայր քո և զմայր , և սիրեսցես զընկեր քո իբրև զանձն քո :

20 Ասէ ցնա պատանին . զայդ ամենայն պահեցի ՚ի մանկութենէ իմմէ . արդ իւրիք պակաս իցեմ :

21 Ասէ ցնա Յիսուս . եթէ կամիս կատարեալ լինել , երթ վաճառեա զինչս քո և տուր աղքատաց , և ունիցիս գանձս յերկինս , և եկ զինի իմ :

22 Իբրև լուաւ պատանին զբանն , գնաց տրամեալ , զի ունէր ստացուածս բնմն :

Ասէ Յիսուս ցաշակերտան, ամէն ասեմ 23
 ձեզ, զի դժուարաւ մտցէ մեծատունն
 յարքայութիւն երկնից:

Գարձեալ ասեմ ձեզ, դիւրին է մալխոյ 24
 մտանել ընդ ծակ ասղան, քան մեծա-
 տան յարքայութիւն Աստուծոյ մտանել:

Իբրև լուան աշակերտքն՝ զարմացան 25
 յոյժ և ասէն. իսկ ո՞ր կարիցէ ապրել:

Հայեցաւ ՚ի նոսա Յիսուս և ասէ. առ 26

՚ի մարդկանէ այդ անկար է, այլ առ յԱս-
 տուծոյ ամենայն ինչ զօրաւոր:

Յայնժամ պատասխանի ետ Պետրոս և 27
 ասէ ցնա. աւասիկ մեք թողաք զամենայն,

և եկաք զինի քո, արդ զի՞նչ լինիցի մեզ:

Ասէ ցնոսա Յիսուս. ամէն ասեմ ձեզ, 28

զի դուք որ եկիք զինի իմ, ՚ի միւսանգամ

գալտեան՝ յորժամ նստցի որդի մար-

դոյ յաթոռ փառաց իւրոց, նստջիք և

դուք յերկոտասան աթոռ՝ դատել զեր-

կոտասան ազգն Իսրայելի:

Եւ ամենայն որ ոք եթող զտուն կամ 29

զեղբարս կամ զքորս կամ զհայր կամ

զմայր կամ զկիւն կամ զորդիս կամ զա-

գարակս վասն անուան իմոյ, հարիւրա-

պատիկ առցէ և զկեանսն յաւիտեանս

կանս ժառանգեսցէ:

Բազումք եղիցին առաջինք յետինք՝ և 30

յետինք առաջինք:

ԳԼ Ի

- 1 Քանզի նման է արքայութիւն երկնից
առն տանուտեառն, որ ել ընդ առա-
ւօտս ՚ի վարձու ունել մշակս յայգի իւր:
- 2 Եւ արկ վարձս մշակացն աւուրն դահե-
կան, և առաքեաց զնոսս յայգի իւր:
- 3 Եւ ելեալ զերրորդ ժամու՝ ետես այլ
զի կային դատարկ ՚ի հրապարակս:
- 4 Ասէ և ցնոսա. երթայք և դուք յայգի
իմ, և որ ինչ արժան իցէ՝ տաց ձեզ:
- 5 Քնացին և նորբա. և դարձեալ ելեալ զվեց
ժամու և զինն ժամու՝ արար նոյնպէս:
- 6 Եւ զմետասաներորդ ժամու ելեալ ե-
գիտ այլ զի կային դատարկ, ասէ ցնոսա-
ընդէր կայք աստ զօրս ցերեկ դատարկ:
- 7 Ասեն ցնա. զի ոչ ոք կալաւ զմեզ ՚ի վար-
ձու. ասէ ցնոսա. երթայք և դուք յայ-
գին, և որ ինչ արժան է՝ առնուցուք:
- 8 Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ ասէ տէր այ-
գւոյն ցգաւ առապետ իւր. կոչեա զմշակ-
սն և տուր նոցա վարձս՝ սկսեալ ՚ի յետ-
նոցն մինչև ցառաջինան:
- 9 Իբրև եկին որք զմետասաներորդ ժա-
մուն, առին մէն մի դահեկան:
- 10 Եկեալ և առաջինքն՝ համարէին թէ ա-
ւելի առնուցուն, և առին մէն մի դա-
հեկան և նորբա:

Իբրև առին, տրտնջէին զտանուտեառ 11
նէն և ասէին,

Թէ դոքա յետինքդ մի ժամ դործեցին, 12
և հասարակորդս մեզ արարեր զդոսա, որ
զճանրութիւն աւուրն բարձաք և զտօթ:
Նա պատասխանի ետ միում ՚ի նոցանէ 13
և ասէ. ընկեր, չգրկեմ զքեզ, ոչ դաճե-
կանի միջ սակ արկեր ընդ իս:

Առ զքոյդ և երթ, եթէ կամիմ յետ 14
նոցս տալ՝ որպէս և քեզ:

Եթէ չիցէ ինձ իշխանութիւն յիմնս առ 15
նել զինչ և կամիմ. կամ թէ ակն քո չար
է, զի ես առատս եմ:

Այսպէս եղիցին յետինք առաջինք և 16
առաջինք յետինք, զի բազումք են կո-
չեցեալք և սակաւք են ընտրեալք:

ԶԻ Իբրև ելանէր Յիսուս յերուսաղէմ, առ 17
զերկոտասանն առանձինն, և ՚ի ճանա-
պարհին ասէ ցնոսա.

Ահաւասիկ ելանեմք յերուսաղէմ, և 18
որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայապե-
տիցն և դպրաց, և դատապարտեսցեն
զնա ՚ի մահ:

Եւ մատնեսցեն զնա հեթանոսաց՝ այ 19
պանել և հարկանել և ՚ի խաչ հանել, և
յերիւր աւուր յարիցէ:

Յայնժամ մատեալ առ նա մայր որ 20
դուոցն Զեբեդեայ որդւովքն իւրովք

Հանդերձ. երկիր պաղանէր և խնդրէր
ինչ 'ի նմանէ :

21 Եւ նա ասէ ցնա. զինչ կամիս. ասէ
ցնա. ասա զի նստցին սորա երկու որ-
դիքս իմ, մի ընդ աջմէ քուսմէ և մի ընդ
ահեկէ յարքայու թեան քում :

22 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ. ոչ գի-
տէք զինչ խնդրէք. կարէք ըմպել զբա-
ժակն զոր ես ըմպելոցն եմ, կամ զմկրը-
տու թիւնն զոր ես մկրտելոցն եմ մկրտիլ.
ասեն ցնա. կարող եմք :

23 Սսէ ցնոսա Յիսուս. զբաժակն իմ ըմպի-
ցէք, և զմկրտու թիւնն զոր ես մկրտելոց
եմ՝ մկրտիցիք, բայց նստուցանել ընդ
աջմէ և ընդ ահեկէ իմմէ՝ ոչ է իմ տալ,
այլ որոց տուեալ է 'ի հօրէ իմմէ :

24 Եւ լուեալ տասանցն, բարկացան 'ի վե-
րայ երկուցն եղբարց :

25 Յիսուս կոչեաց զնոսա առ ինքն, և ասէ.
գիտէք զի իշխանք ազգաց տիրեն նոցա,
և մեծամեծքն իշխեն նոցա :

26 Ոչ այնպէս իցէ և 'ի ձերում միջի. այլ
որ կամիցի 'ի ձէնջ մեծ լինել՝ եղիցի ձեր
պաշտօնեայ :

27 Եւ որ կամիցի 'ի ձէնջ առաջին լինել՝ ե-
ղիցի ձեր ծառայ :

28 Որպէս որդի մարդոյ ոչ եկն պաշտօն
առնուլ այլ պաշտել, և տալ զանձն

- իւր փրկանս փոխանակ բազմաց :
- ԷԿ Եւ յեւանեւն նոցա յերկբովէ, գնացին 29
 զՏեա նորա ժողովուրդք բազումք :
- Եւ ահա կոյրք երկու նստէին առ ճա- 30
 նապարհանս. իբրև լուան թէ Յիսուս
 անցանէ՝ աղաղակեցին և ասեն. ողոր-
 մեաց մեզ Յիսուս որդի Գաւթի :
- Եւ ամբօխն սաստեաց նոցա զի լուեսցեն. 31
 և նորա ևս առաւել աղաղակէին և ա-
 սէին. տէր, ողորմեաց մեզ որդի Գաւթի :
- Զտեղի առ Յիսուս, կոչեաց զնոսա և 32
 ասէ. զի՞նչ կամիք զի արարից ձեզ :
- Ասեն ցնա. տէր, զի բացցին աչք մեր : 33
- Եւ գթացեալ Յիսուս մերձեցաւ յաչս 34
 նոցա, և վաղվաղակի տեսին, և գնացին
 զՏեա նորա :

ԳԼ. ԻԱ.

- Իբրև մօտ եղեն յերուսաղէմ և եկին 1
 ՚ի Բեթփագէ՝ մերձ ՚ի լեառն Չիթե-
 նեաց, յայնժամ Յիսուս արձակեաց եր-
 կուս յաշակերտացն իւրոց :
- Եւ ասէ ցնոսա. երթայք ՚ի գեօղդ որ 2
 առաջի ձեր է, և անդէն գտանէք էշ կա-
 պեալ և յաւանակ ընդ նմին, լուծէք ա-
 ծէք ինձ :
- Եւ եթէ որ ասիցէ ինչ ձեզ, ասասցիք 3
 եթէ տեառն իւրեանց պիտոյ են. և

վաղվաղակի առաքեցէ զնոսա :

4 Բայց այս ամենայն եղև զի լցցի բան
մարդարէին որ ասէ .

5 Ասացէք դատեր Սիովնի, ահա թագա-
ւոր քո գայ քեզ հեղ, և հեծեալ յէշ
և յաւանակի իշոյ :

6 Պնացին աշակերտքն և արարին որպէս
հրամայեացն նոցա Յիսուս :

7 Եւ ածին զէջն և զյաւանակն, և ար-
կին զնորօք ձորձս իւրեանց, և նստաւ
'ի վերայ նոցա :

Եւ բազում ժողովուրդք տարածեցին
զհանդերձս իւրեանց 'ի ճանապարհին,
և այլք հատանէին ոսոս 'ի ծառոց և
տարածանէին 'ի ճանապարհին :

9 Եւ ժողովուրդքն որ առաջին և զկնի
երթային՝ աղաղակէին և ասէին . օրհ-
նու թի որդւոյ Պաւթի, օրհնեալ որ գայ
յանուն տն, օրհնու թիւն 'ի բարձունս :

10 Եւ 'ի մտանէն նորա յէջմ՝ դորդեցաւ
քաղաքն ամենայն, և ասէ, ո՞վ իցէ սա :

11 Եւ ժողովուրդքն ասեն . սա է մարգա-
րէն Յն որ 'ի Նազարէթէ Պալիլեացոց :

12 Եւ եմուտ Յիսուս ի տաճարն և եհան
արտաքս զամենեօին որ վաճառէինն և
գնէին 'ի տաճարի անդ, և զսեղանս հա-
տավաճառացն կործանեաց և զաթոռս
աղաւնէվաճառացն :

Եւ ասէ ցնոսա . գրեալ է , տուն իմ տուն 13
աղօթից կոչեսցի , և դուք արարիք զգա
այրս աւազակաց :

Եւ մատեան առ նա կոյրք և կաղք 'ի 14
տաճարին և բժշկեաց ցնոսա :

Իբրև տեսին քահանայապետքն և դը 15
պիրք զգրանելիւն զոր արար , և ըզ
մանկտին որ աղաղակէին 'ի տաճարին
և ասէին , օրհնութիւն որդւոյ 'Կաւթի ,
բարկացան :

Եւ ասեն ցնա . լսես զինչ ասեն դորա . 16
ասէ ցնս Յիսուս . այո , չիցէ ընթերցեալ
ձեր թէ 'ի բերանոյ տղայոց և ստընդիե
ցաց կատարեցեր զօրհնութիւն :

Եւ թողեալ զնոսա ել արտաքոյ քաղա 17
քին 'ի Բեթանիա , և անդ ագաւ :

ԻԲ Եւ այգուցն իբրև դարձաւ անդրէն 'ի 18
քաղաքն՝ քաղցեալ :

Եւ տեսեալ թղենի մի 'ի վերայ ճանա 19
պարհին՝ եկն 'ի նա , և ոչ ինչ եգիտ 'ի
նմա բայց միայն տերև . և ասէ ցնա .
մի այսուհետեւ 'ի քէն պտուղ եղիցի յա
ւիտեան . և առժամայն չորացաւ թը
ղենին :

Իբրև տեսին աշակերտքն զարմացան և 20
ասեն , թէ զիարդ վաղվաղակի ցամաքե
ցաւ թղենին :

Պատասխանի ետ Յս և ասէ ցնոսա . ա 21

մէն ասեմ ձեզ, եթէ ունիցիք հաւատս
և ոչ երկմտիցէք, ոչ միայն թղէնւոյդ առ-
նիցէք, այլ թէպէտ և լերինդ ասիցէք՝
բարձիր և անկիր՝ի ծով, եղիցի:

22 Եւ զամենայն ինչ զոր և խնդրիցէք յա-
ղոթս հաւատովք՝ առնուցուք:

23 Եւ իբրև եկն՝ի տաճարն, մատեան առ
նա մինչդեռ ուսուցանէր, քահանայա-
պետքն և ծերք ժողովրդեանն և ասէն.
որով իշխանութեամբ առնես զայդ և ով
եա քեզ զիշխանութիւնդ զայդ:

24 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա.
հարցից և ես զձեզ բան մի, զոր թէ
ասիցէք ինձ, և ես ձեզ ասացից որով
իշխանութեամբ առնեմ զայս:

25 Մկրտութիւնն Յովհաննու ուստի էր,
յերկնից թէ՛ ի մարդկանէ. և նոքա
խորհէին ընդ միտս և ասէին.

26 Եթէ ասեմք յերկնից, ասէ ցմեզ. իսկ
ընդէր ոչ հաւատացէք նմա. և եթէ ա-
սեմք ի մարդկանէ, երկնչիմք ի ժո-
ղովրդեանէն, զի ամենեքին զՅովհաննէս
իբրև զմարդարէ ունէին:

27 Պատասխանի ետուն Յիսուսի և ասէն.
ոչ գիտեմք. ասէ ցնոսա և նա. և ոչ ես
ասեմ ձեզ որով իշխանութեամբ առ-
նեմ զայս:

28 Բայց զիմրդ թուի ձեզ. առն միջ էին

երկու որդիք, և մատուցեալ առ առաջինն ասէ. որդեակ, երթ այսօր գործեա յայգւոջ:

Նա պատասխանի ետ և ասէ. երթամ 29
տէր, և ոչ չոգաւ:

Մատեաւ և առ միւսն, և ասէ նոյն. 30
պէս. նա պատասխանի ետ և ասէ, ոչ կամիմ. բայց յետոյ զղջացաւ և չոգաւ յայգին:

Արդ ո՞ յերկոցունց արար զկամս հօրն. 31
ասէն՝ յետինն. ասէ ցնոսա Յիսուս. ամէն ասեմ ձեզ, զի մաքսաւորք և պոռնիկք յառաջեցենք ան զձեզ յարքայութիւն երկնից:

Զի եկն Յովհաննէս ճանապարհաւ ար. 32
դարութեան և ոչ հաւատացէք նմա, և մաքսաւորք և պոռնիկք հաւատացին նմա, և դուք տեսէք և ոչ զղջացարուք յետոյ հաւատալ նմա:

Ի. Գ. Ա՛յլ աւակ լուարուք. այր մի էր տա. 33
նուտէր, որ տնկեաց այգի և ցանգով պատեաց զնա, և փորեաց ՚ի նմա հնձան, և շինեաց աշտարակ. և ետ զնա ցմշակս, և գնաց ՚ի տար աշխարհ:

Իբրև մերձեցաւ ժամանակ պտղոյ, ա. 34
ռաբեաց զծառայս իւր առ մշակսն առնուլ զպտուղս նորա:

Եւ կալեալ մշակացն զծառայս նորա, 35

զումն տանջեցին, զումն սպանին, զումն
քարկոծեցին:

36 Գարձեալ առաքեաց այլ ծառայս բնիմն
քան զառաջինսն, և արարին նոյնոյնս:

37 Յետոյ առաքեաց առ նոսա զորդի իւր
և ասէ. թերևս ամաչեցեն յորդւոյ
աստի իմմէ:

38 Իսկ մշակքն իբրև տեսին զորդին, ա-
սեն ընդ միտս. սա է ժառանգն, եկայք
սպանցուք զսա և կալցուք զժառան-
գութիւն սորա:

39 Եւ առեալ հանին զնա արտաքոյ քան
զայգին և սպանին:

40 Արդ յորժամ եկեցէ տէր այգւոյն՝
զինչ արասցէ մշակացն այնոցիկ:

41 Ասեն ցնա. զչարսն չարաւ կորուսցէ, և
զայգին տացէ այլոց մշակաց, որք տա-
ցեն նմա զպտուղս ՚ի ժամու իւրեանց:

42 Ասէ ցնո Յ՞ս. չիցէ՞ երբէք ընթերցեալ
ձեր ՚ի գիրս, զվէմն զոր անարգեցին
չինողքն, նա եղև գլուխ անկեան. ՚ի
տնէ եղև այս, և է սքանչելի յաչս մեր:

43 Վասն այսորիկ ասեմ՝ ձեզ, զի բարձցի
՚ի ձէնջ արքայութիւնն Աստուծոյ, և
տացի ազգի որ առնիցէ զպտուղս նորա:

44 Եւ որ անկցի ՚ի վերայ վիմիս այսորիկ՝
փշրեցի, և յոյր վերայ անկցի՝ հոսեա-
ցէ զնա:

Իբրև լուան քահանայապետքն և դպիրք 45
 և Փարիսեցիք զառակս նորա, գիտացին
 թէ վասն նոցա ասաց:

Եւ խնդրէին զնա ունել, բայց երկեան 46
 ՚ի ժողովրդոցն, քանզի իբրև զմարգա-
 րէ ունէին զնա:

ԳԼ ԻԲ

ԻԴ Գարձեալ պատասխանի ետ Յիսուս, 1
 և ասէ ցնոսա առակօք:

Նմանեցաւ արքայու թիւնն երկնից առն 2
 թագաւորի որ արար հարսանիս որդւոյ
 իւրում:

Եւ առաքեաց զծառայս իւր կոչել ըզ- 3
 հրաւիրեալն ՚ի հարսանիս, և ոչ կա-
 մեցան դալ:

Գարձեալ առաքեաց այլ ծառայս և ա 4
 սէ. ասացէք հրաւիրելոցն, ահաւասիկ
 զձաշ իմ պատրաստեցի. զուարակք իմ և
 պարարակք զէնեալ են, և ամենայն ինչ
 պատրաստ է, եկայք ՚ի հարսանիս:

Եւ նոքա յուլացեալ զնացին՝ ոմն յա 5
 դարակ իւր, և ոմն ՚ի վաճառ իւր:

Եւ այլք կալան զծառայս նորա, թնա 6
 մանեցին և սպանին:

Իսկ թագաւորն իբրև լուա՝ բարկա 7
 ցաւ, և առաքեաց զզօրս իւր և սատա-
 կեաց զսպանողն զայնոսիկ, և զքա-

Ղաքն նոցա այրեաց :

- 8 Յայնժամ ասէ ցծառայս իւր. հարսա-
նիքս պատրաստ են և հրաւիրեալքն
էին արժանի :
- 9 Արդ երթայք յանցս ճանապարհաց,
և զորս միանգամ գտանիցէք՝ կոչեցէք՝ ի
հարսանիսս :
- 10 Եւ ելեալ ծառայքն՝ ի ճանապարհս, ժո-
ղովեցին զամենեւեան զորս և գտին՝ ըզ-
չարս և զբարիս, և լցան հարսանիքն
բազմականօք :
- 11 Եւ մտեալ թագաւորն հայել զբազմա-
կանօքն, ետես անդ այր մի՝ որ ոչ էր
զգեցեալ հանդերձ հարսանեաց :
- 12 Եւ ասէ ցնա. ընկեր, զիմրդ մտեր
այսր, զի ոչ ունէիր հանդերձ հարսա-
նեաց. և նա պապանձեցաւ :
- 13 Յայնժամ ասէ թագաւորն ցտպասա-
ւորսն. կապեցէք զգորա զոտս և զձեռս՝
և հանէք զգա՝ ի խաւարն արտաքին.
անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց :
- 14 Զի բազումք են կոչեցեալք և սակաք
են ընտրեալք :
- 15 Յայնժամ զնացեալ Փարիսեցիքն, ա-
ռին խորհուրդ զնմանէ թէ որպէս զնի-
ցեն նմա որոգայթ բանիւք :
- 16 Եւ առաքեն առ նա զաշակերտսն իւ-
րեանց Հերովդիանոսօքն հանդերձ և

- ասեն. վարդապետ, գիտեմք զի ճշմարիտ ես և զճանապարհն ՍՅ ճշմարտութեամբ ուսուցանես, և ոչ էքեզ փոյթ զումեքէ, և ոչ հայիս յերեսս մարդոյ: Արդ ասա մեզ, զիարդ թուի քեզ. 17
 պարտ է հարկս տալ կայսեր թէ ոչ: Գիտաց Յիսուս զխորամանկութի նց, 18
 և ասէ. զի փորձէք զիս կեղծաւորք: Յուցէք ինձ զդահեկան հարկին, և նո. 19
 քա մատուցին նմա դահեկան մի: Եւ ասէ ցնոսա. ոյր է պատկերս այս 20
 կամ գիր: Ասեն, կայսեր. յայնժամ ասէ ցնոսա. 21
 երթայք տուք զկայսերն՝ կայսեր, և զԱստուծոյն՝ Աստուծոյ: Իբրև լուան՝ զարմացան և թողին զնա 22
 և զնացին: Յայնմ աուր մատեան առ նա Սաղուկեցիքն որ ասէին՝ թէ չիք յարութիւն. 23
 հարցին ցնա, Եւ ասեն. վարդապետ, Մովսէս ասաց. 24
 եթէ որ մեռցի անորդի՝ արասցէ զկինն նորա եղբայր իւր, և յարուցէ զաւակ եղբօր իւրում: Իին առ մեզ եղբարք եօթն. առաջինն 25
 արար կին և մեռաւ. և զի ոչ ունէր զաւակ, եթող զկինն իւր եղբօր իւրում: Նոյնպէս և երկրորդն և երրորդն, 26

մինչև ցեօթներորդն :

- 27 Յետ ամենեցուն մեռաւ և կինն :
- 28 Արդ 'ի յարուժե ոյր յեօթանցն եղիցի նա կին , զի ամենեքին կալան զնա կին :
- 29 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ .
մոլորեալք , ոչ գիտէք զգիրս և ոչ զգօրու
թիւն Աստուծոյ :
- 30 Զի 'ի յարուժեան ոչ կանայս առնեն
և ոչ արանց լինին , այլ են իբրև զՏրեշ
տակս յերկինս :
- 31 Բայց վասն յարուժեան մեռելոց չիցէ
ընթերցեալ ձեր զասացեալն ձեզ յԱՅ :
- 32 Ես եմ Աստուած Աբրահամն Աստուած
Իսահակայ և Աստուած Յակոբայ , և չէ
Աստուած Ա՞ծ մեռելոց , այլ կենդանեաց :
- 33 Իբրև լուան ժողովուրդքն՝ զարմանային
ընդ վարդապետութիւն նորա :
- 34 Իսկ Փարիսեցիքն իբրև լուան եթէ
պապանձեցոյց զՍաղուկեցիսն , ժողովե
ցան 'ի միասին :
- 35 Եւ եհարց մի ոմն 'ի նոցանէ՝ զնա փոր
ձելով և ասէ :
- 36 Վարդապետ , ո՞ր պատուիրան է մեծ յօ
րէնս :
- 37 Եւ Յիսուս ասէ ցնա . սիրեսցես զ՞որ Ա՞ծ
քո՞ յամենայն սրտէ քումով , և յամ
անձնէ քումով , և յամենայն մտաց քոյ :
- 38 Այս է մեծն և առաջին պատուիրան :

- Եւ երկրորդն նման օմին. սիրեցես 39
 զընկեր քո իբրև զանձն քո:
- Յայս երկուս պատուիրանս ամենայն օ 40
 րէնք և մարգարէք կախեալ կան:
- Եւ ՚ի ժողովել Փարիսեցւոցն՝ եհարց 41
 ցնոսա Յիսուս և ասէ:
- Զիւրդ թուի ձեզ վասն Քրիստոսի, 42
 սյր որդի է. ասեն ցնա. Դաւթի:
- Ասէ ցնոսա Յիսուս. իսկ զիւրդ Դաւ 43
 լիթ հոգւովն կոչէ զնա տէր և ասէ.
- Ասաց տէր ցտէր իմ, նիստ ընդ աջմէ 44
 իմմէ մինչև եդից զթշնամիս քո պա-
 տուանդան օտից քոց:
- Իսկ եթէ Դաւ իթ զնա տէր կոչէ՞ զիւրդ
 որդի նորա իցէ:
- Եւ ոչ դք կարէր տալ նմա պատասխանի 45
 բան մի, և ոչ իշխէր դք յայնմ օրէ հար-
 ցանել զնա և ոչ ինչ:

Գ Լ Ի Գ

- Ի. Զ. Յայնժամ խօսեցաւ Յիսուս ընդ ժո 1
 ղովուրդսն և ընդ աշակերտսն իւր և ասէ:
- Յաթ ուն Մովսէսի նստան դպիրքն և 2
 Փարիսեցիք:
- Զամենայն ինչ զոր ասիցեն ձեզ՝ արա 3
 րէք և պահեցէք. բայց ըստ գործոցն նո-
 ցա մի առնէք, զի ասեն և ոչ առնեն:
- Կապեն բեռինս ծանուես և դժուարա 4

կիրս, և դնեն 'ի վերայ ուսոց մարդկան. և մատամբ իւրեանց ոչ կամին շարժել

զնոսա:

5 Եւ զամենայն զգործս իւրեանց առնեն 'ի ցոյցս մարդկան. լայնեն զգրասպանակս իւրեանց, և երկայնեն զքղանցս հանդերձից իւրեանց:

6 Սիրեն զյառաջագահս յընթրիս, և ըզնախսածուս 'ի ժողովուրդս և զողջոյնս 'ի հրապարակս:

7 Եւ կոչել 'ի մարդկանէ՝ ուբբի ուբբի:

8 Բայց դուք մի զոք կոչէք վարդապետ, զի մի է ձեր ուսուցիչ, և ամենէքին դուք եղբարք էք:

9 Եւ հայր մի կոչէք ձեզ յերկրի, զի ձեր մի է հայր որ յերկինսն է:

10 Եւ մի կոչիցիք ուսուցիչք, զի ուսուցիչ ձեզ Քրիստոս է:

11 Եւ մեծն 'ի ձէնջ եղիցի ձեր սպասաւոր:

12 Ար բարձրացուցանէ զանձն խոնարհեացի, և որ խոնարհեցուցանէ զանձն բարձրացի:

13 Վայ ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղծաւորաց, զի փակէք զարքայութիւն երկնից առաջի մարդկան. դուք ոչ մտանէք, և որոց մտանենն՝ չտայք թոյլ մտանել:

14 (Վայ ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղծ

- Ժաւորաց, զի ուտէք զտունս այրեաց.
 պատճառանօք երկարէք զաղօթս, վասն
 զի աւելի դատաստան ընդունիցիք):
- Վայ ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղ 15
 Ժաւորաց, զի յածիք ընդ ծով և ընդ ցա-
 մաք՝ առնել եկամուտ մի. և յորժամ լի-
 նիցի, առնէք զնա որդի գեհէնի կրկին
 ևս քան զձեզ:
- Վայ ձեզ առաջնորդք կոյրք, զի ասէք՝ 16
 որ երդնու 'ի տաճարն՝ չէ ինչ, բայց որ
 երդնու յօսկին որ 'ի տաճարին է՝ ար-
 ժան է:
- Մորօք և կոյրք, զի՛նչ մեծ է՝ ոսկին 17
 եթէ տաճարն որ սրբէ զօսկին:
- Եւ որ երդնու 'ի սեղանն՝ չէ ինչ, բայց 18
 որ երդնու 'ի պատարագն որ 'ի վերայ
 նորա է՝ արժան է:
- Յիմարք և կոյրք, զի՛նչ մեծ է՝ պատա- 19
 րագն, եթէ սեղանն որ սրբէ զպա-
 տարագն:
- Իսկ արդ որ երդուաւ 'ի սեղանն, երդնու 20
 'ի նա՝ և յամենայն որ 'ի վերայ նորա է:
- Եւ որ երդուաւ 'ի տաճարն, երդնու 'ի 21
 նա և 'ի բնակիչն նորա:
- Եւ որ երդուաւ յերկինս, երդնու յա- 22
 թուն ԱՅ՝ և յայն որ նստին 'ի վր նորա:
- Վայ ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղ 23
 Ժաւորաց, զի տասանորդէք զանանուխ

և զսամիթ և զչաման, և թողիք զծանր
ծանր օրինացն՝ զդատաստան և զօղոր-
մութիւն և զհաւատս. զայս արժան էք
առնել՝ և զայն չթողուլ:

24 Առաջնորդք կոյրք, որ զմթղուկս քա-
մէք և զուղտս կլանէք:

25 Վայ ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղ-
ծաւորաց, զի սրբէք զարտաքին զբաժա-
կին և զսկաւառակին, և ՚ի ներքոյ լի են
յափշտակութեամբ և անխառնութիւն:

26 Փարիսեցի կոյր, սրբեա նախ զներքին
բաժակին և զսկաւառակին, զի լինիցի
և արտաքինն նոցա սուրբ:

27 Վայ ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղ-
ծաւորաց, զի նման էք գերեզմանաց
բռելոց, որ արտաքոյ երևին գեղեցիկք՝
և ՚ի ներքոյ լի են ոսկերօք մեռելոց և
ամենայն սղծութեամբ:

28 Նոյնպէս և դուք արտաքոյ երևիք մարդ-
կան արդարք, և ՚ի ներքոյ լի էք կեղ-
ծաւորութեամբ և անօրէնութեամբ:

29 Վայ ձեզ դպրաց և Փարիսեցւոց կեղ-
ծաւորաց, զի շինէք զշիրիմս մարդա-
րէից և զարդարէք զգերեզմանս ար-
դարոց:

30 Եւ ասէք. եթէ էաք յաւուրս հարցն
մերոց, ոչ հաղորդէաք արեան մարդա-
րէիցն:

Ապա ուրեմն վկայէք զանձանց՝ եթէ 31
որդիք էք այնոցիկ որ կոտորէին զմար-
գարէսն:

Եւ դուք լցէք զչափ հարցն ձերոց: 32
Օձք՝ ծնունդք ի ժից, զխորդ փախնու- 33
ցուք ՚ի դատաստանէ գեհէնին:

Վասն այդորիկ ահաւասիկ ես առաքեմ 34
առ ձեզ մարգարէս և իմաստունս և
դպիրս, և ՚ի նոցանէ սպանանիցէք և ՚ի
խաչ հանիցէք, և ՚ի նոցանէ տանջիցէք
ի ժողովուրդս ձեր, և հալածիցէք ՚ի
քաղաքէ ՚ի քաղաք:

Որպէս զի եկեսցէ ՚ի վերայ ձեր ամենայն 35
արիւն արդար հեղեալ յերկրի. յարե-
նէն Աքելի արդարոյ մինչև ցարիւնն
Զաքարիայ որդւոյ Բարաբեայ՝ զոր
սպանիք ընդ մէջ տաճարին և սեղանոյ:

Ամէն ասեմ ձեզ, եկեսցէ այն ամենայն 36
ի վերայ ազգիս այսորիկ:

Երուսաղէմ, Երուսաղէմ, որ կոտորէիր 37
զմարգարէսն և քարկոծ առնէիր զառա-
քեալսն առ քեզ, քանիցս անգամ կա-
մեցայ ժողովել զմանկունս քո՝ զոր օրի-
նակ ժողովէ հաւ զձաղս իւր ընդ թե-
ւովք, և ոչ կամեցարուք:

Ահա թողեալ լիցի ձեզ տունդ ձեր ա- 38
ւերակ:

Բայց ասեմ ձեզ թէ ոչ ևս տեսանի- 39

ցէք զիս յայսմ հետէ, մինչև ասիցէք
օրհնեալ եկեալն յանուն տեառն:

ԳԼ ԻԳ

- 1 Եւ ելեալ արտաքս Յիսուս ՚ի տաճա- ԷԷ
րէն դնայր. և մատեան աշակերտքն ցու-
ցանելնմա զշինուածս տաճարին:
- 2 Եւ նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա.
տեսանէ՞ք զայդ ամենայն. ամէն ասեմ
ձեզ, ոչ մնասցէ այդր քար ՚ի քարի վե-
րայ որ ոչ քակտեսցի:
- 3 Եւ մինչ դեռ նստէր ՚ի լերինն Չիթե-
նեաց, մատեան առ նա աշակերտքն ա-
ռանձինն և ասէն. ասա մեզ, էրբ լինի-
ցի այդ, և կամ զինչ նշան իցէ քոյոյ
գալտեանն և վախճանի աշխարհիս:
- 4 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա.
զգոյշ լերուք, գուցէ որ զձեզ խաբիցէ:
- 5 Զի բազումք գայցեն յանուն իմ, և ա-
սիցեն՝ Թէ ես եմ Քրիստոսն. և զբա-
զումս մոլորեցուցանիցեն:
- 6 Լսելոց էք պատերազմունս և համբաւս
պատերազմաց, զգոյշ լերուք՝ մի խռովես
Ղեք, զի պարտ է լինել այնմ ամենայնի,
այլ չե է կատարած:
- 7 Յարիցէ ազգ յազգի վերայ, և թագա-
ւորու թիւնի թագաւորու թեան վերայ.
և եղիցին սովք և սրածու թիւնք և սասա.

Նուրթիւնք 'ի տեղիս տեղիս :

Սակայն և այն ամ սկիզբն է երկանց : 8

Յայնժամ մատնեցեն զձեզ 'ի նեղու- 9

թիւնս , և սպանանիցեն զձեզ . և եղիջիք
ատեցեալք յամազգաց վճանուան իմոյ :

Եւ յայնժամ գայթակղեցեն բազումք , 10

և զմիմեանս մատնեցեն և ատեցեն
զմիմեանս :

Եւ բազում սուտ մարգարէք յարիցեն , 11

և զբազումս մոլորեցուցեն :

Եւ վասն բազմանալոյ անօրէնու թեանն , 12

ցամաքեցի սէր բազմաց :

Բայց որ համբերեացն 'ի սպառ , նա 13

կեցցէ :

Եւ քարոզեցի աւետարանս արքայութե 14

նդ ամ տիեզերս 'ի վկայութե ամ հե-

թանոսաց , և ապա եկեցցէ կատարած :

Արդ յորժամ տեսանիցէք զպղծութիւն 15

աւերածոյն , որ ասացեալն է 'ի ձեռն

Գանիելի մարգարէի . զի կայցէ 'ի տեղ-

ւոջն սրբութեան , որ ընթեռնուն 'ի միտ

առցէ :

Յայնժամ որ 'ի Հրէաստանի իցեն՝ փա- 16

խիցեն 'ի լերինս :

Եւ որ 'ի տանիս կայցէ , մի իջցէ առ- 17

նուրինչ 'ի տանէ իւրմէ :

Եւ որ յանդի իցէ , մի դարձցի յետս 18

առնուլ զձորձս իւր :

- 19 Բայց վնյ իցէ յղեաց և ստընտուաց յաւուրսն յայնոսիկ :
- 20 Յաղօթս կացէք զի մի լինիցի փախուստըն ձեր ձմերանի, և մի՛ ՚ի շաբաթու :
- 21 Զի եղիցի յայնժամ նեղութիւն մեծ, որպիսի ոչ եղև ՚ի սկզբանէ արարածոց աշխարհի մինչև ցայժմ, և ոչ այլ լիցի :
- 22 Եւ եթէ ոչ կարձէին աւուրքն այնոքիկ, ոչ ապրէր ամենայն մարմին. բայց վասն ընտրելոցն կարձեցին աւուրքն այնոքիկ :
- 23 Յայնժամ թէ որ ասիցէ ձեզ՝ ահաւասիկ աստ է Քրիստոսն կամ անդ, մի հաւատայցէք :
- 24 Զի յարիցեն սուտ քրիստոսք և սուտ մարգարէք, և տացեն նշանս մեծամեծս և արուեստս, մինչև մոլորեցուցանել թէ հնար ինչ իցէ և զընտրեալն :
- 25 Ահա յառաջագոյն ասացի ձեզ :
- 26 Ապա եթէ ասիցեն ձեզ, ահաւանիկ յանապատի է, մի ելանիցէք. և թէ ահա յըշտեմարանս է, մի հաւատայցէք :
- 27 Զի որպէս փայլակն որ ելանէ յարևելից և երևի մինչև յարևմուտս, այնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ :
- 28 Զի ուր գէշն իցէ, անդր ժողովեցին արծուիք :
- 29 Վաղվաղակի յետ նեղութեան աւուրցն այնոցիկ՝ արեգակն խաւարեացի, և լու-

սին ոչ տացէ զլոյս իւր, և աստեղք անկ-
ցին յերկնից, և զօրութիւնք երկնից
չարժեացին:

Եւ ապա երևեացի նշան որդւոյ մար- 30
դոյ յերկինս, և յայնժամ կոծեացին ա-
մենայն ազգք երկրի. և տեսցեն զօրդի
մարդոյ եկեալ ՚ի վերայ ամպոց երկնից
զօրութեամբ. և փառօք բազմօք:

Եւ առաքեացէ զհրեշտակս իւր փողով 31
մեծաւ, և ժողովեացեն զընտրեալսն որա
՚ի չորից հողմոց ՚ի ծագաց երկնից մին-
չև ՚ի ծագս նոցա:

Ի թզենւոյ անտի ուսարուք զառակն, 32
զի յորժամ նորա ոտքն կակղացցին և
տերևն ցցուիցի, գիտէք թէ մերձ է ա-
մառն:

Նոյնպէս և դուք յորժամ տեսանիցէք 33
զայս ամենայն, գիտասջիք թէ մերձ է
՚ի դուրս:

Ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ անցցէ ազգս 34
այս՝ մինչև այս ամենայն եղիցի:

Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ 35
մի անցցեն:

Բայց վասն աւուրն այնորիկ և ժամու 36
ոչ դք գիտէ՝ ոչ հրեշտակք երկնից և ոչ
որդի, բայց միայն հայր:

Այլ որպէս աւուրքն Նոյի, այնպէս եւ 37
զլիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ:

- 38 Զի որպէս էին յառուրսն որ յառաջ
քան զՋրհեղեղն, ուտէին և ըմպէին, կա
նայս առնէին և արանց լինէին, մինչև
յորն յորում եմուտ Նոյ՝ ի տասանն:
- 39 Եւ ոչ գիտացին՝ մինչև եկն Ջրհեղեղն
և երարձ զամենեօին, այնպէս եղիցի և
գալուսան որդւոյ մարդոյ:
- 40 Յայնժամ թէ իցեն երկու յագարակի՝
մին առցի և միւսն թողցի:
- 41 Եւ եթէ երկու ազայցեն՝ ի մի երկանս,
մին առցի և միւսն թողցի:
- 42 Արթուն կացէք, զի ոչ գիտէք յորում
ժամու տէրն ձեր գայ:
- 43 Զայն գիտաաջիք եթէ գիտէր տանու
տէրն յորում պահու գող գայ, սկէր և
ոչ տայր ական հատանել զտան իւրոյ:
- 44 Վասն այսորիկ և դուք եղերուք պատ
րաստք, զի յորում ժամու ոչ ական ունի
ցիք՝ գայ որդի մարդոյ:
- 45 Իսկ ո՞վ իցէ հաւատարիմ ծառայ և ի
մաստուն, զոր կացոյց տէր իւր՝ ի վերայ
ծառայից իւրոց՝ տալնոցա կերակուր՝ ի
ժամու:
- 46 Երանի է ծառային այնմիկ զոր եկեալ
տէրն գտանիցէ արարեալ այնպէս:
- 47 Ամէն ասեմ ձեզ, զի ՚ի վերայ ամենայն
ընչից իւրոց կացուսցէ զնա:
- 48 Ապա թէ ասիցէ ծառայն չար՝ ի սրտի

Իւրում, տէր իմ յամէ զգալ: 49
 Եւ սկսանիցի հարկանել զծառայակիցս
 իւր, ուտիցէ և ըմպիցէ ընդ արբեցողս:
 Քայցէ տէր ծառային այնորիկ յաւուր 50
 յորում ոչ ակն ունիցի, և ՚ի ժամու յու-
 ըում ոչ գիտիցէ:
 Եւ կտրեսցէ զնա ընդ մէջ, և զբաժին 51
 նորա ընդ կեղծաւորս դիցէ, անդ եղիցի
 լալ և կրճեւ առամանց:

ԳԼ ԻԵ

Յայնժամ նմանեսցի արքայութիւն եր- 1
 կնից տասն կուսանաց, որոց առեալ զլապ-
 տերս իւրեանց ելին ընդ առաջ փեսայի
 և հարսին:
 Հինգն ՚ի նոցանէ յիմարբ էին և հինգն 2
 իմաստունք:
 Յիմարբն առին զլապտերսն, և ձէթ 3
 ընդ իւրեանս ոչ բարձին:
 Իսկ իմաստունքն առին ձէթ ամանովք 4
 ընդ լապտերս իւրեանց:
 Եւ ՚ի յամել փեսային, նիրհեցին ամե- 5
 նեքեան և ՚ի քուն մտին:
 Եւ ՚ի մէջ գիշերի եղև բարբառ, ահա 6
 փեսայ գայ՝ արիք ընդ առաջ նորա:
 Յայնժամ յարեան ամենայն կուսանքն՝ 7
 և կազմեցին զլապտերս իւրեանց:
 Ասէն յիմարբն զիմաստունսն . տմբ 8

մեզ յիւղոյդ ձերմէ, զի ահա շիջանին
լապտերքս մեր:

- 9 Պատասխանի ետուն իմաստունքն և ա-
սեն, գուցէ ոչ իցէ մեզ և ձեզ բաւական,
այլ երթայք ՚ի վաճառականս և գնեսջիք
ձեզ:
- 10 Իբրև նորա գնացին գնել, եկն փեսայն՝
և պատրաստքն մտին ընդ նմա ՚ի հար-
սանիսն և փակեցաւ դուռնն:
- 11 Յետոյ գան և այլ կուսանքն և ասեն.
տէր տէր, բաց մեզ:
- 12 Նա պատասխանի ետ և ասէ. ամէն ա-
սեմ՝ ձեզ թէ ոչ գիտեմ զձեզ:
- 13 Արթուն կացէք զի ոչ գիտէք զօրն և ոչ
զժամն:
- 14 Որպէս այր մի գնացեալ ՚ի տար աշխարհ,
կոչեաց զծառայս իւր և ետ նոցա զինչս
իւր:
- 15 Ումեմն ետ հինգ քանքար՝ և ումեմն
երկուս՝ ումեմն մի, իւրաքանչիւր ըստ
իւրում կարի, և գնաց:
- 16 Չողաւ վաղվաղակի որ առ զհինգն՝
գործեաց նորօք, և շահեցաւ այլ ևս
հինգ:
- 17 Նոյնպէս և որ զերկուսն, շահեցաւ այլ
ևս երկուս:
- 18 Եւ որ զմին առ՝ գնաց փորեաց զերկիր,
և թագոյց զարծաթ տեառն իւրոյ:

Յետ բազում ժամանակի դայ տէր ծա 19
 ուայիցն այնոցիկ և առնէ համարս 'ի մէջ

նոցա :

Եւ մատուցեալ որ զհինգ քանքարն առ , 20
 մատոյց այլ ևս հինգ քանքար և ասէ .
 տէր , հինգ քանքար ետուր ցիս , արդ ա-
 լասիկ հինգ այլ ևս քանքար 'ի վերայ
 շահեցայ :

Ասէ ցնա տէրն իւր . ազնիւ , ծառայ 21
 բարի և հաւատարիմ , որովհետև 'ի սա-
 կաւուդ հաւատարիմ ես , 'ի վերայ բազ-
 մաց կացուցից զքեզ . մուտ յուրախու-
 թիւն տեառն քո :

Մատուցեալ և որոյ զերկուս քանքարսն 22
 առեալ էր ' և ասէ . տէր , երկուս քան-
 քարս ետուր ցիս , ահաւասիկ երկուս ևս
 այլ քանքարս՝ զոր 'ի վերայ շահեցայ :

Ասէ ցնա տէրն իւր . ազնիւ , ծառայ 23
 բարի և հաւատարիմ , որովհետև 'ի սա-
 կաւուդ հաւատարիմ ես , 'ի վերայ բազ-
 մաց կացուցից զքեզ . մուտ յուրախու-
 թիւն տեառն քո :

Մատուցեալ և որոյ զմի քանքարն ա 24
 ռեալ էր , և ասէ . տէր , զիտի զի այր
 մի խիտ ես , հնձես զոր ոչ սերմանե-
 ցեր , և ժողովես ուստի ոչ սփռեցեր :
 Երկեայ՝ դնացի և թագուցի զքանքարն 25
 քո յերկրի , արդ աւասիկ քոյդ ցքեզ :

- 26 Պատասխանի ետ տէրն և ասէ ցնա-
ծառայ չար և վատ, դիտէիր եթէ հըն
ձեմ՝ ուստի ոչ սերմանեցի, և ժողովեմ՝
ուստի ոչ սիւռեցի:
- 27 Պարտ էր քեզ արկանել զարծաթդ իմ
'ի սեղանաւորս, և եկեալ ես տոկոսեզք
պահանջէի զիմն:
- 28 Արդ առէք ՚ի դմանէ զքանքարդ, և տուք
այնմ որ ունիցի զտասն քանքարն:
- 29 Զի ամենայնի որ ունիցի՝ տացի և յա-
ւելցի, և որ ոչն ունիցի՝ և զոր ունիցին
բարձցի ՚ի նմանէ:
- 30 Եւ զծառայդ անպիտան հանէք ՚ի խա-
ւարն արտաքին. անդ եղիցի լալ և կըր-
ճել ատամանց:
- 31 Եւ յորժամ եկեսցէ որդի մարդոյ փա-
ռօք իւրովք և ամ հրեշտակք ընդ նմա,
յայնժամ նստցի յաթռ փառաց իւրոց:
- 32 Եւ ժողովեցին առաջի նր ամ ազգք,
և մեկնեցէ զնոսա ՚ի միմեանց, որպէս
հովիւ զի մեկնեցէ զօդիս յայծեաց:
- 33 Եւ կացուցէ զօդիսն ընդ աջմէ իւրմէ՝
և զայծիսն ՚ի ձախմէ:
- 34 Յայնժամ ասացէ թագաւորն ցայնու-
սիկ որ ընդ աջմէն իցեն. եկայք օր-
հնեալք հօր իմոյ, ժառանգեցէք զբառ
բաստեալ ձեզ զարքայութիւնն ՚ի սկըզ-
բանէ աշխարհի:

- Զի քաղցեայ՝ և ետուք ինձ ուտել, 35
 ծարաւեցի՝ և արբուցիք ինձ, օտար էի՝
 և ժողովեցիք զիս:
- Մերկ՝ և զգեցուցիք զիս, հիւանդ էի՝ 36
 և տեսիք զիս, ՚ի բանտի էի՝ և եկիք
 առ իս:
- Յայնժամ պատասխանի տացեն նմա ար- 37
 դարբն և ասասցեն. տէր, էրբ տեսաք
 զքեզ քաղցեալ և կերակրեցաք, կամ
 ծարաւի՝ և արբուցաք:
- Ե՞րբ տեսաք զքեզ օտար՝ և ժողովե- 38
 ցաք, կամ մերկ՝ և զգեցուցաք:
- Ե՞րբ տեսաք զքեզ հիւանդ՝ կամ ՚ի բան- 39
 տի, և եկաք առ քեզ:
- Պատասխանի տացէ թագաւորն և ա- 40
 սասցէ ցնոսա. ամէն ասեմ ձեզ, որով
 հետեւ արարէք միում յեղբարցս այսո-
 ցիկ փոքրկանց՝ ինձ արարէք:
- Յայնժամ ասասցէ և ցայնոսիկ որ ընդ 41
 ահեկէն իցեն. երթայք յինէն անի-
 ծեալք ՚ի հուրն յաւիտենական, որ
 պատրաստեալ է սատանայի և հրեշտա-
 կաց նորա:
- Զի քաղցեայ՝ և ոչ ետուք ինձ ուտել, 42
 ծարաւեցի՝ և ոչ արբուցիք զիս:
- Օտար էի՝ և ոչ ժողովեցիք զիս, մերկ 43
 էի՝ և ոչ զգեցուցիք զիս, հիւանդ և ՚ի
 բանտի՝ և ոչ տեսիք զիս:

- 44 Յայնժամ պատասխանի տացեն և նորա
և ասասցեն. տէր, երբ տեսաք զքեզ
քաղցեալ կամ ծարաւի կամ օտար կամ
մերկ կամ հիւանդ կամ ի բանտի, և ոչ
պաշտեցաք զքեզ:
- 45 Յայնժամ պատասխանի տացէ նոցա և
ասասցէ. ամէն ասեմ ձեզ, որովհետեւ
ոչ արարէք միում ի փոքրկանցս յայս-
ցանէ՝ և ոչ ինձ արարէք:
- 46 Եւ երթիցեն նորա ՚ի տանջանսն յաւի-
տենականս, և արդարքն ՚ի կեանսն յա-
ւիտենականս:

Գ Լ Ի Զ

- 1 Եւ եղև իբրև կատարեաց Յիսուս
զամենայն զբանս զայսոսիկ, ասէ ցա-
շակերտսն իւր:
- 2 Գիտէք, զի յետ երկուց աւուրց զատիկ
լինի, և որդի մարդոյ մատնի ՚ի խաչ
ելանել: վ. Ե Բ Զ
- 3 Յայնժամ ժողովեցան քահանայապետքն
և դպիրքն և ծերք ժողովրդեանն ՚ի սրահ
քահանայապետին՝ որում անուն էր
Կայիափա:
- 4 Եւ արարին խորհուրդ, զի նենդու թի-
կալցին զՅիսուս և սպանցեն:
- 5 Բայց ասէին թէ մի ՚ի տօնի աստ՝ զի մի
խռովութիւն լինիցի ՚ի ժողովրդեանն:

Իբրև եկն Յիսուս 'ի Բեթանիա 'ի տուն 6

Սիմոնի բորոտի,

Մատեաւ առ նա կին մի որ ունէր շիշ 7

իւղոյ ծանրագնի, և Թափեաց 'ի դուրս
նորա 'ի բազմականին:

Իբրև տեսին աշակերտքն, բարկացան՝ 8

և ասէն. ընդէր է կորուստ այդ իւղոյդ:

Չի մարթ էր վաճառել զդա մեծագնի՝ 9

և տալ աղքատաց:

Գիտաց Յիսուս և ասէ ցնոսա. զի աշ 10

խատ առնէք զկինդ, գործ մի բարի գոր-

ծեաց դա յիս:

Յամ ժամ զաղքատս ընդ ձեզ ունիր, 11

բայց զիս ոչ հանապաղ ընդ ձեզ ունիր:

Արկանել գորա զիւղդ 'ի մարմին իմ, 12

առ 'ի Թաղերոյ զիս նշանակեաց:

Բայց ամէն ասեմ ձեզ, զի ուր և քա 13

րողեսցի աւետարանս այս ընդ ամենայն

աշխարհ՝ խօսեսցի և զոր արար դա՝ 'ի

յիշատակ գորա:

Յայնժամ գնաց մի յերկոտասանիցն՝ 14

անուանեալ Յուդա Սկարիօտացի՝ առ

բահանայապետն և ասէ.

Չինչ կամիր տալ ինձ և ես մատնե 15

ցից զնա ձեզ. և նոքա կշռեսցին նմա ե-

րեսուն արծաթի:

Եւ յայնմ հետէ խնդրէր պարապ զի 16

մատնեսցէ զնա նոցա:

- 17 Եւ յառաջնումաւ ուր բաղարջակերացն
մատեան աշակերտքն առ Յիսուս և ա-
սեն. ուր կամիս զի պատրաստեսցուք
քեզ ուտել զզատիկն:
- 18 Եւ նա ասէ ցնոսա. երթայք՝ի քաղաքն
առ այս անուն, և ասացէք ցնա. վար-
դապետ ասէ, ժամանակ իմ մերձեալ է,
առ քեզ առնեմ զզատիկ աշակերտօքս
հանդերձ:
- 19 Եւ արարին աշակերտքն որպէս հրա-
մայեաց նոցա Յիսուս, և պատրաստե-
ցին զզատիկն:
- 20 Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ կայր բազմեալ
ընդ երկօտասան աշակերտսն:
- 21 Եւ մինչ դեռ ուտէին նոքա, ասէ. ամէն
ասեմ ձեզ, զի մի ոմն՝ի ձէնջ մատնելոց
է զիս:
- 22 Եւ տրտմեցան յոյժ, սկսան ասել ցնա
իւրաքանչիւր որ ՚ի նոցանէ. մի՞թէ էս
իցեմ տէր:
- 23 Նա պատասխանի ետ և ասէ. որ մխեաց
ընդ իս զձեռն իւր ՚ի սկաւառակս՝ նա
մատնելոց է զիս:
- 24 Որդի մարդոյ երթայ՝ որպէս և գրեալ է
վասն նորա, բայց վայ մարդոյն այսմիկ
յոյր ձեռս որդի մարդոյ մատնեսցի. լաւ
էր նմա թէ չէր ծնեալ մարդն այն:
- 25 Պատասխանի ետ Յուդա՝ որ մատնելոցն

- էր զնա՝ և ասէ. միթէ էս իցեմ վար-
դապետ. ասէ ցնա, դու ասացեր:
- Եւ մինչ դեռ ուտէին նորա՝ առ Յո՛հայ, 26
օրհնեաց և եբեկ, և ետ աշակերտացն
և ասէ. առէք կերայք՝ այս է մարմին իմ:
- Եւ առեալ բաժակ դոհացաւ՝ ետ նոցա 27
և ասէ. արբէք ՚ի դմանէ ամենեքին:
- Զի այդ է արինն իմ նորոյ ուխտի, որ 28
՚ի վերայ բազմաց հեղանի ՚ի թողու-
թիւն մեղաց:
- Բայց ասեմ ձեզ, ոչ ևս արբից յայսմ 29
հետէ ՚ի բերոյ որթոյ մինչև ցօրն ցայն
յորժամ արբից զդա ընդ ձեզ նոր յար-
քայութեան հօր իմոյ:
- Եւ օրհնեցին և ելին ՚ի լեառն Ձիթե- 30
նեաց:
- Յայնժամ ասէ ցնն Յիսուս. ամենեքին 31
դուք գայթաղեղոց էք յինէն յայսմ
գիշերի, զի գրեալ է՝ թէ հարից զհովիւն
և ցրուեսցին ոչխարքն հօտին:
- Եւ յետ յառնելոյն իմոյ, յաւաջեցից 32
քան զձեզ ՚ի Վալիլեա:
- Պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ ցնա. 33
թէպէտ և ամենեքեան գայթաղեա-
ցին ՚ի քէն, սակայն ես ոչ գայթաղե-
ցայց:
- Ասէ ցնա Յիսուս. ամէն ասեմ քեզ, 34
զի յայսմ գիշերի մինչ չև հաւու խօսեալ

իցէ, երիցս ուրնացիս զիս :

- 35 Ասէ ցնա Պետրոս . թէ և մեռանել Հասանիցէ ընդ քեզ, զքեզ ոչ ուրացայց . նոյնպէս և ամենայն աշակերտքն ասէին :
- 36 Յայնժամ գայ Յիսուս ընդ նն 'ի գիւղ մի՝ որում անուն էր Վեթսեմանի, և ասէ ցնոսա . նստարուք այդր, մինչև երթայց կայից յաղօթս :
- 37 Եւ առեալ ընդ իւր զՊետրոս՝ և զերկուս որդիսն Զեբեդեայ, սկսաւ արբատմել և հոգալ :
- 38 Յայնժամ ասէ ցնոսա . արտում է ոգի իմ մինչև 'ի մահ, կացէք աստ և սկեցէք ընդ իս :
- 39 Եւ մատուցեալ յառաջ սահաւիկ մի՝ անկաւ 'ի վերայ երեսաց իւրոց, կաց յաղօթս և ասէ . հայր իմ, եթէ հնար է՝ անցցէ բաժակս այս յինէն . բայց ոչ որպէս ես կամիմ, այլ որպէս դու :
- 40 Քայ առ աշակերտսն, և գտանէ զնոսա 'ի քուն, և ասէ ցՊետրոս . այդպէս ոչ կարացէք մի ժամ արթուն կալ ընդ իս :
- 41 Արթուն կացէք և աղօթս արարէք զի մի անկանիցիք 'ի փորձութիւն . հոգիս յօժար է, բայց մարմինս տկար :
- 42 Պարձեալ երկրորդ անգամ չողաւ՝ եկաց յաղօթս Յիսուս և ասէ . հայր իմ, եթէ հնար իցէ անցանել յինէն բաժակիս

- այամիկ, ապա թէ ոչ արբից զսա, եղի-
ցին կամք քո:
- Եւ եկեալ միւսանգամ եգիտ զնոսա 'ի 43
քուն. զի էին աչք իւրեանց ծանրա-
ցեալք:
- Եթող զնոսա և զնաց, կաց յաղօթս 44
երրորդ անգամ, և դարձեալ զնոյն բան
ասաց:
- Յայնժամ գայ առ աշակերտսն և ասէ 45
ցնոսա. ննջեցէք այսուհետև և հանդե-
րուք, զի ահա հասեալ է ժամ և որդի
մարդոյ մատնի 'ի ձեռս մեղաւորաց:
- Արիք երթիցուք աստի, զի ահաւասիկ 46
եհաս որ մատնելոցն է զիս:
- Եւ մինչ դեռ նա զայն խօսէր, ահա Յու- 47
դա մի յերկոտասանիցն եկն, և ընդ նմա
ամբօխ բնմսրովք և բրօք 'ի քահանայա-
պետիցն և 'ի ծերոց ժողովրդեանն:
- Եւ որ մատնելոցն էր զնա, ետ նոցա նը- 48
շան և ասէ. ընդ որում ես համբուրեցից'
նա է, զնա ունիցիք:
- Եւ վաղվաղակի մատուցեալ առ Յիսուս 49
ասէ. ողջ եր վարդապետ. և համբու-
րեաց ընդ նմա:
- Եւ Յիսուս ասէ ցնա. ընկեր, վասն ո- 50
րոյ եկիրդ. յայնժամ մատուցեալ արկին
ձեռս 'ի Յիսուս, և կալան զնա:
- Եւ ահա մի ոմն յայնցանէ որ էին ընդ 51

Յիսուսի, ձգեաց զձեռն և եհան զսուր
իւր և եհար զծառայքս հանայապետին,
և ՚ի բաց եհան զունկն նորա:

52 Յայնժամ ասէ ցնա Յիսուս. դարձո
զսուր քո ՚ի տեղի իւր, զի ամենեքեան որ
սուր առնուցուն՝ սրով անկանիցին:

53 Թէ համարիցիս թէ ոչ կարեմաղաչել
զհայր իմ, և հասուցանիցէ ինձ այժմ
այսր՝ աւելի քան զերկուտասանս գունդս
հրեշտակաց:

54 Այլ զիարդ ընուցուն գիրք եթէ այսպէս
պարտ է լինել:

55 Յայնժամ ասաց Յիսուս ցամբոխն. ի-
բրև ՚ի վերայ աւազակի ելէք սուսերօք
և բրօք՝ ունել զիս. հանապազ առ ձեզ
՚ի տաճարին նստէի և ուսուցանէի, և
ոչ կախյք զիս:

56 Այլ այս ամենայն եղև զի լցցին գիրք
մարգարէիցն. յայնժամ աշակերտքն ա-
մենեքին թողին զնա և փախեան:

57 Իսկ նոցա կալեալ զՅիսուս ածին առ
կայիափաքս հանայապետ՝ ուր դպիրքն
և ծերք ժողովեալ էին:

58 Եւ Պետրոս զհետ նորա երթայր բացա-
զոյն մինչև ՚ի սրահքս հանայապետին.
և մտեալ ՚ի ներքս նստեր ընդ սպասա-
ւորսն տեսանել զկատարածն:

59 Իսկ քահանայապետքն և ամենայն ա-

- տեանն խնդրէին սուտ վկայու թիւն զՅիսուս
սուսէ զի սպանցեն զնա :
- Եւ ոչ գտանէին ՚ի բազմաց սուտ վր 60
կայիցն մատուցելոյ . յետոյ մատուցեալ
երկու սուտ վկայք ,
- Ասէին՝ թէ սա ասէր կարող եմ քակել 61
զտաճարն Ա, Մ, Լ, և զերիս աւուրս շինել :
Եւ յարուցեալ քահանայատեան ասէ 62
ցնա . չտաս ինչ պատասխանի , զի՛նչ
դոքա ամբաստանեն զքէն :
- Եւ Յիսուս լուռ կայր . պատասխանի ետ 63
քահանայատեան և ասէ ցնա . երդմնե-
ցուցանեմ զքեզ յաստուած կենդանի ,
զի ասասցես մեզ թէ դո՞ւ ես Քրիստոսն
որդի Աստուծոյ :
- Ասէ ցնա Յիսուս . դու ասացեր . բայց 64
ասեմ ձեզ , յայտմ հետէ տեսանիցէք
զորդի մարդոյ նստեալ ընդ աջմէ զօրու-
թեանն և եկեալ ընդ ամբս երկնից :
- Յայնժամ քահանայատեան պատառեաց 65
զհանդերձս իւր , և ասէ . հայհոյեաց ,
զի՛ ևս պիտոյ են մեզ վկայք , ահա արդ
լուայք զհայհոյութիւն նորա :
- Զի՛նչ հաճոյ է ձեզ . նոքա պատաս 66
խանի ետուն և ասեն . մահապարտ է :
Յայնժամ թքին ընդ երեսս նորա , և 67
կռփեցին զնա , և ոմանք աստակեցին
և ասեն .

- 68 Մարգարեաց մեզ Քրիստոսդ, ո՞վ է որ
եհարն զքեզ:
- 69 Իսկ Պետրոս նստէր արտաքոյ ՚ի դաւ-
թին. մատեաւ առ նա աղախին մի և
ասէ. և դու ընդ Յ՛սի Պալլլեացոյ էիր:
- 70 Նա ուրացաւ առաջի ամենեցուն և ա-
սէ, [Թէ ոչ գիտեմ զի՛նչ խօսիսդ:
- 71 Եւ իբրև ել նա արտաքս քան զդուռնն՝
ետես զնա այլ կին մի, և ասէ ցայնոսիկ
որ անդն կային. և սա ընդ Յիսուսի
Նազովրեցոյ էր:
- 72 Եւ դարձեալ ուրացաւ երդմամբ [Թէ ոչ
գիտեմ զայրն:
- 73 Եւ յետ սակաւ միոյ մատուցեալ որք
կայինն անդ, ասեն ցՊետրոս. արդա-
րև և դու ՚ի նոցանէ ես, քանզի և խօսք
քո յայտ առնեն զքեզ:
- 74 Յայնժամ սկսաւ նզովել և երդնուլ,
[Թէ ոչ գիտեմ զայրն. և իսկոյն հաւ-
խօսեցաւ:
- 75 Եւ յիշեաց Պետրոս զբանն Յիսուսի զոր
ասաց, [Թէ մինչ չև հաւու խօսեալ իցէ՝
երկոցս ուրացիս զիս. և ելեալ արտաքս
եւաց դառնապէս:

ԳԼԺԹ

- 1 Իբրև այդ եղև, խորհուրդ արարին
ամենայն քահանայապետքն և ծերք ժո-

զովրդեանն վասն Յոի սպանանել զնա :
 Կապեցին զնա և առին զնացին . և ե- 2
 տուն 'ի ձեռս Պոնտացոյ Պիղատոսի
 դատաւորի :

Յայնժամ տեսեալ Յուդայի որ մատնեաց 3
 զնա՝ թէ պարտաւորեցաւ , զըջացաւ և
 դարձոյց զարծաթն առ քահանայա-
 պետն և ծերս ժողովրդեանն :

Եւ ասէ . մեզայ , զի մատնեցի զարիւն 4
 արդար . և նորա ասէն . մեզ չէ փոյթ ,
 դու գիտես :

Եւ ընկէց զարծաթն 'ի տաճարին և 5
 զնաց , և չողաւ խեղդեցաւ :

Իսկ քահանայապետիցն առեալ զար- 6
 ծաթն ասէն . ոչ է արժան ընդունել
 զայդ 'ի կորբանն , քզի գինք արեան են :

Խորհուրդ առեալ , գնեցին այնու զա- 7
 գարակն բրտի 'ի գերեզման օտարաց :
 Վասն այնորիկ կոչեցաւ ագարակն այն 8
 ագարակ արեան՝ մինչև ցայսօր :

Յայնժամ լցաւ որ ասացաւն 'ի ձեռն 9
 Երեմիայ մարդարէին . և առին զերեսուն
 արծաթին զգինս վաճառելոյն , զոր ար-
 կին յորդոցն Իսրայելի :

Եւ ետուն զնա յագարակն բրտի , որպէս 10
 Տրամայեաց ինձ տէր :

Եւ Յիսուս եկաց առաջի դատաւորին . 11
 եհարց ցնա դատաւորն և ասէ . դու ես

- Թիքրն Հրէից. և Յս ասէ. դու ասես:
- 12 Եւ ՚ի չարախօսելն նր՚ի քահանայապետիցն և ՚ի ծերոց, ոչ ինչ ետ պտտխննի:
- 13 Յայնժամ ասէ ցնա Պիղատոս. ոչ լսես՝ որչափ դորա հակառակ քո վկայեն:
- 14 Եւ ոչ ետ նմա պատասխանի և ոչ բան մի, մինչև զարմանալ դատաւորին յոյժ:
- 15 Բայց ըստ տօնի սովոր էր դատաւորն արձակել ժողովրդեանն կապեալ մի՝ զոր կամէին:
- 16 Ունէին յայնժամ կապեալ մի նշանաւոր, որում անուն էր Յեսու Բարաբբա:
- 17 Իբրև ժողովեցան, ասէ ցնոսա Պիղատոս. զո՞ կամիք յերկուց աստի՛ զի արձակեցից ձեզ, զՅեսու՞ Բարաբբա՝ եթէ զՅիսուս զանուանեալն Քրիստոս:
- 18 Քանզի գիտէր թէ առ նախանձու մատնեցին զնա:
- 19 Եւ մինչ նստէր յատենին, առաքեաց առ նա կինն իւր և ասէ. չկայ ինչ քո և արդարոյն այնորիկ, զի բազում անցք անցին ընդ իս այսօր յանուրջս վասն նորա:
- 20 Իսկ քահանայապետքն և ծերք հաւանեցուցին զժողովուրդն զի խնդրեցեն զԲարաբբայն և զՅիսուս կորուսցեն:
- 21 Պատասխանի ետ դատաւորն և ասէ ցնս. զո՞ կամիք զի արձակեցից ձեզ յերկուց այտի. և նորա ասեն, զԲարաբբա:

- Ասէ ցնոսա Պիղատոս. իսկ զի՞ արարից 22
 զՅիսուս զանուանեալն Քրիստոս:
- Ասեն ամենեքեան, խաչեցցի. և նա ա- 23
 սէ, զի՛նչ չար արար. և նորա առաւել
 ևս աղաղակէին և ասէին, խաչեցցի:
- Եւ տեսեալ Պիղատոսի թէ ոչ ինչ օգ- 24
 նէ՛ այլ առաւել խռովութիւն լինի, ա-
 ուեալ ջուր՝ լուաց զձեռս առաջի ժողո-
 վըրդեանն և ասէ. քաւեալ եմ ես յա-
 րենէ արդարոյդ այդորիկ, դուք գի-
 տասցիք:
- Պատասխանի ետ ամենայն ժողովուրդն 25
 և ասէ. արիւն դորա՛ի վերայ մեր և՛ի
 վերայ որդւոց մերոց:
- Յայնժամ արձակեաց նոցա զԲարաբ- 26
 բայն, և զՅիսուս դան հարեալ՝ ետ՛ի
 ձեռս զի խաչեցցի:
- Յայնժամ զինուորք դատաւորին առին 27
 զՅիսուս յապարանս, և ժողովեցին ՚ի
 վերայ նորա զամենայն զգուհոն:
- Մերկացուցին զնա, և արկին զնովաւ 28
 քղամիդ կարմիր:
- Եւ բոլորեալ պսակ ՚ի փշոց՝ եղին ՚ի 29
 գլուխ նորա, և եղէզն յաջոյ ձեռին նո-
 րա ՚ի ծունր իջեալ առաջի նորա կատա-
 կէին և ասէին. ողջ եր թագաւոր Հրէից:
- Եւ թքեալ ՚ի նա՛ առնուին զեղէզնն և 30
 ծեծէին զգլուխ նորա:

- 31 Եւ յորժամ ձաղեցին զնա, մերկացուցին՝ ի նմանէ զքղամիդն և ագուցին նմա զիւր հանդերձն, և տարան զնա՝ ի խաչ հանել:
- 32 Եւ ելեալ արտաքս՝ գտին այր մի Կիւրեւնացի՝ անուոն Սիմոն, զնա կալան պահակ՝ զի բարձցէ զխաչն նորա:
- 33 Եւ եկեալ ՚ի տեղին անուանեալ Գողգոթա, որ է տեղի կառափելոյ:
- 34 Ետուն նմա ըմպել գինի ընդ լեղի խառնեալ. և իբրև ճաշակեաց, ոչ կամէր ըմպել:
- 35 Եւ հանեալ զնա՝ ի խաչ՝ բաժանեցին զհանդերձննորա վիճակաւ, զի լցցի բանն որ ասացաւ ՚ի մարգարէէն. բաժանեցին զհանդերձս իմ յիւրեանս, և ՚ի վերայ պատմուճանի իմոյ վիճակս արկանեին:
- 36 Եւ նստեալ պահէին զնա:
- 37 Եւ եղին ՚ի վերայ գլխոյ նորա՝ գրեալ զմասս նր թէ այս է Յո թիբրն Հրէից:
- 38 Յայնժամ հանին լը նմա ՚ի խաչ երկուս աւազակս, մի յաջմէ նորա և մի յահեկէ:
- 39 Եւ որ անցանեինն՝ հայհոյեին զնա, շարժեին զգլուխս իւրեանց,
- 40 Եւ ասէին. վահ որ քակէիր զտաճարն և զերիս աւուրս շինէիր զնա. ապրեցո զքեզ, թէ որդի ես Ա. յ. էջ ՚ի խաչեդ:
- 41 Նոյնպէս և քահանայատէտքն ձաղէին

- Հանդերձ դարօքն և ծերովք՝ և ասէին.
 Զայլ ապրեցոյց՝ զինքն ոչ կարէ ապրե 42
 ցուցանել. եթէ թագաւոր է Նչի՛ իջցէ
 այժմ՛ի խաչէդ և հաւատասցուք դմա:
 Եթէ յուսացաւ յԱստուած, փրկեցցէ 43
 այժմ՛ զդա եթէ կամի զդա. քանզի ասաց
 եթէ Աստուծոյ որդի եմ:
 Զնոյն և աւազակքն որ խաչեալ էին 44
 ընդ նմա, նախատէին զնա:
 Եւ ՚ի վեց ժամէ աւուրն խաւար եղև 45
 ՚ի վր ամենայն երկրի մինչև ցինն ժամ:
 Եւ զինն ժամաւն գոչեաց Յիսուս ՚ի 46
 ձայն մեծ և ասէ. էլի էլի՛ լամա սաբաք
 թանի. այս ինքն է, Աստուած իմ Աս-
 տուած իմ՝ ընդէջ թողեր զիս:
 Ոմանք յայնցանէ որ անդն կային, իբրև 47
 լուան՝ ասէին, զէղիա կարդայ դա:
 Եւ վաղվաղակի ընթացաւ մի ոմն ՚ի նո 48
 ցանէ, առ սպունդ լի քացախով, հարեալ
 յեղեգան ետ ըմպել նմա:
 Եւ կէսքն ասէին. թող տեսցուք եթէ 49
 դայ Եղիա փրկել զդա:
 Եւ Յիսուս դարձեալ աղաղակեաց ՚ի 50
 ձայն մեծ, և արձակեաց զոգին:
 Եւ ահա վարագոյր տաճարին ցելաւ 51
 յերկուս՝ ՚ի վերուստ մինչև ՚ի վայր. և
 երկիր շարժեցաւ և վէմք պատառե-
 ցան:

- 52 Եւ գերեզմանք բացան, և բազում մարմինք ննջեցելոց սրբոց յարեան:
- 53 Եւ ելեալ ՚ի գերեզմանաց յետ յարուածեանն նորա մտին ՚ի քաղաքն սուրբ և երևեցան բազմաց:
- 54 Իսկ հարիւրապետն և որ ընդ նմա պահէին զՅիսուս, իբրև տեսին զչարժումնն և զեղեալն, երկեան յոյժ և ասեն. արդարև Աստուծոյ որդի էր սա:
- 55 Էին անդ կանայք բազումք, կային ՚ի հեռաստանէ և հայէին, որք եկին զկնի Յիսուսի ՚ի Պալլիէէ պաշտել զնա:
- 56 Յորս էր Մարիամ Մագդաղէնացի, և Մարիամ Յակովբայ և Յովսեայ մայր, և մայր որդւոցն Զեբեդեայ:
- 57 Եւ իբրև երեկոյ եղև, եկն այր մի մեծատուն յԱրիմաթեայ՝ որում անուն էր Յովսէփ, որ և աշակերտեցաւ իսկ Յիսուսի:
- 58 Սա մատուցեալ առ Պիղատոս, խընդրեաց զմարմինն Յիսուսի. յայնժամ Պիղատոս հրամայեաց տալ զմարմինն:
- 59 Եւ առեալ զմարմինն Յովսէփ՝ պատեաց սուրբ կտաւովք:
- 60 Եւ եգ ՚ի նոր գերեզմանի զոր փորեաց ՚ի վիմի, և թաւալեցուցեալ կափարիչ դրան գերեզմանին վէմ մի մեծ գնաց:
- 61 Անդ էր Մարիամ Մագդաղէնացի՝ և

միւս Մարիամն, նստէին հանդէպ գե-
րեզմանին:

Եւ ՚ի վաղիւ անդր որ է յետ ուրբա 62
Թուն, ժողովեցան քահանայապետքն
և Փարիսեցիքն առ Պիղատոս,

Եւ ասէն. տէր, յիշեցաք զի մնորե- 63
ցուցին այն ասէր մինչ կենդանին էր
Թէ յետ երից աւուրց յառնեմ:

Արդ հրամայեա զգուշանալ գերեզմա- 64
նին մինչև ցերիս աւուրս, գուցէ եկեալ
աշակերտքն գիշերի՝ գողանայցեն զնա,
և ասիցեն ժողովրդեանն Թէ յարեալ
՚ի մեռելոց. և լինիցի յետին մնորու-
Թիւնն չար քան զառաջինն:

Ասէ ցնն Պիղատոս. ունիք զզօրականն, 65
երթայք զգուշացարուք ոնց և գիտէք:

Եւ նոքա երթեալ զգուշացան գերեզ- 66
մանին, և կնքեցին զվէմն հանդերձ զօ-
րականօքն:

ԳԼ ԻԸ

Եւ յերեկոյի շաբաթուն՝ յորում լու- 1
սանայր միաշաբաթին, եկն Մարիամ
Մագդաղենացի, և միւս Մարիամն՝ տե-
սանել զգերեզմանն:

Եւ ահա շարժումն մեծ եղև, զի հրեշ- 2
տակ ինն իջեալ յերկնից՝ մատուցեալ
՚ի բաց Թաւալեցոյց զվէմն ՚ի դրանց ան-

տի, և նստէր ՚ի վերայ նորա:

3 Եւ էր տեսիլ նորա իբրև զփայլակն, և
հանդերձ նորա սպիտակ իբրև զձիւն:

4 Եւ յահէ անտի նորա խռովեցան պա-
հապանքն, և եղէն իբրև զմեռեալ:

5 Պատասխանի ետ հրեշտակն և ասէ
ցկանայսն. մի երկնչիք դուք, գիտեմ
զի զՅիսուս զնաչեւեւան խնդրէք:

6 Չէ աստ, քանզի յարեաւ որպէս ասացն.
Եկայք տեսէք զտեղին ուր կայր:

7 Եւ վաղվաղակի երթայք ասացէք աշա-
կերտացն նորա թէ յարեաւ. և ահա
յառաջանայ քան զձեզ ՚ի Պալիւեա, անդ
տեսանիցէք զնա. ահա ասացի ձեզ:

8 Եւ ելեալ վաղվաղակի ՚ի գերեզմանէ
անտի ահիւ և խնդու թեամբ բազմաւ՝
ընթանային պատմել աշակերտացն:

9 Եւ ահա պատահեաց նոցա Յիսուս և
ասէ, ողջ էք. և նորա մատուցեալ կալան
զոտս նորա և երկիր պազին նմա:

10 Յայնժամ ասէ ցնն Յ՞. մի երկնչիք, եր-
թայք ասացէք եղբարցն խնոց զի երթիւ
ցեն ՚ի Պալիւեա, և անդ տեսցեն զիս:

11 Իբրև նոքա գնացին, ահա ոմանք ՚ի զօ-
րականացն եկին ՚ի քաղաքն և պատմե-
ցին քահանայատեալիցն զամենայն որ
ինչ եղևն:

12 Եւ նոքա ժողովեալ հանդերձ ծերովքն,

- խորհուրդ առեալ արծաթ յոյժ ետուն
զօրականացն,
Եւ ասէն. ասասլիք եթէ աշակերտքն 13
նորա եկեալ գիշերի գողացան զնա՝ մինչ
մեք ՚ի քուն էաք:
- Եւ եթէ լուր լիցի այդ առ դատաւորն, 14
մեք հաճեսցուք զնա՝ և զձեզ անհողս
արասցուք:
- Եւ նոցա առեալ զարծաթն, արարին 15
որպէս ուսանն. և ել համբաւս այս ՚ի
Հրէից՝ մինչև ցայսօր:
- Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին ՚ի 16
Գալիլեա՝ ի լեառնն՝ ուր ժամադիր ե-
ղև նոցա Յիսուս:
- Իբրև տեսին զնա՝ երկիր պագին նմա, 17
և ոմանք յերկուացան:
- Եւ մատուցեալ Յն խօսեցաւ ընդ նոսա 18
և ասէ. տուաւ ինձ ան իշխանութիւն
յերկինս և յերկրի. որպէս առաքեաց
զիս հայր, և ես առաքեմ զձեզ:
- Գնացէք այսուհետև՝ աշակերտեցէք 19
զան հեթանոսս, մկրտեցէք զնոսա յա-
նուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:
Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն՝ որ 20
ինչ պատուիրեցի ձեզ, և ահաւասիկ ես
ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս, մինչև ՚ի
կատարած աշխարհի:

Ն Ա Խ Ա Դ Բ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Մ Ա Ր Կ Ո Ս Ի Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն Ի Ն

Աւետարանս որ ըստ Մարկոսի գրեալ է . սոյն Մարկոս աշակերտ Պետրոսի և ընթացակից Պողոսի՝ գրեաց զաւետարանս զայս: Եւ զնէ սկիզբն և ասէ. Սկիզբն աւետարանի՝ ի Կովչաննու քարոզու թեանն . և զմկրտու թիւնն Կովչաննու . և առնու վկայու թիւն յ Եսայեայ մարգարէէ . նշանակէ և զսորձու թիւնն ի լերինն . և ոչ ասէ զսորձանքն . պատմէ և վասն ընարու թեան աշակերտացն . և նշանս և արուեստս՝ զոր արար . և զսորհուրդ մասնու թեանն . և զկատարածն . որ և մատնեցաւ Պիղատոսի . և խաչեցաւ մարմնով . և զի զինուորքն բաժանեցին զՏանդերձս նորա . և զի մարմինն եղաւ ի գերեզմանի . և յարեաւ երեքօրեայ . և զի ջանէլ հրեշտակին . և երևել կանանցն . և զնոյն պատմել աշակերտացն:

Մարկոս հրամանաւ Պետրոսի վիժի գրեաց զաւետարանս իւր յ Աղէքսանդր քաղաքի ի լեզու Եգիպտացի . զինի հնգետասան ամի համբառնալոյ փրկչին: Մարկոս՝ բարձր պատուար . կամ ի վերայ տանեացն:

Ս Կ Ի Զ Բ Ն Գ Լ Խ Ո Յ

ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ ՈՐ ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ

Վասն զիււահարին	ԳԼ 447.
Վասն Պետրոսի զոքրնչին	ԵԱ. 23
Վասն ԲՇչու թե պէսպէս հիւանդու թեանց	ԵԱ. 29
Վասն բորտաին	ԵԱ. 32
Վասն անգամալուծին	ԵԱ. 40
Վասն Ղեկայ մաքսաւորին	ԵԲ. 3
Վասն գոսացեալ ձեռինն	ԵԲ. 14
Վասն առաքելացն ընարու թեան	ԵԴ. 1
Վասն սերմանեացն առակի	ԵԴ. 13
Վասն սաստեւոյ ջուրցն	ԵԴ. 2
Վասն լեզէոյնաց	ԵԴ. 35
	ԵԶ. 1

Վասն զստեր ժողովրդապետին	Ե.	21
Վասն տեռատեսին	Ե.	25
Վասն համարոյ առաքելոցն	Ղ.	7
Վասն Յովհաննու և Հերովդի	Ղ.	14
Վասն հինգ հացին և երկու ձկանցն	Ղ.	35
Վասն 'ի վերայ ծովուն գնալոյ	Ղ.	47
Վասն անցանելոյն զպատուիրանաւն	Է.	5
Վասն Ասորւոյ կնոջն Փիւնիկեցոյ	Է.	24
Վասն համերն և իւլին	Է.	31
Վասն եօթն հացին	Ը.	1
Վասն խմորոյ Փարիսեցւոցն	Ը.	16
Վասն կուրին	Ը.	22
Վասն հարցանելոյն 'ի Կեսարիա	Ն.	27
Վասն այլակերպուածեանն աւառն	Թ.	1
Վասն լուսնահարին	Թ.	16
Վասն խորհելոյն' թէ ո՞վ իցէ մեծ	Թ.	32
Վասն հարցանելոյն' թէ պ'օրտէ արձակել զկին	Ճ.	1
Վասն հարցանելոյ մեծատանն զՅիսուս	Ճ.	17
Վասն որդւոցն Ձերբեկեայ	Ճ.	35
Վասն Բարախմէսի	Ճ.	46
Վասն յաւանակին	Ճա.	1
Վասն չորանալոյ թղենւոյն	Ճա.	12
Վասն անյիշատարութեան	Ճա.	25
Վասն հարցանելոյ քահանայապետիցն զԹրն	Ճա.	27
Վասն այգւոյն	Ճբ.	1
Վասն հարցանելոյ զգահէկանէն	Ճբ.	13
Վասն Սաղուկեցւոցն	Ճբ.	18
Վասն գպրացն	Ճբ.	28
Վասն աւառն հարցանելոյ զՓարիսեցիսն	Ճբ.	35
Վասն երկու լումայիցն	Ճբ.	41
Վասն կատարածին	Ճդ.	3
Վասն աւուրն, և ժամուն	Ճդ.	32
Վասն օծանելոյ կնոջն զտէրն իւզով	Ճդ.	3
Վասն զատկին	Ճդ.	12
Վասն մատնու թեանն մարգարէանալոյ	Ճդ.	18
Վասն Պեարոսի ուրացու թեանն	Ճդ.	66
Վասն ինդրելոյ զտէրունական մարմինն	Ճե.	42
Վասն իւզաբեր կանանցն	Ճի.	1

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 309

LECTURE 1

LECTURE 2

LECTURE 3

LECTURE 4

LECTURE 5

LECTURE 6

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ

ԳԼ. Ա.

- 1 **Ս**ԿԻԶԲՆ աւետարանի Յիսուսի Քրիստոսի, որդւոյ Աստուծոյ:
- 2 Որպէս և գրեալ է՝ ի մարգարէս. ահա, լասիկ ես առաքեմ զհրեշտակ իմ առաջի քո, որ հանդերձեսցէ զճանապարհ քո առաջի քոյ:
- 3 Չայն բարբառոյ յանապատի, պատրաստ արարէք զճանապարհ տեառն, և ուղիղ արարէք զշաւիղս նորա:
- 4 Եւ եղև զի Յովհաննէս մկրտէր յանապատի, և քարոզէր մկրտութիւնն ասպշխարութեան ՚ի թողութիւն մեղաց:
- 5 Եւ երթայր առ նա ամենայն աշխարհն Հրէաստանի, և Երուսաղեմացիք ամենքեան. և մկրտէին ՚ի նմանէ՝ ՚ի Յորդանանդ ետ՝ խոստովանեալ զմեղս ի բեանց:

- Եւ էր Յովհաննէս զգեցեալ ստե ուղ- 6
 տու, և գօտի մաշկեղէն ընդ մէջ իւր. և
 կերակուր նր մարախ և մեղը վայրենի:
 Քարողէր և ասէր. դայ զօրագոյնն քան 7
 զիս զկնի իմ, որում չեմ բաւական խո-
 նարհել լուծանել զխրացս կօշկաց նորա:
 Ես մկրտեցի զձեզ ջրով, և նա մկրտ- 8
 տեսցէ զձեզ հոգւովն սրբով:
 Եւ եղև յաւուրսն յայնոսիկ եկն Յո 9
 ՚ի Նազարեթէ Գալիլեացոց, և մկրտե-
 ցաւ ՚ի Յովհաննէ ՚ի Յորդանան:
 Եւ նոյնժամայն ընդ վերանալ ՚ի ջրոցն, 10
 ետես ցելեալ զերկինս, և զհոգին Ա. Մ
 իբրև զաղաւնի՝ զի իջանէր ՚ի վերայ նր:
 Չայն եղև յերկնից և ասէ. դու ես որ 11
 զի իմ սիրելի, ընդ քեզ հաճեցայ:
 Եւ նոյնժամայն հոգին հանէ զնա յա- 12
 նապատ:
 Եւ էր նա անդ զաւուրս քառասուն 13
 փորձեալ ՚ի սատանայէ, և էր ընդ գա-
 զանս. և հրեշտակք պաշտէին զնա:
 ԲԲ Եւ յետ մատնելոյն Յովհաննու, եկն 14
 Յիսուս ՚ի Գալիլեա. քարողէր զաւե-
 տարանն Աստուծոյ և ասէր.
 Թէ կատարեալ է ժամանակ, և հասեալ 15
 է արքայութիւն Աստուծոյ. ապաշխա-
 րեցէք և հաւատացէք յաւետարանն:
 Իբրև անցանէր առ ծովեղերբն Գալի- 16

- լեացւոց, ետես զՍիմոնն և զՄնդրէաս զեղբայր Սիմոնի, զի արկեալ էր նոցա ուռւկանս՝ ՚ի ծով. քանզի ձկնորսք էին:
- 17 Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. եկայք զկնի իմ, և արարից զձեզ լինել որսորդս մարդկան:
- 18 Եւ վազվազակի թողեալ զուռւկանսն, գնացին զհետ նորա:
- 19 Եւ մատուցեալ անտի սակաւիկ մի յառաջ, ետես զՅակովբոս Զեբեդեայ և զՅովհաննէս զեղբայր նորա. և զնոսա ՚ի նաւին մինչ կազմէին ուռւկանս, և կուչեաց գնոսա:
- 20 Եւ վազվազակի թողեալ զհայրն իւրեանց զԶեբեդէոս ՚ի նաւին վարձկանօքն հանդերձ, գնացին զհետ նորա:
- 21 Եւ մտանեն ՚ի Կափառնատում, և իսկ և իսկ ՚ի շաբաթուն մտեալ ՚ի ժողովուրդն, ուսուցանէր զնոսա:
- 22 Եւ զարմանային ընդ վարդապետութիւն նորա, զի ուսուցանէր զնոսա իբրև իշխանութեամբ և ոչ որպէս դպիրքն:
- 23 Եւ էր ՚ի ժողովրդեանն նոցա այր մի, յորում այս պիղծ գոյր ՚ի նմա. որ աղաղակեաց և ասէ.
- 24 Թոյլ տուր, զի կայ մեր և քո՝ Յիսուս Նազովրեցի, եկիր կորուսանել զմեզ. գիտեմք զքեզ՝ ո՛վ ես սուրբդ Սատուծոյ:
- 25 Սաստեաց ՚ի նա Յիսուս և ասէ. կար-

ԲԳ.

կեաց և ել ՚ի դմանէ:

Եւ զարկոյց զնա այսն պիղծ. և աղա 26

ղակեաց ՚ի ձայն մեծ և ել ՚ի նմանէ:

Եւ զարմացան ամենեքին, մինչև հծծել 27

ընդ միմեանս և ասել. զի՞նչ է այս նոր

վարդապետութիւն, զի իշխանութիւն և այ

սոց պղծոց սաստէ, և հնազանդին սմա:

Եւ ել լուր նորա ընդ ամենայն կողմն 28

Գալիլեացոց:

Եւ վաղվաղակի ելեալ ՚ի ժողովրդե 29

նէն, եկն ՚ի տուն Սիմոնի և Անդրեայ՝

Յակովբաւ և Յովհաննու հանդերձ:

Եւ զոքանչ Սիմոնի դնէր Չերմացեալ, 30

և վաղվաղակի ասէն ցնա վասն նորա:

Եւ մատուցեալ յարոյց զնա՝ կալեալ 31

զձեռանէ նորա. և եթող զնա տենդն և

պաշտէր զնոսա:

Եւ իբրև երեկոյ եղև ՚ի մտանելարե 32

գականն, բերէին առ նա զամենայն

հիւանդս և զգիւահարս:

Եւ էր ամենայն բաղաքն ժողովեալ առ 33

դրունն:

Եւ բժշկեաց բազում հիւանդս ՚ի պէս 34

պէս ախտից, և դևս բազումս եհան.

և ոչ տայր խօսել դիւայն, զի գիտէին

զնա թէ Քրիստոսն է:

ԲԳ. Եւ ընդ այգն ընդ առաւօտն յարու 35

ցեալ ել և զնայ յանապատ տեղի, և

անդ կայր յաղօթս :

36 Եւ գնաց զհետ նորա Սիմոն՝ և որ ընդ նմայն էին :

37 Եւ իբրև գտին զնա՝ ասէն ցնա, թէ ամենեքին խնդրեն զքեզ :

38 Եւ ասէ ցնոսա. եկայք երթիցուք և յայլ մտաւոր գիւղաքաղաքսն, զի և անդ քարոզեցից. զի յայտ իսկ եկեալ եմ :

39 Եւ քարոզէր ՚ի Ժողովուրդս նոցա ընդ ամենայն Քալիլեացիս, և դևս հանէր :

40 Քայ առ նա բորոտ մի, աղաչէր ՚ի ծունր իջանէր և ասէր. տէր, եթէ կա միս՝ կարող ես զիս սրբել :

41 Իսկ Յս գթացեչ ձգեաց զձեռն, մերձեցաւ ՚ի նա և ասէ ցնա. կամիմ, սրբեաց :

42 Եւ իբրև ասացն ցնա, վաղվաղակի գընաց ՚ի նմանէ բորոտութիւն և սրբեցաւ :

43 Եւ սաստեալ նմա՝ եհան զնա արտաքս վաղվաղակի և ասէ.

44 Զգոյշ լեր, մի ումեք ինչ ասիցես. այլ երթ ցոյց զքեզ քահանային, և մատովան սրբութե քո պատարագ՝ զոր հրամայեաց Մովսէս, ՚ի վկայութիւն նոցա :

45 Եւ նա ելեալ սկսաւ քարոզել յոյժ և հռչակ հարկանել զբանն, մինչ ոչ ևս կարող լինել նմա յայտնապէս ՚ի քաղաք մտանել, այլ արտաքոյ յանապատ տեղիս էր. և գային առ նա յսմ կողմանց :

Գ Լ Բ

- ԲԵ Եւ մտեալ դարձեալ 'ի Կափառնաում 1
 յեա աւուրց:
- Լուր եղև եթէ 'ի տան է. և ժողովե- 2
 ցան բազումք մինչև տեղի ևս ոչ լինել՝
 և ոչ առ դրանն. և խօսէր նոցա զբանն:
- Եւ գային առ նա, բերէին անդամա- 3
 լոյծ մի բարձեալ 'ի չորից:
- Եւ իբրև ոչ կարէին մերձենալ առ նա 4
 յամբօխէ անտի, քակեցին զյարին՝ ուր
 էր Յն, և բացեալ զառաստաղն իջուցին
 զմահիձնն յորում կայր անդամալոյծն:
- Եւ տեսեալ Յիսուսի զհաւատս նոցա, 5
 ասէ ցանդամալոյծն. որդեակ, թողեալ
 լիցին քեզ մեղք քո:
- Եւ էին ոմանք 'ի դպրաց անտի որ անդ 6
 նստէին և խորհէին 'ի սիրտս իւրեանց:
- Զինչ է այս որ խօսի սա զհայհոյու- 7
 թիւնս. ո՞վ կարէ թողուլ զմեղս, եթէ
 ոչ մի Ստուած,
- Եւ դիտաց Յիսուս յոգի իւր թէ այն 8
 պէս խորհին 'ի սիրտս իւրեանց, և ասէ.
 զի՞ խորհիք զայդ 'ի սիրտս ձեր:
- Զինչ դիւրին է, ասել ցանդամալոյծն՝ 9
 թողեալ լիցին քեզ մեղք քս, եթէ ա-
 սել՝ արի առ զմահիձս քո և երթ 'ի
 տուն քս:

- 10 Այլ զի գիտասցիք եթէ իշխանութիւնս
ունի որդի մարդոյ՝ ի վերայ երկրի թո-
ղուլ զմեզս, ասէ ցանդամալոյճն.
- 11 Քեզ ասեմ, արի առ զմահիւն քո և
երթ ՚ի տուն քո:
- 12 Եւ յարեալ վաղվաղակի առեալ զմա-
հիւնս, ել առաջի ամենեցուն. մինչև
զարմանալ ամենեցուն և փառաւոր առ-
նել զԱստուած և ասել, թէ այսպիսի
ինչ երբէք ոչ տեսաք:
- 13 Եւ ել դարձեալ ՚ի ծովեզն, և ամենայն **Բ. 9**
ժողովուրդն դայր առ նա, և ուսուցա-
նէր զնոսա:
- 14 Եւ մինչդեռ անցանէր, ետես զՂեւի
Ալիեայ՝ զինստէր ՚ի մաքսաւորութեան.
և ասէ ցնա, եկ զինի իմ. և յարուցեալ
զնաց զինի նորա:
- 15 Եւ եղև ՚ի բազմելն նորա ՚ի տան նորա,
և բնմաքսաւորք և մեղաւորք բազմեալ
էին ընդ Յոսի և լէ աշակերտսն նր. քանզի
էին բազումք որ երթային զհետ նորա:
- 16 Իսկ դպիրքն և Փարիսեցիք իբրև տե-
սին թէ ուտէ ընդ մաքսաւորս և ընդ մե-
ղաւորս, ասեն ցաշակերտսն նորա. զի է
զի ընդ մեղաւորս և ընդ մաքսաւորս ու-
տէք և ըմպէք:
- 17 Իբրև լուաւ Յոս ասէ ցնս. ոչ ինչ է պի-
տոյ բժիշկ որջոց՝ այլ հիւանդաց. և ոչ

Եկի կոչել զարդարս՝ այլ զմեղաւորս :
 Եւ էին աշակերտքն Յովհաննու և Փա 18
 ըիսեցիքն՝ ի պահս, դան և ասեն ցնա .
 ընդէր աշակերտքն Յովհաննու և Փա
 ըիսեցիքն պահեն, և քո աշակերտքդ
 ոչ պահեն :

Եւ ասէ ցնս Յս. միթէ մարթինչ իցէ 19
 որդւոց առագաստի մինչ ընդ նո իցէ փե-
 սայն՝ պահել . ցորքան ընդ իւրեանս ու-
 նիցին զփեսայն, ոչ է մարթ պահել :

Այլ եկեսցեն աւուրք՝ յորժամ վերաս 20
 ցի՝ ի նոցանէ փեսայն, և ապա պահես-
 ցեն յաւուրն յայնմիկ :

Ոչ որ կապերտ նոր անթափ արկանէ՝ ի 21
 վերայ հնացեալ ձորձոյ . ապա թէ ոչ առ-
 նու լրութեամբն իւրով նորն՝ ի հնոյան
 տի, և չար ևս սխտառու մն լինի :

Եւ ոչ որ արկանէ գինի նոր ի տիկս 22
 հինս . ապա թէ ոչ, պայթուցանէ գի-
 նին զտիկսն, գինին հեղու և տիկքն
 կորնչին . այլ գինի նոր ի տիկս նորս
 արկանելի է :

ԲԷ. Եւ եղև նմա՝ ի շաբաթու անցանել ընդ 23
 արտորայս, և աշակերտք ի գնալն իւ-
 րեանց՝ սկսան հասկ կորդել և ուտել :

Եւ Փարիսեցիքն ասեն ցնա . տե՛ս զմնչ 24
 գործեն աշակերտքն քո՝ ի շաբաթու՝
 զոր չէ արժան :

- 25 Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. ոչ երբէք իցէ ընթերցեալ ձեր զոր արարն Գաւթիթ, յորժամ պիտոյն եղև՝ և քաղցեաւ նա և որ ընդ նմայն էին:
- 26 Զիսորդ եմնուտ ՚ի տունն Աստուծոյ առ Աբիաթարաւ քահանայապետիւ, և զհացն զառաջաւորութե եկեր՝ և ետ այնոցիկ որ ընդ նմայն էին. զոր ոչ էր օրէն ուտել, բայց միայն քահանայիցն:
- 27 Եւ ասէ ցնոսա. շաբաթ վասն մարդոյ եղև, և ոչ եթէ մարդ վասն շաբաթու:
- 28 Սպա ուրեմն՝ տէր է որդի մարդոյ և շաբաթու:

Գ. 1. Գ.

- 1 Եւ եմնուտ միւսանգամ ՚ի ժողովուրդն, և էր անդ այր մի՝ որոյ ձեռն իւր գօսաւ ցեալ էր:
- 2 Եւ սպասէին նմա եթէ բժշկիցէ զնա ՚ի շաբաթուն, զի չարախօսեսցեն ըզնմանէ:
- 3 Եւ ասէ ցայրն որոյ ձեռնն գօսացեալ էր. արի անց ՚ի մէջ:
- 4 Եւ ասէ ցնոսա. զինչ արժան է ՚ի շաբաթու, բարի ինչ գործել՝ եթէ չար առնել, ոչի մի ապրեցուցանել եթէ կաբուօանել. և նորա լուեցին:
- 5 Եւ հայեցեալ Յիսի զնորօք լի ցասմամբ,

տրտմեալ վասն կուրութեան սրտից նո-
ցա՝ ասէ ցայրն. ճգեա զձեռն քո, և նա
ձգեաց, և ողջացաւ ձեռն նորա:

ԳԿ Եւ ելեալ արտաքս վաղվաղակի Փարի- 6
սեցիքն Հերովդիանոսօքն Տանդերձ,
խորհուրդ առնէին վասն նր թէ զիարդ-
կորուցեն զնա:

Իսկ Յիսուս աշակերտօքն իւրովք զնաց 7
'ի ծովեզրն. և բազում ժողովուրդ 'ի
Գալիլեացոց երթային զՏեա նորա, և
'ի Հրէաստանէ,

Եւ յՆէմէ, և յայնկոյս Յորդանանու, 8
և որք 'ի Տիւրոսէ և 'ի Սիդօնէ. բա-
զում ժողովուրդ իբրև լսէին՝ որչափ ինչ
առնէր, գային առ նա:

Եւ ասէ ցաշակերտն իւր, զի նաւակ 9
մի պատրաստական կայցէ նմա վասն
ամբօխին՝ զի մի նեղեցեն զնա:

Քանզի զբազումն բժշկեաց. մինչ գալ 10
խոնեղ զնովաւ՝ զի մերձեցին առ նա,
որք ունէին ախտս ինչ:

Եւ այսք պիղծք յորժամ տեսանէին 11
զնա, անկանէին առաջի նորա, աղաղա-
կէին և ասէին,

Թէ դու ես որդին Ա. յ. և նա յոյժ սաս 12
տէր նոյ, զի մի յայտնի առնիցեն զնա:

ԳԲ Ելանէ 'ի լեառն և կոչէ առ ինքն զորս 13
ինքն կամեցաւ, և չոգան առ նա:

- 14 Եւ արար երկոտասանս՝ զի իցեն զնուլաւ,
 և զի առաքեսցէ զնոսա քարոզել:
- 15 Եւ ունել իշխանութիւն բժշկելոյ զցաւս
 և հանելոյ զդևս:
- 16 Եւ եղ անուն Սիմոնի՝ Պետրոս:
- 17 Եւ Յակովբոս Զեբեդեայ և Յովհաննու
 եղբօրն Յակովբայ, եղ նոյ անուանս
 Բաներեդէս, որ է որդիք որոտման:
- 18 Եւ զԱնդրէաս, և զՓիլիպպոս, և ըղ-
 Բարթողոմէոս, և զՄատթէոս զմաք-
 սաւորն, և զԹովմաս, և զՅակովբոս
 Ալփեայ, և զԹադէոս, և զՍիմոն կա-
 նանացի:
- 19 Եւ զՅուդա Իսկարիովտացի, որ և
 մատնեացն զնա:
- 20 Քան ՚ի տուն, և դայ միւսանդամ ընդ Ք.Գ.
 նոսա ժողովուրդն, մինչ զի և հաց և ս ոչ
 ժամանել ուտել նոցա:
- 21 Եւ իբրև լուան որ իւրքն էին՝ ելին
 ունել զնա, զի համարէին թէ մոլե-
 գնեալ իցէ:
- 22 Եւ դպիրքն որ յերուսաղէմէ իջեալ
 էին, ասէին թէ Բէեզղէբուղգոյ՚ի դմս,
 և իշխանաւ դիւացն հանէ դա զդևս:
- 23 Եւ կոչեցեալ զնոսա առ ինքն, առակօք
 խօսէր ընդ նոսա. զիա՞րդ կարէ սատա-
 նայ զսատանայ հանել:
- 24 Եւ արդ՝ եթէ թաղաւորու թիւն յանձն

- իւր բաժանեցի, ոչ կարէ կալ թագա-
 ւորութիւնն այն:
- Եւ եթէ տուն յանձն իւր բաժանեա- 25
 ցի, ոչ կարէ կալ տունն:
- Եւ եթէ սատանայ ՚ի վերայ անձին իւ- 26
 րոյ յարեաւ և բաժանեալ է, ոչ կարէ
 կալ, այլ վախճանեալ է:
- Այլ ոչ դք կարէ զկարասի հզօրի մտեալ 27
 ՚ի տուն նորա աւար հարկանել, եթէ
 ոչ նախ զհզօրն կապիցէ, և ապա զտուն
 նորա աւար հարկանիցէ:
- Ամէն ասեմ ձեզ, զի ամենայն թողցի 28
 որդւոց մարդկան մեղք և հայհոյութիւնք՝
 սրչափ և հայհոյեցեն:
- Բայց որ հայհոյեցէ զՀոգին սուրբ, ոչ 29
 ունիցի թողութիւն յաւիտեան. այլ
 պարտապան լիցի յաւիտենիցն մեղաց:
- Զի ասէին թէ այս պիղծ գոյ ՚ի նմա: 30
- Գ. Գ. Գան եղբարքն և մայր նորա, և արտա- 31
 քոյ կացեալ յղեցին և կոչէին զնա:
- Եւ անդ ժողովուրդն շուրջ զնովաւ նըս- 32
 տէր. և իբրև ասացին ցնա, ահաւասիկ
 մայր քո և եղբարք քո՝ կան արտաքոյ և
 խնդրեն զքեզ:
- Պատասխանի ետ նոցա և ասէ. ո՞վ է իմ 33
 մայր կամ եղբարք:
- Հայեցաւ շուրջ զիւրև յաշակերտսն զի 34
 նստէին, և ասէ. ահաւասիկ մայր

իմ և եղբարք իմ:

35 Զի որ առնիցէ զկամս Աստուծոյ, նա
է իմ եղբայր և քոյր և մայր:

ԳԼ. Դ

ԳԵ

1 Դարձեալ սկսաւ ուսուցանել առ ծովէ
զերբն, և խոնեցան զնովաւ ժողովուրդք
բազումք, մինչև ՚ի նաւ մտանել նամա, և
նստել ՚ի ծովուն. և ամենայն ժողովուրդն
զծովէզերբն՝ զցամաքն ունէին:

2 Եւ ուսուցանէր զնս առակօք բնմ ինչ.
և ասէր նց՝ ՚ի վարդապետութե իւրում:

3 Լսէք, ահաւասիկ ել սերմանող սեր-
մանել:

4 Եւ եղև ՚ի սերմանելն, ոմն անկաւ
առ ճանապարհաւ, և եկն թռչուն և
եկեր զնա:

5 Եւ այլն անկաւ յաօլառաժի, ուր ոչ
գոյր հող բազում, և վաղվաղակի բու-
սաւ. քանզի ոչ գոյր հիւթ երկրին,

6 Եւ յորժամ ծագեաց արև՝ ջեռաւ, և
զի ոչ գոյին արմատք՝ ցամաքեցաւ:

7 Եւ այլն անկաւ ՚ի մէջ փշոց. ելին
փուշքն և հեղձուցին զնա, և ստուղ
ոչ ետ:

8 Եւ այլն անկաւ յերկիր բարւոք, և ե-
լեալ աճեցեալ տայր ստուղ, և բերէր
ընդ միոյ երեսուն և ընդ միոյ վաթսուն

- և ընդ միոյ հարիւր :
 Եւ ասէր. որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ 9
 լուիցէ :
- Գ.Ձ Եւ իբրև եղև առանձինն, հարցին ցնա 10
 որ զնովաւն էին աշակերտօքն հանդերձ՝
 զառակսն :
- Եւ ասէ ցնոսա. ձեզ տուեալ է գիտել 11
 զխորհուրդս արքայուէ Ա, Մ, Բայց նոյ որ
 արտաբինքն են՝ ամ ինչ առաւօք լինի :
 Զի տեսանելով տեսցեն և մի տեսցեն, 12
 և լսելով լուիցեն՝ և մի իմացին. զի մի
 երբէք դարձցին՝ և թողցի նոցա :
- Եւ ասէ ցնո. ոչ գիտէք զառակս զայս, 13
 և զիտրդ զամենայն առակսն գիտիցէք :
 Որ սերմանէն՝ զբանն սերմանէ : 14
- Եւ նոքա են որ առ ճանապարհաւն, ուր 15
 բանն սերմանի. և յորժամ լսեն զնա,
 գայ սատանայ և հանէ զբանն սերմա-
 նեալ՝ ի սիրտս նոցա :
- Եւ նոքա են որ յայտառաժին սերմա- 16
 նեցան, որք յորժամ լսիցեն զբանն, վաղ-
 վաղակի խնդու թեամբ ընդունին :
- Եւ զի ոչ ունին արմատս յանձինս՝ այլ 17
 առ ժամանակ մի են, ապա՝ ի հասանել
 նեղութեան կամ հալածման վճբանին,
 վաղվաղակի գայթազղին :
- Իսկ որ՝ ի մէջ փշոցն սերմանեցան՝ նոքա 18
 են, որ իբրև զբանն լսեն,

- 19 Եւ հոգք աշխարհիս և պատրանք մե-
ծութեան մտանէն, և հեղձուցանեն
զբանն և անպտուղ լինի:
- 20 Եւ նորա են որ յերկիրն բարիոր սեր-
մանեցան, որք լեն զբանն և ընդունին,
և տան պտուղ՝ ընդ միոյ երեսուն և
ընդ միոյ վաթսուն և ընդ միոյ հարիւր:
- 21 Եւ ասէ ցնոսա. միթէ գա՞յ ճրագ զի ընդ **Գ Է**
գրուանաւ դնիցի կամ ընդ մահճօք. ոչ
ապարէն 'ի վերայ աշտանակի դնիցի:
- 22 Զի չէ՞ ինչ 'ի ծածուկ որ թէ ոչ յայտ-
նեցցի, և ոչ եղև ինչ գաղտնի, եթէ ոչ
'ի յայտ գայցէ:
- 23 Եթէ որ ունիցի ականջս լսելոյ, լուիցէ:
- 24 Եւ ասէ ցնոսա. տեսէք զինչ լսէքդ, և
յաւելցի ձեզ որոց լսէքդ. որով չափով
չափէք՝ նովին չափեցցի ձեզ:
- 25 Որ որ ունիցի՝ տացի նմա, և որ ոչն ու-
նիցի՝ և զոր ունիցին բարձցի 'ի նմանէ:
- 26 Եւ ասէր. այսպէս է արքայութիւն **Գ Է**
Աստուծոյ, որպէս զի այր մի արկանիցէ
սերմանիս յերկիր:
- 27 Եւ ննջիցէ և յառնիցէ զցայգ և զպերեկ,
և սերմանիքն բուսանիցին և աճիցեն,
և նա ոչ գիտէ,
- 28 Թէ երկիրն ինքնին բերէ զպտուղ. նախ
զխտան և ապա զհասին, ապա ցորեան
ատոր 'ի հասկին:

Այլ յորժամ տայցէ զպտուղն՝ վաղվա 29
 զակի առաքի մանգաղ, զի հասեալ են
 հունձք:

Եւ ասէր. ո՛ւմ նմանեցուցուք զար 30
 քայու թիւնն Աստուծոյ, կամ որո՞վ ա-
 ոակաւ առակեսցուք զնա:

Որպէս հատն մանանխոյ՝ որ յորժամ 31
 սերմանիցի յերկրի, փոքրագոյն է քան
 զամենայն սերմանիս որ են յերկրի:

Եւ յորժամ սերմանիցի, բուսանի և 32
 լինի մեծ քան զամենայն բանջար, և ար-
 ձակէ ոստս մեծամեծս, մինչև բաւական
 լինել ընդ հովանեաւ նորա թռչնոց եր-
 կնից բնակել:

Եւ այնպիսի առակօք խօսէր ընդ նոսա 33
 զբանն, որպէս կարող լինէին լսել:

Եւ առանց առակի ոչ ինչ խօսէր ընդ 34
 նոսա, բայց առանձինն աշակերտացն
 իւրոց մեկնէր զամենայն:

ԴԲ. Եւ ասէ ցնոսա յառուրն յայնմիկ՝ իբրև 35
 ընդ երեկս լինէր. եկայք անցցուք յայն
 կողմն:

Թողուն զժողովուրդն, և առնուն զնա 36
 նաւաւն հանդերձ, և զայլ ևս նաւան որ
 էին ընդ նմա:

Եւ լինէր մըրթիկ մեծ հողմոյ, և զալիան 37
 ՚ի նաւն զեղսր, մինչ գրեթէ լի իսկ
 լինել:

- 38 Եւ ինքն ննջէր՝ ի խելս նաւին՝ ի վերայ բարձի. զարթուցանէին զնա և ասէին. վարդապետ, ոչ ինչ է քեզ փոյթ, զի կորնչիմք աւասիկ:
- 39 Եւ զարթուցեալ սաստեաց հողմոյն և ծովուն, ասէ. դադարեա կարկեաց, և դադարեաց հողմն և եղև խաղաղութիւն մեծ:
- 40 Եւ ասէ ցնոսա. ընդէր այդպէս վատասիրտք էք, չը ևս ունիք հաւատս. և երկեան երկիւղ մեծ և ասէին ցմիմեանս. ո՞րք արդեօք իցէ սա, զի և հողմ և ծով հնազանդին սմա:

ԳԼ. Ե

- 1 Եւ եկն յայնկոյս ծովուն յաշխարհն Գերգեսացւոց:
- 2 Եւ ընդ ելանելն նորա՝ ի նաւէ անտի, պատահեաց նմա այր մի՝ ի դերեզմանացն՝ զոր ունէր այս պիղծ:
- 3 Որոյ և բնակութիւն իւր իսկ՝ ի գերեզմանս էր, և ոչ շղթայիւք որ ևս կարէր կապել զնա:
- 4 Վասն բազում անգամ՝ ոտնակապօք և շղթայիւք կապելոյ, և խզելոյ՝ ի նմանէ զշղթայսն և զոտնակապսն խորտակելոյ, և ոչ որ կարէր պարտել զնա:
- 5 Քանզի հանապաղ զցայգ և զցերեկ

- 'ի գերեզմանս և 'ի լերինս աղաղակէր,
 և կոծէր զանճն իւր քարամբք:
 Իբրև ետես զՅիսուս 'ի հեռաստանէ, 6
 ընթացաւ և երկիր եպագ նմա:
 Աղաղակեաց 'ի ձայն մեծ և ասէ, զի՞ 7
 կայ իմ և քո՞ Յիսուս որդի Աստուծոյ
 բարձրելոյ. երդմնեցուցանեմ զքեզ յԱս-
 տուած, մի տանջեր զիս:
 Քանզի ասէր ցնա. ել այսդ պիղծ 'ի 8
 մարդոյ այտի:
 Եւ հարցանէր ցնա թէ զինչ անուն է 9
 քո. և ասէ ցնա, լեզէոյն անուն է իմ,
 քանզի բազումք եմք:
 Եւ աղաչէին զնա յոյժ, զի մի առաքես 10
 ցէ զնոսա արտաքս քան զաշխարհն:
 Եւ անդ էր առ լերամբն երամակ մի 11
 խողաց արօտական մեծ:
 Աղաչեցին զնա ամենայն դեքն և ասեն. 12
 առաքեա զմեզ 'ի խողսն, զի մտցուք 'ի
 նոսա:
 Եւ հրամայեաց նոցա. և իբրև ելին 13
 այսքն պիղծք՝ մտին 'ի խողսն, և դի-
 մեաց երամակն 'ի դարէ անտի 'ի ծովն.
 էին իբրև երկու հազարք, և հեղձ-
 նուին 'ի ծովուն:
 Եւ խողարածքն փախեան, և սլատմե 14
 ցին 'ի քաղաքին և յադարակս, և ելին
 տեսանել զինչ իցէ որ գործեցաւն:

- 15 Գան առ Յ՞ս, և տեսանեն զգիււահարն
 զի նստէր զգեցեալ և զգաստացեալ՝ որ
 ունէր զլեզէօյնն, և զահի հարան:
- 16 Եւ պատմեցին նոցա որոց տեսեալն էր,
 թէ զինչ եղև այսահարին, և զինչ վասն
 խողիցն:
- 17 Եւ սկսան աղաչել զնա գնալ ՚ի սահմա
 նաց նոցա:
- 18 Եւ իբրև եմուտ նա ՚ի նաւն, աղաչէր
 զնա դիւահարն զի ընդ նմա իցէ:
- 19 Եւ Յիսուս ոչ ետ նմա թոյլ, այլ ասէ
 ցնա. երթ ՚ի տուն քո առ ընտանիս քո,
 և պատմեա նոցա որ ինչ միանգամ տէր
 արար քեզ և ողորմեցաւ քեզ:
- 20 Եւ չոգաւ և սկսաւ քարոզել ՚ի Ղեկա
 պոլին՝ զոր ինչ արար նմա Յիսուս, և ա
 մենեքին զարմանային:
- 21 Եւ իբրև անց Յիսուս միւսանգամ յայն **Գ.Գ.**
 կողմն՝ ժողովեցաւ առ նա ժողովուրդ
 բազում, և էր առ ծովեզերքն:
- 22 Եւ ահա մի ՚ի ժողովրդապետացն գայր,
 որում անուն էր Յայրոս. և իբրև ետես
 զնա՝ անկաւ առ ոտս նորա:
- 23 Աղաչէր զնա յոյժ և ասէր՝ թէ դուստր
 նորա մերձ է ի մահ, զի եկեալ զնիցէ
 նմա ձեռն, որպէս զի ասրեսցի և կեցցէ:
- 24 Եւ գնաց ընդ նմա. երթայր և ժողո
 վուրդ բնիմ զհետ նորա, և նեղէին զնա:

- Եւ կին մի էր 'ի տեռատեսու թեան ա 25
րեան զերկոտասան ամ:
- Եւ յոյժ վշտացեալ 'ի բազում բժշկաց, 26
և ծախեալ զինչս իւր զամենայն՝ և չէր
ինչ օգտեալ այլ ևս առաւել զայրացեալ:
- Իբրև լուաւ զՅոէ՝ եկն 'ի մէջ ամբոխին 27
յետոյ՝ և բուռն եհար զհանդերձէ նր:
- Քանզի խորհէր 'ի մտի թէ միայն մեր 28
ձեցայց 'ի հանդերձս նորա, փրկեցայց:
- Եւ վաղվաղակի ցամաքեցաւ աղբիւր 29
արեան նորա, և գիտաց 'ի մարմին իւր
թէ բժշկեցաւ 'ի տանջանացն:
- Եւ անդէն վաղվաղակի գիտաց Յիսուս 30
յանձն իւր զզօրութիւնն որ ել 'ի նմա
նէ, դարձաւ յամբոխն և ասէ, ո՞վ մեր
ձեցաւ 'ի հանդերձս իմ:
- Եւ ասեն ցնա աշակերտքն. տեսանես 31
զի ամբոխդ նեղէ զքեզ, և ասես՝ թէ
ո՞վ մերձեցաւ 'ի հանդերձս իմ:
- Եւ շուրջ հայէր տեսանել թէ ո՞վ զայն 32
արար:
- Եւ կինն զարհուրեալ և դողացեալ վս 33
որոյ գաղան արար, քանզի գիտէր զինչ
եղև նմա, եկն անկաւ առաջի նորա, և
ասաց զամենայն իրան ստուգութեամբ:
- Եւ Յիսուս ասէ ցնա. դուստր, հաւատք 34
քօ կեցուցին զքեզ. երթ 'ի խաղաղութիւն,
և եղիջիր օղջ 'ի տանջանաց քոց:

- 35 Մինչ դեռ նա զայն խօսէր, դան ոմանք ԳԳ
 'ի տանէ ժողովրդապետին, և ասէն՝ թէ
 դուստրն քո մեռաւ, զի ևս աշխատ առ-
 նես զվարդապետդ:
- 36 Իսկ Յիսուս իբրև լուաւ զբանն ասա-
 ցեալ, ասէ ցժողովրդապետն. մի երկն-
 չիք, բայց միայն հաւատա:
- 37 Եւ ոչ զօր եթող ընդ իւր երթալ,
 բայց միայն զՊետրոս և զՅակօբոս և
 զՅովհաննէս զեղբայրն Յակօբայ:
- 38 Գայ 'ի տուն ժողովրդապետին, և տե-
 սանէ ամբօխ յոյժ և լալականս, և ա-
 զաղակ յոյժ:
- 39 Եւ մտեալ 'ի ներքս ասէ ցնոսա. զի
 խռովեալ էք և լայք, մանուկն ոչ է մե-
 ռեալ, այլ ննջէ:
- 40 Եւ ծաղր առնէին զնա. և նորա հա-
 նեալ արտաքս զամենեւեան, առնու ընդ
 իւր զհայր մանկանն և զմայր, և զնոսա
 որ ընդ նմայն էին, և մտանէ ուր դնէր
 մանուկն:
- 41 Եւ կալեալ զձեռանէ մանկանն, ասէ ցնա,
 տալի՛թա կու՛մի, որ թարգմանի՛ աղջիկ
 դու, քեզ ասեմ արի:
- 42 Եւ վաղվաղակի յարեաւ աղջիկն և
 դնայր, քանզի էր ամաց իբրև երկո-
 տասանից. և զարմացան մեծաւ զար-
 մանալեօք:

Եւ պատուէր տայր նոցա յոյժ զի մի 43
 որ գիտասցէ զայն, և ասաց տալ նմա
 ուտել:

ԳԼ. 9

- ԳԵ Եւ ել անտի, եկն 'ի գաւառ իւր. և 4
 երթային զհետ նորա աշակերտքն իւր:
 Եւ եղև 'ի շաբաթուն՝ սկսաւ ուսուցա- 2
 նել 'ի ժողովրդեանն. և բազումք իբրև
 լէին՝ զարմանային ընդ վարդապետու-
 թիւն նորա, և ասէին. ուստի է սմա
 այս, կամ զինչ է իմաստութիւնս որ
 տուեալ է սմա. զի զօրութիւնք այս-
 պիսիք 'ի ձեռաց սորա լինին:
 Ոչ սա է մանուկ հիւսանն, և որդին Մա. 3
 բեմայ, եղբայր Յակոբայ և Յովսեայ և
 Յուդայի և Սիմոնի, և չիցէն քորք դորա
 աստ առ մեզ. և գայթաղէին 'ի նա:
 Եւ ասէ ցնոսա. ոչ է մարգարէ անարդ՝ 4
 բայց եթէ 'ի գաւառի իւրում և յազ-
 գատոհմի և 'ի տան իւրում:
 Եւ ոչ կարէր անդ և ոչ մի ինչ զօրու- 5
 թիւն առնել, բայց սակաւ հիւանդաց
 ձեռն եղեալ՝ բժշկէր զնոսա:
 Եւ զարմանայր վն անհաւատուէն նոցա: 6
 ԳԶ Եւ շրջէր շուրջ զգաւառօքն և ուսու-
 ցանէր:
 Եւ կոչեաց առ ինքն զերկոտասանն, 7

և սկսաւ առաքել զնոսա երկուս երկուս.
 և տայր նոցա իշխանութիւն 'ի վերայ
 այսոց պղծոց:

8 Եւ պատուիրեաց նոց զի մի ինչ բարձցեն
 'ի ճանապարհ, բայց միայն գաւազան.
 մի պարկ, մի հաց, մի պղինձ 'ի գօտիս:

9 Այլ ազանել հողաթափս, և մի զգե-
 նուցուք ասէ երկուս պարեգօտս:

10 Եւ ասէր ցնոսա. յոր տուն մտանիցէք՝
 անդէն օթեանս կալջիք մինչև ելանի-
 ցէք անտի:

11 Եւ որ ոչ ընկալցին զձեզ և ոչ լուիցեն
 ձեզ, յորժամ ելանիցէք անտի՝ թօթա-
 փեսջիք զփոշի ոտից ձերոց 'ի վկայու-
 թիւն նոցա:

12 Եւ ելեալ քարոզէին զի ապաշխարեցեն:

13 Եւ դևս բազումս հանէին, և օժանէին
 իւղով զբձմ հիւանդս և բժշկէին զնոս:

14 Եւ լուաւ արքայ Հերովդէս, քանզի **ԳԷ**
 յայտնի եղև անուն նորա. և ասէր,
 թէ Յովհաննէս Մկրտիչ յարեաւ 'ի
 մեռելոց, և վասն այնորիկ զօրութիւնք
 լինին նովաւ:

15 Այլք ասէին թէ Եղիա է, իսկ այլքն՝
 թէ մարգարէ է, կամ թէ իբրև զմի 'ի
 մարգարէից:

16 Իբրև լուաւ Հերովդէս, ասէ. զորոյ
 էս զգլուխն հատի զՅովհաննու, սա

է, նա յարեաւ 'ի մեռելոց:

Զի ինքն Հերովդէս առաքեաց կալաւ 17
 զՅովհաննէս, և կապեաց զնա և եղ 'ի
 բանտի վասն Հերովդիայ կնոջ Փիլիպ-
 պոսի եղբօր նր, զի նա կին արար զնա:
 Քանզի ասէր Յովհաննէս զՀերովդէս՝ 18
 թէ ոչ է օրէնքեզ ունել զկին եղբօր քոյ:
 Եւ Հերովդիա սխալեալ էր ընդ նմա, 19
 և կամէր սպանանել զնա, և ոչ կարէր:
 Զի Հերովդէս երկնչէր 'ի Յովհաննէս. 20
 քանզի գիտէր զնա այր արդար և սուրբ.
 և սպասէր նմա, և լուեալ 'ի նմանէ՝
 բազում ինչ առնէր, և քաղցրութեամբ
 լէր նմա:

Իբրև օր մի լինէր պարապոյ, յորժամ 21
 ընթրիս տայր Հերովդէս յաւուր ծնուն-
 դոց իւրոց՝ նախարարաց իւրոց և հա-
 զարապետաց և մեծամեծաց Քալի-
 լեացոց:

Եւ 'ի մտանել դստերն Հերովդիայ և 22
 'ի կաքաւել, հաճոյ եղև Հերովդի և
 բազմահանացն. ասէ թագաւորն ցաղ-
 ջիկն. խնդրեա յինէն զոր ինչ կամիս և
 տաց քեզ:

Եւ երդուաւ նմա բազում անդամ թէ 23
 զոր ինչ և խնդրեսցես դու յինէն՝ տաց
 քեզ, մինչև ցկէս թագաւորութիւնս:
 Նա՛ ելեալ ասէ ցմայր իւր. զինչ խըն 24

դրեցից. և նա ասէ, զգլուխն ՅովՏանն
 նու Մկրտչի:

25 Եւ մտեալ անդրէն փութանակի առ
 Թագաւորն ասէ. կամիմ զի այժմ տա-
 ցես ինձ վաղվաղակի 'ի վերայ սկտեղ
 զգլուխն ՅովՏաննու Մկրտչի:

26 Եւ տրտմեցաւ յոյժ Թագաւորն, այլ
 վասն երդմանցն և կոչնականացն ոչ կա-
 մեցաւ անարդեւ զնա:

27 Եւ առաքեաց վաղվաղակի Թագաւորն
 դահիճ, և հրամայեաց բերել զգլուխն
 նր. և չոգաւ գլխատեաց զնա 'ի բանտին:

28 Եւ եբեր զգլուխն նորա սկտեղք և ետ
 ցաղջիկն, և աղջիկն տարաւ ետ մօր
 իւրում:

29 Իբրև լուան աշակերտքն նր, եկին բար-
 ձին զմարմինն և եղին 'ի գերեզմանի:

30 Ժողովեցան առաքեալքն առ Յիսուս, Եւ
 և պատմեցին նմա զամենայն ինչ զոր ա-
 րարին և զոր ուսուցին:

31 Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. եկայք դուք ա-
 ռանձինն յանապատ տեղի, և հանդի-
 ջիք սակաւ մի. զի էին բազումք որ եր-
 Թային և դային, և հաց անդամ չժա-
 մանէին ուտել:

32 Եւ գնացին նաև ու յանապատ տեղի ա-
 ռանձինն:

33 Եւ տեսին զնոսա զի երթային, և ըզ-

գացին բազումք. և հետի յամենայն
բազաբաց խուռն ընթանային անդր և
մերձենային առ նոսա:

Եւ ելեալ ետես ամբօխ բազում, և 34
գլթացաւ ՚ի նոսա, զի էին իբրև ոչխարք՝
որոց ոչ իցէ հովիւ. և սկսաւ ուսուցա-

նել զնոսա յոյժ:

Եւ իբրև բազում ժամ եղև, մատու 35
ցեալ աշակերտքն ասէին. տեղիս անա-
պատ է, մինչ դեռ աւուր կայ,

Արձակեա զժողովուրդսդ, զի երթեալ 36
չուրջ յադարակս և ՚ի գեօղս՝ գնեսցեն
իւրեանց զինչ ուտիցեն, զի աստ ինչ
ուտել ոչ ունին:

Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա. 37
դուք տուք դոցա ուտել. ասեն ցնա, եր-
թիցուք գնեսցուք երկերիւր դահեկա-
նի հաց և տացուք դոցա ուտել:

Ասէ ցնոսա. քանի՞ նկանակ ունիք՝ եր 38
թայք տեսէք. իբրև գիտացին, ասեն
ցնա՝ հինգ, և երկուս ձկունս:

Եւ հրամայեաց նոցա բազմել երախանս 39
երախանս ՚ի վերայ դալար խոտոյ:

Եւ բազմեցան դասք դասք՝ ուր հարիւր 40
և ուր յիսուն:

Եւ առեալ զհինգ նկանակն և զերկուս 41
ձկունսն, հայեցաւ յերկինս, օրհնեաց՝
մանրեաց զնկանակսն և ետ ցաշակերտ-

սըն զի արկեցեն նոցա, և զերկուս ձկուռն
սըն բաշխեաց ամենեցուն:

42 Կերան և յագեցան:

43 Եւ բարձին զնշխարսն երկոտասան սա
կառի լի, և ՚ի ձկանց անտի:

44 Եւ էին որք կերանն՝ իբրև արք Տինգ
հազար:

45 Եւ նոյնժամայն ճեպեաց զաշակերտ ԵՔ
սըն մտանել ՚ի նաւ, և յառաջագոյն
քան զնա երթալ յայնկոյս ՚ի Բեթ-
սայիդա, մինչ ինքն զժողովուրդսն ար-
ձակիցէ:

46 Եւ հրաժարեալ ՚ի նոցանէ՝ ել ՚ի լեառն
կալ յաղօթս:

47 Եւ իբրև երեկոյ եղև, էր նաւն ՚ի մէջ
ծովուն և ինքն ՚ի ցամաքի:

48 Եւ ետես զնոսա հողմակոծեալս ՚ի վա-
րեւն, զի էր հողմն ընդդէմ նոցա. և
զտրորդ պահու գիշերոյն գայ առ նոսա
գնալով ՚ի վերայ ծովուն, և կամէր զանց
առնել առ նորօք:

49 Նորա իբրև տեսին զի գնայր ՚ի վերայ
ծովուն, համարեցան թէ առ աչօք ինչ
լինիցի, և զաղաղակ բարձին:

50 Քանզի ամենեքեան տեսին զնա և
խռովեցան. և նա անդէն վաղվաղակի
խօսեցաւ ընդ նոսա և ասէ. քաջալե-
րեցարուք, ես եմ մի երկնչիք:

- Եւ ել'ի նաւն առ նոսա, և դադարեաց 51
 Տողմն. և առաւել ևս յիմարեալ էին 'ի
 միտս իւրեանց և զարմանային յոյժ.
 Քանզի և 'ի վերայ հացին ոչ խմացան, 52
 զի էր սիրտ նոցա թմբրեալ:
 Եւ իբրև անցին յայնկոյս, եկին յեր- 53
 կիրն Գեհնեսարէթ:
 Եւ իբրև ելին 'ի նաւէ անտի' իսկ և իսկ 54
 ծանեան զնա արք տեղւոյն այնորիկ:
 Եւ ընթացեալ այսր անդր ընդ ամենայն 55
 զաւառն, սկսան մահճօք բերել զհի-
 ւանդս, ուր լէին թէ անդ իցէ:
 Եւ ուր և մտանէր 'ի դեօղս կամ 'ի քա- 56
 ղաքս կամ յագարակս, 'ի հրապարակս
 զնէին զախտաժէտս, և աղաչէին զնա
 զի գոնէ 'ի քղանցս հանդերձից նորա
 մերձենայցեն. և որ միանգամ մերձե-
 ցանն՝ փրկեցան:

ԳԼԷ

- ԵՊ. Եւ ժողովեցան առ նա Փարիսեցիքն և 1
 ոմանք 'ի դպրացն՝ որ եկեալ էին յԵ-
 րուսաղէմէ:
 Եւ տեսեալ զոմանս յաշակերտացն ան- 2
 տի, զի խառնակ ձեռօք, այս ինքն է'
 անլուայ ուտէին հաց, բամբասեցին:
 Զի Փարիսեցիքն և ամ' Հրէայք՝ եթէ 3
 ոչ բռնալիր լուանան զձեռս, հաց ոչ ու-

- տեն. քզի ունին զաւանդութի ծերոցն:
- 4 Եւ ՚ի հրապարակէ մտեալ է թէ ոչ նախ
մկրտիցին, ոչ ուտեն. և այլ ինչ բազում
է զօր ընկալան ունել, մկրտութիւնս
բաժակաց և ստոմանաց և պղնձեաց և
մահճաց:
- 5 Սպա հարցանեն ցնա Փարիսեցիքն և
դպիրք, թէ ընդէր աշակերտքն քո ոչ
գնան ըստ աւանդութեան ծերոցն. այլ
խառնակ ձեռօք հաց ուտեն:
- 6 Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա,
թէ բարւոք մարդարէացաւ Եսայի վանն
ձեր կեղծաւորաց, որպէս ասաց. Ժո-
ղովուրդս այս շրթամբք մեծարէ զիս,
և սիրտ նոցա հեռացեալ ՚ի բացեայ
են յինէն:
- 7 Զուր պաշտեն զիս, ուսուցանեն վար-
դապետութիս զմարդկան պատուիրեալս:
- 8 Թողեալ զպատուիրանն Ա. Մ, ունիք ըզ-
մարդկան աւանդութի. (մկրտութիւնս
ստոմանաց և բաժակաց, և այլոց նմա-
նեաց սոցին առնէք բազումս):
- 9 Եւ ասէ ցնոսա. բարւոք խոտէք ըզ-
պատուիրանն Ստուծոյ, զի զձեր աւան-
դութիւնն հաստատիցէք:
- 10 Զի Մովսէս ասէ. պատուեա զհայր
քո և զմայր, և որ չարախօսեացէ զհօրէ
կամ զմօրէ՝ մահու վախճանեացի:

Եւ դուք ասէք. եթէ ասիցէ որ ց՛հայր 11
կամ ցմայր՝ կորբան, որ է պատարագ,
զոր յինէն օգտեսցիս:

Եւ ոչ ևս տայք թոյլ նմա առնել ինչ 12
Տօրն կամ մօր:

Եւ անարգէք զլանն Ա. յ ձերով աւան 13
դու թէն, զոր աւանդեցիք. և բազում
ինչ այլ որ այսմ նման է՝ առնէք:

Եւ կոչեալ առ ինքն զամենայն ժողո 14
վուրդն, ասէ ցնոսա. լուարուք ինձ ա-
մենեքեան և ՚ի միտ ասէք:

Ոչ ինչ արտաբուստ ՚ի մարդ մտեալ է 15
թէ կարիցէ պղծել զնա, այլ որ ելանէ
՚ի նմանէ՝ այն է որ պղծէ զմարդն:

Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ: 16

Ե՛ր. Եւ իբրև եմուտ ՚ի տուն յամբօխէ ան 17
տի, հարցանէին զնա աշակերտքն վասն
առակին:

Եւ ասէ ցնոսա. այդպէս և դուք անմիտ 18
էք, ոչ իմանայք եթէ ամենայն որ ար-
տաբուստ ՚ի ներքս մտանէ ՚ի մարդ, ոչ
կարէ զնա պղծել:

Զի ոչ եթէ ՚ի սիրտ նորա մտանէ, այլ 19
յորովայն՝ և արտաքս ելանէ. և սրբէ
զամենայն կերակուրն:

Եւ ասէք, թէ որ ինչ ՚ի մարդոյն ելանէ՝ 20
այն պղծէ զմարդ:

Զի ՚ի ներքուստ ՚ի սրտէ մարդկան 21

- խորհուրդք չարութեան ելանեն. չու-
թիւնք, պոռնկութիւնք,
- 22 Գողութիւնք, սպանութիւնք, ազահութիւնք, չարութիւք, նենգութիւք, գիջութիւնք, չարակնութիւն, հայհոյութիւն, ամբարտաւանութիւն, անզգամութիւն:
- 23 Այս ամենայն չարիք ՚ի ներքուստ ելանեն և պղծեն զմարդ:
- 24 Եւ անտի յարուցեալ եկն ՚ի սահմանս ԵՆ Տիւրոսի և Սիդոնի. և մտեալ ՚ի տուն՝ ոչ ումեք կամէր յայտնել, և ոչ կարաց ծածկել:
- 25 Լուաւ կին մի զնմանէ, որոյ դուստր իւր նեղեալ էր յայտոյ պղծոյ, եկն անկաւ առաջի նորա:
- 26 Եւ կինն էր հեթանոս՝ Փիւնիկ Ասորի յազգէ. և աղաչէր զնա զի զգեն հանցէ ՚ի դատերէ նորա:
- 27 Եւ Յիսուս ասէ ցնա. թոյլ տուր, նախ յազեսցին մանկունք, զի ոչ է բարւոք առնուլ զհաց մանկանց և արկանել շանց:
- 28 Նա պատասխանի ետ և ասէ. տէր, և շունք ՚ի վշրանաց սեղանոյ մանկանցն կերակրին:
- 29 Եւ ասէ ցնա. վասն այդր բանի՝ երթ, ել գեն ՚ի դատերէ քումիլ:
- 30 Գնաց ՚ի տուն իւր, և եգիտ ելեալ

զղեն. և զդուստրն՝ զի անկեալ դնէր
'ի մահիճս:

Եւ ելեալ միւսանգամ 'ի սահմանացն 31
Տիւրոսի և Սիդոնի, և եկն 'ի ծովեղ-
րըն Քալիլեացոց 'ի մէջ սահմանացն 'ի
Գեկապոլիս:

Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի և 32
համր. և աղաչէին զի ձեռն դիցէ 'ի
վերայ նորա:

Եւ առեալ զնա մեկուսի յամբոխէ ան 33
տի, արկ զմատունս իւր ընդ ականջս
նորա և եթուք անդր, և կալաւ ըզլե-
զուէ նորա:

Հայեցաւ յերկինս՝ յոգւոց եհան և ա 34
սէ. եփփաթայ, որ է բացիր:

Եւ նոյնժամայն բացան լսելիք նորա և 35
լուծան կապանք լեզուի նորա, և խօսէր
ուղիղ:

Եւ պատուիրեաց նոցա զի մի ումէք ա 36
սիցեն. և որչափ նա պատուիրէր նոցա,
նորա ևս առաւել քարոզէին:

Եւ ևս քան զևս զարմանային և ասէին. 37
զամենայն ինչ բարւոք գործեաց սա, զի
խլից լսել տայ և համերց խօսել:

ԳԼ Ը

ԵՉ. Յաւուրսն յայնոսիկ դարձեալ ժողո 1
վուրդ բազում էր, և ինչ ոչ ունէին

- ուտեւ. կոչեաց զաշակերտսն իւր և ասէ
 ցնոսա :
- 2 Գթամես 'ի վերայ ժողովրդեանդ. զի
 արդ երեք աւուրք են մինչ առ իս են, և
 ոչ ունին զինչ ուտիցեն :
- 3 Եւ եթէ արձակեմ զդոսա նօթիս 'ի
 տունս իւրեանց՝ նքթիցեն 'ի ճանապարհի.
 զի ոմանք 'ի դոցանէ 'ի հեռաստանէ
 եկեալ են :
- 4 Պատասխանի ետուն նմա աշակերտքն
 նորա . ուստի կարես յագեցուցանել
 զդոսա հացիւ յանապատի աստ :
- 5 Եւ հարցանէր զնոսա . քանի նկանակ
 հաց ունիք . և նորա ասեն, եօթն :
- 6 Եւ հրամայեաց ժողովրդեանն բազմել
 'ի վերայ երկրի . և առեալ զեօթն նկանակն՝
 գոհացաւ եբեկ, և տայր ցաշակերտսն
 զի արկցեն . և արկին առաջի ժողովրդեանն :
- 7 Եւ ձկունս սահաւ ունէին, և զայն ևս
 օրհնեաց և հրամայեաց արկանել :
- 8 Կերան և յագեցան, և բարձին զնշխարս
 կոտորոյն եօթն զամբիղ :
- 9 Եւ էին որ կերանն իբրև չորք հազարք,
 և արձակեաց զնոսա :
- 10 Եւ նոյնժամայն մտեալ 'ի նաւ հանելի,
 դերձ աշակերտօքն՝ եկն 'ի կողմանս
 Դաղմանունեայ :

Եկին Փարիսեցիքն և սկսան վիճել ընդ 11
 նմա, և խնդրէին 'ի նմանէ նշան յեր-
 կնից՝ փորձելով զնա:

Եւ զայրացաւ յոգի իւր և ասէ. զի է 12
 զի ազգս այս նշան խնդրէ. ամէն ասեմ
 ձեզ, թէ տացի նշան ազգիս այսմիկ:

Եթող զնոսա, դարձեալ եմուտ 'ի նաւ 13
 և դնաց յայնկոյս:

Եւ մոռացան հաց բառնալ. բայց միայն 14
 մի նկանակ ունէին ընդ իւրեանս 'ի
 նաւին:

Եւ սրտուիրէր նոցա և ասէր. զգոյշ 15
 եղերուք 'ի խմորոյ անտի Փարիսեցւոց՝
 և 'ի խմորոյ Հերովդիանոսաց:

Եւ խորհէին ընդ միմեանս և ասէին, 16
 թէ զի հացս ոչ ունիմք:

Գիտաց Յիսուս և ասէ ցնոսա. զի խոր- 17
 հիք 'ի սիրտս ձեր թերահաւատք, թէ
 հաց ոչ ունիք. տակաւին ոչ իմանայք և
 ոչ յիշէք. ապշու թիւն ունի զսիրտս ձեր:

Աչք գոն և ոչ տեսանէք, ականջք են 18
 և ոչ լսէք, և ոչ իմանայք տակաւին և
 ոչ յիշէք:

Յորժամ զհինգ նկանակն 'ի հինգ հա- 19
 զարսն, և քանի՞ սակառի լի բարձիք
 զկոտորոցն. և ասէն, երկոտասան:

Եւ յորժամ զեօթն նկանակն 'ի չորս 20
 հազարսն, քանի՞ զամբիղ լի բարձիք

զկոտորոցն. և նորա ասեն, Եօթն:

21 Եւ ասէ ցնս, իսկ զիա՞րդ ոչ խմանայք:

22 Գան՝ ի Բեթսայիդա, և ածեն առաջի նորա կոյր մի, և աղաչէին զնա զի մերձեացի ՚ի նա:

23 Եւ առեալ զձեռանէ կուրին՝ Եհան արտաքոյ շինին, Եթուք յաչս նորա, և ձեռն եդ ՚ի վերայ նորա, և հարցանէր ցնա թէ տեսանիցէ՞ ինչ:

24 Բացաւ և ասէր. տեսանեմ զմարդիկս զի շրջին իբրև զծառս:

25 Գարձեալ եդ ձեռս ՚ի վերայ աչաց նորա՝ եբաց, և տեսանէր. ողջացաւ և տեսանէր համարձակ զամենայն:

26 Արձակեաց զնա ՚ի տուն իւր և ասէ. ՚ի շէնդ մի մտանիցես, այլ երթ ՚ի տուն քո. և յորժամ ՚ի շէնն մտանիցես՝ մի ումեք ասիցես ՚ի շինին:

27 Եւ ել Յիսուս աշակերտօքն հանդերձ զի շէնս կեսարեայ Փիլիպպեայ. և ՚ի ճանապարհին հարցանէր ցաշակերտսն և ասէր. զո՞ ուստեք ասեն զինէն մարդիկս թէ իցեմ:

28 Նորա ետունս պատասխանի. և ասեն. զՅովհաննէս Մկրտիչ, և այլք զՅղիա, և այլք զմի ոք ՚ի մարգարէից անտի:

29 Ասէ ցնտա. իսկ դուք զո՞ ուստեք ասէք զինէն թէ իցեմ. պատասխանի ետ Պե-

24

- տրոս, և ասէ ցնա. դու ես Քրիստոսն:
 Եւ սաստեաց ՚ի նոսա զի մի ումեք ա. 30
 սիցեն զնմանէ:
- Եւ սկսաւ ուսուցանել զնոսա, [Թէ 31
 պարտ է որդւոյ մարդոյ բազում չար-
 չարանս ընդունել, և անարգել յերի-
 ցանց և ՚ի քահանայապետից և ՚ի դը-
 պրաց՝ և մեռանել, և յերիր աւուր
 յառնել:
- Եւ համարձակ զբանն խօսեցաւ. և ա. 32
 ուեալ զնա մեկուսի Պետրոսի՝ սկսաւ
 սաստել նմա:
- Եւ նա դարձաւ ետես զաշակերտսն, 33
 սաստեաց Պետրոսի և ասէ. երթ յետս
 իմ սատանայ, զի ոչ խորհիս դու զաս-
 տուծոյսն այլ զմարդկան:
- Եւ կոչեցեալ աւ ինքն զժողովուրդն 34
 աշակերտօքն հանդերձ՝ ասէ ցնոսա.
 Եթէ որ կամի գալ զինի իմ, ուրասցի
 զանձն իւր և բարձցէ զխաչ իւր՝ և ե-
 կեսցէ զինի իմ:
- Ձի որ կամիցի ապրեցուցանել զանձն 35
 իւր կորուսցէ զնա, և որ կորուսցէ
 զանձն իւր վասն աւետարանին, ապրե-
 ցուցէ զնա:
- Ձինչ օգուտ է մարդոյ եթէ զաշխարհս 36
 ամենայն շահեցի, և զանձն իւր տու-
 ժեցէ:

- 37 Քանզի զինչ տացէ մարդ փոխանակ
անձին իւրոյ:
- 38 Ձի որ որ ամօթ համարեսցի զիս և
զբանս իմ՝ ի շնացող և ի մեղաւոր ազ-
գիս այսմիկ, և որդի մարդոյ յամօթ
արասցէ զնա յորժամ եկեսցէ փառօք
Տօր իւրոյ և հրեշտակաց սրբոց:
- 39 Եւ ասէ ցնոսա. ամէն ասեմ ձեզ, զի են
ոմանք ի սոցանէ որ աստ կան, որք մի ճա-
շակեսցեն զմահ մինչև տեսցեն զարքա-
յու թին Սատուծոյ եկեալ զօրու թեամբ:

ԳԼ. Թ

- 1 Եւ յետ վեց աւուր առնու ընդ իւր Յի-
սուս զՊետրոս և զՅակովբոս և զՅով-
հաննէս, և հանէ զնոսա ի լեառն մի
բարձր առանձինն. և յայլակերպս եղև
աւաջի նոցա:
- 2 Եւ ձորձք նորա եղեն փայլուն սպիտակ
յոյժ, որպէս թափիչք երկրի ոչ կարեն
այնպէս սպիտակացուցանել:
- 3 Եւ երևեցաւ նոցա Եղիա Մովսեսիւ
հանդերձ, և խօսէին ընդ Յիսուսի:
- 4 Պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ ցՅի-
սուս. ուաբբի, բարւոք է մեզ աստ լինել.
և արասցուք երիս տաղաւարս՝ մի քեզ և
մի Մովսեսի և մի Եղիայի:
- 5 Քանզի ոչ գիտէր զինչ խօսէր, զի

զարհուրեալ էին :

Եւ եղև ամպ մի հովանի 'ի վերայ նո- 6
ցա. ձայն եղև յամպոյ անտի և ասէ .

դա է որդի իմ սիրելի, դմա լուարուք :

Եւ յանկարծակի հայեցեալ այսր անդր՝ 7

ոչ ևս զոք ուրեք տեսին, բայց միայն

զՅիսուս ընդ իւրեանս :

Եւ մինչդեռ իջանէին 'ի լեռնէ անտի, 8

պատուիրեաց նոցա զի մի ումեք պատ-

մեացեն զոր տեսինն, բայց յորժամ որ-

դի մարդոյ 'ի մեռելոց յարիցէ :

Եւ նոքա զբանն 'ի մտի ունէին, և 9

ինդրէին ընդ միմեանս թէ զինչ իցէ

'ի մեռելոցն յառնել :

Հարցին ցնա և ասեն. զինչ է այն զոր 10

դպիրքն ասեն եթէ նախ Եղիայի պարտ

է գալ :

'Նա պատասխանի ետ նոցա և ասէ. Եղիա 11

նախ եկեալ յարդարեցէ զամենայն իսկ

զինորդ գրեալ է զորդւոյ մարդոյ, զի բա-

զումինչ չարչարեցի և անդոսնեցի :

Այլ ես ասեմ ձեզ, եթէ Եղիա եկն, 12

և արարին ընդ նմա զինչ և կամեցան .

որպէս և գրեալ է վասն նորա :

ԶԲ Եւ եկեալ առ աշակերտսն, տեսին ամ- 13

բոխ շուրջ զնոքօք, և զգպիրսն՝ զի վի-

ճէին ընդ նոսա :

Եւ վաղվաղակի նմ ժողովուրդն իբրև 14

տեսին զնա՝ զարմացան, և ընդ առաջ
 ընթացեալ ողջոյն տային նմա:

15 Եւ Եհարց ցնոսա թէ զի՞նչ վիճէիք
 ընդ նոսա:

16 Պատասխանի ետ մի ոմն՝ ՚ի ժողովրդե-
 նէն և ասէ. վարդապետ, ածի զորդի իմ
 առ քեզ, զոր ունի այս համբ:

17 Եւ ուր հասանէ՝ զարկուցանէ զնա, և
 փրփրէ և կրճտէ զատամունս իւր և ցա-
 մաքի. և ասացի ցաշակերտսն քո զի
 հանցեն, և ոչ կարացին հանել զնա:

18 Պատասխանի ետ նոցա և ասէ. սլազգ
 անհաւատ, մինչև յերբ իցեմ առ ձեզ,
 մինչև ցերբ անսայցեմ ձեզ. ածէք զնա
 առ իս:

19 Եւ ածին զնա առ նա. իբրև ետես զնա
 այսն, վաղվաղակի շարժւեաց զնա, և
 անկեալ յերկիր թաւալէր և փրփրեայր:

20 Եհարց ցհայր նորա և ասէ. քանի՞ ժա-
 մանակք են յորմէ հետէ այդ եղև դմա.
 և նա ասէ, ՚ի մանկու թենէ:

21 Բազում անգամ ՚ի հուր արկանէ զդա և
 ՚ի ջուր՝ զի կորուսցէ. արդ եթէ կարող
 ինչ ես, օգնեա մեզ տէր՝ դթացեալ ՚ի
 վերայ մեր:

22 Եւ Յիսուս ասէ ցնա. ասացեր թէ կա-
 րող ես, ամենայն ինչ հնարաւոր է այնմ
 որ հաւատայն:

Եւ վաղվաղակի աղաղակեաց հայր մանս 23
կաննս և ասէ. հաւատամ, օգնեա անս
հաւատութեանս իմում:

Իբրև ետես Յիսուս եթէ կուտի ժողո 24
վուրդն՝ ի վերայ, սաստեաց այսոյն սրդ-
ծոյ և ասէ. համրդ և խուլ այս, ես
տամ քեզ հրամանս՝ ել՝ ի դմանէ, և այլ
ևս մի մտանիցես ՚ի դա:

Եւ աղաղակեաց և յոյժ լիկեաց զնա 25
և ել. և եղև պատանեակն իբրև զմե-
ռեալ, մինչև բաղմաց իսկ ասել թէ
մեռաւ:

Եւ Յիսուս կալաւ զձեռանէ նորա՝ յա 26
րոյց զնա և կանգնեցաւ:

Եւ իբրև եմուտ նա ՚ի տուն, աշակերտ 27
քրն առանձինն հարցին ցնա. մեք ընդէր
ոչ կարացաք հանել զնա:

Եւ ասէ ցնոսա. այդ ազգ ոչ իւրք ելա 28
նէ, եթէ ոչ պահովք և աղօթիւք:

29 Եւ անտի ելեալ անցանէին առ Քալի-
լեացւովք. և ոչ կամեր եթէ որ գի-
տասցէ:

Քանցի ուսուցանէր զաշակերտսն իւր 30
և ասէր ցնոսա թէ որդի մարդոյ մատ-
նելոց է ՚ի ձեռս մարդկան, և սպանցեն
զնա. և իբրև սպանցի՝ յերկր աւուր
յառնէ:

Եւ նորա ոչ գիտէին զբանն, և երկրն 31

չէին հարցանել ցնա :

- 32 Եկն 'ի կափառնաում : և իբրև եմուտ
'ի տուն, հարցանէր զնոսա . զինչ վի-
ճէիք զճանապարհայն ընդ միմեանս :
- 33 Եւ նորա լուռ լինէին . քանզի ընդ մի-
մեանս վիճէին 'ի ճանապարհին թէ ո՞վ
մեծ իցէ :
- 34 Եւ իբրև նստաւ, կոչեաց զերկոտա-
սանան և ասէ ցնոսա . եթէ որ կամի ա-
ռաջին լինել՝ եղիցի ամենեցուն կրբա-
սեր և ամենեցուն պաշտօնեայ :
- 35 Եւ առեալ մանուկ մի կացոյց 'ի մէջ
նոցա, և ընկալեալ զնա 'ի գիրկս իւր՝
ասէ ցնոսա :
- 36 Որ միանգամ յայտպիսի մանկուոյ ըն-
կալցի յանուն իմ, զիս ընդունի . և որ
զիս ընդունիցի, ոչ զիս ընդունի՝ այլ
զայն որ առաքեացն զիս :
- 37 Պատասխանի ետ նմա Յովհաննէս և
ասէ . վարդապետ, տեսաք զոմն զի յա-
նուն քո դևս հանէր և զմեր կնի ոչ
չըջէր, և արդեւաք զնա :
- 38 Եւ նա ասէ . մի արդեւաք զնա, զի ոչ
որ է որ առնէ զօրութիւնս յանուն իմ
և կարիցէ հայհոյել զիս :
- 39 Զի որ ոչն է ընդ մեզ հակառակ, 'ի մեր
կոյս է :
- 40 Եւ որ որ արբուսցէ ձեզ ջուր բաժակաւ

յանունս յայս թէ գուք Քրիստոսի էք,
ամէն ասեմ ձեզ, մի կորուսցէ զվարձս
իւր:

Եւ որ որ գայթաղեցուցցէ զմի ՚ի փո- 41
քրրկանցս որ հաւատան յիս, լաւ էր
նմա առաւել եթէ արկեալ էր ընդ-
պարանոց նորա երկան իշոյ և ընկե-
ցեալ ՚ի ծով:

Եւ եթէ գայթաղեցուցցէ զքեզ ձեռն 42
քո, հատ ընկեա ՚ի քէն. զի լաւ իցէ
քեզ խեղ մտանել ՚ի կեանսն յաւիտենից,
քան երկուս ձեռս ունել և երթալ ՚ի
գեհէն ՚ի հուրն անշէջ:

(Ուր որդն նոցա ոչ մեռանի և հուրն 43
ոչ շիջանի):

Եւ եթէ ոտն քո գայթաղեցու- 44
ցցէ զքեզ, հատ ընկեա զնա ՚ի քէն.
լաւ իցէ քեզ կաղ մտանել ՚ի կեանսն
յաւիտենից, քան երկուս ոտս ու-
նել և անկանել ՚ի գեհէն (՚ի հուրն
անշէջ):

Ուր որդն նոցա ոչ մեռանի և հուրն ոչ 45
շիջանի):

Եւ եթէ աին քո գայթաղեցուցցէ 46
զքեզ, հան զնա ՚ի բաց. լաւ իցէ քեզ
միով ահամբ մտանել յարքայութիւն
Աստուծոյ, քան երկուս աչս ունել և ան-
կանել ՚ի գեհէն:

- 47 Ուր որդէն նոցա ոչ մեռանի և հուրն ոչ շիջանի :
- 48 Զի ամենայն ինչ հրով յաղեսցի , (և ամենայն ողջակէզ աղիւ յաղեսցի) :
- 49 Բարւոք է աղ , և եթէ աղն անհամեսցի՝ իւ համեմեսցի . արդ դուք կալարուք յանձինս ձեր զաղն , և խաղաղութիւն արարէք ընդ միմեանս :

ԳԼ Ժ

- 1 Եւ անտի յարուցեալ գայ՝ի սահմանս ԶԳ Հրէաստանի յայնկոյս Յորդանանու . և երթայր դարձեալ խոնեալ ժողովուրդն առ նա , և որպէս սովոր էր՝ միւսանդամ ուսուցանէր զնոսա :
- 2 Իսկ Փարիսեցիքն մատուցեալ փորձելով հարցանէին զնա և ասէին , եթէ արժան իցէ առն զկին իւր արձակել :
- 3 Նա պատասխանի ետ նոցա և ասէ . զի՛նչ պատուիրեաց ձեզ Մովսէս :
- 4 Եւ նոքա ասեն . Մովսէս հրաման ետ գիր մեկնելոյ գրել և արձակել :
- 5 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ զնոսա . վասն խտասրտութեան ձերոյ գրեաց ձեզ զպատուիրանն զայն :
- 6 Այլ՝ի սկզբանէ արարածոց՝ արու և էգ արար զնոսա Աստուած և ասէ .
- 7 Վասն այսորիկ թողցէ այր զհայր իւր

- և զմայր, և երթիցէ զհետ կնոջ իւրոյ: 8
 Եւ եղիցին երկուքն ՚ի մարմին մի. և
 այնուհետև ոչ են երկու, այլ մարմին մի: 9
 Արդ զոր Աստուած զուգեաց, մարդ մի
 մեկնեսցէ:
- Եւ ՚ի տան դարձեալ աշակերտքն զնոյն 10
 հարցին ցնա:
- Եւ ասէ ցնոսա. եթէ այր արձակեսցէ 11
 զկին իւր և արասցէ այլ, չնայ:
- Եւ կին եթէ ելցէ յառնէ իւրմէ և եւ 12
 զիցի առն այլում, չնայ:
- ԶԵ Եւ մատուցանէին առ նա մանկտի զի 13
 ձեռն դիցէ նոցա. իսկ աշակերտքն սաս-
 տէին այնոցիկ՝ որ մատուցանէինն:
- Իբրև ետես Յն, բարկացեալ սաստեաց 14
 նոցա և ասէ. թոյլ տուք մանկտոյդ
 գալ առ իս և մի արգելուք զգոսա, զի
 այդպիսեացդ է արքայութի՛ն Աստուծոյ:
- Ամէն ասեմ ձեզ, որ ոչ ընկալցի զար- 15
 քայութիւն Աստուծոյ իբրև զմանուկ՝
 ոչ մտցէ ՚ի նա:
- Եւ առեալ զնոսա ՚ի գիրկս, ձեռն եղ. ՚ի 16
 վերայ և օրհնեաց զնոսա:
- Եւ ընդ ելանելն նորա անտի ՚ի ճանա- 17
 պարհ, ահաւասիկ ոմն մեծատուն ըն-
 թացեալ ՚ի ծունր իջանէր, հարցանէր
 ցնա և ասէր. վարդապետ բարի, զի՞նչ
 արարից զի զկեանսն յաւիտեանականս

ժառանգեցից :

- 18 Եւ Յիսուս ասէ ցնա . զի ասես զիս բարի , չիք որ բարի , բայց մի Աստուած :
- 19 Զպատուիրանս գիտես . մի շնար , մի սպանաներ , մի գողանար , մի սուտ վրկայեր , պատուեա զհայր քո և զմայր :
- 20 Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնա . վարդապետ , զայդ ամենայն արարի 'ի մանկութենէ իմմէ , արդ զի՞նչ և ս պակաս իցեմ :
- 21 Եւ Յիսուս հայեցեալ 'ի նա սիրեաց զնա , և ասէ ցնա . մի ինչ պակաս է 'ի քէն . եթէ կամիս կատարեալ լինել՝ երթ զոր ինչ ունիս վաճառեա և տուր աղքատաց , և ունիցիս գանձս յերկինս , և առ զիսաչն և եկ զկնի իմ :
- 22 Եւ նա խոժոռեալ ընդ բանն զնաց տրտում , զի ունէր ինչս բազումս :
- 23 Եւ հայեցեալ յայսկոյս յայնկոյս Յիսուս , ասէ ցաշակերտսն . զիմրդ դժուարին է՝ որ զինչսդ ունին , մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ :
- 24 Եւ աշակերտքն զարմացեալ էին 'ի վերայ բանիցն նորա . իսկ Յն դարձեալ պատասխանի ետ նոցա և ասէ . որդեակք , որչափ դժուարին է յուսացելոց յինչս՝ մտանել յարքայութիւն Աստուծոյ :
- 25 Դիւրին է մալխոյ ընդ ծակ ասղան ան

ցանեւ՝ քան մեծատան յարքայութիւն

Աստուծոյ մտանել:

Եւ նորա առաւել ևս զարմանային և 26
ասէին ընդ միմեանս. իսկ ո՞ կարացէ
ապրել:

Հայեցեալ ընդ նոսա Յիսուս ասէ. առ 27

'ի մարդկանէ այդ անհնարին է, այլ ոչ
առ 'ի յԱստուծոյ:

29. Ակսաւ ասել ցնա Պետրոս. ահաւասիկ 28
մեք թողաք զամ' և եկաք զինի քո:

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ. ամէն 29
ասեմ ձեզ, ոչ ոք է որ եթող զտուն կամ
զեղբարս կամ զքորս կամ զհայր կամ
զմայր կամ զորդիս կամ զաղարակս վասն
իմ կամ վասն աւետարանին:

Եթէ ոչ առնուցու հարիւրապատիկ 30
այժմ յայսմ ժամանակի տունս և եղ-
բարս և քորս և մարս և որդիս՝ և ազա-
րակս հալածանօք հանդերձ, և յաշ-
խարհին որ գալոց է՝ զկեանսն յաւիտե-
նականս:

2ի բազումք եղիցին առաջինք յետինք, 31
և յետինք առաջինք:

Եւ էին 'ի ճանապարհի մինչ դեռ ելա 32
նէին յերուսաղէմ. և երթայր Յիսուս
առաջի քան զնոսա, և զարմացեալ էին
որ զհետն երթային և երկնէին:

2ի Եւ առեալ միւսանգամ զերկոտասանսն

առանձինն, սկսաւ ասել նոցա զինչ անցք
անցանելոց իցեն ընդ նա :

33 Թէ ահաւասիկ ելանեմք յԵրուսաղէմ,
և որդի մարդոյ մատնեսցի քահանայա-
պետիցն և դպրաց, և դատեսցեն զնա ՚ի
մահ, և մատնեսցեն զնա հեթանոսաց :

34 Եւ կատակեսցեն զնովաւ և հարկանի-
ցեն զնա և թքանիցեն ՚ի նա և սպան-
ցեն, և յերիր առուր յարիցէ :

35 Եւ երթային առ նովաւ Յակովբոս և
Յովհաննէս՝ որդիքն Զեբեդեայ, և
ասեն ցնա. վարդապետ, կամիմք զի զոր
ինչ խնդրեսցուք ՚ի քէն՝ արասցես մեզ :

36 Եւ նա ասէ ցնոսա. զինչ կամիք յինէն
զի արարից ձեզ :

37 Եւ նորա ասեն ցնա. տուր մեզ զի նըստ-
ցուք մի յաջմէ քումմէ և մի յահեկէ ՚ի
փառան քում :

38 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնո-
սա. ոչ գիտէք զինչ խնդրէք, կարէք
ըմպել զբաժակն զոր ես ըմպելոց եմ,
կամ զմկրտութիւնն մկրտիլ զոր ես մը-
կրտելոցն եմ :

39 Եւ նորա ասեն ցնա, կարեմք. և Յիսուս
ասէ ցնոսա. զբաժակն զոր ես ըմպելոց
եմ ըմպիցէք, և զմկրտութիւնն զոր ես
մկրտելոց եմ՝ մկրտիցիք :

40 Այլ նստուցանել ընդ աջմէ իմմէ և ընդ

ահեկէ՝ ոչ է իմ տալ, այլ որոց պատրաստեալ իցէ:

Եւ լուեալ զայն տասանցն, սկսան բար. 41
կանալ Յակովբայ և Յովհաննու:

Եւ Յիսուս կոչեաց զնոսա առ ինքն, և 42
ասէ ցնոսա. գիտէք զի որ յանուան իշխանքն են հեթանոսաց, տիրեն նոցա.
և մեծամեծք նոցա իշխեն նոցա:

Ոչ նոյնպէս իցէ և ՚ի ձերում միջի. 43
այլ որ կամիցի ՚ի ձէնջ մեծ լինել՝ եղիցի
ձեր պաշտօնեայ:

Եւ որ կամիցի ՚ի ձէնջ առաջին լինել՝ 44
եղիցի ամենեցուն ծառայ:

Քանզի և որդի մարդոյ ոչ եկն առնուլ 45
պաշտօն՝ այլ պաշտել, և տալ զանձն իւր
փրկանս փոխանակ բազմաց:

ԷԿ Եւ գան յԵրիբով, և ընդ երանելն նո. 46
րա յԵրիբովէ աշակերտօքն և բազում
ժողովրդովք, որդի Տիմէի Բարաթմէոս
կոյր նստէր մաւրացիկ յանցս ճանապարհի:

Իբրև լուաւ թէ Յիսուս Նազովրեցի է, 47
սկսաւ աղաղակել և ասել. որդի Վաւ
թի Յիսուս, ողորմեաց ինձ:

Եւ սաստելն նմա բազումք զի լուեսցէ. 48
և նա առաւել ևս աղաղակէր. որդի
Վաւթի, ողորմեաց ինձ:

Զտեղի առ Յիսուս և հրամայեաց կո. 49

- չէլ զնա. կոչեն զկոյրն և ասեն ցնա.
 քաջալերեաց արի կոչէ զքեզ:
- 50 Եւ նորա ընկեցեալ զձորձս իւր, յա-
 րեաւ եկն առ Յիսուս:
- 51 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ.
 զի՞նչ կամիս թէ արարից քեզ. ասէ ցնա
 կոյրն. ուաբբունի, զի բացայց:
- 52 Եւ Յիսուս ասէ ցնա. երթ, հաւատք քո
 կեցուցին զքեզ. և վաղվաղակի բացաւ և
 երթայր զհետ նորա ՚ի ճանապարհին:

ԳԼԺԱ

- 1 Եւ յորժամ մերձ եղեն յԵրուսաղէմ
 ՚ի Բեթփաղէ և ՚ի Բեթանիա մօտ ՚ի
 լեառն Զիթենեաց, առաքէ երկուս յա-
 շակերտաց անտի:
- 2 Եւ ասէ ցնոսա. երթայք դուք ՚ի գեօղդ
 որ ընդդէմ ձեր կայ. և նոյնժամայն ի-
 բրև մտանէք ՚ի նա, գտանէք յաւանակ
 մի կապեալ. յորոյ վերայ ոչ որ ՚ի մարդ-
 կանէ նստաւ, լուծէք զնա և ածէք:
- 3 Եւ եթէ որ ասացէ ձեզ՝ եթէ զի լու-
 ծանէք զյաւանակդ, ասասջիք եթէ
 տեսան իւրում պիտոյ է, և վաղվաղակի
 առաքեսցէ զնա այսր:
- 4 Չորան և գտին զյաւանակն կապեալ
 առ դուրս արտաքոյ ՚ի փողոցի անդ, և
 լուծին զնա:

- Եւ ոմանք յորոց անդն կային՝ ասէն 5
 ցնոսա. զի՞ դորձէք, զի՞ լուծանէք ըզ-
 յաւանակդ:
- Եւ նորա ասէն ցնոսա որպէս ասացն 6
 Յիսուս, և թոյլ ետուն նոցա:
- Աձէն զյաւանակն առ Յիսուս, և ար- 7
 կանեն՝ ի վերայ նորա հանդերձս, և նըս-
 տաւ ի վերայ նորա:
- Եւ բազումք զհանդերձս իւրեանց տա- 8
 րածանէին ՚ի վերայ ճանապարհին, և
 այլք ոսոս ՚ի ծառոց հատանէին և ար-
 կանէին զճանապարհաւն:
- Եւ որ առաջին և զկինի երթային՝ ա- 9
 զաղակէին և ասէին, ովսաննա բարձրե-
 լոյն:
- Օրհնեալ որ գասդ յանուն տեառն, որ- 10
 հնեալ թագաւորութիւնդ եկեալ հօր
 մերոյ Դաւթի, խաղաղութիւն յերկինս
 և փառք ՚ի բարձունս:
- Եւ եմուտ Յիսուս յԵրուսաղէմ՝ ի տա- 11
 ճարն, և հայեցաւ շուրջ զամենեքումքք.
 և զի էր երեկոյացեալ ժամն, ել ՚ի Բե-
 թանիա երկոտասանիւքն հանդերձ:
- ԷԲ Եւ ՚ի վաղիւ անդր մինչդեռ ելանէին ՚ի 12
 Բեթանիա՝ քաղցեաւ:
- Եւ ետես թղենի մի ՚ի բացուստ տե- 13
 րեալից, և եկն թէ գտանիցէ ինչ ՚ի
 նմա. և իբրև եկն ՚ի նա՝ ոչ ինչ եգիտ

բայց միայն տերև. զի ոչ խակ էր ժամանակ թողոյ :

14 Պատասխանի ետ և ասէ ցնա. մի ևս որ յաւիտեան 'ի քէն պտուղ կերիցէ. և լէին աշակերտքն նորա :

15 Գան յԵրուսաղէմ, և մտեալ 'ի տաճարն՝ սկսաւ հանել զվաճառականն և զգնողս որ էին 'ի տաճարին. և ըզսեղանս հատավաճառացն ցրուեաց, և զաթոռս աղանելվաճառացն կործանեաց :

16 Եւ ոչ թողոյր եթէ որ անօթ ինչ անցուցանիցէ ընդ տաճարն :

17 Եւ ուսուցանէր և ասէր ցնոսա. գրեալ է, տուն իմ տուն աղօթից կոչեացի ամենայն հեթանոսաց, և դուք արարիք զդա այրս աւաղակաց :

18 Եւ ան քահանայապետքն և դպիրք. և խնդրէին թէ ո՞րպէս կորուսցեն զնա, բայց երկնէին 'ի նմանէ. զի ամենայն ժողովուրդն զարմացեալ էր ընդ ուսումն նորա :

19 Եւ իբրև երեկոյ լինէր՝ արտաքոյ քան զքաղաքն ելանէին :

20 Եւ մինչդեռ այգուցն առ նուլաւ անցանէին, տեսին զթղենին ցամաքեալ յարմատոց :

21 Յիշեաց Պետրոս և ասէ ցնա. ուաբբի,

ասաւասիկ թղենին զոր անիծեր՝ ցա-
մաբեցաւ :

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա . 22

Եթէ ունիցիք զհաւատսն Աստուծոյ,
Ամէն ասեմ ձեզ, որ ոք ասիցէ լերինս 23
այսմիկ՝ բարձիր և անկիր՝ ի ծով, և ոչ
երկմտիցէ ՚ի սրտի իւրում, այլ հաւա-
տայցէ թէ զոր ասէն լինի, եղիցի նմա
զոր ինչ և ասիցէ :

Վասն այսորիկ ասեմ ձեզ, զամենայն 24
ինչ վասն որոյ աղօթս արարեալ խրնդ-
րիցէք՝ և հաւատայցէք թէ առնուցուք,
եղիցի ձեզ :

Եւ յորժամ յաղօթս կայցէք, թողու 25
ցուք՝ եթէ ունիցիք ինչ զումեքէ . զի և
հայրն ձեր որ յերկինս է՝ թողցէ ձեզ
զյանցանս ձեր :

(Զի եթէ դուք ոչ թողուցուք, և ոչ 26
հայրն ձեր որ յերկինս է՝ թողցէ ձեզ
զյանցանս ձեր) :

Է. Գ. Պան միւսանգամ յերուսողէմ. և մինչ 27
դեռ ՚ի տաճարի անդ զդնայր, գան առ
նա քահանայապետքն և դպիրք և ծերք :
Եւ ասեն ցնա . որո՞վ իշխանութեամբ 28
առնես զայդ, և ո՞վ ետ քեզ զիշխանու-
թիւնդ զայդ :

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա . 29
հարցից և ես զձեզ բան մի, տուք ինձ

- պատասխանի. և ես ասացից ձեզ որով
իշխանութեամբ առնեմ զայս:
- 30 Մկրտութիւնն Յովհաննու յերկնից
էր եթէ 'ի մարդկանէ, տուք ինձ պա-
տասխանի:
- 31 Խորհէին ընդ միմեանս և ասէին. եթէ
ասեմք եթէ յերկնից, ասէ ցմեզ՝ իսկ
ընդէր ոչ հաւատացէք նմա:
- 32 Այլ եթէ ասեմք՝ 'ի մարդկանէ, երկրն-
չիմք 'ի ժողովրդէնէն. զի ամենեքին
գիտէին զՅովհաննէս թէ մարգարէ էր:
- 33 Պատասխանի ետուն և ասէն ցՅիսուս,
չգիտեմք. և Յիսուս ետ նոցա պատաս-
խանի և ասէ, և ոչ ես ասեմ ձեզ որով
իշխանութեամբ առնեմ զայս:

ԳԼ ԺԲ

- 1 Եւ սկսաւ խօսել ընդ նոսա առակօք
և ասել: Այր մի տնկեաց այգի, և
ած շուրջ զնովաւ ցանդ, և դուք հըն-
ձան փորեաց, և շինեաց աշտարակ. և
ետ զնա ցմշակս և գնաց 'ի տար աշ-
խարհ:
- 2 Եւ առաքեաց առ մշակսն 'ի ժամանակի
ծառայ մի, զի 'ի մշակաց անտի առցէ 'ի
պտղոյ այգւոյն:
- 3 Եւ նոցա կալեալ գան հարին զնա, և
արձակեցին:

- Դարձեալ առաքեաց առ նոսա այլ ծա- 4
ռայ, և զնա կառափնատեցին և արձա-
կեցին անարգեալ:
- Եւ դարձեալ այլ առաքեաց, և զնա սպա- 5
նին. և զբազումս այլս զամանս հարկա-
նէին և զամանս սպանանէին:
- Ապա որդի մի էր իւր սիրելի, զնա ա- 6
ռաքեաց առ նոսա յետոյ և ասէ. [Թե-
րևս ամաչեսցեն յորդոյ աստի խմիէ:
Իսկ մշակքն իբրև տեսին զնա [Թէ դայ՝ 7
ասէն ցմիմեանս. սա է ժառանգն, ե-
կայք սպանցուք զսա և մեր լիցի ժա-
ռանգութիւնն:
- Եւ կալեալ զնա սպանին և հանին ար- 8
տաքոյ այգւոյն:
- Արդ զի՞նչ արասցէ տէր այգւոյն. եկես- 9
ցէ և կորուսցէ զմշակսն, և տացէ զայ-
գին ՚ի ձեռս այլոց:
- Եւ սօչ զգիրն զայն իցէ ընթերցեալ ձեր, 10
[Թէ զվէմն զոր անարգեցին շինողքն, նա
եղև գլուխ անկեան:
- Ի տեառնէ եղև այս, և է սքանչելի 11
յաչս մեր:
- Եւ խնդրէին զնա ունել, և երկեան ՚ի 12
ժողովրդէնէ անտի, զի գիտացին [Թէ առ
նոսա ասաց զառակն. և [Թողին զնա և
զնացին:
- Եւ առաքեն առ նա զամանս ՚ի Փարի- 13

սեցւոց անտի և ՚ի Հերովդիանոսաց, զի զնա որսասցեն բանիւ:

14 Եւ նորա եկեալ Հարցանելին զնա նենգութեամբ և ասէին. վարդապետ, գիտեմք զի ճշմարիտ ես, և ոչ ինչ փոյթ էքեզ զումեքէ. զի ոչ հայիս յերեսս մարդկան, այլ ճշմարտութեամբ զճանապարհն Աստուծոյ ուսուցանես. արդասա մեզ, արժամն է հարկս տալ կայսեր թէ ոչ. տացո՞ւք եթէ ոչ տայուք:

15 Եւ Յիսուս գիտաց զկեղծաւորութիւնն նոցա, ասէ ցնոսա. զի փորձէք զիս կեղծաւորք, բերէք ինձ դահեկան մի զի տեսից:

16 Եւ նորա բերին. և ասէ ցնոսա, ո՞յր է պատկերս այս կամ գիր. և նորա ասեն ցնա, կայսեր:

17 Պատասխանի ետ Յն, և ասէ ցնոսա. երթայք տուք զկայսերն կայսեր, և զԱստուծոյն Աստուծոյ. և զարմացան լէնա:

18 Գան առ նա Սաղուկեցիքն որ ասեն է՞ր թէ չիք յարութիւն, հարցանելին ցնա և ասէին:

19 Վարդապետ, Մովսէս գրեաց մեզ. եթէ ուրուք եղբայր մեռանիցի և թողուցու կին և որդի ոչ թողուցու, զի առցէ եղբայր նորա զկինն նորա, և յարուսցէ զաւակ եղբօր իւրում:

Արդ, եղբարք եօթն էին առ մեզ. առաջ 20
 ջինն առ կին և մեռաւ, և ոչ եթող զաւակ:
 Եւ երկրորդն առ զնոյնն և մեռաւ և ոչ 21
 նա եթող զաւակ. նոյնպէս և երրորդն
 առ զնոյն:

Եւ եօթներեան իսկ, և ոչ թողին զաւակ. 22
 յետ ամենեցուն մեռաւ և կինն:

Արդ ՚ի յարութեանն յորժամ յառնի 23
 ցեն, ոյր ՚ի նոցանէ լինիցի կինն. զի
 եօթներեան կալան զնա կին:

Պատասխանի ետ Յն և ասէ ցնոսա. ոչ 24
 վասն այդորիկ իսկ մոլորեալ էք, զի ոչ
 գիտէք զգիրս և ոչ զգօրութիւնն Այ:
 Զի յորժամ ՚ի մեռելոց յարիցեն, ոչ 25
 արք կանայս առնեն, և ոչ կանայք ա-
 րանց լինին. այլ իբրև զհրեշտակս իցեն
 որ յերկինս են:

Այլ վասն յարութե մեռելոց զի յառ 26
 նեն, ոչ իցէ ընթերցեալ ձեր ՚ի գիրսն
 Մովսէսի, ՚ի մորենւոջն սրպէս ասաց
 ցնա Աստուած. ես եմ ասէ՛ Աստուած
 Աբրահամու, Աստուած Իսահակայ և
 Աստուած Յակովբայ:

Եւ ոչ է Աստուած մեռելոց այլ կենդաւ 27
 նեաց, և արդ գուք յոյժ մոլորեալ էք:
 Եւ մատուցեալ մի ոմն ՚ի դպրացն լսէր 28
 նոցա մինչ վիճէինն. իբրև ետես եթէ
 բարւոք ետ նոցա զպատասխանին, ե-

Տարց ցնա և ասէ . ո՞ր պատուիրան է
առաջին :

29 Եւ Յիսուս ասէ ցնա . առաջին քան զա-
մենայն , լուր Խարայէ՛լ տէր Աստուած
մեր տէր մի է :

30 Եւ սիրեցես զտէր Աստուած քո յա-
մենայն սրտէ քումմէ , և յամենայն անձ-
նէ քումմէ , և յամենայն մտաց քոց , և
յամենայն զօրութենէ քումմէ . այս է
առաջին պատուիրան :

31 Եւ երկրորդն նման սմին . սիրեցես
զընկեր քո իբրև զանձն քո . մեծ քան
զոսա այլ պատուիրան ոչ գոյ :

32 Եւ ասէ ցնա դպիրն . բարւոք է վարդա-
պետ , ճշմարտութեամբ ասացեր թէ մի
է Ա՛ծ , և ոչ գոյ այլ բաց ՚ի նմանէ :

33 Եւ սիրէն զնա յամենայն սրտէ և յա-
մենայն զօրութենէ և յամենայն մտաց ,
և սիրէն զընկերն իբրև զանձն , առա-
ւել է քան զողջակէզս և զզոհս :

34 Եւ տեսեալ Յիսուսի թէ իմաստու-
թեամբ ետ զպատասխանին՝ ասէ ցնա .
չես հեռի յարքայութենէ Աստուծոյ . և
ոչ ևս որ իշխէր ինչ հարցանել ցնա :

35 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ , մինչ
ուսուցանէր ՚ի տաճարին . զի արդ ասէն
դպիրքն եթէ Բ՛սն որդի Գաւթի է :

36 Եւ ինքն Գաւթի Տոգւոնն սրբով ասէ .

ԷԵ

ասաց տէր ցտէր իմ, նիստ ընդ աջմէ
 իմմէ՝ մինչև եզից զԹշնամիս քո պա-
 տուանդան ոտից քոյ:

Արդ եթէ ինքն իսկ Դաւիթ զնա տէր 37
 կոչէ՝ զիմրդ իցէ որդի նորա. և բազում
 ժողովուրդ լսէր նմա քաղցրութեամբ:

Եւ ասէր ուսուցանելով՝ ի վարդապե- 38
 տութեան իւրում. զգոյշ լերուք՝ ի դըպ-
 րաց անտի, որ կամին ՚ի հանդերձս ե-
 ըևելիս շրջել, զնախողջոյնս ինդրել՝ ի
 հրապարակս:

Եւ զնախաթուս ՚ի ժողովուրդս, և 39
 զգահագլուխս յընթրիս:

Որ ուտեն զտունս այրեաց, պատճառաւ 40
 նօք յերկարեալ զաղօթս, զի աւելի ևս
 դատաստանս ընկալցին:

Կայր Յիսուս ընդդէմ գանձանակին, 41
 տեսանէր թէ զիմրդ ժողովուրդն ար-
 կանէր պղինձ ՚ի գանձանակն. և բազում
 մեծատունք արկին բազում ինչ:

Եկն այրի մի և արկ երկուս լումայս, 42
 որ է նաքարակիտ մի:

Եւ կոչեցեալ առ ինքն զաշակերտան, 43
 ասէ ցնոսա. ամէն ասեմ ձեզ զի այրին
 այն տառապեալ շատ արկ քան զամենե-
 սեան՝ որ արկին ՚ի գանձանակն:

Քանզի ամենեքին յաւելորդաց իւրեանց 44
 արկին. այլ նա ՚ի չքաւորութենէ իւրմէ՝

զամենայն ինչ զոր ունէր՝ արկ գոյիւ
չափ զկեանս իւր:

ԳԼ. ԺԳ.

- 1 Եւ յերանէլն նորա՝ ՚ի տաճարէ անտի, **ԷԶ**
ասէ ցնա մի յաշակերտացն նորա. վար-
դապետ, տես որպիսի են քարինքս, և
որպիսի շինուածք:
- 2 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ.
տեսանէ՞ս զայդ ամենայն շինուածս, ա-
մէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ թողցի այդր
քար ՚ի քարի վերայ որ ոչ քակտեսցի:
- 3 Եւ մինչ նստէր նա՝ ՚ի լերինն Ձիթե-
նեաց յանդիման տաճարին, Հարցանէին
ցնա առանձինն՝ Պետրոս և Յակոբոս և
Յովհաննէս և Մնդրէաս:
- 4 Սրա մեզ, երբ լինիցի այդ և զի՞նչ
նշան է յորժամ կատարելոց իցէ այդ
ամենայն:
- 5 Պատասխանի ետ Յն և ասէ ցնոսա.
զգոյշ կացէք, մի ոք զձեզ խաբեսցէ:
- 6 Ձի բազումք եկեսցեն յանուն իմ, և
ասիցեն թէ ես եմ Քրիստոսն, և
զբազումս մոլորեցուցեն:
- 7 Այլ յորժամ լիցէք պատերազմունս և
համբաւս պատերազմաց՝ մի խռովի-
ցիք, զի պարտ է լինել բայց չև է կա-
տարածն:

Զի յարիցէ ազգ յազգի վերայ, և թա- 8
գաւորութիւնի թագաւորութե վերայ.
և եղիցին շարժմունք 'ի տեղիս տեղիս,
սովք և սրածութիւնք և խռովութիւք.

այլ այն ամենայն սկիզբն է երկանց: 9
Եւ զձեզ իսկ մատնեսցեն յատեանս, և
'ի ժողովուրդս տանջիցիք, և առաջի դա-
տաւորաց և թագաւորաց կայցէք վասն
իմ 'ի վկայութիւն նոցա,

Եւ ամենայն հեթանոսաց. բայց նախ 10
պարտ է աւետարանիս քարոզել:

Այլ յորժամ տանիցին զձեզ մատնել, 11
մի յառաջագոյն հողայցէք, և մի զմտաւ-
ածիցէք թէ զի՛նչ խօսիցիք. այլ որ ինչ
տացի ձեզ 'ի ժամուն յայնմիկ՝ զայն խօ-
սիցիք, զի ոչ դուք էք որ խօսիցիքն՝ այլ
հոգին սուրբ:

Մատնեսցէ եղբայր զեղբայր 'ի մահ և 12
հայր զորդի, և յարիցեն որդիք 'ի վերայ
հարց և սպանանիցեն զնոսա:

Եւ եղիջիք ատեցեալք յամենեցունց 13
վասն անուան իմոյ, այլ որ համբերես-
ցէն 'ի սպառնա կեցցէ:

Եւ յորժամ տեսանիցէք զպղծութիւն 14
աւերածին, զի կայցէ 'ի տեղսջ ուր
չիցէ արժան, որ ընթեռնուն 'ի միտ
առցէ: Յայնժամ որ 'ի Հրէաստանի ի-
ցեն՝ փախիցեն 'ի լերինս:

- 15 Եւ որ ՚ի վերայ տանեացն իցէ՝ մի իջէ ՚ի տուն, և մի մտցէ բառնալ ինչ ՚ի տանէ իւրմէ:
- 16 Եւ որ յագարակին իցէ՝ մի դարձցի յետս առնուլ զձորձս իւր:
- 17 Բայց վայ իցէ յղեաց և ստնտուաց յաւուրսն յայնոսիկ:
- 18 Յաղօթս կացէք զի մի ձմերանի լինիցի այն:
- 19 Եղիցին աւուրքն այնորիկ նեղութեանց՝ որպիսի ոչ եղեն երբէք այնպիսիք ՚ի սկզբանէ արարածոց մինչև ցայժմ, և մի այլ լիցի:
- 20 Եւ եթէ ոչ էր կարճեալ Աստուծոյ զաւուրսն զայնոսիկ վասն ընտրելոց իւրոց, ոչ ապրէր ամենայն մարմին. այլ վասն ընտրելոցն զորս ընտրեաց՝ կարճեաց զաւուրսն զայնոսիկ:
- 21 Յայնժամ եթէ որ ասիցէ ձեզ եթէ ահաւասիկ է Քրիստոսն կամ աւանիկ, մի հաւատայցէք:
- 22 Զի յարիցեն սուտ քրիստոսք և սուտ մարգարէք, և տացեն նշանս և արուեստս՝ առ ՚ի մոլորեցուցանելոյ եթէ հնար ինչ իցէ և զընտրեալսն:
- 23 Բայց դուք զգոյշ լերուք, ահաւասիկ յառաջագոյն ասացի ձեզ զամենայն:
- 24 Այլ յաւուրսն յայնոսիկ յետ նեղու-

- Թեանն այնորիկ՝ արեգակն խաւարեսցի
 և լուսին ոչ տացէ զլոյս իւր։
- Եւ աստեղք յերկնից Թօթափեծցին, 25
 և զօրութիւնք յերկինս շարժեսցին։
- Եւ յայնժամ տեսցեն զորդի մարդոյ եւ 26
 կեալ ամպովք՝ զօրութեամբ և փառօք
 բազմօք։
- Եւ յայնժամ առաքեսցէ զհրեշտակս 27
 իւր, և ժողովեսցէ զընտրեալս իւր ՚ի
 չորից հողմոց՝ ՚ի ծագաց երկրի մինչև ՚ի
 ծագս երկնից։
- Բայց դուք ՚ի Թղենուոյ անտի ուսջիք 28
 զառակն. յորժամ տակաւ ոստքն նորա
 կակղանայցեն և տերև արձակիցի ՚ի
 նմա, գիտէք թէ մերձ է ամառն։
- Նոյնպէս և դուք յորժամ տեսանիցէք 29
 զայս ամենայն եղեալ, գիտասջիք թէ
 մերձ է առ դուրս։
- Ամէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ անցցէ ազգս 30
 այս՝ մինչև այս ամենայն եղիցի։
- Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ 31
 ոչ անցանիցեն։
- Այլ վասն աւուրն այնորիկ և ժամու՝ 32
 ոչ ոք գիտէ, ոչ հրեշտակք յերկինս և
 ոչ որդի, բայց հայր միայն։
- Զգոյշ եղերուք, սկեցէք և կացէք 33
 յաղօթս. զի ոչ գիտէք երբ ժամա-
 նակն իցէ։

- 34 Որպէս այր մի գնացեալ ՚ի տար աշխարհ
 թողուցու զտուն իւր, և տայցէ ծա-
 ուայից իւրոց իշխանութիւն, և իւրա-
 քանչիւր զգործս իւր. և դռնասպանին
 պատուէր տայցէ զի արթուն լինիցի:
- 35 Արդ արթուն կացէք, զի ոչ գիտէք երբ
 տէր տանն գայցէ, յերեկորեայ եթէ ՚ի
 մէջ գիշերի եթէ ՚ի հաւախօսի եթէ
 ընդ առաւօտս:
- 36 Գուցէ եկեալ յանկարծակի՝ գտանիցէ
 զձեզ ՚ի քուն:
- 37 Բայց զոր ձեզդ ասեմ ամենեցուն ա-
 սեմ՝ արթուն կացէք:

ԳԼ. ԺԳ

- 1 Եւ էր զատիկն և բազարջակերք յետ Էլի
 երկուց աւուրց. խնդրէին քահանայա-
 պետքն և գպիրք եթէ զիտոր զնա նեն
 գաւ կալեալ սպանանիցեն:
- 2 Բայց ասէին թէ մի ՚ի տօնի աստ, զի մի
 խռովութիւն լինիցի ՚ի ժողովրդեանն:
- 3 Եւ մինչ էր ՚ի Բեթանիա՝ ՚ի տան Սի-
 մօնի բորտի բազմեալ, եկն կին մի որ
 ունէր շիշ իւղոյ նարդեան ազնուի մե-
 ծագնոյ, և բեկեալ զշիշն եհեղ ՚ի վե-
 րայ գլխոյ նորա:
- 4 Եւ աշակերտքն զչարէին և ասէին.
 Ընդէր եղև կորուստ իւղոյդ այդորիկ:

- Մարթ էր զայդ իւղ վաճառել աւելի 5
քան երէք հարիւր դահեկանի, և տալ
աղքատաց. և զայրանային նմա յոյժ:
- Եւ Յիսուս ասէ ցնոսա. թոյլ տուք դմա՝ 6
զի՛ աշխատ առնէք, զի գործ մի բարի
գործեաց դա յիս:
- Յամենայն ժամ զաղքատս ընդ ձեզ 7
ունիք, և յորժամ կամիք կարող էք
առնել նոցա բարիս. այլ զիս ոչ յամե-
նայն ժամ ընդ ձեզ ունիք:
- Դա զոր ունէրդ արար, յառաջագոյն 8
խնկեաց զմարմին իմ՛ի նշան պատա-
նաց:
- Ամէն ասեմ ձեզ, ուր և քարոզեսցի ա- 9
ւետարանս այս ընդ ամենայն աշխարհ,
և զոր արար դա խօսեսցի վասն յիշա-
տակի գորին:
- Եւ Յուդա Սկարիովտացի մի յերկոտա 10
սանից անտի, գնաց առ քահանայա-
պետսն զի մատնեսցէ զնա նոցա:
- Նորա իբրև լուսն խնդացին, և խոստա- 11
ցան տալ նմա արծաթ. և խնդրէր թէ
զիա՛րդ պարսպով մատնեսցէ զնա:
- Եւ յառաջնում աւուր բաղարջակե- 12
րացն՝ յորժամ զղատիկն զենուին, ա-
սեն ցնա աշակերտքն. ո՛ւր կամիս եր-
թիցուք պատրաստեսցուք զի կերիցես
զղատիկն:

- 13 Եւ առաքէ երկուս յաշակերտաց անտի
 և ասէ ցնոսա. երթայք ՚ի քաղաք, և ի-
 բրև մտանիցէք ՚ի քաղաքն՝ պատահեսցէ
 ձեզ այր մի որ սափոր ջրոյ յուս ունիցի,
 երթայք զհետ նորա:
- 14 Եւ յոր տուն մտանիցէ, ասասջիք ցտա-
 նուտէրն. վարդապետ ասէ, ո՞ւր են ի-
 ջալանքն, ուր աշակերտօքս ուտիցեմ
 զզատիկն:
- 15 Եւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ
 զարդարեալ. անդ պատրաստեսջիք մեզ:
- 16 Եւ գնացին պատրաստել աշակերտքն նո-
 րա. եկին ՚ի քաղաքն և գտին որպէս ա-
 սացն նոցա, և պատրաստեցին զզատիկն:
- 17 Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ գայ երկոտասա-
 նիւքն հանդերձ:
- 18 Եւ իբրև բազմեցան և դեռ ուտէին,
 ասէ Յիսուս. ամէն ասեմ ձեզ, զի մի
 ոմն ՚ի ձէնջ մատնելոց է զիս, որ ուտէ
 իսկ ընդ իս:
- 19 Եւ նորա սկսան տրտմել և ասել մի ըստ
 միօջէ. միթէ էս իցեմ, և միւսն միթէ
 էս իցեմ:
- 20 Նա պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա. մի
 յերկոտասանից այտի, որ մխեաց ընդ
 իս ՚ի սկաւառակդ:
- 21 Այլ որդի մարդոյ երթայ որպէս և
 գրեալ է վասն նորա. բայց վայ իցէ

մարդոյն այնմիկ՝ յոյր ձեռս որդի մարդոյ
մատնեացի. լաւ էր նմա թէ չէր իսկ
ծնեալ մարդն այն:

Եւ մինչդեռ ուտէին, առեալ Յիսուսի 22
հաց՝ օրհնեաց և երեկ ետ նոցա, և
ասէ. առէք՝ այդ է մարմին իմ:

Եւ առեալ բաժակ, գոհացաւ և ետ 23
նոցա, և արբին ՚ի նմանէ ամենեքեան:

Եւ ասէ ցնոսա. այս է արիւն իմ՝ նորոյ 24
ուխտի, որ փոխանակ բազմաց հեղանի:

Ամէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ ևս յաւելից 25
բմակել ՚ի բերոյ որթոյ, մինչև ցօրն ցայն
յորժամ արբից զնա նոր յարքայու-
թեան Ստուծոյ:

Եւ գոհացեալ ելին ՚ի լեառն Չիթե- 26
նեաց:

ՎԵՐՁ

Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս. ամենեքին գայ 27
թագղէլոց էք յինէն յայսմ գիշերի, զի
գրեալ է թէ հարից զհովիւն և ոչխար-
քն ցրուեսցին:

Այլ յետ յարութեան իմոյ յառաջա- 28
գոյն երթայց քան զձեզ ՚ի Քալիլեա:

Պատասխանի ետ Պետրոս և ասէ ցնա. 29
թէ պէտ և ամենեքին գայ թագղէլեացին,
այլ էս ոչ:

Եւ ասէ ցնա Յիսուս. ամէն ասեմ քեզ, 30
թէ դու իսկ յայսմ գիշերի մինչև հա-
ւու խօսեալ իցէ՝ երիցս ուրասցիս զիս:

- 31 Իսկ Պետրոս առաւել ևս պնդէր և ա-
սէր. եթէ մեռանել ևս հասանիցէ ընդ-
քեզ, զքեզ ոչ ուրացայց. նոյնպէս և
ամենեքեան ասէին:
- 32 Պան ՚ի գեօղն որում անուն էր Պեթ-
սեմանի. և ասէ ցաշակերտսն, նստա-
րուք աստ մինչև ես յաղօթս կացից:
- 33 Եւ առնու ընդ իւր զՊետրոս և զՅա-
կովբոս և զՅովհաննէս, և սկսաւ տրիս-
րել և հողալ:
- 34 Յայնժամ ասէ ցնոսա. տրտում է անձն
իմ մինչև ՚ի մահ, մնացէք աստ և ար-
թուն կացէք:
- 35 Եւ մատուցեալ սակաւիկ մի յառաջ,
անկաւ ՚ի վերայ երեսաց իւրոց յերկիր.
և կայր յաղօթս, զի եթէ հնար ինչ է՝
անցցէ ՚ի նմանէ ժամն:
- 36 Եւ ասէ. արբա հայր՝ ամենայն ինչ
քեզ հնարաւոր է, անցո զբաժակս
զայս յինէն. բայց ոչ որպէս ես կամիմ,
այլ որպէս գու կամիս:
- 37 Եւ դայ գտանէ զնոսա զի ննջէին, և
ասէ ցՊետրոս. Սիմոն ննջե՞ս, ո՞չ կա-
րացեր ժամ մի արթուն կալ:
- 38 Արթուն կացէք և յաղօթս կացէք, զի
մի մտջիք ՚ի փորձութիւն. ոգիս յօժար
է՝ բայց մարմինս տկար:
- 39 Եւ դարձեալ չոքաւ եկաց յաղօթս, և

զնոյն բանս ասաց :

Գարձաւ միւսանգամ անդրէն, և եգիտ 40
զնոսա ՚ի քուն. քանզի էին աչք նոցա
ծանրացեալ, և ոչ գիտէին [Թէ զի՛նչ
պատասխանի տայցեն նմա :

Գայ երրորդ անգամ և ասէ ցնոսա. 41
ննջեցէք այտուհեաւ և հանգերուք,
զի հասեալ է վախճան, եկին ժամ և
ահա մատնի որդի մարդոյ ՚ի ձեռս մե-
ղաւորաց :

Օհն արիք զնասցուք, զի ահաւասիկ 42
մերձեցաւ որ մատնելոց է զիս :

Եւ մինչդեռ նա զայն խօսէր՝ գայ Յու- 43
դա Սկարիովտացի՝ մի յերկոտասանից
անտի, և ընդ նմա ամբօխ սուսերօք և
բրօք ՚ի քահանայապետիցն և ՚ի դպրաց
և ՚ի ծերոց :

Տուեալ էր նշան մատնչին և ասէր, ընդ 44
որում ես համբուրեցից՝ նա է. կաջիք
զնա և տարջիք զգուշութեամբ :

Եւ մատուցեալ վազվաղակի ասէ ցնա. 45
ուարբի ուարբի, և համբուրեաց զնա :
Եւ նորա արկին ՚ի նա ձեռս և կալան 46
զնա :

Եւ մի ոմն յայնցանէ որ զնովաւն կային՝ 47
ձգեաց սուր և եհար զծառայ քահա-
նայապետին, և ՚ի բաց եհան զունկն
նորա :

- 48 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա . իբրև 'ի վերայ աւազակի ելիք սուսերօք և բրօք ունել զիս :
- 49 Հանապազ առ ձեզ էի և ուսուցանէի 'ի տաճարին , և ոչ կալարուք զիս , այլ զի լցցին գիրք մարգարէիցն :
- 50 Յայնժամ թողին զնա աշակերտքն ամենեքին և փախեան :
- 51 Եւ ոմն երիտասարդ զհետ երթայր նորա՝ արկեալ զիւրև կտաւ մի 'ի մերկուց , ունէին զնա երիտասարդքն :
- 52 Եւ նորա թողեալ զկտաւն՝ փախեաւ մերկ 'ի նոցանէ :
- 53 Եւ տարան զՅիսուս առ քահանայապետն Կայիափա . և դային ընդ նմա ամենայն քահանայապետքն և դպիրք և ծերք :
- 54 Եւ Պետրոս երթայր 'ի հեռաստանէ զհետ նորա մինչև 'ի ներքս իսկ 'ի դաւիթ . քահանայապետին , և նստէր ընդ սպասաւորսն և ջեռնոյր առ լուսոյն :
- 55 Իսկ քահանայապետքն և ամենայն ատեանն խնդրէին հակառակ Յիսուսի վկայութիւն ինչ , զի սպանանիցեն զնա . և ոչ դտանէին :
- 56 Զի բազումք սուտ վկայութիւն վկայէին զնմանէ , և նման միմեանց ոչ էին վկայութիւնքն :

Այլք յարուցեալ վկայէին սուտ զնմա 57
նէ և ասէին,

Թէ մեք լուաք 'ի դմանէ զի ասէր. ես 58
քակեցից զտաճարդ զայդ ձեռագործ,
և զերիս աւուրս շինեցից այլ առանց
ձեռագործի:

Սակայն և այնպէս չէր նման վկայու 59
Թիւնն նոցա:

Սպա յարուցեալ քահանայապետն 'ի 60
մէջ՝ հարցանէր զՅիսուս և ասէր. ոչ ի՞նչ
տաս պատասխանի, զի՞նչ դորա զքէն
վկայեն:

Եւ նա լուռ և եթ կայր և չտայր ինչ 61
պատասխանի: Պարձեալ քահանայա-
պետն հարցանէր զնա կրկին անգամ և
ասէր. դո՞ւ ես Քո որդի Այ որհնելոյն:

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա. 62
դու ասացեր թէ ես եմ, բայց տեսնի-
ցէք զորդի մարդոյնստեալ ընդ աջմէ զօ-
րութեն և եկեալ ընդ ամպս երկնից:

Եւ քահանայապետն պատառեաց վաղ 63
վաղակի զպատմութեանս իւր և ասէ.
զի՞նչ ևս պիտոյ են մեզ վկայք:

Ահա լուայք ամենեքին զհայհոյութիւն 64
'ի բերանոյ դորա, զիտորդ թուի ձեզ.
և ամենեքեան դատապարտեցին զնա
Թէ մահապարտ է:

Եւ ոմանք սկսան թքանել ընդ երեսս 65

նորա. ձորձ զգլխով արկանել՝ կուփել և
ասել, մարդարեաց մեզ Քրիստոսդ՝ ո՞վ
է այն որ եհարն զքեզ. և սպասաւորքն
աստակս հանելին նմա:

66 Եւ Պետրոս մինչդեռ էր ՚ի խոնարհ ՚ի
գաւթին, գայ աղախին մի քահանայա
պետին:

67 Եւ տեսանէ զնա զի ջեռնոյր. հայեցաւ
ընդ նա և ասէ, և դու ընդ Յիսուսի
Նազովրեցւոյ էիր:

68 Նա ուրացաւ և ասէ. ոչ ճանաչեմ և
ոչ գիտեմ զինչ դուդ ասես. և իբրև
եւ յարտաքին գաւթն, և հաւ խօ
սեցաւ:

69 Պարձեալ ետես զնա աղախինն. և սկսաւ
ասել ցայնոսիկ որ շուրջն կային, թէ և
սա ՚ի նոցանէ է:

70 Եւ նա դարձեալ ուրացաւ. և յետ սա
կաւ միոյ՝ դարձեալ որ շուրջն կային,
ասէն ցՊետրոս. արդարև և դու ՚ի նո
ցանէ ես, քանզի Քալիլեացի ես՝ և
խօսքդ իսկ քո նման էն:

71 Եւ նա սկսաւ նզովել երդնուլ և ա
սել, թէ ոչ գիտեմ զայրն՝ զորմէ դուքդ
ասէք:

72 Եւ նոյնժամայն կրկին հաւ խօսեցաւ.
և յիշեաց Պետրոս զբանն զոր ասաց
ցնա Յիսուս, թէ չև իցէ հաւու երկիցս

խօսեալ՝ զի դու երիցս ուրացիս զիս, և
սկսաւ լալ:

ԳԼ. ԺԵ

Եւ վաղվաղակի ընդ առաւօտն խոր 1
հուրդ արարեալ քահանայապետիցն
հանդերձ ծերովքն և դպրօք և ամե-
նայն ատեանն, կապեցին զՅիսուս և
տարան մատնեցին Պիղատոսի:

Եհարց զնա Պիղատոս և ասէ. դո՞ւ ես 2
Թագաւորն Հրէից. նա պատասխանի
էտ նմա և ասէ, դու ասես:

Եւ չարախօսէին զնմանէ յոյժ քահա- 3
նայապետքն, և նա ոչ ինչ տայր պա-
տասխանի:

Իսկ Պիղատոս դարձեալ հարցանէր ըզ- 4
նա. ոչ ի՞նչ տաս պատասխանի, տես
քանի՞ ամբաստանեն զքէն:

Եւ Յիսուս այնուհետև ոչ ինչ էտ պա- 5
տասխանի, մինչև զարմանալ յոյժ Պի-
ղատոսի:

Բայց ըստ տօնի արձակէր նոցա զմի ոք 6
զկապեալ, զոր ինքեանք խնդրէին:

Եւ էր որում անուն էր Բարաբբաս՝ կա- 7
պեալ ընդ խառվիչան, որոց ՚ի խառվէլն՝
այր մի սպանեալ էր:

Ի ձայն բարձր սկսաւ աղաղակել ամ- 8
բօխն և խնդրել՝ որպէս սովոր էր, զի

արձակեսցէ նոցա զԲարաբբայն :

9 Պատասխանի ետ Պիղատոս և ասէ ցնոսա . կամի՞ք զի արձակեցից ձեզ զարբայն Հրէից :

10 Քանզի գիտէր թէ առ նախանձու մատնեցին զնա քահանայապետքն :

11 Որք և զամբօխն հաւանեցուցին զի արձակեսցէ նոցա զԲարաբբայն :

12 Պարձեալ պատասխանի ետ Պիղատոս և ասէ ցնոսա . իսկ զի՞նչ կամիք թէ արարից զարբայն Հրէից :

13 Եւ նորա դարձեալ աղաղակէին՝ յուզեալք ՚ի քահանայապետիցն , ՚ի խաչ հան զգա :

14 Սէ ցնոսա Պիղատոս , զի՞նչ ինչ չարարեալ իցէ դորա . և նորա առաւել ևս աղաղակէին և ասէին , ՚ի խաչ հան զգա :

15 Իսկ Պիղատոս իբրև զմիտս կամեցաւ հաճել զամբօխին , արձակեաց նոցա զԲարաբբայն , և զՅիսուս դան հարեալ՝ ետ ՚ի ձեռս զի ՚ի խաչ ելանիցէ :

16 Եւ զինուորքն տարան զնա ՚ի ներքս ՚ի գաւիթն՝ ուր հրապարակն էր . և կռէն միանգամայն զամենայն զգունդն :

17 Եւ զգեցուցանեն նմա քղամիդ կարմիր և ծիրանիս , և եդին ՚ի գլուխ նորա սրակ արարեալ ՚ի փշոց :

Եւ սկսան որջոյն տալ նմա և ասել, 18
որջեր արքայդ Հրէից:

Եւ ծեծէին զգլուխն եղեգամբ, և 19
Թքանէին ընդ երեսս, և ՚ի ծոռնր ի-
ջեալ երկիր սրագանէին նմա:

Եւ իբրև կատակեցին զնա՝ մերկացու- 20
ցին զբղամիրն և զծիրանիս, և զգեցու-
ցին նմա զիւր հանդերձն, և ածին ար-
տաքս զի ՚ի խաչ հանցեն զնա:

Եւ ունէին սրահակ զԱիմոն Աիւրենացի՝ 21
որ ընդ այն անցանէր՝ եկեալ յազա-
րակէ, զհայրն Աղեքսանդրի և Ռուփայ,
զի բարձցէ զխաչափայտն նորա:

Եւ ածեն զնա ՚ի Գողգոթա՝ տեղի մի, 22
որ Թարգմանի տեղի կառափելոյ:

Եւ տային նմա գինի զմուսեալ, և նա ոչ 23
առ, և հանին զնա ՚ի խաչ:

Եւ բաժանեցին զհանդերձս նորա, ար- 24
կեալ վիճակս ՚ի վերայ թէ ո՞ զինչ առ-
նուցու:

Էր ժամերրորդ և հանին զնա ՚ի խաչ: 25

Եւ էր գիր փնասու նորա գրեալ թէ 26
Թագաւոր է Հրէից:

Եւ ընդ նմա հանին ի խաչ երկուս ա- 27
ւազակս, մի ընդ աջմէ և մի ընդ ահեկէ
նորա:

Եւ քաւ գիրն որ ասէ, թէ ընդ անու- 28
րէնս համարեցաւ:

- 29 Եւ որք անցանէինն հայհոյէին զնա,
չարժեալ զգլուխս ի բեանց և ասէին.
վահ, որ քակէիր զտաճարն և զերիս աւ
ւուրս շինէիր.
- 30 Ապրեցո զանձն քո և էջ 'ի խաչդ:
- 31 Նոյնպէս և քահանայապետից այսն աւ
րարեալ ընդ միմեանս հանդերձ դրպ
րօքն ասէին. զայլս ապրեցոյց, զանձն
ոչ կարէ ապրեցուցանել:
- 32 Քրիստոսդ արքայդ Նելի, իջցէ այժմ 'ի
խաչէ այտի, զի տեսցուք և հաւատաս
ցուք դմա. և որ ընդ նմա 'ի խաչն ելեալ
էին՝ նախատէին զնա:
- 33 Եւ իբրև վեց ժամ եղև, խաւար կալաւ
զամենայն երկիր մինչև ցինն ժամ:
- 34 Եւ յիններորդ ժամուն աղաղակեաց
Յս 'ի ձայն մեծ և ասէ. էլի էլի, լամա
սաբաբ թանի. որ թարգմանի, Աստուած
իմ Աստուած իմ՝ ընդէր թողեր զիս:
- 35 Եւ ոմանք 'ի նոցանէ որ շուրջն կային
զնովաւ՝ իբրև լուան, ասէին թէ զՆդիս
կարդայ:
- 36 Եւ ընթացեալ մի ոմն՝ ելից սպունգ մի
քացախով, և հարեալ յեղեգան՝ տայր
ըմպել նմա, և ասէ. թոյլ տուր, տես
ցուք դայ Նդիս իջուցանել զգա:
- 37 Եւ Յիսուս արձակեաց ձայն մեծ և
եհան զողի:

- Եւ վարագոյր տաճարին պատառեցաւ 38
 յերկուս 'ի վերուստ մինչև 'ի խոնարհ:
 Եւ տեսեալ հարիւրապետին որ կայր 39
 անդ եթէ աղաղակեաց և եհան զողի,
 ասէ, արդարև այրս այս որդի Այհր:
 Էին և կանայք որ հայէին 'ի հեռաս 40
 տանէ, յորս էր Մարիամ Մագդաղենա-
 ցի և Մարիամ Յակովբու փոքրկան և
 Յովսեայ մայրն և Սողովմէ:
 Որք յորժամ էրն 'ի Գալիլեա՝ զհետ 41
 շրջէին նորա և պաշտէին զնա. և այլ
 բազում կանայք՝ որ ընդ նմա իսկ ելեալ
 էին յերուսաղէմ:
 Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ քանզի ուրբաթ 42
 էր որ 'ի շաբաթն մտանէր,
 Եկեալ Յովսէփ որ յԱրիմաթեայն էր՝ 43
 այր պարկեշտ նախարար, որ և ինքն իսկ
 ակն ունէր արքայութեանն Աստուծոյ.
 Համարձակեցաւ եմուտ առ Պիղատոս,
 և խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի:
 Եւ Պիղատոս զարմացաւ թէ այնչափ 44
 վաղ մեռաւ, և հոչեցեալ առ ինքն զհա-
 րիւրապետն, եհարց զնա և ասէ, թէ
 արդարև այնչափ վաղ մեռաւ:
 Եւ իբրև ստուգեաց 'ի հարիւրապետէ 45
 անտի, չնորհեաց զմարմինն Յովսէփայ:
 Եւ Յովսէփ զնեաց կտաւ՝ և իջուցեալ 46
 զնա սլատեաց կտաւ ուն, և եդ 'ի գե-

րեզմանի, զոր էր փորեալ ՚ի վիմէ. և
Թաւալեցոյց վէմ մի ՚ի դուռն գերեզ-
մանին:

47 Իսկ Մարիամ Մագդաղենացի և Մա-
րիամ Յակովբայ և Յովսեայ, տեսին
զտեղին ուր եղաւ:

ԳԼ. ԺԶ

1 Եւ իբրև անց շաբաթն, Մարիամ
Մագդաղենացի և Մարիամ Յակովբայ
և Սողովմէ՝ չորան սպտրաստեցին խուն-
կրս, զի եկեացեն օծցեն զնա:

2 Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն գան
՚ի գերեզմանն ընդ արևադալն,

3 Եւ ասէին ցմիմեանս. ո՞վ Թաւալեցու-
ցէ մեզ զվէմն ՚ի դրաց գերեզմանին:

4 Եւ հայեցեալ տեսին զի Թաւալեցու-
ցեալ էր զվէմն ՚ի գերեզմանէ, քանզի
էր մեծ յոյժ:

5 Եւ մտեալ ՚ի ներքս ՚ի գերեզմանն՝ տե-
սին երիտասարդ մի զի նստէր ընդ աջմէ
կողմանէ՝ զգեցեալ սպտմուճան սպի-
տակ և զարհուրեցան:

6 Եւ նա ասէ ցնոսա. մի երկնչիք, զՅի-
սուս խնդրէք զՆազովրեցի զխաչելեալն,
յարեաւ չէ՛ աստ. ահաւաղիկ տեղին
ուր եղին զնա:

7 Այլ երթայք ասացէք ցաշակերտս նո-

- րա և ցՊետրոս, եթէ ահա յառաջա-
 գոյն երթայ քան զձեզ ՚ի Քալիլեա, անդ
 տեսանիցէք զնա՝ որպէս ասացն ձեզ:
 Եւ իբրև լուան՝ ելին և փախեան ՚ի դե- 8
 րեզմանէն, քանզի զահի հարեալ էին.
 և ոչ ումեք ինչ ասացին, զի երկնչէին:
 Յարուցեալ Յիսուս առաւօտուն առա- 9
 ջին միաշաբաթուն՝ երևեցաւ Մարիա-
 մու Մազդաղէնացւոյ, յորմէ հանեալ
 էր զեօթն գւեն:
 Եւ նա երթեալ պատմեաց այնոցիկ՝ 10
 որ ընդ նմայն էին, մինչդեռ սգային և
 լային:
 Նորա իբրև լուան թէ կենդանի է՝ և 11
 երևեցաւ նմա, ոչ հաւատացին:
 Յետոյ երևեցաւ այլով կերպարանաւ 12
 որք երթային յանդաստան:
 Նորա չոքան պատմեցին այլոց, և ոչ 13
 նոցա հաւատացին:
 Յետոյ մինչդեռ բազմեալ էին մետա- 14
 սանքն՝ երևեցաւ նոցա, և թ շնամանեաց
 զանհաւատութիւն նոցա և զխստասրբ-
 տութիւն, զի որ երևեցաւ նոցա յա-
 րուցեալ ՚ի մեռելոց՝ և նորա ոչ հաւա-
 տացին:
 Եւ ասէ ցնոսա. երթայք յաշխարհ ա- 15
 մենայն, և քարոզեցէք զաւետարանն
 ամենայն արարածոց:

- 16 Որ հաւատայ և մկրտեցի կեցցէ. և որ ոչն հաւատայ՝ դատապարտեսցի:
- 17 Նշանք այսօրիկ որ հաւատանն, երթիցեն զհետ այնօրիկ. յանուն իմ դևս հանցեն, լեզուս խօսեսցին:
- 18 Ի ձեռս իւրեանց օձս բարձցեն, և եթէ մահացու ինչ գեղ արբցեն՝ նոցա ինչ ոչ փասեսցէ. ՚ի վերայ հիւանդաց ձեռս դիցեն և բժշկեսցին:
- 19 Եւ ինքն տէր Յիսուս յետ խօսելոյն ընդ նոսա՝ համբարձաւ յերկինս, և նստաւ ընդ աջմէ հօր:
- 20 Եւ նոքա ելեալ քարոզէին ընդ ամենայն երկիր՝ տեառն գործակցութեամբ, և զբանն հաստատէին ամենայն նշանօք որ երթայր զհետ նոցա:

Ն Ա Խ Ա Դ Ր Ո Ի Թ Ի Ի Ն

Ղ Ո Ի Կ Ա Յ Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն Ի Ն

Աւետարանս որ ըստ Ղուկայ գրեալ է: Նոյն ինքն Ղուկաս աշակերտ էր Պետրոսի, և ձեռնագրեցաւ ըն- թացակից Պողոսի, և վկայեցաւ 'ի նմանէ. սա գրեաց զաւետարանս զայս: Սկիզբն առնէ 'ի ծննդենէն Յովհաննու, և զոր ըստ նմին. սատմէ և զմարմնանալ փրկչին, ազգաթիւ առնէ և ելանէ 'ի Յովսէփայ 'ի Կաւիթ, և 'ի Կաւթայ մինչև Սաւամ: Պատմէ սա և զմկրտաութիւնն Յովհաննու. և լինելով 'ի լեառնն՝ զփոքձէին 'ի սասանայէ, և զընտրութիւն աշակերտացն, և այլ Եթանասունս. եցոյց նշանս և արուեստս բազումս եղեալս. և զխորհուրդ մասնութեան և զկատարածն՝ որ մասնեցաւ Պիղատոսի Պոնտացւոյ, և խաչեցաւ մարմնով. զի զինուորքն բաժանեցին զհանգերձս նորա, և որք խաչեցան յերկուց աւաղակացն՝ մին ապաշխարեաց խոստովանութեամբ: Եւ զի մարմին նորա եղաւ 'ի գերեզմանի, և յարեաւ յերրորդ աւուրն. և յեա այսորիկ համբարձաւ յերկինս՝ տեսանելով հրեշտակացն:

Ղուկաս արուեստիւ բժիշկ գոլով, սա աշակերտեցաւ փրկչին, և համարեալ կոչեցաւ 'ի թիւս եօթանասնից: Իսկ յետոյ աշակերտեցաւ Պողոսի, վասն որոյ ասի գովութիւն սորա յաւետարանին: Սա հրամանաւ Պողոսի գրեաց զաւետարանս իւր յԱնտիոք քաղսքի 'ի լեզու Ասորի՝ զկնի եօթնեասն ամի համբառնալոյ փրկչին:

Ղուկաս՝ յարութիւն:

Ս Կ Ի Զ Բ Ն Գ Լ Խ Ո Յ

ԱՆԵՏԱՐԱՆԻՆ ՈՐ ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՅ

		ԳԼ.	ՀԳ.
Վասն աշխարհագրին	Թ.	1	
Վասն բացօթեայ հովուացն	Թ.	8	
Վասն Սիմէոնին	Թ.	25	
Վասն մարգարէին Աննայի	Թ.	36	
Վասն լինելոյ բանին Այ առ Յովհաննէս	Գ.	2	
Վասն որոց հարցանէինն զՅովհաննէս	Գ.	10	
Վասն փորձութեանց փրկչին	Գ.	2	
Վասն՝ որ ունէր զհոգին զիւսկան	Գ.	33	
Վասն զօքանչին Պետրոսի	Գ.	38	
Վասն որոց բժշկէին ՚ի պէսպէս հիւանդուից	Գ.	40	
Վասն որոց ձկանցն	Է.	4	
Վասն բորոտին	Է.	12	
Վասն անգամալուծին	Է.	15	
Վասն Ղեւեայ մաքսաւորին	Է.	27	
Վասն դօսացեալ ձեռինն	Չ.	6	
Վասն առաքելոցն համարոյ	Չ.	13	
Վասն երանութեանցն	Չ.	20	
Վասն հարիւրապետին	Հ.	2	
Վասն որդւոյ այրւոյն	Հ.	12	
Վասն որոց առաքելցանն ՚ի Յովհաննէ	Հ.	19	
Վասն օծանելոյ զտէրն մեռնեալն	Հ.	38	
Վասն առակի սերմնացանին	Ն.	5	
Վասն սաստեկոյ ջուրցն	Ն.	24	
Վասն՝ որ ունէր զլէզէոնն	Ն.	27	
Վասն դատեր Ճողովդապետին	Ն.	41	
Վասն տեռառես կնոջն	Ն.	43	
Վասն առաքելոյ զերկօտասանն	Թ.	2	
Վասն հինգ հացիցն, և երկու ձկանցն	Թ.	13	
Վասն ցաշակերտան հարցանելոյ	Թ.	18	
Վասն այլակերպութեանն Յիսուսի	Թ.	29	
Վասն լուսնահարին	Թ.	39	

Վասն խորհելոյ թէ ո՞վ մեծ իցէ	Թ.	46
Վասն չտալոյն հրաման զինի երթալ	Թ.	57
Վասն երեւցուցանելոյ զեօթանասուռնս	Ժ.	1
Վասն հարցանելոյ օրինականին	Ժ.	25
Վասն անկելոյն 'ի ձեռս աւաղակաց	Ժ.	36
Վասն Մարիամու և Մարթայի	Ժ.	38
Վասն յաղօթս կալոյն	Ժա.	1
Վասն խուլ զիւին	Ժա.	14
Վասն որ կինն ձայն երարձ 'ի Ժողովրդեանն	Ժա.	27
Վասն նշան խնդրելոյն	Ժա.	29
Վասն որ Փարիսեցին կոչեաց զտէրն	Ժա.	37
Վասն վայ տալոյ օրինականացն	Ժա.	46
Վասն խմորոյ Փարիսեցւոցն	Ժբ.	12
Վասն բաժանելոյ զինչսն ընդ եղբօրն	Ժբ.	13
Վասն պղաղաբերելոյ անդոյ մեծատանն	Ժբ.	16
Վասն Գալիլեացւոցն՝ և որոց 'ի Սելուլամ, և վասն թղենւոյն	Ժդ.	1
Վասն կարկամաւ կնոջն այսահարի	Ժդ.	11
Վասն առակացն	Ժդ.	19
Վասն թէ սակաւք իցեն որ սպրեւոց իցեն	Ժդ.	23
Վասն որք ասացին ցՅիսուս զչերովդէ	Ժդ.	31
Վասն որ ջրգողեալ էր	Ժդ.	2
Վասն որք սիրեն զնախագահս	Ժդ.	7
Վասն կոչելոյն յրնթրիսն	Ժդ.	12
Վասն շինելոյ աշտարակին	Ժդ.	28
Վասն հարիւր ոչխարացն	Ժե.	4
Վասն անառակ որդւոյն	Ժե.	11
Վասն անիրաւ անտեսին	Ժզ.	1
Վասն մեծատանն, և Վազարու	Ժզ.	19
Վասն տանն բորոտացն	Ժէ.	12
Վասն անիրաւ գատաւորին	Ժը.	2
Վասն Փարիսեցւոյն և մարսաւորին	Ժը.	10
Վասն հարցանելոյ մեծատանն զՅիսուս	Ժը.	18
Վասն կուրին	Ժը.	35
Վասն Զաբէոսի	Ժթ.	2
Վասն գնալոյ առնուլիւր թագաւորու թիւն և դառնալ	Ժթ.	12

Վասն առնելոյ զտասն մնասն	ԺԹ.	13
Վասն յաւանակին	ԺԹ.	30
Վասն հարցանելոյ քահանայիցն զտէր	Ե.	1
Վասն առակի այգւոյն	Ե.	6
Վասն դահեկանին	Ե.	23
Վասն Սաղուկեցւոցն	Ե.	23
Վասն թէ զիարդ է որդի Բաւթի Քն	Ե.	41
Վասն երկու լուծայի այրւոյն	ԽԾ.	2
Վասն հարցման կատարածին	ԽԾ.	7
Վասն զառակին	ԽԾ.	1
Վասն վիճելոյն թէ ո՞վ մեծ իցէ	ԽԾ.	24
Վասն խնդրելոյն սատանայի փորձելոյ Սիմոնի	ԽԾ.	31
Վասն նախատանաց Հերովդի	ԽԾ.	11
Վասն կոծելոյ կանանցն	ԽԿ.	27
Վասն ապաշխարելոյ աւազակին	ԽԿ.	40
Վասն խնդրելոյ զտերունական մարմինն	ԽԿ.	52
Վասն իւղաբեր կանանցն	ԽԿ.	1
Վասն Աղէովպեանցն	ԽԿ.	13
Վասն համբառնալոյն տեսուն	ԽԿ.	51

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍՈՒ

ԳԼ. Ա.

- 1 **Ք**ԱՆՁԻ բազումք յօժարեցին վերըստին կարգել զպատմութիւնն վասն իրացն հաստատելոց 'ի մեզ:
- 2 Որպէս աւանդեցին մեզ որ 'ի սկզբանէ ականատեսք և սպասաւորք եղէն բանին:
- 3 Կամ եղև և ինձ որ 'ի սկզբանէ զհետերթեալ էի ամենայնի՝ ճշմարտութիւն կարգաւ գրել քեզ, քաջգ Թէոփիլէ:
- 4 Զի ծանիցես զբանիցն՝ որոց աշակերտեցար, զճշմարտութիւնն:
- 5 Եւ եղև յաւուրս Հերովդի արքայի Հրէաստանի, քահանայ ոմն անուն Զաքարիա 'ի դասակարգէ Աբիայ. և կին նորա 'ի դստերաց Ահարոնի, և ա-

նուն նորա Եղիսաբեթ :

Եւ էին արդարք երկոքին առաջի Սատու 6
ծոյ, զնային յամենայն պատուիրանս և
յիրաւունս տեառն անարատք :

Եւ ոչ գոյր նոցա որդեակ, քանզի Եղի 7
սաբեթ ամուլ էր, և երկոքեան ան-
ցեալ էին զաւուրքք իւրեանց :

Եւ եղև ՚ի քահանայանալն նորա ըստ 8
կարգի աւուրցն հասանելոյ առաջի Ա. Ե.
ըստ օրինի քահանայութեանն՝ Եհաս 9
նմա խունկ արկանել մտեալ ՚ի տաճարն
տեառն :

Եւ ամբազմութիւն ժողովրդեանն կային 10
յաղօթս արտաքոյ ՚ի ժամ խնկոցն :

Եւ երևեցաւ նմա հրեշտակ տեառն, զի 11
կայր ընդ աջմէ սեղանոյ խնկոցն :

Եւ խոռովեցաւ Զաքարիա իբրև ետես, 12
և անկաւ ահ ՚ի վերայ նորա :

Ասէ զնա հրեշտակն տեառն. մի երկնչիւր 13
Զաքարիա, զի լսելի եղեն աղօթք քո,
և կին քո Եղիսաբեթ ծնցի քեզ որդի
և կոչեսցես զանուն նորա Յովհաննէս :

Եւ եղիցի քեզ ուրախութիւն և զնծու 14
թիւն, և բազումք ՚ի ծննդեան նորա
խնդասցեն :

Զի եղիցի մեծ առաջի տեառն, և զինի 15
և օղի մի արբցէ, և հողուով սրբով լցցի
անդատին յորովայնէ մօր իւրոյ :

- 16 Եւ զբազումս յորդուոցն Իսրայելի դարձուցէ՛ի տէր Աստուած իւրեանց :
- 17 Եւ ինքն եկեսցէ առաջի նորա հոգւով զօրութեամբ Եղիայի, դարձուցանել ըզսիրտս հարց յորդիս, և զանհաւանս յիմաստութիւն արդարոց, պատրաստել տեառն ժողովուրդ կազմեալ :
- 18 Եւ ասէ Զաբարիա ցհրեշտակն. և իւզիտացից զայդ, զի ես ծեր եմ և կլին իմանցեալ զաւուրբք իւրովք :
- 19 Պատասխանի ետ հրեշտակն և ասէ ցնա. ես եմ Գաբրիէլ՝ որ կամ առաջի Աստուծոյ, և առաքեցայ խօսել ընդ քեզ և աւետարանել քեզ զայդ :
- 20 Եւ ահա եղիցիս համբ, և մի կարասցես խօսել մինչև ցօրն յորում այդ լինիցի, փոխանակ զի ոչ հաւատացեր բանից իմոց որք լցցին՝ի ժամանակի իւրեանց :
- 21 Եւ ժողովուրդն ական ունէր Զաբարիայ, և զարմանային ընդ յամէն նորա՝ի տաճարին :
- 22 Եւ իբրև ել՝ ոչ կարէր խօսել ընդ նոսա. և իմացան թէ տեսիլ ետես ՚ի տաճարին. և նա նշանացի խօսէր ընդ նոսա և կայր պապանձեալ :
- 23 Եւ եղև իբրև լցան աւուրբ պաշտամանս նորա, գնաց ՚ի տուն իւր :

Եւ յէտ աւուրցն այնոցիկ յղացաւ Եւ 24
 զիսաբեթ կինն նորա, և թաքուցանէր
 զանձն ամիսս հինգ և ասէր.

Զինչ գործ գործեաց ընդ իս տէր յաւ 25
 ւուրս՝ յորս հայեցաւ յիս բառնալ զնա
 խատինս իմ ի մարդկանէ:

Եւ յամենանն վեցերորդի առաքեցաւ 26
 Քաբրիէլ հրեշտակ յԱստուծոյ ՚ի քա
 ղաք մի Քալիլեացոց, որում անուն էր
 Նազարեթ.

Առ կոյս խօսեցեալ առն, որում անուն 27
 էր Յովսէփ՝ ՚ի տանէ Քաւթի, և ա
 նուն կուսին Մարիամ:

Եւ եկեալ առ նա ասէ, ուրախ լեր բեր 28
 կրեալդ, տէր ընդ քեզ:

Եւ նա ընդ բաննն խառլեցաւ և խորհէր 29
 ընդ միտս թէ որպիսի ինչիցէ ողջոյնս այս:

Եւ ասէ ցնա հրեշտակն. մի երկնչիր 30
 Մարիամ, զի գտեր շնորհս յԱստուծոյ:

Եւ ահա յղասջիր և ծնցես որդի, և 31
 կոչեսցես զանուն նորա Յիսուս:

Նա եղիցի մեծ, և որդի բարձրելոյ կու 32
 չեսցի. և տացէ նմա տէր Աճ զաթոռն

Քաւթի հօր նորա, և թաղաւորեսցէ ՚ի
 վերայ տանն Յակովբայ ՚ի յաւիտեանս:

Եւ թաղաւորութեան նորա վախճան 33
 մի լիցի:

Եւ ասէ Մարիամ ցհրեշտակն, զիարդ 34

- լինիցի ինձ այդ, քանզի զայր ոչ գիտեմ:
- 35 Պատասխանի ետ հրեշտակն և ասէ ցնա. հոգի սուրբ եկեսցէ 'ի քեզ, և զօրութիւն բարձրելոյն հովանի լիցի 'ի վերայ քո. քանզի և որ ծնանելոցն է 'ի քէն՝ սուրբ է, և որդի Աստուծոյ կոչեսցի:
- 36 Եւ ահա Եղիսաբեթ աղգական քո՝ և նա յղի է 'ի ծերութեան իւրում, և այս վեցերորդ ամիս է նորա՝ որ ամուլն կուչեցեալ էր:
- 37 Զի ոչ տկարասցի առ յԱ, յ նամ բան:
- 38 Եւ ասէ Մարիամ. ահաւասիկ կամ աղախին տեառն, եղիցի ինձ ըստ բանի քում. և գնաց 'ի նմանէ հրեշտակն:
- 39 Յարուցեալ Մարիամ յաւուրսն յայնոսիկ, գնաց 'ի լեռնակողմն փութապէս 'ի քաղաքն Յուդայ:
- 40 Եւ եմուտ 'ի տուն Գաբարիայ, և ետ ողջոյն Եղիսաբեթի:
- 41 Եւ եղև իբրև լուաւ զողջոյնն Մարիամու Եղիսաբեթ, խաղաց մանուկն յորովայնի նորա. և լցաւ Եղիսաբեթ հոգւով սրբով:
- 42 Եւ 'ի ձայն բարձր աղաղակեաց և ասէ. օրհնեալ ես դու 'ի կանայս, և օրհնեալ է ստուղ որովայնի քո.
- 43 Եւ ուստի է ինձ այս զի եկեսցէ մայր տեառն իմոյ առ իս:

- Զի ահաւասիկ իբրև եղև ձայն ող 44
 Զունի քո յականջս իմ, խաղաց ցնծա-
 լով մանուկս յորովայնի իմում:
- Եւ երանի որ հաւատայցէ եթէ եղիցի 45
 կատարումն ասացելոցս նմա՝ ի տեառնէ:
- Եւ ասէ Մարիամ. Մեծացուցէ անձն 46
 իմ զտէր,
- Եւ ցնծացաւ հոգի իմ յԱճ՝ փրկիչ իմ: 47
- Զի հայեցաւ ՚ի խոնարհութիւն աղա 48
 խնոյ իւրոյ. զի ահա յայսմ հետէ երա-
 նեսցեն ինձ ամենայն ազգք:
- Զի արար ինձ մեծամեծս հզօրն, և՝ ոք 49
 է անուն նորա:
- Եւ ողորմութիւն նորա ազգաց յազգս 50
 երկիւղածաց իւրոց:
- Արար զօրութիւն բազկաւ իւրով, ցրուեաց 51
 զամբարտաւանս մտօք սրտից իւրեանց:
- Քակեաց զհզօրս յաթուոց և բար 52
 ձրացոյց զխոնարհս:
- Զբաղցեալս լցոյց բարութեամբ, և 53
 զմեծատունս արձակեաց ունայնս:
- Պաշտպանեաց Խորայելի ծառայի իւ 54
 բում՝ յիշել զողորմութիւնս:
- Որպէս խօսեցաւ առ հարս մեր՝ Սբրա 55
 համու և զաւակի նորա յաւիտեան:
- Եկաց Մարիամ առ նմա իբրև ամիսս 56
 երիս, և դարձաւ ՚ի աուն իւր:
- Եւ եղիսաբեթի լցան ժամանակք ծը 57

նանելոյ, և ծնաւ որդի:

- 58 Եւ լուան որ շուրջ զնովաւ էին՝ և ազգատոհմնր, զի մեծ արար տէր զողորմութիւն իւր ընդ նմա. և խնդային ընդ նմա:
- 59 Եւ եղև յաւուրն ութերորդի՝ եկին թլիատել զմանուկն. և կոչէին զնա յանուն հօր իւրոյ Զաքարիա:
- 60 Պատասխանի ետ մայր նորա և ասէ. ոչ, այլ կոչեսցի Յովհաննէս:
- 61 Եւ ասէն ցնա. քանզի ոչ որ է յազգի քում, որոյ կոչի անուն Յովհաննէս:
- 62 Ահնարկէին հօրն նորա թէ զինչ կամիցի կոչել զնա:
- 63 Եւ խնդրեաց տախտակ, գրեաց և ասէ. Յովհաննէս է անուն դորա. և զարմացան ամենեքին:
- 64 Եւ բացաւ բերան նորա վաղվաղակի և լեզու նորա, և խօսէր և օրհնէր զՍ. Ծ:
- 65 Եւ եղև ահ ՚ի վերայ ամենեցուն որ լսէին զայս, և որ շուրջ բնակեալ էին զնոքօք. և ընդ ամենայն լեռնակողմն Հրէաստանի պատմէին ամենայն բանքս այսօրիկ:
- 66 Եւ եղին ամենեքեան որ լսէինն ՚ի սիրտս իւրեանց, և ասէին. զինչ լինիցի մանուկս այս. և ձեռն ին էր ընդ նմա:
- 67 Եւ Զաքարիա հայր նորա լցաւ հոգւով սրբով, մարգարէացաւ և ասէ.

- Օրհնեալ տէր Աստուած Խորայելի, զի 68
 յայց ել մեզ, և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրում:
- Եւ յարոյց եղջիւր փրկութեան մեզ 'ի 69
 տանէ Դաւթի ծառայի իւրոյ:
- Որպէս խօսեցաւ բերանով սրբոց՝ որ 70
 յաւիտենից մարգարէքն նորա էին:
- Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց, և 'ի 71
 ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց:
- Առնել ողորմութիւն ընդ հարս մեր, և 72
 յիշել զուխտն իւր սուրբ:
- Զերգումն զոր երգուաւ Աբրահամու 73
 հօր մերում՝ տալ մեզ:
- Առանց երկիւղի, 'ի ձեռաց թշնամեաց 74
 մերոց փրկեալս: Պաշտել զնա
- Սրբութեամբ և արդարութեամբ առա 75
 ջի նր զամենայն առուրս կենաց մերոց:
- Եւ դու մանուկ, մարգարէ բարձրելոյ 76
 կոչես ջիր. զի երթիցես առաջի երեսաց
 տն պատրաստել զճանապարհս նորա:
- Տալ գիտութիւն փրկութեան ժողովրդ 77
 դեան նորա, 'ի թողութի մեղաց նոցա:
- Վասն գթութեանց ողորմութեան Աստուծոյ մերոյ, որովք այց արասցէ մեզ 78
 արեգակն 'ի բարձանց:
- Երևել որոյ 'ի խաւարի և 'ի ստուերս 79
 մահու նստէին, ուղղել զոտս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութեան:

80 Եւ մանուկն աճէր և զօրանայր հոգւով,
և էր յանապատս մինչև յօր երևելոյ
նորա Իսրայելի:

Փ.Լ. Բ

- 1 Եւ եղև ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ ել
հրաման յՊառոտոս կայսերէ՝ աշխար-
հագիր առնել ընդ ամենայն տիեզերս:
- 2 Այս առաջին աշխարհագիր եղև ՚ի դա-
տաւորութեան Ասորւոց Կիւրէնեայ:
- 3 Եւ երթային ամենեքեան մտանել յաշ-
խարհագիր յիւրաքանչիւր քաղաքի:
- 4 Ելև Յովսէփ ՚ի Քալիլէէ ՚ի քաղաքէ
Նազարեթէ՝ ՚ի Հրէաստան ՚ի քաղաք
Քաւթի, որ կոչի Բեթղէհէմ: Վասն լի-
նելոյ նորա ՚ի տանէ և յաղգէ Քաւթի:
- 5 Մտանել յաշխարհագիր Մարեմաւ
հանդերձ՝ զոր խօսեալն էր նմա և էր յղի:
- 6 Եւ եղև ՚ի հասանելն նոցա անդր, լցան
աւուրք ծնանելոյ նորա:
- 7 Եւ ծնաւ զորդին իւր զանդրանիկ, և
պատեաց ՚ի խանձարուրս և եդ զնա ՚ի
մսուր, զի ոչ գոյր նոցա տեղի յիջևանին:
- 8 Եւ հովիւք էին ՚ի տեղւոջն յայնմիկ
բացօթեազք, որ պահէին զպահպանու-
թիւնս գիշերոյ հօտից իւրեանց:
- 9 Եւ հրեշտակ տեառն երևեցաւ նոցա,
և փառք տեառն ծագեցին առ նոսա. և

- Երկեան երկիւղ մեծ։
- Եւ ասէ ցնոսա հրեշտակն . մի երկնսլք, 10
զի ահաւասիկ աւետարանեմ ձեզ ու
րախուժիւն մեծ որ եղիցի ամենայն
Ժողովրդեանն։
- Զի ծնաւ ձեզ այսօր փրկիչ, որ է օ 11
ժեալ տէր 'ի քաղաքի Գաւթի։
- Եւ այսնշանակ ձեզ . գտանիցէք մանուկ 12
պատեալ 'ի խանձարուրս, և եղեալ 'ի
մնուր։
- Եւ յանկարծակի եղև ընդ հրեշտակին 13
ընդ այնմիկ բազմութիւն զորաց երկնա
ւորաց, որ օրհնէին զՍտուած և ասէին .
Փառք 'ի բարձունս Ս, Դ, և յերկիր խա 14
ղաղութիւն, 'ի մարդիկ հաճութիւն։
- Եւ եղև իբրև վերացան 'ի նոցանէ 15
հրեշտակքն յերկինս, ասէն ցմիմեանս
հովիւքն . եկայք երթիցուք մինչև
ցֆեթղէհէմ, և տեսցուք զի՞նչ է բանս
այս որ եղև, զոր տէր եցոյց մեզ։
- Եւ եկին փութանակի, և գտին զՄա 16
րիամ և զՅովսէփ և զմանուկն եղեալ
'ի մնուր։
- Եւ ծանեան վասն բանին որ ասացաւ 17
նոցա զմանկանէն։
- Եւ ամենեքեան որ լսէին, զարմանային 18
վասն բանիցն զոր խօսեցան ընդ նոսա
հովիւքն։

- 19 Եւ Մարիամ զամենայն զբանս զայսոսիկ պահէր, և խելամուտ լինէր ՚ի սրտի իւրում:
- 20 Եւ դարձան հովիւքն, փառաւոր առնելին և օրհնէին զԱստուած, վասն նմի զոր լուան և տեսին. ոնկ պատմեցաւ նոցա:
- 21 Եւ իբրև լցան աւուրք ութ թւի փատել զնա, և կոչեցաւ անուն նորա Յիսուս, որ կոչեցեալն էր ՚ի հրեշտակէն՝ մինչ չև յղացեալ էր զնա յորովայնի:
- 22 Եւ իբրև լցան աւուրք սրբութեան նոցա ըստ օրինացն Մովսէսի, ածին զնա յերուսաղէմ յանդիման առնել նոն:
- 23 Որպէս և գրեալ է յօրէնս տեառն, թէ ամենայն արու որ բանայ զարդանդսուրբ տեառն կոչեսցի:
- 24 Եւ տալ պատարագս՝ ըստ ասացելոյն յօրէնս տեառն, զոյգս տատրակաց, կամ երկուս ձագս աղանեաց:
- 25 Եւ ահա այր մի էր յԵ՛մ, որոյ անուն էր Սիմէոն. և էր այրն այն արդար և երկիւզած, և ակն ունէր մխիթարութեն իսրայելի, և հոգի սբ էր ՚ի նմա:
- 26 Եւ էր նորա հրամանն առեալ ՚ի հոգւոյն սրբոյ՝ մի տեսանել զմահ մինչև տեսցէ զօծեալն տեառն:
- 27 Եւ եկն հոգւոյն ՚ի տաճարն, և իբրև ածին ծնողքն զմանուկն Յիսուս՝ առնել

- նց ըստ սովորութե օրինացն 'ի վր նր :
 Եւ նա առ ընկալաւ զնա 'ի գիրկս իւր , 28
 և օրհնեաց զՍտուած և ասէ .
 Արդ արձակես զճառայս քո տէր ըստ 29
 բանի քում 'ի խաղաղութիւն :
 Զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո , 30
 Զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն 31
 ժողովրդոց :
 Լոյս 'ի յայտնութիւն հեթանոսաց , և 32
 փառս ժողովրդեան քում Խորայելի :
 Եւ էին հայրն և մայր նորա զարմացեալ 33
 'ի վերայ բանիցն , որ խօսէին զնմանէ :
 Եւ օրհնեաց զնոսա Սիմէոն , և ասէ 34
 ցՄարիամ մայր նորա . ահա սա կայ 'ի
 գլորումն և 'ի կանգնումն բազմաց 'ի մէջ
 Խորայելի , և 'ի նշան հակառակութե :
 Եւ ընդ քո իսկ անձն անցցէ սուր , զի 35
 յայտնեցին 'ի բազում սրտից խոր-
 հուրդք :
 Եւ անդ էր Աննա մարգարէ՝ դուստր 36
 Փանուէլի յազգէ Ասերայ . սա ինքն ան-
 ցեալ էր զաւուրքք բազմօք՝ կեցեալ ընդ
 առն ամս եօթն 'ի կուսութենէ իւրմէ :
 Եւ էր այրի ամաց իբրև ութսուն և 37
 չորից . որ ոչ մեկն էր 'ի տաճարէն , այլ
 պահօք և աղօթիւք պաշտէր զցայգ և
 զցերեկ :
 Եւ սա 'ի նմին ժամու յարուցեալ գո- 38

հանայր զտեառնէ, և խօսէր զնմանէ
 ընդ ամենեւին որ ակն ունէին փրկու-
 թեանն Երուսաղէմի:

39 Եւ իբրև կատարեցին զամբստ օրինացն
 տեառն, դարձան անդրէն ՚ի Վալիլեա
 ՚ի քաղաքն իւրեանց՝ Կաղարեթ:

40 Եւ մանուկն աճէր և զօրանայր լի իմաս-
 տութեամբ. և չնորհք Այէին ՚ի վրնորա:

41 Եւ երթային ծնողք նորա ամի ամի յԵ-
 րուսաղէմ ՚ի տօն զատկին:

42 Եւ իբրև եղէն նորա ամք երկոտասան,
 յեղանեւ նոցա յԵրուսաղէմ ըստ սովո-
 յութեան տօնին:

43 Եւ կատարել զաւուրսն և դառնալ ան-
 դրէն, մնաց Յիսուս մանուկն յԵրու-
 սաղէմ. և ոչ գիտացին ծնողքն նորա:

44 Կարծէին զնմանէ թէ ընդ ուղեկիցսն
 իցէ. եկին իբրև աւուր միոյ ճանապարհ
 և խնդրէին զնա ընդ դրացիսն և ընդ
 ծանօթս:

45 Եւ իբրև ոչ գտին, դարձան անդրէն
 յԵրուսաղէմ խնդրել զնա:

46 Եւ եղև յետ երկոց աւուրոց՝ գտին զնա ՚ի
 տաճարին, զինստէր ընդ վարդապետսն-
 լսէր ՚ի նոցանէ և հարցանէր զնոսա:

47 Զարմանային ամենեքեան որ լսէին ՚ի
 նմանէ՝ ընդ իմաստութիւնն և ընդ պա-
 տասխանիս նորա:

Եւ իբրև տեսին զնա՝ սքանչացան, և ա- 48
սէ ցնա մայրն իւր. որդեակ, զինչ գործ
գործեցեր դու ընդ մեզ. ահաւասիկ
հայր քո և ես տառապէաբ խնդրէաբ
զքեզ:

Եւ ասէ ցնոսա. զի խնդրէիք զիս, ոչ 49
գիտէիք եթէ ՚ի տան հօր իմոյ պարտ է
ինձ լինել:

Եւ նորա ոչ իմացան զբանն զոր խօսե- 50
ցաւ ընդ նոսա:

Եւ էջ ընդ նոսա, և գնաց ՚ի Նազա- 51
րեթ. և էր նոցա հնազանդ, և մայր
նորա պահէր զամենայն զբանն ՚ի սրտի
իւրում:

Եւ Յիսուս զարգանայր իմաստութիւն և 52
հասակաւ, և շնորհօք յԱստուծոյ և ՚ի
մարդկանէ:

Գ. Լ. Գ.

Ի հնգետասաներորդի ամի տէրութեն 1
Տիբերեայ կայսեր ՚ի դատաւորութեան
Հրէաստանի Պիղատոսի Պոնտացոյ,
և ՚ի չորրորդպետութեան Գալիլեացոց
Հերովդի, և ՚ի Փիլիպպոսի եղբօր նո-
րա չորրորդպետութեան Իսուրացոց և
Տրաքոնացոց աշխարհին, և ՚ի չորրորդ-
պետութեանն Լիւսանեայ Աբիլենա-
ցոյ:

- 2 Եւ 'ի քահանայապետութե Աննայի և
Կայիափայ եղև բան Ս.Յ 'ի վր Յովհան
նու որդւոյ Զաքարիայ՝ յանապատի անդ :
- 3 Եւ եկն յամենայն կողմն Յորդանանու
քարոզել մկրտութիւն ապաշխարութե
'ի թողութիւն մեղաց :
- 4 Որպէս և գրեալ է 'ի գիրս պատգամաց
Եսայեայ մարգարէին. ձայն բարբառոյ
յանապատի, պատրաստ արարէք զձա-
նապարհ տեառն, ուղիղ արարէք զա-
ւիղս նորա :
- 5 Ամենայն ձորք լցցին, և ամենայն լերինք
և բլուրք խոնարհեցին. և եղիցին դը-
ժուարինքն 'ի դիւրինս, և առապարքն
'ի հարթ ձանապարհս :
- 6 Եւ տեսցէ ամենայն մարմին զփրկու-
թիւն Աստուծոյ :
- 7 Եւ ասէ ցժողովուրդն ելեալս մկրտիլ
'ի նմանէ. Տնունդք իժից, ո՞ եցոյց ձեզ
փախչել 'ի բարկութենէն որ գալոց է :
- 8 Արարէք այսուհետև պտուղս արժանի
ապաշխարութեան. և մի սկսանիցիք ա-
սել՝ եթէ ունիմք հայր զԱբրահամ.
զայս ասեմ ձեզ եթէ կարող է Աստուած
'ի քարանցս յայտանէ յարուցանել որ-
դիս Աբրահամու :
- 9 Բայց անաւասիկ տապար առ արմին
ծառոց կայ. ամենայն ծառ որ ոչ առնէ

զպտուղ բարւոք, հատանի և 'ի հօւր
արկանի:

Հարցանէին զնա ժողովուրդքն և ասէին. 10

իսկ արդ զի՛նչ գործեսցուք:

Պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա, ոյր ի. 11

ցեն երկու հանդերձք՝ տացէ զմին այնմ
ոյր ոչն գուցէ. և ոյր կայցէ կերակուր՝
նոյնպէս արացէ:

Եկին և մաքսաւորք մկրտիլ, և ա. 12

սեն ցնա. վարդապետ, զի՛նչ գործես-
ցուք:

Եւ նա ասէ ցնոսա. մի ինչ աւելի քան 13

զհրամայեալն ձեզ առնիցէք:

Հարցանէին զնա և զինուորքն և ա. 14

սէին. և մէք զի՛նչ գործեսցուք. ասէ
ցնոսա, մի զօք խուիցէք և մի զօք
զրպարտիցէք, շատ լիցին ձեզ թոշակքն
ձեր:

Մինչ ակն ունէր ժողովուրդն և խոր. 15

հէին ամենեքեան 'ի սիրտս իւրեանց վ՛ն
Յովհաննու միթէ սա իցէ Քրիստոսն.

Պատասխանի ետ ամենեցուն և ասէ. 16

ես մկրտեմ զձեզ ջրով, բայց դայ զօրա-
գոյն քան զիս, զորոյ չեմ բաւական բառ-
նալ զկօշիկս. նա մկրտեսցէ զձեզ հօ-
գւով սրբով և հրով:

Որոյ հեծանոցն 'ի ձեռին իւրում սրբել 17

զկալ իւր և ժողովել զցորեանն ի շտե-

մարանս իւր, և զյարդն այրեսցէ ան-
շէջ հրով:

- 18 Բազում և այլ ինչ միսիթարութեամբ
աւետարանէր ժողովրդեանն:
- 19 Բայց Հերովդէս չորրորդապետ յանդի-
մանեալ ՚ի նմանէ վասն Հերովդիայ
կնոջ եղբօր իւրոյ՝ և վասն ամենայն չա-
րեացն զոր դործեաց Հերովդէս.
- 20 Յաւել և զայն ևս ՚ի վերայ ամենայնի,
և եղ ՚ի բանտի զՅովհաննէս:
- 21 Եւ եղև ՚ի մկրտիլ ամենայն ժողովրդ-
դեանն, և ընդ Յիսուսի մկրտին և կալ
յաղօթս, բանալ երկնից,
- 22 Եւ իջանել հոգւոյն սրբոյ մօրմնաւոր
տեսլեամբ իբրև զաղանի ՚ի վերայ նռ-
րա. և գալ ձայն յերկնից որ ասէր, դու
ես որդի իմ սիրելի՛ ընդ քեզ հաճեցայ:
- 23 Եւ ինքն Յիսուս էր ամաց իբրև երես-
նից, սկսեալ՝ որպէս կարծէր որդի
Յովսեփայ: Որ Յակովբայն, որ Հե-
ղեայն, որ Մատթեայն:
- 24 Որ Ղևեայն, որ Մեղքեայն, որ Յան-
նեայն, որ Յովսեփայն:
- 25 Որ Մատթեայն, որ Սմովսայն, որ Նա-
ւուամայն, որ Եսղեայն, որ Նանգեայն:
- 26 Որ Մաաթայն, որ Մատտաթայն, որ
Սեմեայն, որ Յովսեփեայն, որ Յովդայն:
- 27 Որ Յովնանայն, որ Բեսայն, որ Զօրաբա-

- բեղին, որ Սաղաթիւելին, որ Ներեայն:
 Որ Մեղքեայն, որ Աղդեայն, որ Կով 28
 սամայն, որ Եղմովդադայն, որ Երայն:
 Որ Յեսուայն, որ Եղիազարայն, որ Յով 29
 բամայն, որ Մատթայն, որ Ղեեայն:
 Որ Սիմէոնին, որ Յուդային, որ Յովսե 30
 փայն, որ Յովնամայն, որ Եղեկիմայն,
 Որ Մեղթայն, որ Մեննայն, որ Մատտա 31
 թայն, որ Նաթանայն, որ Դաւթին:
 Որ Յեսսեայն, որ Ովբեդայն, որ Բոո 32
 սայն, որ Սաղմովնին, որ Նաասովնին:
 Որ Ամինադաբայն, որ Արամայն, որ 33
 Աղմեայն, որ Առնեայն, որ Եսրովմայն,
 որ Փարեսին, որ Յուդային:
 Որ Յակովբայն, որ Իսահակայն, որ 34
 Աբրահամուն, որ Թարային, որ Նա-
 քովրայն:
 Որ Սերուբայն, որ Ռադաւայն, որ Փա 35
 ղեկայն, որ Եբերայն, որ Սաղային:
 Որ Կայնանայն, որ Արփաքսադայն, որ 36
 Սեմայն, որ Նոյին, որ Ղամբայն:
 Որ Մաթուսաղային, որ Ենովբայն, որ 37
 Յարեդին, որ Մաղաղէելին, որ Կայնա-
 նայն:
 Որ Ենովսայն, որ Սեթայն, որ Աղա 38
 մայն, որ Աստուծոյն:

ԳԼ. Դ

- 1 Եւ Յիսուս լի հողւով սրբով դարձաւ
'ի Յորդանանէ, և վարէր հողւոյն յա-
նապատ,
- 2 Աւուրս քառասուն փորձեալ 'ի սատա-
նայէ, և ոչ եկեր և ոչ արբ յաւուրնս
յայնսսիկ. և 'ի կատարելն նոցա քաղ-
ցեաւ:
- 3 Եւ ասէ ցնա սատանայ. եթէ որդի ես
ԱՅ, ասա քարիդ այդմիկ զի հաց լիցի:
- 4 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ.
Կրեալ է եթէ ոչ հացիւ միայն կեցցէ
մարդ, այլ ամենայն բանիւ Աստուծոյ:
- 5 Եւ հանեալ զնա 'ի լեառն մի բարձր՝
եցոյց նմա զամենայն թագաւորութիւն
աշխարհի 'ի վայրկեան ժամանակի:
- 6 Եւ ասէ ցնա սատանայ, քեզ տաց զայս
ամենայն իշխանութիւն և զփառս սո-
ցա, զի ինձ տուեալ է՝ և ում կամիմ
տամ զսա:
- 7 Արդ դու եթէ անկեալ երկիր պագանի-
ցես առաջի իմ, քեզ եղիցի ամենայն:
- 8 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ.
Կրեալ է երկիր պագցես տեառն Աստու-
ծոյ քում, և զնա միայն պաշտեսցես:
- 9 Եւ ած զնա յերուսաղէմ, և կացոյց 'ի
վերայ աշտարակի տաճարին, և ասէ

ցնա. եթէ որդի ես Աստուծոյ, արկ
զքեզ աստի՛ի վայր:

Զի գրեալ է, եթէ հրեշտակաց իւրոց 10
պատուիրեալ է վասն քո՝ պահել զքեզ:

Զի ՚ի վերայ ձեռաց բարձցեն զքեզ, 11
մի երբէք հարցես զքարի զօան քո:

Պատասխանի ետ նմա Յն և ասէ. ասա 12
ցեալ է, թէ ոչ փորձեսցես զտէր Աճճ քո:

Եւ կատարեալ զամենայն փորձութիւնն 13
սատանայի, ՚ի բաց եկաց ՚ի նմանէ առ
Ժամանակ մի:

ԲԿ Եւ գարձաւ Յիսուս զօրութեամբ հո 14
գւոյն ՚ի Պալիլեա, և ել համբաւ զնմա.

նէ ընդ ամենայն կողմանս գաւառին:

Եւ նա ուսուցանէր ՚ի ժողովուրդս նոցա 15
փառաւորեալ յամենեցունց:

Եւ եկն ՚ի Նազարեթ՝ ուր սնեալն էր. 16
և եմուտ ըստ սովորութեան իւրում յա-

ւուրն շաբաթուց ՚ի ժողովուրդն:

Եւ ետուն նմա գիրս զՆսայեայ մար 17
գարէին, և յարեաւ ընթեռնուլ. և ի-

բրեւ եբաց զգիրսն՝ եգիտ զայն տեղի
յորում գրեալն էր.

Հոգի տեառն ՚ի վերայ իմ, վասն որոյ 18
և օծ իսկ զիս. աւետարանել աղքատաց

առաքեաց զիս, բժշկել զեկեալս սրբ-
տիւք:

Քարոզել գերեաց զԹողութիւն, և 19

կուրաց տեսանել. արձակել զվիրաւորս
'ի ԹողուլԹիւն, քարոզել զտարեկան
տեառն ընդունելի:

20 Եւ խփեալ զգիրսն՝ ետ ցպաշտօնեայն
և նստաւ, և ամենեցուն որ 'ի Ժողովըզ
դեանն էին աչք՝ 'ի նա հայելին:

21 Եւ սկսաւ ասել ցնոսա. այսօր լցան
գիրքս այս յականջս ձեր:

22 Եւ ամենեքին վկայելին նմա, և զարմա
նային ընդ բանս շնորհացն որ ելանէին
'ի բերանոյ նորա, և ասէին. ոչ սա է
որդին Յովսեփայ:

23 Եւ ասէ ցնոսա. ապաքէն ասիցէք առ
խա զառակս զայս, բժիշկ բժշկեա
ղանձն քո. որչափ լուաք զոր արարեր 'ի
կափառնաում, արա և աստ 'ի քում
գաւառի:

24 Եւ ասէ. ամէն ասեմ ձեզ, Թէ չէ մար
դարէ ընդունելի 'ի քաղաքի իւրում:

25 Արդարեւ ասեմ ձեզ, զի բազում այրիք
էին յաւուրս Եղիայի 'ի մէջ Խորայելի՝
յորժամ փակեցանն երկինք զերիս ամս
և զվեց ամիս. և եղև սով մեծ ընդ
ամենայն երկիր:

26 Եւ ոչ առ մի 'ի նոցանէ առաքեցաւ Ե
ղիա, բայց միայն 'ի ՍարեփԹայ Սիդուլ
նացոց՝ առ կին մի այրի:

27 Եւ բազում բորոտք էին յԽորայելի առ

- Եղիսէիւ մարդարէիւ, և ոչ որ՝ ի նոցանէ սրբեցաւ, բայց միայն Նէեման Սորի: Եւ լցան ամենեքին բարկութեամբ ՚ի 28
 Ժողովրդեանն՝ իբրև լէին զայս:
- Եւ յարուցեալ հանին զնա արտաքոյ 29
 քաղաքին, և ածին զնա մինչև յարտեան լերինն՝ յորոյ վերայ քաղաքն նոցա շինեալ էր, գահավէժ առնել զնա: Եւ նա անցեալ ընդ մէջ նոցա գնայր, 30
- ԲԲ.** Եւ էջ ՚ի կափառնաում՝ ՚ի քաղաքն 31
 Գալիլեացոյ, և ուսուցանէր զնոսա ՚ի շաբաթսն:
- Եւ զարմանային ընդ վարդապետութիւննորա, զի իշխանութեամբ էր բաննորա:
- Եւ էր ՚ի ժողովրդեանն այր մի, զոր 32
 ունէր այս դիւի պղծոյ, և աղաղակեաց ՚ի ճայն մեծ,
- Ասէ. թուլացո, զի կայ մեր և քո՝ Յիսուս Նազովրեցի, եկիր կորուսանել զմեզ. գիտեմք զքեզ սվես սքո Ս. 34
- Սաստեաց ՚ի նա Յիսուս և ասէ. պապանձեաց և ել ՚ի դմանէ. զգեանեաց զնա գեւն ՚ի միջի անդ և ել ՚ի նմանէ, և ինչ ոչ մնասեաց նմա: 35
- Եւ եղեն զարմանալիք ՚ի վերայ ամենեցուն, խօսելին ընդ միմեանս և ասելին. զի՞նչ է բանս այս, զի իշխանութեամբ 36

և զօրութեամբ սաստէ այսոց պղծոց և
եւանէն:

37 Եւ երթայր հռչակ զմաննէ ընդ ամե-
նայն տեղիս շուրջ զգաւառան:

38 Եւ յարուցեալ ՚ի Ժողովրդենէ անտի,
եմնւտ ՚ի տուն Սիմոնի:

39 Զորանչ Սիմոնի տագնապէր ջեր-
մամբ մեծաւ, և աղաչեցին զնա վասն
նորա:

40 Եկաց առ նմա՝ սաստեաց ջերմանն և
եթող զնա, և վաղվաղակի յարեաւ՝ և
պաշտէր զնոսա:

41 Եւ ընդ արևուն մտանել, ամենեքեան
որոց էին հիւանդք ՚ի պէսպէս ցաւս՝
բերէին զնոսա առ նա: Եւ նա իւրա-
քանչիւր ումեք ՚ի նոցանէ զնէր ձեռս և
բժշկէր զնոսա:

42 Եւանէին դեք ՚ի բազմաց, աղաղակէին
և ասէին. եթէ դու ես որդի Սստուծոյ,
և նա սաստէր և ոչ տայր նոցա թոյլ խօ-
սել, զի գիտէին զնա թէ Քրիստոսն է:

43 Եւ իբրև տիւ եղև, ել զնաց յանասպա ԲԳ.
տեղի, և Ժողովուրդքն խնդրէին զնա,
եկին մինչև առ նա և արգելուն զնա,
զի մի զնասցէ ՚ի նոցանէ:

44 Եւ նա ասէ ցնոսա. և այլոց քաղաքաց
պարտ է ինձ աւետարանել զաբբայու-
թիւնն Ս.Յ, զի յայն իսկ առաքեցայ:

Եւ քարոզէր 'ի ժողովուրդսն Գալիւ 45
լեացոց :

Գ Լ Ե

Եւ եղև 'ի խոնել զնովաւ ժողովրդեանն 1
և լսել զբանն Աստուծոյ, և ինքն կայր
առ ծովակին Գեհնեսարեթայ :

Եւ ետես երկուս նաւս՝ զի կային առ 2
ծովակին, և ձկնորսքն ելեալ 'ի նոցանէ
լուանային զգործիսն :

Ելնա 'ի մի նաւուցն որ էր Սիմոնի, 3
և աղաչեաց զնա սակաւիկ մի տանել 'ի
ներքս 'ի ցամաքէն. նստաւ և ուսուցա-
նէր 'ի նաւէ անտի զժողովուրդսն :

Եւ իբրև լռեաց 'ի խօսիցն, ասէ ցԱի- 4
մոն. խաղացո 'ի խորն, և արկէք ըզ-
գործիս ձեր յորս :

Պատասխանի ետ Սիմոն և ասէ ցնա. 5
վարդապետ, զամենայն գիշերս աշխատ
եղեաք և ոչ ինչ կալաք, բայց վասն քո
բանիդ արկցուք զգործիսս :

Զայս իբրև արարին, փակեցին 'ի ներքս 6
բազմութիւն ձկանց յոյժ, մինչև պար-
պատէին ուռկանք նոցա :

Եւ ակնարկէին որսակցացն 'ի միւս 7
նաւն՝ գալ օգնել նոցա. և եկին և
լցան երկոքին նաւքն՝ մինչև մերձ յըն-
կըղմել նոցա :

- 8 Իբրև ետես Սիմոն Պետրոս՝ անկաւ առ
 ծունկսն Յիսուսի և ասէ. 'ի բաց գնա
 յինէն տէր, զի այր մեղաւոր եմ ես:
- 9 Քանզի ահ պատեաց զնա և զամենե-
 սեան որ ընդ նմայն էին, վասն որոց
 ձկանցն զորս ըմբռնեցին:
- 10 Նոյնպէս և զՅակովբոս և զՅովհաննէս՝
 զորդիան Չեբեգեայ, որ էին որսակիցք
 Սիմոնի: Եւ ասէ ցՍիմոն Յիսուս, մի
 երկնչիւր, յայսմ հետէ զմարդիկ որսայ-
 ցես 'ի կեանս:
- 11 Եւ հանեալ զնաւն 'ի ցամաք, թողին
 զամենայն և գնացին զհետ նորա:
- 12 Եւ եղև 'ի հասանելն նորա 'ի մի քաղա- ԲԳ
 քացն, ահա այր մի լի բորոտութեամբ
 իբրև ետես զՅիսուս՝ անկեալ 'ի վերայ
 երեսաց աղաչեաց զնա և ասէ. տէր,
 եթէ կամիս՝ կարողես զիս սրբել:
- 13 Չգեաց զձեռն իւր հասոց 'ի նա և
 ասէ. կամիմ, սրբեաց. և վաղվաղակի
 գնաց 'ի նմանէ բորոտութիւնն:
- 14 Եւ նա պատուիրեաց նմա մի ումեք ա-
 սել, այլ թէ երթ ցոյց զանձն քո քա-
 հանային, և մատս պատարագ վասն
 սրբութեան քո որպէս և հրամայեաց
 Մովսէս, 'ի վկայութիւն նոցա:
- 15 Եւ յորդէր առաւել բանն զնմանէ, և
 ժողովէին ժողովուրդք բազումք լսել

և բժշկել 'ի հիւանդութենէ իւրեանց :
 Եւ նա խոյս տայր յանապատ տեղիս , 16
 և կայր յաղօթս :

ԲԵ Եւ եղև 'ի միում աւուրց' և ինքն ու 17
 սուցանէր , և Փարիսեցիքն և օրինացն
 վարդապետքն ստէին . որ ժողովեալ էին
 յամենայն քաղաքաց Վալիլեացոց և
 Հրէաստանի և Նրուսաղեմի . և զօրու
 թիւն տեառն էր 'ի բժշկել զնոսա :

Եւ ահա արք բերէին մահճօք զայր մի 18
 որ էր անգամալոյծ , և խնդրէին զնա
 մուծանել 'ի ներքս և զնել առաջի նորա :

Եւ իբրև ոչ գտանէին թէ ընդ որ մու 19
 ծանիցեն զնա 'ի ներքս վասն ամբօխին ,
 ելին 'ի տանիս և 'ի ցուոցն կախեցին
 զնա , և իջուցին մահճօքն հանդերձ 'ի
 մէջ առաջի Յիսուսի :

Եւ տեսեալ զհաւատան նոցա , ասէ 20
 ցնա . այր դու , թողեալ լիցին քեզ
 մեղք քո :

Սկսան խորհել գպիւրքն և Փարիսե 21
 ցիքն , և ասեն . ո՞ն է սա որ խօսի զհայ-
 հոյութիւնս , ո՞վ կարէ թողուլ զմեզս
 բայց միայն Աստուած :

Իբրև գիտաց Յիսուս զխորհուրդս նո 22
 ցա , սպտասխանի ետ և ասէ ցնոսա . զի՞
 խորհիք 'ի սիրտս ձեր :

Զի՞նչ զիւրադոյն է . ասէ՞ թողեալ 23

լինցին քեզ մեզք քո, եթէ ասել արի՛ւ և
դնա :

24 Այլ զի գիտաս չիք եթէ իշխանութիւն
ունի որդի մարդոյ յերկրի թողուլ ըզ-
մեզս, ասէ ցանգամալոյճն . քեզ ա-
սեմ, արի՛ւ առ զմահիճս քո՛ և երթ 'ի
տուն քո :

25 Եւ առժամայն յարուցեալ առաջի ա-
մենեցուն՝ ա՛ռ զիւրև յորոյ վերայ ան-
կեալ դնէր, դնաց 'ի տուն իւր և փա-
ռաւոր առնէր զԱստուած :

26 Զարմանք կալան զամենեւեան, և փա-
ռաւոր առնէին զԱստուած . լի եղէն ա-
հիւ և ասէն, եթէ տեսաք այսօր նոր
նշան :

27 Եւ յետ այնորիկ ել անտի, և ետես ԲԶ
մաքսաւոր մի՛ որում անուն էր Ղևի, զի
նստէր 'ի մաքսաւորութեան . և ասէ,
էկ զկնի իմ :

28 Եւ թողեալ զամենայն յարեաւ դնաց
զկնի նորա :

29 Եւ արար ընդունելութիւն մեծ նմա
Ղևի 'ի տան իւրում . և էր ժողովուրդ-
բազում մաքսաւորաց և այլոց՝ որ էին
բազմեալ ընդ նոսա :

30 Եւ տրտնջէին Փարիսեցիքն և դպիրքն
նոցա զնմանէ առ աշակերտն նորա և
ասէին . ընդէր ընդ մաքսաւորս և ընդ

- մեղաւորս ուտէք և ըմպէք,
 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա. 31
 ոչ ինչ են պիտոյ բժիշկք ողջոյ, այլ
 հիւանդաց:
- Եւ ոչ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւ 32
 ւորս յապաշխարութիւնս
- Եւ նորա ասէն ցնա. ընդէջ աշակերտքն 33
 Յովհաննու պահէն ստէպ և խըն-
 դրուածս առնեն, նոյնպէս և Փարիսե-
 ցւոցն. և քոյդ ուտեն և ըմպեն:
- Եւ նա ասէ ցնոսա. միթէ կարո՞ղ էք 34
 մանկանց առաքատի, մինչ փեսայն ընդ-
 նոսա իցէ, հրաման տալ պահել:
- Եկեցցեն աւուրք՝ յորժամ բարձցի ՚ի 35
 նոցանէ փեսայն, ապա պահեցցեն յա-
 ւուրսն յայնտսիկ:
- Ասաց և առակ մի առ նոսա, թէ ոչ որ 36
 արկանէ ՚ի նոր հանդերձէ ՚ի վերայ
 հնացեալ ձորձոյ. ապա թէ ոչ և զնորս
 պատառէ, և ընդ հնոյն չմիաբանի կա-
 պերան որ ՚ի նորոյն:
- Եւ ոչ որ արկանէ գինի նոր ՚ի տիկս 37
 հինս. ապա թէ ոչ՝ պայթուցանէ գինին
 նոր զտիկսն հինս. ինքն հեղու և տիկքն
 կորնչին:
- Այլ գինի նոր ՚ի տիկս նորս արկանելի 38
 է, և երկոքին պահին:
- Եւ ոչ որ ըմպէ զհինն և կամիցի ըզ- 39

նորն . քանզի ասէ , թէ հինն քաղցրա-
զոյն է :

ԳԼ Ժ

- 1 Եւ եղև 'ի շաբաթու յերկրորդումա . ԲԷ
ուաջնոյն անցանելնմա ընդ արտորայսն .
և աշակերտքն նորա կորզէին հասկ'
չիէին ընդ ափ և ուտէին :
- 2 Եւ ոմանք 'ի Փարիսեցւոցն ասէնցն .
զի՞նչ գործէք՝ զոր չէ օրէն 'ի շաբաթու :
- 3 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ .
չիցէ ընթերցեալ ձեր զոր արարն Գա-
ւիթ , յորժամ քաղցեաւն ինքն՝ և որ
ընդ նմայն էին :
- 4 Զիսորդ եմուտ նա 'ի տունն Սստուծոյ ,
և զհացն զառաջաւորութեան եկեր՝ և
ետ այնոցիկ որ ընդ նմայն էին . զոր ոչ
էր օրէն ումեք ուտել , բայց միայն քա-
հանայապետիցն :
- 5 Եւ ասէ ցնոսա . տէր է որդի մարդոյ և
շաբաթու :
- 6 Եւ եղև 'ի միւսում շաբաթուն մտանել
նմա 'ի ժողովուրդն և ուսուցանել . և
էր անդ այր մի՝ և ձեռն իւր աջ գօսա-
ցեալ էր :
- 7 Եւ սպասէին նմա դպիրքն և Փարիսե-
ցիք՝ թէ 'ի շաբաթուն բժշկիցէ , զի
գտանիցեն չարախօսութիւն զնմանէ :

- Եւ նա գիտէր զխորհուրդս նոցա, ասէ 8
 ցայրն որոյ ձեռնն դօսացեալ էր. արի՛
 անց 'ի մէջ. և նա յարուցեալ եկաց:
- Ասէ ցնոսա Յիսուս. հարցից ինչ զձեզ. 9
 զի՞նչ արժան է 'ի շաբաթու, բարի ինչ
 առնել թէ չար գործել, ոգի՞ մի ապրե-
 ցուցանել թէ կորուսանել:
- Եւ հայեցեալ շուրջ զամենեքումբ 10
 զայրագին՝ ասէ ցնա. ձգեա զձեռն քո.
 և նա ձգեաց, և հաստատեցաւ ձեռն
 նորա իբրև զմիւսն:
- Նորա լցան յիմարութեամբ, և խօսէին 11
 ընդ միմեանս թէ զի՞նչ առնիցեն Յօի:
- Գ. Կ Եւ եղև ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ ել 12
 'ի լեառն կալ յաղօթս, և հանէր զգի-
 շերն 'ի գլուխ յաղօթսն Աստուծոյ:
- Եւ իբրև այդ եղև՝ կոչեաց զաշա 13
 կերտսն իւր, և ընտրեաց 'ի նոցանէ եր-
 կոտասանս, զորս և առաքեալս անուա-
 նեաց:
- ԶՍիմոն՝ զոր և Պետրոս անուանեաց, 14
 և զԱնդրէաս զեղբայր նորին, և զՅա-
 կովբոս և զՅովհաննէս, և զՓիլիպպոս
 և զԲարթողիմէոս,
- Եւ զՄատթէոս և զԹովմաս, և զՅա 15
 կովբոս Ալփեայ, և զՍիմոն զկոչե-
 ցեալն Նախանձայոյդ,
- Եւ զՅուդա Յակովբայ, և զՅուդա 16

- Իսկարիովտացի՝ որ եղև իսկ մատնիչ։
- 17 Եւ իջեալ նորօք հանդերձ ՚ի տեղի մի տափարակ, և ժողով աշակերտացն նորա և բազմութիւն յոյժ ժողովրդեանն, յամենայն Հրէաստանէ և յԵրուսաղէմէ՝ և յայնմ կողմանէ և ՚ի ծովեղերէն Տիրոսի և Սիդոնի։
- 18 Որ եկին լեւելի նմանէ և բժշկել ՚ի հիւանդութենէ իւրեանց. և նեղեալքն յայտոց պղծոց բժշկէին։
- 19 Եւ ամ ժողովուրդն ինդրէր մերձեալ ՚ի նա, զի զօրութիւն բազում ելանէր ՚ի նմանէ՝ և բժշկէր զամենեւին։
- 20 Եւ նա ամբարձ զաչա իւր յաշակերտսն իւր և ասէ. Երանի աղքատացդ հողւով, զի ձեր է արքայութիւնն Աստուծոյ։
- 21 Երանի որ քաղցեալ են այժմ, զի յագեացին։ Երանի որ լան այժմ, զի ծիծաղեացին։
- 22 Երանի է ձեզ յորժամ նախատիցեն զձեզ մարդիկ, և յորժամ որոշիցեն զձեզ և նախատիցեն, և հանիցեն առնուն չար զձէն՝ վասն որդւոյ մարդոյ։
- 23 Ուրախ լիջիք յաւուր յայնմիկ և ցնծաւ ջիք. զի ասա վարձք ձեր բազում են յերկինս. ըստ դմին օրինակի առնէին մարդարէիցն հարբ իւրեանց։
- 24 Բայց վայ ձեզ մեծատանցդ զի ընկաւ

- լայք զմխիթարութիւն ձեր :
 Վայ ձեզ որ յագեալք էք այժմ, զի 25
 քաղցիցէք . վայ ձեզ որ ծիծաղիքդ
 այժմ, զի սգայցէք և լայցէք :
 Վայ ձեզ յորժամ բարի ասիցեն զձէնջ 26
 ամենայն մարդիկ, զի այդպէս առնէին
 սուտ մարգարէիցն հարք նոցա :
 Այլ ձեզ ասեմ որ լէքդ . սիրեցէք 27
 զթշնամիս ձեր, բարի արարէք ատե-
 լեաց ձերոց :
 Օրհնեցէք զանիծիչս ձեր, աղօթս 28
 արարէք ՚ի վերայ նեղաց ձերոց :
 Որ հարկանէ զծնօտ քո, մատո նմա և 29
 զմիւսն . և որ հանէ ՚ի քէն զբաճկոն քո,
 մի արդելուր ՚ի նմանէ և զշապիկս :
 Ամենայնի որ խնդրէ ՚ի քէն՝ տուր, և 30
 զոր ինչ հանէ որ ՚ի քէն՝ մի պահանջեր :
 Եւ որպէս կամիք թէ արասցեն ձեզ մար- 31
 դիկ, այնպէս արասջիք և դուք նոցա :
 Եւ եթէ սիրէք դուք զսիրելիս ձեր 32
 զինչ շնորհ է ձեր, զի և մեղաւորք սի-
 րեն զսիրելիս իւրեանց :
 Եւ եթէ բարի առնէք բարերարաց ձե- 33
 րոց՝ որ շնորհ է ձեր, զի և մեղաւորք
 զնոյն գործեն :
 Եւ եթէ տայք փոխ այնոցիկ յորոց 34
 ակն ունիցիք առնուլ՝ որ շնորհ է ձեր .
 քանզի և մեղաւորք մեղաւորաց փոխ

- տան, զի առցեն անդրէն զկշիւն:
- 35 Բայց սիրեցէք զթշնամիս ձեր, և բարի արարէք ատելեաց ձերոց. և տուք փոխ ուստի ոչ ակն ունիցիք առնուլ. և եղիցին վարձք ձեր բազում, և եղիջիք որդիք բարձրելոյ, զի նա քաղցր է ՚ի վերայ չարաց և ապաշնորհաց:
- 36 Եղերուք գթածք, որպէս և հայրն ձեր գթած է:
- 37 Մի դատէք և ոչ դատիցիք. մի պատժէք և ոչ պատժիցիք, արձակեցէք և արձակիցիք:
- 38 Տուք և տացի ձեզ, չափ բարւոք թաթաղուն շարժուն զեղուն՝ տացեն ՚ի գոգս ձեր. նովին չափով որով չափէք՝ չափեսցի ձեզ:
- 39 Առայ և առակ մի առ նոսա. միթէ կարիցէ՞ կոյր կուրի առաջնորդել, ոչ ապաքէն երկոքին ՚ի խորխորատ անկանիցին:
- 40 Ոչ է աշակերտ լաւ քան զվարդապետ իւր, ամենայն կատարեալն եղիցի իբրև զվարդապետ իւր:
- 41 Զի՞ տեսանես զշիւղ յական եղբօր քո, և ՚ի քում ական զգերանդ ոչ նշմարես:
- 42 Կամ զիմօրդ կարես ասել ցեղբայր քո. եղբայր, թող հանից զշիւղդ յականէ:

քու մմէ, և դու 'ի քում ական զգե-
րանդ ոչ տեսանես. կեղծաւոր, հան-
նախ զգերանդ յականէ քում մմէ, և ա-
պա հայես ջիր հանել զշիւղ յականէ
եղբօր քո:

Ձի ոչ է ծառ բարի որ առնէ պտուղ 43
չար, և ոչ դարձեալ ծառ չար՝ որ առնէ
պտուղ բարի:

Ձի իւրաքանչիւր ծառ 'ի պտղոյ իւրմէ 44
ճանաչի: Ձի ոչ եթէ 'ի փշոց քաղեն
թուղ, և ոչ 'ի մորե՛նոց կթեն խաղող:

Մարդ բարի՝ 'ի բարի գանձուց սրտի 45
իւրոյ բղխէ զբարի, և մարդ չար՝ 'ի չա-
րէն բղխէ զչար. քանզի՝ 'ի յաւելուածոյ
սրտին խօսի բերան նորա:

Ձի կոչէք զիս տէր տէր, և զոր ասեմն 46
ոչ առնէք:

Սննայն որ գայ առ իս, և լսէ զբանս 47
իմ և առնէ զնոսա, ցուցից ձեզ սւամ
նման է:

Նման է առն որ շինիցէ տուն, որ փո- 48
րեաց և խորեաց և եղ հիմն 'ի վերայ
վիմի. 'ի յառնել հեղեղաց՝ բաղխեաց
գետ զտունն, և ոչ կարաց շարժել
զնա. զի հաստատեալ էր հիմն 'ի վե-
րայ վիմի:

Իսկ որ լսէ զբանս իմ և ոչ առնէ, նման 49
է առն որ շինիցէ տուն 'ի վերայ հողոյ

առանց հիման, զոր բաղխեաց դեռ և վաղվաղակի անկաւ . և եղև կործանումն տանն այնորիկ մեծ :

ԳԼ Է

- 1 Եւ իբրև կատարեաց զամենայն ըզ ԳԲ բանս իւր՝ ի լեւելիս ժողովրդեանն, եմուտ ի կափառնաումն :
- 2 Հարիւրապետի ուրումն ծառայ չարաչար հիւանդացեալ՝ մերձ էր ՚ի վախճանել, որ էր նմա պատուական :
- 3 Իբրև լուաւ զՅիսուսէ, առաքեաց զԹերսն ՚ի Հրէից, աղաչէր զնա զի եկեսցէ ապրեցուցէ զԹառայն նորա :
- 4 Եւ նորա եկեալ առ Յիսուս աղաչէին զնա ստէպ և ասէին, [Թէ արժանի է որում զշնորհս զայս առնես :
- 5 Զի սիրէ զազգս մեր, և զժողովրդանոցն նա շինեաց մեզ :
- 6 Եւ Յիսուս գնաց ընդ նոսա . իբրև ոչ ինչ կարի հեռի էր ՚ի տանէն, յղեաց առ նա հարիւրապետն բարեկամս և ասէ ցնա . տէր, մի ինչ աշխատ լինիր, զի չեմ բաւական ե[թէ ընդ յարկաւ իմով մտանիցես :
- 7 Վասն որոյ և ոչ զանձն համարեցայ արժանի՝ առ քեզ գալոյ . այլ ասա բանիւ և բժշկեսցի մանուկս իմ :

- Քանզի և ես այր մի եմ կարգեալ ընդ 8
 իշխանութեամբ. ունիմ ընդ ինև զի-
 նուորս, և ասեմ սմա երթ, և երթայ. և
 այլում թէ եկ, և գայ. և ծառայի
 իմում թէ արա զայս, և առնէ:
- Եւ իբրև լուաւ զայս Յիսուս զարմացաւ, 9
 դարձաւ առ ժողովուրդն որ երթային
 զհետ նորա և ասէ. ամէն ասեմ ձեզ,
 թէ և ոչ յիշի այսչափ հաւատս գտի:
- Եւ դարձան անդրէն պատգամաւորքն 10
 'ի տուն, և գտին զծառայն հիւանդ
 բժշկեալ:
- Գ.Գ. Եւ եղև 'ի վաղիւն երթայր 'ի քաղաք 11
 մի, որում անուն էր Նային. երթային
 ընդ նմա և աշակերտք նորա և ժողո-
 վուրդ բազում:
- Իբրև մերձ եղև 'ի դուռն քաղաքին, և 12
 ահա ելանէր մեռեալ մի որդի միամօր
 մօր իւրոյ, և նա էր այրի. և ժողովուրդ
 բազում քաղաքին էր ընդ նմա:
- Իբրև ետես զնա տէր, գթացաւ 'ի նա 13
 և ասէ, մի լար:
- Եւ մատուցեալ մերձեցաւ 'ի դագաղսն, 14
 և որք բարձեալն տանէին՝ զտեղի ա-
 ոին. և ասէ, պատանի դու, քեզ ասեմ
 արի:
- Կանգնեցաւ և նստաւ մեռեալն, և 15
 սկսաւ խօսել. և ետ զնա ցմայր իւր:

- 16 Եւ ահ կալաւ զամենեօին, և փառաւոր առնէին զՍտուած և ասէին թէ մարդարէ ոմն մեծ յարուցեալ է՝ ի միջի մերում, և թէ այց արար Ստուած ժողովըրդեան իւրում՝ ի բարութիւնս:
- 17 Եւ ել զրոյցս այս ընդ ամենայն Հրէաստան վասն նորա և ընդ ամենայն կողմանս աշխարհին:
- 18 Եւ պատմեցին Յովհաննու աշակերտքն իւր վասն ամենայնի այսորիկ:
- 19 Եւ կոչեաց առ ինքն երկուս ոմանս յաշակերտացն իւրոց Յովհաննէս, առաքեաց առ տէր և ասէ. դ՞ու ես որ գալոցն ես, եթէ այլում ակն կալցուք:
- 20 Եւ եկեալ առ նա արքն ասեն. Յովհաննէս Մկրտիչ առաքեաց զմեզ առքեզ և ասէ, դ՞ու ես որ գալոցն ես եթէ այլում ակն կալցուք:
- 21 Եւ ՚ի նմին ժամու բժշկեաց զբազումս ՚ի հիւանդութեանց և ՚ի հարուածոց և յայտոց շարաց, և կուրաց բազմաց շնորհեաց տեսանել:
- 22 Պատասխանի ետ նոցա և ասէ. երթայք պատմեցէք Յովհաննու զոր տեսիբդ և լուայք. զի կոյրք տեսանեն, և կաղք գնան, բորոտք սրբին, խուլք լսեն, մեռեալք յառնեն, աղքատք աւետարանին:

Եւ երանի իցէ որ ոչ գայթաղէսցի 23
 յիս :

Եւ իբրև գնացին հրեշտակքն Յովհանն 24
 նու, սկսաւ խօսել ընդ ժողովուրդն
 վասն Յովհաննու. զի ելէք յանապատն
 տեսանել, եղէ՞գն շարժուն 'ի հողմոյ :

Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել, այր 'ի հան 25
 դերձս փափկութեան զարդարեալ. ա-
 հաւանիկ որ 'ի հանդերձս երևելիս և
 'ի փափկութեան են՝ յարբունիս են :

Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել, մարգարէ՞. 26
 այո ասեմ՝ ձեզ, առաւել ևս քան զմար-
 գարէ :

Զի սա է՝ վասն որոյ գրեալն է, [Թէ 27
 ահա առաքեմ զհրեշտակ իմ առաջի քո
 որ յարդարեսցէ զձանապարհս քո այռա-
 ջի քո :

Այն ասեմ ձեզ, մեծ 'ի ծնունդս կա 28
 նանց մարգարէ քան զՅովհաննէս ոչ որ
 է. բայց փոքրիկն յարբայութեան Աս-
 տուծոյ մեծ է քան զնա :

Եւ ամենայն ժողովուրդն իբրև լուաւ և 29
 մաքսաւորքն, արդարացուցին զԱՃ. զի
 մկրտեցան 'ի մկրտութիւնն Յովհաննու :

Իսկ Փարիսեցիքն և օրինականք զխոր 30
 հուրդն Աստուծոյ անարդեցին յանձինս
 իւրեանց, զի ոչ մկրտեցան 'ի նմանէ :

Արդ ում նմանեցուցից զմարդիկ ազգիս 31

այսորիկ և ում իցեն նմանող :

- 32 Նման են մանկաւոյ որ ՚ի հրապարակս նստիցին, կարգայցեն զմիմեանս և ասիցեն . փողս հարաք ձեզ և ոչ կաքաւեցիք , ողբացաք և ոչ լացիք :
- 33 Եկն Յովհաննէս Մկրտիչ՝ ոչ ուտէր և ոչ ըմպէր, և ասէիք . դե գոյ ՚ի նմա :
- 34 Եկն որդի մարդոյ՝ ուտէ և ըմպէ, և ասէք . ահա այր կերող և արբեցող՝ բարեկամ մաքսաւորաց և մեղաւորաց :
- 35 Եւ արդարացաւ իմաստու թիւն յորդւոց իւրոց :
- 36 Աղաչէր զնա ոմն ՚ի Փարիսեցւոցն զի կերիցէ ճաշ ընդ նմա , և մտեալ ՚ի տուն Փարիսեցւոյն՝ բազմեցաւ : Գ.Գ.
- 37 Եւ կին մի էր ՚ի քաղաքին մեղաւոր . իբրև գիտաց թէ բազմեալ է ՚ի տան Փարիսեցւոյն, բերեալ շիշ մի իւղոյ ազնուի :
- 38 Կայր յետոյ առ ոտս նորա՝ լայր, և արտասուօքն սկսաւ թանալ զոտս նորա և հերով գլխոյ իւրոյ ջնջէր, և համբուրէր զոտս նորա և օծանէր իւղովս :
- 39 Եւ տեսեալ Փարիսեցւոյն որ կոչեացն զնա, ասէր ընդ միտս իւր . սա թէ մարդարէ որ էր, ապա գիտէր թէ ով և որպիսի որ կին մերձենայ ՚ի սա, զի մեղաւոր է :

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա. 40

Սիմոն, ունիմ ինչ ասել քեզ. և նա ա-
սէ, ասա վարդապետ. և ասէ:

Երկու պարտապանք էին ուրումն փո- 41
խատուի. մինն պարտէր Տինգ. հարիւր
դահեկան և միւսն յիսուն:

Եւ իբրև ոչ գոյր նոցա հատուցանել, 42
երկոցունցն շնորհեաց. արդ ասա, ո՞վ
առաւել սիրեցէ զնա:

Ասէ Սիմոն. ինձ այսպէս թուի եթէ 43
որում զբազումն շնորհեաց. և նա ասէ
ցնա, ուղիղ դատեցար:

Եւ դարձեալ ՚ի կինն կողմն, ասէ ցՍի- 44
մոն. տեսանէս զայս կին, մտի ՚ի տուն
քո՝ ջուր ոտից իմոց ոչ ետուր, իսկ սա
արտասուօք իւրովք եթաց զոտս իմ, և
հերով իւրով ջնջեաց:

Համբոյր մի դու ոչ ետուր ինձ, սա ա- 45
ւասիկ յորմէ հետէ մտեալ եմ, ոչ դա-
դարեաց ՚ի համբուրելոյ զոտս իմ:

Իւղով զգլուխ իմ ոչ օծեր, սա իւղով 46
անուշիւ օծ:

Վասն որոյ ասեմ քեզ. թողեալ լիցին 47
սմա մեղք իւր բազում, զի յոյժ սիրեաց.
զի որում շատ թողուցու՝ շատ սիրէ, և
որում սակաւ՝ սակաւ:

Եւ ասէ ցնա. թողեալ լիցին քեզ 48
մեղք քո:

- 49 Եւ սկսան՝ որ բազմեալն էին ընդ նմա
ասել ընդ միտս իւրեանց. ո՞վ է սա որ
զմեղս թողու :
- 50 Եւ նա ասէ ցկինն. հաւատք քո կեցու-
ցին զքեզ, երթ 'ի խաղաղութիւն :

ԳԼ Ը

- 1 Եւ եղև յետ այնորիկ և ինքն շրջէր ԳԵ
ընդ քաղաքս և ընդ դեւղս, քարողէր և
աւետարանէր զարքայութիւն Աստու-
ծոյ, և երկոտասանքն ընդ նմա :
- 2 Եւ կանայք ոմանք որ բժշկեալ էին
յայտոց չարաց և 'ի հիւանդութեանց,
Մարիամ որ կոչէր Մագդաղէնացի,
յորմէ եօթն դէն ելեալ էր :
- 3 Եւ Յովաննա կին Քուզայ՝ հազարա-
պետին Հերովդի, և Ծուշան և այլք
բազումք. որք պաշտէին զնա յընչից իւ-
րեանց :
- 4 Եւ 'ի ժողովել բազում ժողովրդոց, և
ըստ քաղաքաց քաղաքաց եկելոց առ նա,
ասէ առական :
- 5 Եւ սերմանացան սերմանել զսերմա-
նիս իւր. և 'ի սերմանելն իւրում՝ էր
որ անկաւ առ ճանապարհաւ և եղև
կոխան, և թռչունք երկնից կերան
զնա :
- 6 Եւ այն անկաւ յապառաժի, և ընդ-

բուսանելն չորացաւ, առ ՚ի չգոյէ հիւ-
թոյ:

Եւ այլն անկաւ ՚ի մէջ փշոց, և ընդ 7
նմին բուսեալ փշոցն հեղձուցին զնա:

Եւ այլն անկաւ յերկիր բարի և պա- 8
րարտ, և բուսեալ արար պտուղ հարիւ-
րապատիկ. զայս իբրև խօսեցաւ, ասէ.

որ ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ:

Հարցանելին զնա աշակերտքն թէ զինչ 9
իցէ առակն:

Եւ նա ասէ. ձեզ տուեալ է գիտել 10
զխորհուրդս արքայութեան Աստուծոյ,
բայց այլոցն առակօք. զի տեսցեն և մի
տեսցեն, և լուիցեն և մի խմասցին:

Բայց առակն այս ինչ է. սերմն բանն 11
Աստուծոյ է:

Եւ որք առ ճանապարհաւն, այնորիկ են 12
որ լսենն, և ասպա գայ սատանայ՝ հանէ
զբանն ՚ի սրտից նոցա, զի մի հաւատաս-
ցեն և ասրեսցին:

Եւ որք յապառաժին, որք յորժամ լսի 13
ցեն՝ խնդու թեամբ ընդունին զբանն, և
արմատս ոչ ունիցին. որք առ ժամանակ
մի հաւատան, և ՚ի ժամանակի փորձու-
թեան հեռանան:

Իսկ որ ՚ի մէջ փշոցն անկաւ՝ նորա են, 14
որ իբրև լսեն զբանն՝ և ՚ի հողս և ՚ի
մեծութիւն և ՚ի ցանկութիւն աշխար-

հիս զբաղեալ հեղձնուն՝ և անպտուղ լինին:

15 Իսկ որ յերկիրն պարարտ, որոց բարւոք և զուարթագին սրտիւ լուեալ զբանն՝ ընդունին, և տան պտուղ համբերութեամբ:

16 Ոչ որ լուցանէ ճրագ և թաքուցանէ ընդ կարասեալ՝ կամ դնէ ընդ մահճօք. այլ ՚ի վերայ աշտանակի դնէ, զի որ մտանեն՝ զլոյս տեսցեն:

17 Չիք ինչ ծածուկ որ ոչ յայտ լիցի, և ոչ գաղտնի որ ոչ ծանխցի և եկեցցի ՚ի յայտ:

18 Տեսէք այսուհետև զիարդ լէքդ. զի ոյր գուցէ՝ տացի նմա, և ոյր ոչն գուցէ՝ և զոր կարծէն թէ ունիցի՝ բարձցի ՚ի նմանէ:

19 Եկին առ նա մայրն և եղբարք իւր, և ոչ կարէին հասանել ՚ի նա վասն բաղմութեանն:

20 Ազգ եղև նմա և ասեն. մայր քո և եղբարք քո կան արտաքոյ և կամին բզբեզ տեսանել:

21 Եւ ասէ ցնոսա. մայր իմ և եղբարք իմ սոքա են, որ զբանն Աստուծոյ լսեն և առնեն:

22 Եւ եղև ՚ի միում աւուրց ինքն ել ՚ի Գ. 9 նաւ և աշակերտքն նորա, և ասէ ցնո-

սա. եկայք անցցուք յայնկոյս ծովակիս,
և գնացին:

Եւ մինչդեռ նաւէին՝ ՚ի քուն եմուտ. 23
և էջ մըրիկ հողմոյ ՚ի ծովակն՝ և ուռ-
նոյր, և տաղնապէին:

Մատուցեալ զարթուցին զնա և ասէն. 24
վարդապետ վարդապետ, կորնչիւք ա-
ւասիկ. և նա յարուցեալ սաստեաց հող-
մոյն և խռովութեան ջուրցն՝ և հանդար-
տեցին, և եղև խաղաղութիւն:

Ասէ ցնոսա. ուր են հաւատք ձեր. և 25
զահի հարեալ զարմացան, և ասէին ցմի-
մեանս. ո՞վ արդեօք իցէ սա, զի և հողմոց
և ջրոց հրաման տայ՝ և հնազանդին սմա:

Եւ նաւեցին իջին յաշխարհն Վերդե. 26
սացուոց, որ է յայնկոյս հանդէպ Քա-
լիւեայ:

Եւ ընդ ելանէն նորա ՚ի ցամաք, պա- 27
տահեաց այր մի ՚ի քաղաքէն՝ յորում
էին դէք. և բազում ժամանակս չէր
հանդերձ զգեցեալ և ոչ ՚ի տան բնա-
կեալ, այլ ՚ի գերեզմանս:

Եւ տեսեալ զՅիսուս, աղաղակեաց և 28
անկաւ առաջինորա, և ասէ մեծաձայն.
զի՞ կայ իմ և քո Յիսուս որդի Աստուծոյ
բարձրելոյ, աղաչեմ զքեզ մի տանջեր
զիս:

Քանզի հրաման տայր այսոյն պղծոյ 29

եւ լանել ՚ի մարդոց անտի. զի բազում
 ժամանակս յափշտակեալ էր զնա, և
 կապէր ՚ի շղթայս, և պահէր յերկաթս,
 և խզէր զկապանսն, և վարէր ՚ի դիւէն
 յանապատս:

30 Եւ հարց զնա Յիսուս և ասէ. զինչ ա-
 նուն է քեզ. և նա ասէ, լեզուիմ. զի
 դէք բազումք մտեալ էին ՚ի նա:

31 Եւ աղաչէին զնա զի մի հրաման տացէ
 նոցա երթալ յանդունդս:

32 Եւ էր անդ երամակ մի խողից բազմաց
 արօտական ՚ի լերինն. և աղաչեցին զնա
 զի հրաման տացէ նոցա մտանել ՚ի նոսա,
 և հրամայեաց նոցա:

33 Եւ ելեալ դէքն յառնէն՝ մտին ՚ի խո-
 զեանն. և դիմեաց երամակն ՚ի գահէ
 անտի ՚ի ծովակն և հեղձաւ:

34 Իբրև տեսին խողարածքն զիրն որ ե-
 ղէն՝ փախեան, և պատմեցին ՚ի քաղա-
 քին և յազարակսն:

35 Եւ իբրև ելին տեսանել զգործսն, և
 եկին առ Յիսուս, և գտին զայրն՝ ուստի
 դէքն ելեալ էին, զգեցեալ և զգաստա-
 ցեալ նստէր առ ոտսն Յիսուսի, և եր-
 կեան:

36 Պատմեցին նոցա որոց տեսեալն էր՝ թէ
 զիարդ փրկեցաւ դիւահարն:

37 Եւ աղաչէր զնա ամենայն բազմու թիւնն

շուրջ զկողմամբքն Գեղղեօացոց՝ զնալ
'ի սահմանաց նոցա, քանզի ահիւ մեծաւ
տագնապէին. և նա մտեալ 'ի նաւ դար-
ձաւ անդրէն:

Աղաչէր զնա այրն ուստի դւքն ելեալ 38
էին՝ շրջել ընդ նմա. արձակեացցնա և
ասէ.

Գարձ 'ի տուն քո, և պատմեա զոր 39
միանգամ արար քեզ Ա՛ճ. զնաց 'ի քա-
ղաքն՝ և քարոզէր զոր ինչ արար նմ՝ Յն:

Եւ իբրև դարձաւ անդրէն Յիսուս, ըն- 40
կալաւ զնա ժողովուրդն. քանզի ամենե-
քեան ակն ունէին նմա:

Եւ ահա եկն այր մի որում անուն էր 41
Յայրոս, և նա էր իշխան ժողովոր-
դեանն. անկեալ առ ոտնն Յիսուսի՝ ա-
ղաչէր զնա մտանել 'ի տուն նորա:

Զի դուստր միամօր էր նորա՝ ամաց ի- 42
բրև երկօտասանից, և էր մերձ 'ի մահ.
և ընդ երթալն նորա՝ ժողովուրդքն նե-
ղէին զնա:

Եւ կին մի էր 'ի տեռատեսութեան ա- 43
րեան յամաց երկօտասանից, (որ 'ի բը-
ժիշկս ծախեալ էր զնմ ինչս իւր). ո-
րում ոչ էր լեալ հնար յումեքէ բժշկիլ:
Մատուցեալ յետոյ մերձեցաւ 'ի քղան- 44
ցըս հանդերձի նորա. և նոյն ժամայն ե-
կաց բղխումն արեան նորա:

- 45 Եւ ասէ Յիսուս. ո՞վ է որ մերձեցաւն յիւ. իբրև ամենեքեան ուրանային, ասէ Պետրոս և որ ընդ նմա էին. վարդապետ, ժողովուրդք պնդեն և նեղեն զքեզ:
- 46 Եւ ասէ Յ՞ս. ոմն մերձեցաւ յիս, քան զի գիտացի եթէ զօրութիւն ել յինէն:
- 47 Իբրև ետես կինն եթէ ոչ ծածկեցաւ ՚ի նմանէ, եկն դողալով և անկաւ առաջի նորա, թէ վասն որոյ իրաց մերձեցաւ ՚ի նա պատմեաց առաջի ամենայն ժողովրդեանն, և թէ որպէս բժշկեցաւ առ ժամայն:
- 48 Եւ ասէ. քաջալերեաց դուստր, հաւատք քո կեցուցին զքեզ, երթ ՚ի խաղաղութիւն:
- 49 Եւ մինչդեռ նա խօսէր, դայ ոմն ՚ի տանէ ժողովրդապետին և ասէ ցնա, մեռաւ դուստրն քո, մի ինչ աշխատ առ ներ զդա:
- 50 Իսկ Յիսուս իբրև լուաւ, պատասխանի ետ նմա և ասէ. մի երկնչիւր, միայն հաւատա և կեցցէ:
- 51 Եւ մտեալ ՚ի տունն՝ ոչ զօք եթող մտա նել, բայց միայն զՊետրոս և զՅակովբոս և զՅովհաննէս, և զհայր մանկանն և զմայր նորա:
- 52 Լային ամենեքեան և կոծէին զնա. և նա ասէ. մի լայք, զի չէ մեռեալ այլ ննջէ:

Եւ նորա ծաղր առնէին զնա, զի գիտէին 53
[Ժէ մեռաւ:

Եւ նորա հանեալ զամենեօին արտաքս, 54

կալաւ զձեռանէ նորա, բարբառեցաւ և 55
ասէ. արի կաց մանուկ դու:

Եւ դարձաւ ոգի նորա և կանգնեցաւ 56
վաղվաղակի, և հրամայեաց տալ նմա
ուտել:

Եւ զարմացան ծնողքն նորա. և նա պա 57
տուիրէր մի ումեք ասել որ ինչ եղևն:

Գ.Լ. Թ.

Գ.Ե. Եւ կոչեցեալ զերկոտասան առաքելոն, 1
եւ նոցա զօրու[Ժիւն և իշխանու[Ժիւն
'ի վերայ ամենայն դիւաց, և բժշկել
զհիւանդու[Ժիւնս:

Եւ առաքեաց զնոսա քարոզել զարքայու 2
[Ժիւնն Ս.Յ և բժշկել զախտաժէտս:

Եւ ասէ ցնոսա. մի ինչ բառնայք 'ի ճա 3
նապարհ մի գաւազան և մի մախաղ,
մի հաց և մի արծաթ, մի երկուս հան
դերձս ունիցիք:

Եւ յոր տուն մտանիցէք, անդ աղջիք 4
և անտի գնայցէք:

Եւ որք ոչ ընդունիցին զձեզ, յորժամ 5
ելանիցէք 'ի քաղաքէն յայնմանէ՝ զփո
շիտից ձերոց [Ժօ[Ժափեսջիք 'ի վկայու
[Ժիւն նոցա:

- 6 Եւ ելեալ շրջէին ընդ քաղաքս և ընդ գեօղս, աւետարանէին և բժշկէին ընդ ամենայն տեղիս :
- 7 Լուաւ Հերովդէս չորրորդապետ ըզգործսն ամենայն, և զարմանայր վասն ասելոյն յոմանց,
- 8 Թէ ՅովՏաննէս յարեաւ 'ի մեռելոց, և յոմանց թէ Նղիա յայտնեցաւ, և յայլոց թէ մարգարէ ոմն յառաջնոցն յարեաւ :
- 9 Ասէ Հերովդէս. զՅովՏաննէս ես գլլ խատեցի. իսկ սա ո՞վ իցէ զորմէ զայս պիտի իրս լսեմ. և խնդրէր տեսանել զնա :
- 10 Գարձան առաքեալքն և պատմեցին նմա զամենայն զոր արարին : Եւ առեալ զնոսա՝ խուսեաց առանձինն 'ի տեղի անապատ քաղաքի միոյ՝ որում անուն էր Բեթսայիդա :
- 11 Եւ ժողովուրդքն իբրև գիտացին, գընացին զՏէտ նորա. և ընկալեալ զնոսա՝ խօսէր ընդ նոսա վասն արքայու թեան Ասաուծոյ, և որոց պէտք էին բժշկու թեան՝ բժշկէր :
- 12 Եւ օրն սկսաւ տարաժամել մատեան երկոտասանքն և ասէն ցնա, արձակեա զժողովուրդսդ, զի երթեալ շուրջ 'ի գիւղսն և յաղարակս հանգիցեն, և

դտցեն կերակուր. զի աստ յանապատ
տեղւոջ եմք:

Ասէ ցնոսա, դուք տուք դոցա ուտել. 13
և նոքա ասեն, ոչ դոյ մեր աւելի քան
զՏինգ նկանակ և զերկուս ձկունս, բայց
եթէ երթիցուք զնեսցուք բաւական
ժողովրդեանդ կերակուր:

Քանզի էին արք իբրև Տինգ Տաղար. 14
ասէ ցաշակերտսն, բազմեցուցէք զգոսա
դաս դասս՝ յիսուն յիսուն:

Եւ արարին այնպէս, և բազմեցուցին 15
զամենեսեան:

Եւ առեալ զՏինգ նկանակն և զերկուս 16
ձկունսն՝ հայեցաւ յերկինս, օրհնեաց
և եբեկ և տայր ցաշակերտսն արկանել
ժողովրդեանն:

Կերան և յագեցան ամենեքեան, և 17
բարձին զնշխարս կոտորոցն երկոտասան
սակառի:

ԴԿ Եւ եղև ՚ի կալն նորա յաղօթս առան 18
ձինն, էին ընդ նմա և աշակերտքն նո-
րա. եհարց զնոսա և ասէ. զո՞ որ ասեն
զինէն ժողովուրդքն թէ իցեմ:

Եւ նոցա սրտասխանի տուեալ ասեն. 19
զՅովհաննէս Մկրտիչ, և այլք զԵղիա.
Իսկ այլք թէ մարդարէ որ յառաջնոցն
յարեաւ:

Ասէ ցնոսա. դուք զով որ ասէք զինէն 20

Թէ իցեմ: պատասխանի ետ Պետրոս և
ասէ, զՔրիստոսն Ստուծոյ:

21 Նա սաստեաց ՚ի նոսա և պատուիրեաց
մի ումեք ասել զայն:

22 Եւ ասէ, Թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ
բազումն չարչարիլ և անարգիլ ՚ի քա-
հանայապետից և ՚ի ծերոց և ՚ի դպրաց,
և սպանանիլ և յերիր աւուր յառնել:

23 Եւ ասէր առ ամենեօին. եթէ որ կա-
մի զկնի իմ գալ, ուրասցի զանձն և
առցէ զխաչ իւր հանապազ և եկեսցէ
զհետ իմ:

24 Զի որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել
կորուսցէ զնա, և որ կորուսցէ զանձն
իւր վասն իմ՝ կեցուսցէ զնա:

25 Զինչ օգուտ է մարդոյ եթէ զաշխարհ
շահեսցի, և զանձն իւր կորուսցէ կամ
տուժեսցի:

26 Զի որ ամօթ համարեսցի զիս և ըզ-
բանս իմ, զնա և որդի մարդոյ յամօթ
արասցէ յորժամ գայցէ փառօք իւրովք
և հօր և հրեշտակաց սրբոց:

27 Բայց արդարև ասեմ ձեզ, եթէ են
ուննք ՚ի գոցանէ որ այդր կան, որք մի
ձաշակեսցեն զմահ մինչև տեսցեն զար-
քայութիւն Ստուծոյ:

28 Եւ եղև յես այսց բանից իբրև աւուրք
ուժ, առեալ զՊետրոս և զՅակովբոս

և զՅովհաննէս՝ ել՛ի լեառն կալ յա-
ղօթս:

Եւ ՚ի կալ նմա յաղօթս, եղև տեսիլ 29
երեսաց նորա այլակերպ. և փոխե-
ցաւ հանդերձ նորա և եղև սպիտակ
փայլուն:

Եւ ահա արք երկու խօսէին ընդ նմա, 30
որ էին Մովսէս և Եղիա,

Երևեալ փառօք, և ասէին զԵլիցն նորա 31
զոր կատարելոց էր յԵրուսաղէմ:

Իսկ Պետրոս և որ ընդ նմայն էին ծան- 32
րացեալք ՚ի քնոյ՝ զարթեան, տեսին
զփառսն նորա և զԵրկուս արսն որ կային
առ նմա:

Եւ եղև ՚ի մեկնելն նոցա ՚ի նմանէ, ա- 33
սէ Պետրոս ցՅիսուս. վարդապետ, բա-
րոք է մեզ աստ լինել, և արասցուք ե-
րիս տաղաւարս, մի քեզ և մի Մովսէսի
և մի Եղիայի. և ոչ գիտէր զինչ խօսէր:

Եւ իբրև զայս ասաց, եկն ամսլ և հո- 34
վանի եղև ՚ի վերայ նոցա, և երկեան ՚ի
մտանելն նոցա ընդ ամսրոջն:

Չայն եղև յամսոյն և ասէ. դա է որդի 35
իմ ընտրեալ, դմա լուարուք:

Եւ ընդ լինել բարբառոյն, գտաւ Յի- 36
սուս միայն. և ինքեանք լուեցին և ոչ
ումեք պատմեցին յաւուրսն յայնոսիկ
և ոչ ինչ յորոց տեսինն:

- 37 Եւ եղև 'ի վաղիւն մինչ իջանէին նորա ԴԲ
'ի լեռնէ անտի, ընդ առաջ եղև նմա
ժողովուրդ բազում:
- 38 Եւ ահա այր մի 'ի ժողովրդենէ անտի
աղաղակեաց և ասէ. վարդապետ, աղա
չեմ զքեզ հայեաց յորդի իմ, զի միա
մօր է ինձ:
- 39 Եւ ահա այս հարկանի 'ի նմա, և յան
կարծ գոչէ և զարկուցանէ զնա և թա
ւալեցուցանէ և փրփրեցուցանէ, և հա
զիւ մեկնի 'ի նմանէ խորտակեալ զնա:
- 40 Եւ աղաչեցի զաշակերտսն քո զի հան
ցեն զնա, և ոչ կարացին:
- 41 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ. ո՞վ
ազգ անհաւատ և թիւր, մինչև յերբ
եղէց ընդ ձեզ և անսայցեմ ձեզ, մատո
այսր զորդին քո:
- 42 Եւ մինչդեռ մատչէր, զարկոյց զնա
դեն և շարժեաց:
- 43 Սաստեաց Յն այսոյն պղծոյ և բժրչ
կեաց զմանուկն և ետ զնա ցհայր իւր:
- 44 Եւ զարմանային ամենեքեան 'ի վերայ
մեծամեծացն Ս. Եւ 'ի զարմանալն ա
մենեցո ն 'ի վերայ ամենայնի զոր առ
նէր, ասէ ցաշակերտսն իւր. դիք դուք
'ի լեւիս ձեր զբանս զայսոսիկ, զի որդի
մարդոյ մատնելոց է 'ի ձեռս մարդկան:
- 45 Եւ նորա ոչ գիտէին զբանն, և էր

Ծածկեալ 'ի նոցանէ զի մի գիտասցեն .
 և երկնէին հարցանել ցնա վասն բա-
 նին այնորիկ :

Եմուտ խորհուրդ 'ի նոսա թէ ո՞ր ար- 46
 դեօք մեծ իցէ 'ի նոցանէ :

Յիսուս իբրև ծանեալ զխորհուրդս սրբ- 47
 տից նոցա , առ մանուկ մի կացոյց 'ի մէջ
 նոցա առ իւր ,

Եւ ասէ ցնոսա . որ որ ընկալցի զմանուկս 48
 զայս յանուն իմ՝ զիս ընդունի , և որ
 զիս ընդունիցի՝ ընդունի զառաքիչն իմ .
 զի որ փոքրիկն է յամենեսին 'ի ձեզ՝
 նա եղիցի մեծ :

Պատասխանի ետ Յովհաննէս և ասէ . 49
 վարդապետ , տեսաք զոմն որ յանուն քո
 դես հանէր և արդեւք զնա , զի ոչ
 շրջի ընդ քեզ :

Ասէ ցնոսա Յիսուս . մի արդեւուք , զի 50
 որ ոչն է ձեր թշնամի՝ 'ի ձեր կողմն է :

Գ. Եւ եղև 'ի կատարել աւուրց վերանա- 51
 լոյ նորա՝ և ինքն զերեսս հաստատեաց
 երթալ յԵրուսաղէմ :

Եւ առաքեաց հրեշտակս առաջի երե- 52
 սաց իւրոց . և իբրև չողան , մտին 'ի
 գիւղ մի Սամարացոց պատրաստել ինչ
 նմա :

Եւ ոչ ընկալան զնա , զի դէմ եղեալ էր 53
 նորա երթալ յԵրուսաղէմ :

- 54 Իբրև տեսին աշակերտքն Յակովբոս և Յովհաննէս, ասեն. տէր, կամիս զի սասայուք և իջցէ հուր յերկնից՝ և սատակեսցէ զնոսա:
- 55 Գարձաւ սաստեաց ՚ի նոսա և ասէ, ոչ զիտէք որոյ հոգւոյ էք դուք:
- 56 Զի որդի մարդոյ ոչ եկն զողիս մարդկան կորուսանել՝ այլ կեցուցանել. և զնացին յայլ գեօղ:
- 57 Եւ մինչդեռ երթային նոքա ՚ի ճանապարհի, ասէ ոմն ցնա. եկից զկնի քո յոր վայր և երթիցես:
- 58 Ասէ ցնա Յիսուս. աղուեսուց որջք դոն և թռչնոց երկնից դադարք, և որդւոյ մարդոյ ոչ գոյ ուր գիցէ զգլուխ:
- 59 Ասէ ցմիւս ևս, եկ զկնի իմ. և նա ասէ. տէր, հրաման տուր ինձ երթալ նախ թաղել զհայր իմ:
- 60 Ասէ ցնա Յիսուս. թող զմեռեալն թաղել զմեռեալ իւրեանց, և դու երթ պատմեա զարքայութիւն Աստուծոյ:
- 61 Ասէ և այլ ոմն. եկից զկնի քո տէր, բայց նախ հրաման տուր ինձ հրաժարել ՚ի տանէ իմմէ:
- 62 Ասէ ցնա Յիսուս. ոչ դք արկանէ ձեռն զմաճով և հայիցի յետս, եթէ յաջողեալ իցէ արքայութեան Աստուծոյ:

ԳԼ. Ժ

- ԴԴ Յետ այսորիկ երևեցոյց տէր և այլ ևս 1
 եօթանասուն և երկուս, և առաքեաց
 զնոսա երկուս երկուս առաջի իւր յա-
 մենայն քաղաքս և ՚ի տեղիս, ուր ինքն
 երթալոց էր:
- Եւ ասէ ցնոսա. հունձք բազում են և 2
 մշակք սակաւ, արդ աղաչեցէք զտէր
 հնձոց՝ զի հանցէ մշակս ՚ի հունձս իւր:
 Երթայք, ասա առաքեմ զձեզ իբրև 3
 զգաւինս ՚ի մշջ գայլոց:
- Մի բառնայք քսակ, մի մախաղ, մի կօ- 4
 շիկս, և ՚ի ճանապարհի ումեք ողջոյն
 մի տայցէք:
- Յոր տուն մտանիցէք՝ նախ ասա ջլիք թէ 5
 ողջոյն տանս այսմիկ:
- Եւ եթէ իցէ անդ որդի ողջունի, հան- 6
 գիցէ ՚ի վերայ նորա ողջոյնն ձեր. ապա
 թէ ոչ՝ ՚ի ձեզ դարձցի:
- Եւ ՚ի նմին տան ագանիջիք, ուտիջիք 7
 և ըմպիջիք ՚ի նոցանէ. զի արժանի է
 մշակն վարձու իւրոյ. մի փոխիցիք տա-
 նէ ՚ի տուն:
- Յոր քաղաք մտանիցէք և ընդունիցին 8
 զձեզ, ուտիջիք զինչ առաջի դնիցեն
 ձեր:
- Եւ բժշկեւջիք որ ՚ի նմա հիւանդք ի- 9

- ցեն. և ասասջիք նոցա, մերձեալ է 'ի վերայ ձեր արքայութիւն Ստուծոյ:
- 10 Իսկ յոր քաղաք մտանիցէք՝ և ոչ ընդունիցին զձեզ, իբրև ելանիցէք 'ի հրապարակս նորա, ասասջիք:
- 11 Եւ զփոշիս որ կուտեալ է 'ի քաղաքէ ձերմէ յոտս մեր՝ թօթափեսցուք 'ի ձեզ. բայց զայս գիտասջիք զի մերձեալ է արքայութիւն Ստուծոյ:
- 12 Սսեմ՝ ձեզ, զի Սողոմոնացոց ընդարձակագոյն լիցի յաւուրն յայնմիկ քան քաղաքին այնմիկ:
- 13 Վայ քեզ Քորազին, վայ քեզ Բեթսայիդա. զի եթէ 'ի Տիւրոս և 'ի Սիդոնի եղեալ էին զօրութիւնքն որ եղեն 'ի ձեզ, վաղուց ևս արդեօք 'ի խորդ և 'ի մոխիր նստեալ և ապաշխարեալ էր:
- 14 Բայց Տիւրոսի և Սիդոնի ընդարձակագոյն լիցի 'ի դատաստանի քան ձեզ:
- 15 Եւ դու կափառնաում, որ մինչև յերկինս բարձրացեալ ես, մինչև 'ի դժոխս իջցես:
- 16 Որ ձեզ լսէ՝ ինձ լսէ, և որ զձեզ անարգէ զիս անարգէ. և որ զիս անարգէ՝ զառաքիչն իմ անարգէ. և որ ինձ լսէ՝ լսէ այնմիկ որ զիսն առաքեաց:
- 17 Դարձան եօթանասուն և երկուքն խնդութեամբ և ասեն. տէր, և դեք

Տնազանդին մեզ յանուն քո :

Եւ ասէ ցնոսա. տեսանէի զսատանայ 18
անկեալ յերկնից իբրև զփայլակն :

Ահա ետու ձեզ իշխանու թիւն կոխել 19

զօձս և զկարիձս և զամենայն զօրու թի
թ շնամուտն, և ձեզ ոչ ինչ մեղանչիցեն :

Բայց ընդ այն մի՛ խնդայք եթէ այսք 20

Տնազանդին ձեզ, այլ խնդացէք զի ա-
նուանք ձեր գրեալ են յերկինս :

Ի նմին ժամու ցնծացաւ Յիսուս հո 21

գւռոն սրբով և ասէ. գոհանամ զքէն
հայր, տէր երկնից և երկրի, զի ծածկե-

ցեր զայս յիմասանոց և ի զիսանոց և
յայտնեցեր զայս տղայոց. այս հայր, զի

այսպէս հաճոյ եղև առաջի քո :

Ամենայն ինչ տուաւ ինձ ՚ի հօրէ իմմէ. 22

և ոչ որ զիտէ թէ ո՞վ է որդի, եթէ ոչ
հայր, և ո՞նէ հայր, եթէ ոչ որդի, և ում

կամիցի որդին յայտնել :

Եւ դարձեալ առանձինն առ աշակերտսն 23

ասէ. երանի աչաց որ տեսանիցեն զոր
տեսանէքդ :

Ասեմ ձեզ, զի բազում մարդարէք և 24

թագաւորք կամեցան տեսնել զոր
դուքդ տեսանէք, և ոչ տեսին. և լսել

զոր լսէքդ՝ և ոչ լուան :

ԴԵ Եւ ահա յարեաւ ոմն օրինական՝ փոր 25

ձէր զնա և ասէր. վարդապետ, զինչ

գործեցից՝ զի զկեանս յաւիտեանականս
 ժառանգեցից:

26 Եւ նա ասէ ցնա. յօրէնս զինչ գրեալ
 է, ո՞րպէս ընթեռնուս:

27 Նա պատասխանի ետ և ասէ. սիրեցես
 զտէր Աստուած քո յամենայն սրտէ
 քումմէ և յամենայն անձնէ քումմէ և
 յամենայն զօրութենէ քումմէ և յա-
 մենայն մտաց քոց, և զընկեր քո իբրև
 զանձն քո:

28 Եւ ասէ ցնա. ուղիղ ետուր զպատաս-
 խանիդ, զայդ արա և կեցցես:

29 Նա իբրև կամեցաւ զանձն արդարա-
 ցուցանել, ասէ ցՅ՞ն. և ո՞վ է իմ ընկեր:

30 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ. այր
 մի իջանէր յԵրուսաղեմէ յԵրիբով, և
 անկաւ ՚ի ձեռս աւաղակաց, որք մերկա
 ցուցին զնա և վերս ՚ի վերայ եղին,
 թողին կիսամահ և գնացին:

31 Գէս կղև քահանայի միով իջանել ընդ
 նոյն ճանապարհ, և տեսեալ զնա՝ զանց
 արար:

32 Նոյնպէս և Ղևտացի մի եկեալ ընդ
 նոյն տեղի՝ ետես և զանց արար:

33 Սամարացի ոմն ճանապարհորդեալ եկն
 ընդ նոյն առ նովաւ, և տեսեալ զնա
 գթացաւ:

34 Եւ մատուցեալ պատեաց զվերս նորա,

արկեալ 'ի վերայ ձէթ և դինի. և եւ
 դեալ 'ի վերայ գրաստու իւրոյ՝ աճ զնա
 'ի սլանդոկի մի և դարմանեաց զնա :
 Եւ 'ի վաղիւ անդր իբրև ելանէր անտի, 35
 հանեալ ետ ցականդոկապեան երկուս
 դահեկանս և ասէ. դարման տար դմա,
 և զոր ինչ ծախեցես 'ի դա՝ 'ի միւսանս
 գամ գալստեան իմում հատուցից . քեզ :
 Աքդ ո՞ յերեցունց 'ի նոցանէ թուի 36
 քեզ մերձաւոր լեալ անկեղոյն 'ի ձեռս
 աւազակաց :

Եւ նա ասէ, որ արար զողորմութիւնն 37
 'ի վերայ նորա. ասէ ցնա Յիսուս, երթ
 և դու արա նոյնպէս :

Եւ եղև 'ի գնալն նոցա, և ինքն եմուտ 38
 'ի գեւղ մի. և կին ոմն անուն Մարթա
 ընկալաւ զնա 'ի տան իւրում :

Եւ նորա էր քոյր մի, որում անուն էր 39
 Մարիամ, որ և եկն նստաւ առ ոտսն
 տեառն և լսէր զբանս նորա :

Եւ Մարթա զբաղեալ էր 'ի բազում 40
 սպասու. եկն եկաց առ նմա և ասէ,
 տէր, ոչ ինչ է փոյթ . քեզ, զի քոյրդ իմ
 միայն եթող զիս 'ի սպասու. արդ ասա
 դմա զի օգնեցէ ինձ :

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ. 41
 Մարթա Մարթա, դու հոգաս և զբա-
 շում իւրք զբաղեալ ես :

42 Բայց աստ սակաւ ինչ պիտոյ է. Մա-
րիամ մասն բարի ընտրեաց որ ոչ բարձցի
'ի նմանէ:

ԳԼ. ԺԱ.

- 1 Եւ եղև 'ի տեղւոջ ուրեք կալ յաղօթս, Գ.Զ.
և իբրև դադարեաց՝ ասէ ցնա ոմն յա-
շակերտացն իւրոց. տէր, ուստ մեզ յա-
ղօթս կալ, որպէս Յովհաննէս ուսոյց
աշակերտաց իւրոց:
- 2 Ասէ ցնոսա, յորժամ կայցէք յաղօթս՝
ասասջիք. Հայր մեր, սուրբ եղիցի անուն
քո, եկեսցէ արքայութիւն քո:
- 3 Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ
զօրքստօրէն:
- 4 Եւ թող մեզ զմեզս մեր, զի և մեք թող-
ղումք ամենայնի որ պարտիցի մեզ և մի
տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն:
- 5 Եւ ասէ ցնոսա. ոմլ է 'ի ձէնջ որոյ իցէ
բարեկամ, և երթայցէ առ նա 'ի մէջ
գիշերի և ասիցէ ցնա. բարեկամ, տուր
ինձ փոխ երիս նկանակս:
- 6 Զի բարեկամ իմ եկն առ իս յուղոյ,
և ոչ ինչ ունիմ դնել առաջի նորա:
- 7 Եւ նա 'ի ներքուստ տայցէ պատասխաւ
նի և ասիցէ. մի աշխատ առներ զիս,
զի դուրքդ փակեալ են, և մանկուհքս
ընդ ինև կան յանկողնի. ոչ կարեմ

- յառնել և տալ քեզ: 8
 Ասեմ՝ ձեզ, եթէ ոչ յարուցեալ տայցէ նմա վասն բարեկամութեանն, սակայն վասն ժողովութեանն յարուցեալ տայցէ նմա զինչ և պիտոյ իցէ:
- Եւ ես ասեմ՝ ձեզ, խնդրեցէք և տացի ձեզ, հայցեցէք և գտջիք, բախեցէք և բացցի ձեզ: 9
- Զի ամենայն որ խնդրէ՝ առնու, և որ հայցէ՝ գտանէ, և որ բախէ՝ բացցի նմա: 10
- Յո՞ւր ՚ի ձէնջ հայր՝ խնդրիցէ որդի իւր ձուկն, միթէ փոխանակ ձկանն օձ տայցէ նմա: 11
- Եւ կամ խնդրիցէ ձու, միթէ կարի՞՞ք տայցէ նմա: 12
- Իսկ եթէ դուք որ չարքդ էք՝ գիտէք պարզես բարիս տալ որդւոց ձերոց, ո՞ր չափ ևս առաւել հայր ձեր յերկնից տացէ բարիս այնոցիկ որ խնդրենն ՚ի նմանէ: 13
- Դէ Եւ հանէր դե մի համբ, և եղև յերանել զիւին խօսեցաւ համբն, և զարմացան ամենայն ժողովուրդքն: 14
- Եւ ոմանք ՚ի նոցանէ ասեն. Բէկեզղե բուղաւ իշխանաւն զիւաց հանէ դա զդևս: 15
- Եւ այլք փորձէին և նշան յերկնից խըն զրէին ՚ի նմանէ: 16

- 17 Իսկ նորա գիտացեալ զխորհուրդսնոցա,
ասէ ցնոսա. ամենայն թաղաւորու թիւն
բաժանեալ յանձն՝ աւերի, և տուն բա-
ժանեալ յանձն կործանի:
- 18 Ապա եթէ և սատանայ բաժանեցաւ
յանձնէ, զի արդ կայցէ թաղաւորու թի-
նորա. զի ասէք զիննէն եթէ Բէեզղէբու-
ղաւ իշխանաւն դիւաց հանէ դա զդւս:
- 19 Եթէ ես Բէեզղէբուղաւ հանեմ զդւս,
որդիքն ձեր իւ հանիցեն. վասն այդորիկ
նորին եզիցին ձեր դատաւորք:
- 20 Իսկ եթէ մատամբ Աստուծոյ հանեմ
զդւս, ապա հասեալ է ՚ի վերայ ձեր
արքայութիւն Աստուծոյ:
- 21 Յորժամ հզօր վառեալ պահիցէ զտուն
իւր, ՚ի խաղաղութեան են ինչք նորա:
- 22 Բայց եթէ հզօրագոյն քան զնա ՚ի վե-
րայ եկեալ յաղթեսցէ նմա, զսպառա-
զինութիւնն հանէ՝ յոր յուսացեալ էր,
և զաւար նորա բաշխեսցէ:
- 23 Որ ոչ է ընդ իս, հակառակ իմ է, և որ
ոչ ժողովէ ընդ իս, ցրուէ:
- 24 Յորժամ այսն ելանիցէ ՚ի մարդոյ՝ շքի
ընդ անջրդին տեղիս, ինդրէ հանդիստ.
և իբրև ոչ գտանէ՝ ասէ, դարձայց ան-
դրէն ՚ի տուն իմ ուստի ելի:
- 25 Եւ գայ գտանէ մաքրեալ և յարդա-
րեալ:

Յայնժամ երթայ և առնու եօթն այլ 26
այսս չար և ս քան զինքն, և մտանէ բնա-
կէ անդ, և լինի յետինն մարդոյն այնո-
րիկ չար քան զառաջինն:

Եւ եղև մինչդեռ խօսէր զայս, ճայն 27
երարձ կին մի՛ ՚ի ժողովրդենէ անտի և
ասէ. երանի՛ է որովայնին որ կրեացն
զքեզ, և ստեանցն որ դիեցուցին զքեզ:
Եւ նա ասէ. նա երանի՛ այնոցիկ է որ 28
լեն զբանն Աստուծոյ և առնեն:

Եւ ՚ի դիզանել ՚ի վերայ նորա ժողովրդ 29
դոցն՝ սկսաւ ասել. ազգս այս ազգ չար
է, նշան խնդրէ և նշան յերկնից ոչ
տացի սմա՝ բայց նշանն Յովնանու:

Զի որպէս եղև Յովնան նշան Նի- 30
նուէացւոց, այնպէս եղիցի և որդի մար-
դոյ ազգիս այսմիկ:

Դշխոյն հարաւոյ յարիցէ ՚ի դատաստա- 31
նի ընդ արս ազգիս այսորիկ և դատա-
պարտեացէ զոոսա, զի եկն ՚ի ծագաց
երկրի լեւ զիմաստու թիւնն Սողոմոնի.
և ահա առաւել քան զՍողոմոն է աստ:

Արք Նինուէացիք յարիցեն ՚ի դատա- 32
տանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ և դատա-
պարտեացեն զսա, զի ասպաշխարեցին ՚ի
քարոզութեանն Յովնանու. և ահա ա-
ռաւել քան զՅովնան է աստ:

Եկ Ոչ ուրուք լուցեալ ճրագ դնէ ՚ի թաքըս- 33

տեան (և ոչ ընդ գրուանաւ), այլ ՚ի վերայ աշտանակի, զի որ մտանեն՝ լըստեասանիցեն :

- 34 Ճրագ մարմնոյ ակն է . յորժամ ակնն առատ է, ամենայն մարմինն լուսաւոր եղիցի . և երբ ակն չար է, և մարմինն խաւարին եղիցի :
- 35 Արդ զգոյշ լեր, գուցէ լըսդ որ ՚ի քեզ է՝ խաւար իցէ :
- 36 Եթէ մարմնդ քո ամենայն լուսաւոր է և չգուցէ մասն ինչ խաւարին, եղիցի լուսաւոր ամենայն . որպէս յորժամ ձրագն նշուղիւք լուսաւորեսցէ զքեզ :
- 37 Եւ մինչդեռ խօսէր զայս, ազաւէր զնա օմն Փարիսեցի՝ զի ճաշ կերիցէ առ նմա . և նա մտեալ բազմեցաւ :
- 38 Իբրև ետես Փարիսեցին՝ զարմացաւ, զի նախ ոչ մկրտեցաւ յառաջ քան զճաշ :
- 39 Ասէ ցնա տէր . այժմ գուք Փարիսեցիք զարտաքին բաժակին և զպնակին սրբէք, և ներքինն ձեր լի է յափշտակութեամբ և չարութեամբ :
- 40 Անմիտք, ո՞չ ապաքէն որ զարտաքինն արար՝ և զներքինն նոյն արար :
- 41 Բայց աղէ զարժանն իսկ՝ տուք ողորմութիւն, և ահա ամենայն սուրբ է ձեր :
- 42 Այլ վայ ձեզ Փարիսեցւոց, զի տասա նորդէք զանանուխ և զփեղենայ և զամե-

- նայն բանջար, և անցանէք զիրաւամբք
 և զսիրոջն Աստուծոյ. զայս արժան էր
 առնել, և զայնու ոչ անցանել: 43
- Վայ ձեզ Փարիսեցոց, զի սիրէք ըզ- 43
 բարձրագահս ՚ի ժողովուրդս, և զնախ-
 ողջոյնս ՚ի հրատարակս:
- Վայ ձեզ, զի էք դուք իբրև զգերեզ- 44
 մանս անյայտս, և մարդիկ գնան ՚ի վե-
 րայ և ոչ գիտեն:
- Պատասխանի ետ ոմն յօրինականաց՝ 45
 և ասէ ցնա. վարդապետ, զայս բանս
 ասելով և զմեզ թշնամանես:
- Եւ նա ասէ. և ձեզ վայ օրինականացդ, 46
 զի բառնայք մարդկան բեռինս դժուա-
 րակիրս, և դուք մատամբ միով ՚ի բե-
 ուինսն ոչ մերձենայք:
- Վայ ձեզ, զի շինէք զշիրիմն մարգա- 47
 րէիցն, և հարքն ձեր սպանին զնոսա:
- Ապա ուրեմն վկայէք եթէ կամակից էք 48
 գործոց հարցն ձերոց. զի նորա կոտո-
 րեցին զնոսա, և դուք զգերեզմանս նո-
 ցա շինէք:
- Վասն այնորիկ իմաստու թիւնն Աստու- 49
 ծոյ ասաց. առաքեցից ՚ի նոսա մարգա-
 րէս և առաքեալս, և ՚ի նոցանէ սպա-
 նանիցեն և հալածիցեն:
- Զի խնդրեսցի արիւն ամենայն մար- 50
 գարէից՝ հեղեալ ՚ի սկզբանէ աշխարհի՝

յազգէ յայդմանէ,

51 Յարենէն Աբելի մինչև յարիւնն Չա-
քարիայ կորուսելոյ ընդ սեղանն և ընդ
տաճարն. այո ասեմ ձեզ, խնդրեսցի
յազգէ յայդմանէ:

52 Վայ ձեզ օրինականացդ, զի թաքու-
ցանէք զփականս գիտութեանն. դուք
ոչ մտանէք, և որ մտանելոց են՝ ար-
գելուք:

53 Եւ ՚ի խօսելն զայս ամենայն առ նոսա
առաջի ամենայն ժողովրդեանն, զամօ-
թի հարկանէին. և սկսան դալիրքն և
Փարիսեցիք զչարել և գրգռել ընդ նմա
վասն բազում իրաց:

54 Եւ սպասել որսալ ինչ բանս ՚ի բերանոյ
նորա, զի չարախօսեսցեն զնմանէ:

ԳԼԺԲ

1 Որովք ՚ի կուտել բիւրաւորաց ժողո-
վրդեանն՝ մինչև կոխել զմիմեանս, սկը-
սաւ ասել ցաշակերտն իւր. նախ զքոյշ
լէրուք անձանց ՚ի խմորոյ Փարիսեցւոցն,
որ է կեղծաւորութիւն:

2 Զի ոչ ինչ է ՚ի ծածուկ որ ոչ յայտ-
նեսցի, և գաղանի որ ոչ ծանիցի:

3 Վասն զի զոր ինչ ասիցէք ՚ի խաւարի,
լսելի լիցի ՚ի լոյս. և զոր յունկանէն
խօսեցարուք ՚ի շտեմարանս, քարոզեսցի:

ի վերայ տանեաց:

Բայց ձեզ ասեմ՝ սիրելեաց իմոց, մի՛ 4
զարհուրիցիք յայնցանէ որ սպանանեն
զմարմին, և յետ այնորիկ աւելի ինչ ոչ
ունիցին առնել:

Այլ ցուցից ձեզ յումմէ երկնչիցիք. 5
երկնչիջիք յայնմանէ որ յետ սպանա-
նելոյ ունի իշխանութիւն արկանել ՚ի
գեհեն. այո ասեմ ձեզ, յայնմանէ եր-
կնչիջիք:

Ոչ ապաքէն հինգ ձագ երկուց դանգաց 6
վաճառի, և մի ՚ի նոցանէ ոչ է մոռա-
ցեալ առաջի Աստուծոյ:

Այլ ձեր և ամենայն իսկ հեր գլխոյ 7
թուեալ է. մի՛ երկնչիք, զի քան զբա-
ղում ձագս լաւ էք դուք:

Ասեմ ձեզ, զի ամենայն որ խոստովանես 8
ցի յիս առաջի մարդկան, և որդի մար-
դոյ խոստովանեսցի զնմանէ առաջի հրեշ-
տակաց Աստուծոյ:

Եւ որ ուրացի զիս առաջի մարդկան, 9
ուրացեալ լիցի առաջի հրեշտակաց Այ: 10
Եւ ամենայն որ ասէ քան զորդուոյ մար-
դոյ՝ թողցի նմա. բայց որ զհոգին սուրբ
հայհոյիցէ, մի՛ թողցի նմա:

Այլ յորժամ տանիցին զձեզ ՚ի ժողո 11
վուրդս և ՚ի պետութիւնս և յիշխանու-
թիւնս, մի՛ հոգայցէք որպէս թէ զինչ

պատասխանի տայցէք, կամ զինչ ասի-
ցէք:

- 12 Զի հոգին սուրբ ուսուցէ ձեզ 'ի նմին
ժամու՝ զինչ պարտ իցէ խօսել:
- 13 Ասէ ոմն 'ի ժողովրդեանէն ցնա. վարդա- ԵՖ
պետ, ասա ցեղբայր իմ բաժանել ընդ
իս զժառանգութիւնն:
- 14 Եւ նա ասէ ցնա. այր դու, ո՞ կացոյց
զիս դատաւոր կամ բաժանարար 'ի վե-
րայ ձեր:
- 15 Եւ ասէ ցնոսա. տեսէք և զգոյշ լերուք
յամենայն ագահութենէ, զի ոչ եթէ 'ի
մթերից ընչից ուրուք իցեն կեանքնորա-
- 16 խօսեցաւ առ նոսա առակ մի և ասէ.
առն ուրումն մեծատան ետուն անդք
տոհմականս:
- 17 Եւ խորհէր 'ի միտս իւր և ասէր. զի
գործեցից, զի ոչ գոյ տեղի ուր ժողովե-
ցից զարգիւնս իմ:
- 18 Եւ ասէ, գիտեմ զինչ արարից. քակեցից
զտեմարանս իմ, և ևս մեծամեծս շի-
նեցից. և անդր ժողովեցից զցորեան և
զամենայն բարութիւնս իմ:
- 19 Եւ ասացից ցանձն իմ. անձն, ունիս
բազում բարութիւնս համբարեալամաց
բազմաց. հանգիր կեր արբ և ուրախ
լեր:
- 20 Ասէ ցնա ՍՃ. անմիտ, յայսմ գիշերի

- զողիդ՝ ի քէն՝ ի բաց պահանջիցեն, իսկ
 զոր պատրաստեցերն ս՛ւմ լինիցի,
 Նոյնպէս և որ դանձէ անձին և ոչ յԱս. 21
 տուած մեծանայցէ:
 Ասէ ցաշակերտան իւր. վասն այդորիկ 22
 ասեմ՝ ձեզ, մի՛ հողայք ընդ ոգւոյ թէ
 զլինչ ուտիցէք, և մի՛ ընդ մարմնոյ թէ
 զլինչ զգենուցուք:
 Զի ոգի առաւել է քան զկերակուր և 23
 մարմին քան զհանդերձ:
 Հայեցարուք ընդ ագռաւս, զի ոչ սերւ 24
 մանէն և ոչ հնձէն, որոց ոչ գոն շտեմա-
 րանք և ոչ համբարանոցք, և Աստուած
 կերակրէ զնոսա. որչափ ևս առաւել
 զձեզ որ լաւ էք քան զթռչունս:
 Ո՞վ ՚ի ձէնջ առ հողալ՝ կարիցէ յաւել. 25
 լուլ՝ ՚ի հասակ իւր կանգուն մի:
 Իսկ արդ եթէ ՚ի փոքուն չէք բաւական, 26
 վասն այլոցն զի՛ հողայցէք:
 Հայեցարուք ընդ շուշանն՝ որպէս աճէ, 27
 ոչ ջանայ և ոչ նիւթէ. ասեմ՝ ձեզ, և ոչ
 Սողոմոն յամենայն ՚ի փառան իւր զգե-
 ցաւ իբրև զմի՛ ՚ի նոցանէ:
 Իսկ եթէ զխոտն որ այսօր ՚ի բացի է 28
 և վաղիւ ՚ի հնոց արկանելի, Աստուած
 այնպէս զգեցուցանէ, որչափ ևս առա-
 ւել զձեզ թերահաւատք:
 Եւ դուք մի՛ խնդրէք զլինչ ուտիցէք կամ 29

զինչ ըմպիցէք, և մի զբազնուք:

30 Զի զայն ամենայն հեթանոսք աշխարհի խնդրեն. այլ ձեր հայր գիտէ զի պիտոյ է այն ամենայն:

31 Բայց խնդրեցէք զարքայութիւն Սատուծոյ, և այն ամենայն յաւելցի ձեզ:

32 Մի երկնչիւր հօտ փոքրիկ, զի հաճեցաւ **ԵՊ** հայր ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն:

33 Վաճառեցէք զինչ ձեր և տուք ողորմութիւն. և արարէք ձեզ քսակս առանց հնանալոյ, գանձ անպակաս յերկինս՝ ուր ոչ գող մերձենայ և ոչ ցեց ապականէ:

34 Զի ուր գանձն ձեր է, անդ և սիրտք ձեր եղիցին:

35 Եղիցին գօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս, և ճրագունք լուցեալք:

36 Եւ դուք նմանողք մարդկան որ ակն ունիցին տեառն իւրեանց թէ էրբ դառնայցէ ՚ի հարսանեաց. զի յորժամ գայցէ և բախիցէ, վաղվաղակի բանայցեն նմա:

37 Երանի իցէ ծառայիցն այնոցիկ զորս եկեալ տէրն գացէ արթունս. ամէն աւեմ ձեզ, զի գօտի ընդ մէջ ածցէ և բազմեցուսցէ զնոսա և անցեալ պաշտիցէ զնոսա:

38 Եւ եթէ յերկրորդ կամ յերրորդ պա-

Հու եկեսցէ և գացէ այնպէս, երանելի
էն ծառայքն այնորիկ:

Բայց զայն դիտասցիք եթէ գիտէր տա 39
նուտէրն յորում ժամու գող գայ (հսկէր
և) չտայր [թոյլ ական հատանել 'ի տան
իւրում:

Եւ դուք եղերուք պատրաստք, զի յո 40
րում ժամու ոչ կարծիցէք՝ գայ որդի
մարդոյ:

Ասէ Պետրոս. տէր, առ մեզ ասացեր 41
զառակդ զայդ եթէ առ ամենեսեան:

Եւ ասէ տէր. ո՞վ իցէ հաւատարիմ 42
տնտես և իմաստուն, զոր կացոյց տէր
իւր 'ի վերայ գերդաստանի իւրոյ տալ
'ի ժամու զկերակուրս:

Երանի իցէ ծառային այնմիկ զոր եկեալ 43
տէր իւր գտանիցէ արարեալ այնպէս:

Արդարև ասեմ ձեզ, զի 'ի վերայ ամե 44
նայն ընչից իւրոյ կացուսցէ զնա:

Ապա եթէ ասիցէ ծառայն այն 'ի սրտի 45
իւրում, յամէ տէր իմ 'ի գալ. և սկսա-
նիցի հարկանել զծառայսն և զաղախ-
նայս, ուտել և ըմպել և արբենալ:

Եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ յա 46
ւուր յորում ակն ոչ ունիցի, և 'ի ժա-
մու յորում ոչ գիտիցէ. ընդ մէջ կըտ-
րեսցէ զնա, և զմասն նորա ընդ անհա-
ւատս դիցէ:

- 47 Եւ ծառայ որ գիտիցէ զկամս տեառն
իւրոյ և ոչ պատրաստեսցէ ըստ կամաց
նորա, արբցէ գան բազում:
- 48 Եւ որ ոչն գիտիցէ և արժանի գանի
ինչ գործիցէ, արբցէ գան սակաւ. ամե-
նայնի որում շատ տուաւ՝ շատ խըն-
դրեսցի՝ ՚ի նմանէ, և որում բազում ա-
ւանդեցաւ՝ առաւել ևս պահանջեսցեն
՚ի նմանէ:
- 49 Հուր եկի արկանել յերկիր, և զինչ՝ ԵՊ
կամիմ թէ արդէր իսկ բորբոքէր:
- 50 Եւ մկրտութիւն մի ունիմ մկրտիլ, և
զիսորդ փութամ մինչև կատարեսցի:
- 51 Համարիք եթէ խաղաղութիւն եկի
տալ յերկիր, ոչ ասեմ՝ ձեզ այլ բաժինս:
- 52 Զի եղիցին յայսմ հետէ հինգ ՚ի տան
միում բաժանեալք, երեքն յերկուց և
երկուքն յերից:
- 53 Բաժանեսցի հայր յորդւոյ և որդի ՚ի
հօրէ, մայր ՚ի դստերէ և դուստր ՚ի
մօրէ, սկեսուր ՚ի հարսնէ և հարսն ՚ի
սկեսրէ իւրմէ:
- 54 Ասաց և ցժողովուրդսն. յորժամ տե-
սանիցէք ամս ծագեալ յարևմտից, իս-
կոյն ասէք թէ անձրև գայ, և լինի
այնպէս:
- 55 Եւ յորժամ հարաւ շնչեալ, ասէք՝ թէ
խորշակ լինի, և լինի այնպէս:

Կեղծաւորք, զերեւս երկնի և երկրի 56
գիտէք փորձել, իսկ զժամանակս զայս
զիարդ ոչ փորձէք:

Ընդէր և յանձանց իսկ ոչ ընտրէք 57
զարժանն:

Յորժամ երթայցես ընդ սոսիսի քում 58
առ իշխան, ՚ի ճանապարհի տուր ըզ-
հաշիւն զերծանել ՚ի նմանէ. զի գուցէ
քարչիցէ զքեզ առ դատաւորն, և դա-
տաւորն մատնիցէ դահճի, և դահճիձն
արկանիցէ ՚ի բանտ:

Ասեմ քեզ, ոչ ելանիցես անտի մինչև 59
հատուցանիցես զյեւթին բնիօնն:

ԳԼԺԳ

Եկին ոմանք՝ ՚ի նմին ժամանակի և 1
պատմեցին նմա վասն Գալիլեացւոյն.
որոց զարիւնն Պիղատոս խառնեաց ընդ
զոհս նոցա:

Պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա. հա- 2
մարիք եթէ այն Գալիլեացիք եղեն մե-
ղաւոր քան զամենայն Գալիլեացիս, զի
զայնպիսի անցս կրեցին:

Ոչ՝ ասեմ ձեզ, այլ եթէ ոչ ապաշխա- 3
րիցէք՝ ամենեքին նոյնպէս կորնելիլք,
Կամ նորա ութուտասանքն, յորոց վր 4
աշտարակն անկաւ ՚ի Սերովամ և սպան
զնոսա, համարիք եթէ նորա պարտա-

պանք եղեն քան զամենայն մարդիկ որ
բնակեալ են յԵրուսաղէմ:

5 Ոչ՝ ասեմ ձեզ, այլ եթէ ոչ ապաշխարիցէք՝ ամենեքեան նոյնպէս կորնչիջիք:

6 Ասաց և զառակս զայս. թղենի մի էր ուրումն տնկեալ յայգւոջ իւրում. և եկն խնդրել պտուղ ՚ի նմանէ և ոչ եղիտ:

7 Ասէ ցայգեգործն. ահա երէք ամբ են յորմէ հետէ դամ խնդրել պտուղ ՚ի թղենուջդ և ոչ գտանեմ. արդ կտրեա զդա, ընդէր և զերկիրդ խափանէ:

8 Նա պատասխանի ետ և ասէ. տէր, թող զդա այս ամ ևս, մինչև շուրջ զգոլաւ բրեցից և արկից աղբ:

9 Թերևս արասցէ պտուղ, ապա թէ ոչ յամէ ևս հատցես զդա:

10 Եւ ուսուցանէր ՚ի միում ՚ի ժողովրդաւ ԵՆ նոցացն ՚ի շաբաթս:

11 Եւ ահա կին մի զոր ունէր այս հիւանդութեան ամն ութուտանն, և էր կարկամեալ և ոչ կարէր ամենևին ՚ի վեր հայել:

12 Եւ տեսեալ զնա Յիսուսի՝ կոչեաց առ ինքն և ասէ ցնա. կին դու, արձակեալ ես ՚ի հիւանդութենէ քումմէ:

13 Եւ եդ ՚ի վերայ նորա ձեռն, և առ

ժամայն ուղղեցաւ, և փառաւոր առնէր
 զՍտուած:

Պատասխանի ետ ժողովրդապետն ցաւ 14
 սուցեալ թէ ընդէր 'ի շաբաթու բժըշ-
 կեաց Յիսուս, և ասէ ցժողովուրդն.
 վեց օր է յորս արժան է գործել, յայնս
 եկայք բժշկեցարուք, և մի յաւուր շա-
 բաթու:

Պատասխանի ետ նմա տէր և ասէ. կեղև 15
 ծաւորք, իւրաքանչիւր որ 'ի ձէնջ' 'ի շա-
 բաթու ոչ արձակէ զեզն իւր կամ զէշ
 'ի մարդ և տանի տայ ջուր:

Իսկ այս դուստր Սբրահամու էր, զոր 16
 կապեաց սատանայ ահաւադիկ ութ ու-
 տասն ամ, ոչ էր արժան արձակել 'ի կա-
 պանաց անտի 'ի շաբաթու:

Եւ զայս իբրև ասաց, յամօթ լինէին 17
 ամենեքին որ հակառակն կային նմա. և
 ամենայն ժողովուրդն ուրախ լինէր 'ի
 վերայ ամենայն փառաւորութեանցն որ
 գործէին 'ի նմանէ:

Եւ ասէր. ում նման է արքայութիւն 18
 Ստուծոյ, և որով նմանութեան նմա-
 նեցուցից զնա:

Նման է հատոյ մանանխոյ, զոր առեալ 19
 մարդոյ արկ 'ի պարտէզ իւր. աճեաց և
 եղև ծառ, և թռչունք երկնից բնակեալ
 էին յոստս նորա:

- 20 Եւ դարձեալ ասէ. ո՛ւմ նմանեցուցից զարքայութիւն Սատուծոյ:
- 21 Նման է խմորոյ զոր առեալ կնոջ (թափոյց յալէր երկից գրուաց՝ մինչև խմորեցաւ ամենայն:
- 22 Եւ շրջէր ընդ քաղաքս և ընդ գեօղս՝ ԵՅՁ, ուսուցանէր, և ճանապարհ արարեալ յերուսողէմ:
- 23 Սէ ոմն ցնա. տէր, եթէ սակաւք իցեն որ ասրելոց իցեն. և նա ասէ ցնոսա:
- 24 Չանացարուք մտանել ընդ դուռն նեղ. ասեմ ձեզ զի բազումք խնդրեսցեն մտանել և ոչ կարասցեն:
- 25 Յորմէ հետէ մտցէ տանուտէրն և փակեսցէ զդուռնն և սկսանիցիք կալարտաբոյ և բախել զդուռնն և ասել, տէր տէր, բաց մեզ. և պատասխանի տուեալ ասիցէ ձեզ, ոչ գիտեմ զձեզ ուստի էք:
- 26 Յայնժամ սկսանիցիք ասել, կերաք առաջի քո և արբաք, և ՚ի հրապարակս մեր ուսուցեր:
- 27 Եւ ասիցէ. ասեմ ձեզ, ոչ գիտեմ զձեզ ուստի էք. ՚ի բաց կացէք յինէն ամենայն մշակքդ անիրաւութեան:
- 28 Անդ եզիցի լալ և կրճել ատամանց, յորժամ տեսանիցէք զՍբրահամ և զԻսահակ և զՅակոբ՝ և զամենայն մար-

- գարէս յարքայութեան Աստուծոյ, և
 զձեզ հանեալ արտաքս:
- Եւ եկեսցեն յարևելից և յարևմտից և 29
 'ի հիւսիսոյ և 'ի հարաւոյ, և բազմեսցին
 յարքայութեան Աստուծոյ:
- Եւ ահա իցեն յետինք որ եղիցին ա- 30
 ուաջինք, և իցեն առաջինք որ լինիցին
 յետինք:
- Ի նմին աւուր մատեան ոմանք Փարի- 31
 սեցիք, և ասեն ցնա. ել և գնա աստի,
 զի Հերովդէս կամի սպանանել զքեզ:
- Եւ ասէ ցնոսա. երթայք ասացէք ա- 32
 ղուեսուն այնմիկ. ահաւասիկ հանեմ
 դէս և բժշկութիւնս կատարեմ այսօր և
 վաղիւ, և յերիւր աւուր կատարիմ:
- Բայց պարա է այսօր և վաղիւ և 'ի միւ- 33
 սում աւուր գնալ, զի ոչ է մարթ մար-
 գարէի կորնչել արտաքոյ քան զՆէմ:
- Նէմ Նէմ, որ կոտորէիր զմարգարէս, և 34
 քարկոծառնէիր զառաքեալսն առ քեզ,
 քանիցս անգամ կամեցայ ժողովել զոր-
 դիս քո, որպէս հաւ զձագս իւր ընդ
 թևովք, և ոչ կամեցարուք:
- Ահա թողեալ լիցի ձեզ տուն ձեր: 35
 Բայց ասեմ ձեզ, եթէ ոչ ևս տեսանի-
 ցէք զիս, մինչև ասիցէք օրհնեալ եկեալ
 յանուն տեառն:

ԳԼԺ ԺԳ

- 1 Եւ եղև 'ի մտանէլն նորա 'ի տուն ու Եկ
լուսն իշխանացն Փարիսեցւոց 'ի շաբա
թու ուտել հաց , և նորա սպասէին
նմա :
- 2 Եւ ահա այր ոմն էր անդ ջրգողեալ ա
ռաջի նորա :
- 3 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցօրի
նաւորան և ցՓարիսեցիս . եթէ արժան
իցէ 'ի շաբաթու բժշկել :
- 4 Եւ նորա լուս եղեն , և բուն հարեալ
զնմանէ բժշկեաց զնա և արձակեաց :
- 5 Եւ ասէ ցնոսա . ոյր ուրուք 'ի ձէնջ էշ
կամ եզն՝ անկանիցի 'ի ջրհոր , և ոչ
վաղվաղակի հանիցէ զնա յաւուր շա
բաթու :
- 6 Եւ ոչ կարացին տալ նմա սրտասխանի
առ այն :
- 7 Ասաց և առ կոչնականսն առակ մի ,
հայեցեալ թէ զիարդ բարձրնաիր լի
նէին , ասէ ցնոսա :
- 8 Յորժամ կոչիցէ որ զքեզ 'ի հարսա
նիս կամ 'ի կոչունս , մի բազմիցիս յա
ռաջին բարձին . դուցէ սրտուականա
դոյն ևս քան զքեզ իցէ կոչեցեալն 'ի
նմանէ :
- 9 Եւ եկեալ որ զքեզն և զնա կոչեաց՝

ասիցէ ցքեզ, տուր սմա տեղի. և ասա
սկսանիցիս ամօթով զյետին տեղին
ունել:

Այլ յորժամ կոչիցիս, երթիջիր բազ 10
մեսջիր ՚ի յետին տեղուջ. զի յորժամ
գայցէ որ կոչեացն զքեզ, ասիցէ ցքեզ.
բարեկամ, ՚ի վեր մատիր. յայնժամ ե-
ղիցին քեզ փառք առաջի բարձակցացն
քոյ:

Զի ամենայն որ բարձրացուցանէ զանձն, 11
խոնարհեսցի. և որ խոնարհեսցուցանէ
զանձն, բարձրացի:

Ասէ և ցկոչնատերն. յորժամ առնի 12
ցես ճաշ կամ ընթրիս, մի կոչեր ըզ-
բարեկամս քո և մի զեղբարս քո և
մի զազգականս քո և մի զղրացիս քո
և մի զմեծամեծս. զի մի և նորա փո-
խարէն կոչեսցեն զքեզ, և լինիցի քեզ
հատուցումն:

Այլ յորժամ առնիցես ընդունելու 13
թիւն, կոչեա զաղքատս և զխեղս և ըզ-
կաղս և զկոյրս:

Եւ երանելի լինիցիս, զի ոչ ունին փո 14
խարէն հատուցանելոյ քեզ. և հատու-
ցի քեզ փոխարէն ՚ի յարութեան ար-
գարոց:

Իբրև լուաւ զայս ոմն ՚ի բազմականացն, 15
ասէ ցնա. երանի՛ որ կերիցէ ճաշ յար-

քայու թեան Աստուծոյ :

- 16 Եւ նա ասէ . այր ոմն գործեաց ընթրիս
 և հրաւիրեաց զբազումս :
- 17 Եւ առաքեաց զԾառայ իւր ՚ի ժամու
 ընթրեացն կոչել զհրաւիրեալսն՝ թէ ե-
 կայք զի ահաւասիկ պատրաստ է ամե-
 նայն ինչ :
- 18 Եւ սկսան մի ըստ միով է ամենեքեան
 հրաժարել . առաջինն ասէ , ագարակ
 գնեցի , և հարկ է ելանել տեսանել
 զնա , աղաչեմ զքեզ կալ զիս հրաժա-
 րեալ :
- 19 Եւ միւսն ասէ . լուծս հինգ եղանց գնե-
 ցի , և երթամ փորձել զնոսա , աղաչեմ
 զքեզ կալ զիս հրաժարեալ :
- 20 Եւ միւսն ասէ . կին ածի , և վասն այ-
 նորիկ ոչ կարեմ գալ :
- 21 Եւ եկեալ ծառայն պատմեաց զայն
 տեառն իւրում : Յայնժամ բարկացեալ
 տանուտէրն՝ ասէ ցծառայն իւր . ել վաղ-
 վաղակի ՚ի հրապարակս և ՚ի փողոցս . քա-
 ղաքիդ , և զաղքատս և զխեղս և ըզ-
 կաղս և զկոյրս մոյժ այսր :
- 22 Եւ ասէ ծառայն . տէր , եղև զոր հրա-
 մայեցերն , և կայ ևս տեղի :
- 23 Եւ ասէ տէրն ցծառայն , ել ՚ի ճանա-
 պարհս և ՚ի ցանգս , և արա այսր մտա-
 նել , զի լցցի տունս իմ :

- Ասեմ ձեզ, զի ոչ որ յայնց կոչեցելոց 24
 Ճաշակեսցէ յընթերեաց իմոց :
- 25 Եւ երթային ընդ նմա ժողովուրդք բա-
 զումք, դարձաւ և ասէ ցնոսա .
- Եթէ որ գայ առ իս և ոչ ատեայ ըզ- 26
 Տայր իւր և զմայր և զկին և զորդիս և
 զեղբարս և զքորս, նա և զանձն ևս
 իւր, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել :
- 27 Զի որ ոչ բառնայ զխաչ իւր և գայ զկնի
 իմ, ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել :
- 28 Ո՞վ որ 'ի ձէնջ կամիցի շինել աշտարակ,
 և ոչ նախ նստեալ համարիցի զծախսն՝
 եթէ ունիցի՞ բաւական 'ի կատարումն :
- 29 Զի գուցէ իբրև արկանիցէ հիմն և
 ոչ կարիցէ կատարել, ամենեքին որ
 տեսանիցեն՝ սկսանիցին ծաղը առնել
 զնա ,
- Եւ ասել . Թէ այս այր սկսաւ շինել և 30
 ոչ կարաց կատարել :
- 31 Կամ ո՞ր թագաւոր երթեալ տայցէ պա-
 տերազմ ընդ այլում թագաւորի, և ոչ
 նստեալ նախ խորհիցի եթէ կարո՞ղ
 իցէ տասն հազարաւ զդէմ ունել զայնո-
 ըիկ՝ որ գայցէ 'ի վերայ նորա քսան
 հազարաւ :
- 32 Ապա թէ ոչ, մինչդեռ հեռագոյն իցէ՝
 հրեշտակու թիւն առաքեալ աղաչեսցէ
 'ի խաղաղութիւն :

- 33 Արդ այսպէս ամենայն որ 'ի ձէնջ որ ոչ
 հրաժարեացէ յամենայն ընչից իւրոց,
 ոչ կարէ իմ աշակերտ լինել:
- 34 Բարւոք է աղ, ապա թէ աղն ան-
 համեայի՝ իւ համեմեայի:
- 35 Ոչ յերկիր և ոչ յաղբ է պիտանացու,
 այլ ընկենուլ զնա արտաքս. որ ունիցի
 ականջս լսելոյ լուիցէ:

ԳԼ ԺԵ

- 1 Եւ էին մերձ առ նա ամենայն մաքսա-
 ւորք և մեղաւորք լսել 'ի նմանէ:
- 2 Տրտնջէին Փարիսեցիքն և դպիրք՝ և ա-
 սէին. ընդէր սա զմեղաւորս ընդունի և
 ուտէ ընդ նոսա:
- 3 Ասաց առ նոսա զառակս զայս:
- 4 Ո՛վ որ իցէ 'ի ձէնջ մարդ՝ որոյ իցէ հա-
 ըիւր ոչխար, և կորուսանիցէ մի 'ի նո-
 ցանէ. ոչ թողուցու զիննսուն և զինն
 յանապատի, և երթայցէ զհետ կորու-
 սելոյն մինչև գտանիցէ:
- 5 Եւ իբրև գտանէ, դնէ զնա 'ի վերայ
 ուսոց իւրոց խնդալով,
- 6 Եւ երթայ 'ի տուն, կոչէ զբարեկամս
 և զգրացիս և ասէ ցնոսա. ուրախ եղե-
 ղուք ընդ իս, զի գտի զոչխարս իմ զկո-
 րուսելու:
- 7 Ասեմ ձեզ, զի այսպէս է ուրախութիւն

յերկինս վասն միոյ մեղաւորի որ ապաշխարիցէ, քան վասն իննսուն և իննսարդարոց որոց չիցէ պիտոյ ապաշխարութիւնս:

Կամ ո՞վ իցէ կին, որոյ իցեն դրամք տասն. և եթէ կորուսանիցէ դրամ մի, ոչ լուցանիցէ ճրագ, և ածիցէ աւելի տան և խնդրիցէ ստէպ՝ մինչև գտանիցէ:

Եւ իբրև գտանէ, կոչէ զբարեկամս և զգրացիս և ասէ. ուրախ լերուք ընդ իս, զի գտի զդրամս իմ զոր կորուսի:

Այնպէս ասեմ ձեզ, ուրախութիւն եւ զիցի առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ՝ ի վերայ միոյ մեղաւորի որ ապաշխարիցէ:

Եւ ասէ. առն միջ էին երկու որդիք:

Ասէ կրտսերն՝ ի նոցանէ ցհայրն. հայր, տուր ինձ բաժին՝ որ անկանի յընչիցդ. և նա բաժանեաց նոցա զկեանսն:

Եւ յետ ոչ բազում աւուրց ժողովեալ զամենայն կրտսեր որդւոյն գնաց յաշխարհ հեռի և անդ վատնեաց զինչս իւր, զի կեայր անառակութեամբ:

Եւ իբրև սպառեաց զամենայն, եղև սով սաստիկ յաշխարհին յայնմիկ և սկսաւ ինքն ջքաւորել:

Եւ գնացեալ յարեցաւ ՚ի մի ոմն ՚ի քաղաքացւոց աշխարհին այնորիկ, և յղեաց

զնա յազարակ իւր արածել խողս :

- 16 Եւ ցանկայր ընուլ զորովայն իւր յեղ-
ջերէն զոր խողքն ուտէին, և ոչ ոք տայր
նմա :
- 17 Եւ եկեալ ՚ի միտս իւր ասէ. քանի՞ վարձ
կանք իցեն ՚ի տան հօր իմոյ հացալիցք,
և ես աստ սովամահ կորնչիմ :
- 18 Յարուցեալ զնացից առ հայր իմ, և ա-
սացից ցնա. հայր, մեղայ յերկինս և ա-
ռաջի քո :
- 19 Եւ ոչ ևս եմ արժանի կօշիլ որդի քո,
արա զիս իբրև զմի ՚ի վարձկանաց քոց :
- 20 Եւ յարուցեալ եկն առ հայր իւր. և
մինչդեռ հեռագոյն էր, ետես զնա
հայրն և գթացաւ, յարեաւ և ընթա-
ցաւ ընդ առաջ, անկաւ զպարանոցաւն
նորա և համբուրեաց զնա :
- 21 Եւ ասէ ցնա որդին. հայր, մեղայ յեր-
կինս և առաջի քո, ոչ ևս եմ արժանի
կօշել որդի քո :
- 22 Ասէ հայրն ցժառայս իւր. վաղվազակի
հանէք զպատմութիւնն առաջին, և ագու-
ցէք նմա, և տուք զմատանին ՚ի ձեռս
նորա և կօշիկս յոտս նորա :
- 23 Եւ ածէք զեզն պարարակ, զէնէք, կե-
րիցուք և ուրախ լիցուք :
- 24 Զի այս որդի իմ մեռեալ էր և եկեաց,
կորուսեալ էր և գտաւ. և սկսանս

ուրախ լինել:

Եւ էր երէց որդին նորա յագարակի. և 25
մինչդեռ գայր՝ և մերձ եղև ՚ի տունն,

լուաւ զձայն երգոց և զպարուց:

Եւ հոչեցեալ առ ինքն զմի՚ի ծառայիցն՝ 26
Հարցանէր թէ զինչ իցէ այն:

Եւ նա ասէ ցնա. զի եղբայր քո եկեալ 27
է, և եղէն հայր քո զեզն պարարակ, զի
ողջամբ ընկալաւ զնա:

Բարկացաւ և ոչ կամէր մտանել. և 28
հայրն ելեալ արտաքս՝ աղաչէր զնա:

Պատասխանի ետ և ասէ ցհայրն. այս 29
քանի՞ ամբ են զի ծառայեմքեզ, և երբ
բէք զպատուիրանաւ քով ոչ անցի. ուլ
մի երբէք ոչ ետուր ինձ զի ուրախ եղէց
ընդ բարեկամս իմ:

Յորժամ եկն որդիդ քո այդ որ եկեր 30
զկեանս քո ընդ պոռնիկս, զէներ դմա
զեզն պարարակ:

Եւ ասէ ցնա. որդեակ, դու հանապազ 31
ընդ իս ես, և ամենայն որ ինչ իմ
է՛ քո է:

Այլ ուրախ լինել և խնդալ պարտ էր, 32
զի եղբայր քո այս մեռեալ էր և եկեաց,
կորուսեալ էր և գտաւ:

ԳԼ. ԺԶ

- 1 Եւ ասէ առ աշակերտսն. այր մի էր ՉԲ մեծատուն, որոյ էր տնտես. և եղև ըզնմանէ ամբաստանութիւն որպէս թէ վատնիցէ զինչս նորա:
- 2 Կոչեաց և ասէ ցնա. զինչ է այս զոր ըսեմս զքէն, տուր զհամար տնտեսութեանքո. զի ոչ ևս կարես լինել տնտես:
- 3 Ասէ ընդ միտս իւր տնտեսն. զինչ գործեցից, զի տէր իմ հանէ զտնտեսութիւնս, գործել ոչ կարեմ՝ մուրանալ ամաչեմ:
- 4 Գիտեմ զինչ արարից. զի յորժամ ՚ի բաց լինիցիմ՝ ի տնտեսութենէս՝ ընկալցին զիս ՚ի տունս իւրեանց:
- 5 Եւ կոչեցեալ առ ինքն մի ըստ մտջէ ՚ի պարտապանաց տեառն իւրոյ, ասէ ցառաջինն. քանի՞ ինչ պարտիս տեառն իմում:
- 6 Եւ նա ասէ, հարիւր մար ձիթոյ. ասէ ցնա, կա զգիրքո և նիստ գրեա վաղվա զակի յիսուն:
- 7 Գարձեալ ասէ ցմիւսն, դու քանի՞ ինչ պարտիս. և նա ասէ, հարիւր քող ցորենոյ. և ասէ ցնա, կա զգիրքո և նիստ գրեա ութսուն:
- 8 Եւ գովեաց տէրն զտնտեսն անիրաւու

- Թեան, զի իմաստու թի՛ք արար. զի որդիք
աշխարհիս այսորիկ իմաստնադոյնք են
քան զորդիս լուսոյ յազգս իւրեանց:
Եւ ես ձեզ ասեմ, արարէք ձեզ բարե- 9
կամս'ի Մամնայէ անիրաւու թեան. զի
յորժամ պակասիցէ այն՝ ընկալցին ըզ-
ձեզ 'ի յարկսն յաւիտենականս:
Որ'ի փոքունն հաւատարիմ է, և 'ի բազ- 10
մին հաւատարիմ է. և որ'ի փոքուն ան-
իրաւ է, և 'ի բազմին անիրաւ է:
Իսկ արդ եթէ յանիրաւ Մամնային 11
չեղէք հաւատարիմք, զճճմարիտն ձեզ ո՞
հաւատասցէ:
Եւ եթէ յօտարին չեղէք հաւատարիմք, 12
զձերն ո՞ տացէ ձեզ:
Ոչ որ ծառայ կարէ երկուց տերանց ծա- 13
ռայել. զի եթէ զմին ատիցէ և զմիւսն
սիրիցէ, կամ զմին մեծարիցէ և զմիւսն
արհամարհիցէ. ոչ կարէք Աստուծոյ ծա-
ռայել և Մամնայի:
Իբրև լսէին զայս ամենայն փարիսեցիքն՝ 14
քանզի արծաթասէրք էին, և անգոս-
նէին զնա:
Եւ ասէ ցնոսա. դուք էք որ արդարացու- 15
ցանէք զանձինս առաջի մարդկան, սա-
կայն Աստուած գիտէ զսիրտս ձեր. զի
որ առաջի մարդկան բարձր է, պիղծ է
առաջի Աստուծոյ:

- 16 Օրէնքն և մարգարէք մինչև ցՅովհաննէս, յայնմ հետէ արքայութիւն Աստուծոյ աւետարանի, և ամենայն որ զնա բռնաբարէ:
- 17 Ղիւրին իցէ երկնից և երկրի անցանել, քան յօրինացն միոյ նշանախտցի անկանել:
- 18 Ամենայն որ արձակէ զկին իւր և առնէ այլ շնայ. և որ զարձակեալն առնէ շնայ:
- 19 Այլ ոմն էր մեծատուն և ազանէր բեհեզս և ծիրանիս, և ուրախ լինէր հանապազ առատապէս:
- 20 Եւ աղքատ ոմն անուն Ղազարոս անկեալ գնէր առ գրաննորա վիրաւորեալ:
- 21 Եւ ցանկայր յագել ՚ի փշրանացն որ անկանէին ՚ի սեղանոյ մեծատանն. այլ և շունք և ս գային և լեղուին զվերս նորա:
- 22 Եւ եղև մեռանել աղքատին, և տանել հրեշտակաց զնա ՚ի գողն Սբրահամու. մեռաւ և մեծատունն և թաղեցաւ:
- 23 Եւ ՚ի գժոխսն ամբարձ զաչս իւր մինչ ՚ի տանջանան էր, ետես զՍբրաամ ՚ի հեռաստանէ, և զՂազարոս ՚ի գող նորա հանդուցեալ:
- 24 Եւ նա աղաղակեաց և ասէ. հայր Սբրահամ, ողորմեաց ինձ և աւարեա

- զՂազարոս, զի թացցէ զԾագ մատին
 իւրոյ 'ի ջուր և զովացուսցէ զլէզու իմ,
 զի պապակիւմ'ի տապոյ աստի:
 Եւ ասէ ցնա Աբրահամ. որդեակ, յի 25
 շեա զի ընկալար անդէն զբարիս քո 'ի
 կեանն քում, և Ղազարոս նոյնպէս ըզ-
 շարշարանս. արդ սա աստ միսիթարի, և
 դու այդը պապակիս:
 Եւ 'ի վերայ այսր ամենայնի՝ վիճ մեծ է 26
 ընդ մեզ և ընդ ձեզ. եթէ կամիցին աս-
 տի առ ձեզ անցանել ոչ կարեն, և ոչ
 այտի որ առ մեզ անցանել:
 Եւ ասէ. արդ աղաչեմ զքեզ Հայր, զի 27
 արձակեսցես զդա 'ի տուն հօր իմոյ:
 Են իմ անդ եղբարք հինգ, որպէս զի 28
 տացէ նոցա վկայութիւն, զի մի և նորա
 գայցեն յայս տեղի տանջանաց:
 Եւ ասէ Աբրահամ. ունին զՄովսէս և 29
 զմարգարէս, նոցա լուիցեն:
 Եւ նա ասէ. ոչ Հայր Աբրահամ, բայց 30
 եթէ 'ի մեռելոց որ երթիցէ առ նոսա
 և ապաշխարեսցեն:
 Եւ ասէ ցնա. եթէ Մովսէսի և մար- 31
 գարէիցն ոչ լսեն, և ոչ թէ 'ի մեռելոց
 որ յառնիցէ՝ հաւատասցեն:

ԳԼ. ԺԷ

- 1 Ասաց և առ աշակերտսն իւր. ոչ է 29
մարթ չգալ գայթաղղութեան, բայց
վայ այնմիկ է յոյր ձեռն գայցէ:
- 2 Լաւ էր նմա թէ վէմ երկանաքար կա
խէր զպարանոցէ նորա և անկանէր ՚ի
ծով, քան թէ գայթաղղեցուցանէ զմի
ոք ՚ի փոքրկանցս յայսցանէ:
- 3 Զգոյշ կացէք անձանց. եթէ մեղիցէ
եղբայր քո, սաստեա նմա. և եթէ ա
պաշխարիցէ, թող նմա:
- 4 Եւ եթէ եօթն անգամ մեղիցէ քեզ և
եօթն անգամ դարձցի ՚ի քեզ և ասիցէ՝
սպաշխարեմ, թողցես նմա:
- 5 Եւ ասէն առաքեալքն ցտէր, յաւել
մեզ հաւատս:
- 6 Եւ ասէ տէր. եթէ ունիցիք հաւատս
քան զհատ մանանխոյ, և ասիցէք թը
թենուոյս այսմիկ. խլեաց և տնկեաց ՚ի
ծովու, և հնազանդեսցի ձեզ:
- 7 Իսկ ով ոք ՚ի ձէնջ որ ունիցի ծառայ
հողագործ կամ հովիւ, որ իբրև մտա
նիցէ յագարակէ՝ ասիցէ ցնա վաղվա
ղակի, թէ անց բազմեաց:
- 8 Այլ ոչ ասիցէ ցնա, թէ պատրաստեա
ղինչ ընթերեւոյ իցեմ, և գօտի ածեալ
պաշտեա զիս՝ մինչև կերայց և արբից,

- և ապա կերիցես և արըցես դու :
 Միթէ չնորհ ինչ ունիցի ծառային այն 9
 միկ, զի արար զամենայն հրամանսն :
 Նոյնպէս և դուք յորժամ առնիցէք զա 10
 մենայն հրամայեալն ձեզ, ասասջիք թէ
 ծառայքանպիտանքեմք, զորս արտէարն
 առնել՝ արարաք :
 Եւ եղև մինչև երթայր նա յԵրուսա 11
 ղէմ, և ինքն անցանէր ընդ մէջ Սամա-
 րեայ և Գալիլեացոց :
 Եւ մինչդեռ մտանէր ՚ի գեօղ ուրեմն, 12
 պատահեցին նմա տասն այր բորոտ՝ որք
 կացին ՚ի հեռաստանէ,
 Բարձին զձայնս և ասեն. Յիսուս վար 13
 դապետ, ողորմեաց մեզ :
 Եւ իբրև ետես զնոսա, ասէ ցնոսա. 14
 երթայք ցուցէք զանձինս քահանայիցն .
 և եղև իբրև զնային՝ առժամայն սրբ-
 բեցան :
 Մի ոմն ՚ի նոցանէ իբրև ետես եթէ 15
 բժշկեցաւ, դարձաւ անդրէն ՚ի ձայն
 մեծ փառաւոր առնէր զՍտուած :
 Անկաւ ՚ի վերայ երեսաց իւրոց առ ոտս 16
 նորա, և գոհանայր զնմանէ. և ինքն էր
 Սամարացի :
 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ, ո՞չ 17
 տասն սորա սրբեցան, իսկ արդ ինուներն
 ուր են :

- 18 Զի ոչ գտան դառնալ տալ փառս Աստուծոյ, բայց միայն այլազգիս այս:
- 19 Եւ ասէ ցնա. արի գնա, զի հաւատք քո կեցուցին զքեզ:
- 20 Իբրև հարցաւ ՚ի Փարիսեցւոցն թէ երբ ԶԴ. դայցէ արքայութիւնն Աստուծոյ, սատասխանի ետ նոցա և ասէ. ոչ գայ արքայութիւն Աստուծոյ խտրանօք:
- 21 Եւ չասիցեն թէ ահաւասիկ աստ է կամ անդ. զի ահա արքայութիւն Աստուծոյ ՚ի ներքս ՚ի ձեզ է:
- 22 Ասաց և առ աշակերտսն. եկեացեն աւուրք ցանկանալոյ ձեզ մի յաւուրցն որդւոյ մարդոյ տեսանել և ոչ տեսանիցէք:
- 23 Եւ եթէ ասիցեն ձեզ եթէ ահաւասիկ է կամ անդ, մի երթայցէք զհետ:
- 24 Զի որպէս փայլակն փայլատակեալ ՚ի ներքոյ երկնից ընդ երկնիւք ծաղիցէ, նոյնպէս և որդի մարդոյ յաւուրն իւրում:
- 25 Բայց նախ պարտ է նմա բազումս չարչարիլ և խոտիլ յազգէս յայսմանէ:
- 26 Եւ որպէս եղև յաւուրսն Նոյի, նոյնպէս եղիցի և յաւուրս որդւոյ մարդոյ:
- 27 Ուտէին ըմպէին կանայս առնէին և արանց լինէին՝ մինչև յօրն յորում եմուտ Նոյ ՚ի տապանն, և եկն ջրհեղեղն և կորոյս զամենեւին:

Նոյնպէս և որպէս յաւուրսն Ղովտայ 28
 եղև, ուտէին ըմպէին գնէին վաճա-
 ուէին, տնկէին շինէին:

Եւ յորում աւուր եւ Ղովտ 'ի Սողո 29
 մայ, տեղաց հուր և ծծումբ յերկնից և
 կորոյս զամենեսին:

Ըստ նմին օրինակի եղիցի և յաւուրն՝ 30
 յորում որդի մարդոյ յայտնեաց է:

Յայնմ աւուր որ կայցէ 'ի տանիս և 31
 կարասի իւր 'ի տան, մի իջցէ առնուլ
 զայն. և որ յանդի իցէ, նոյնպէս մի
 դարձցի յետս:

Յիշեցէք զկինն Ղովտայ: 32

Որ խնդրիցէ զանձն իւր ապրեցուցանել՝ 33
 կորուսցէ զնա. և որ կորուսցէ՝ ապրե-
 ցուսցէ զնա:

Ասեմ ձեզ, յայնմ գիշերի թէ եղիցին 34
 երկու 'ի մի մահիչս, մին առցի և միւսն
 թողցի:

Եւ եթէ եղիցին երկու՝ ազալ 'ի միա 35
 սին, մին առցի և միւսն թողցի. և եթէ
 իցեն երկու յանդի, մին առցի և միւսն
 թողցի:

Պատասխանի ետուն և ասեն ցնա. յո՞ 36
 տէր:

Եւ նա ասէ ցնոսա, ուր մարմին է՝ անդր 37
 և արծուիք ժողովեցին:

ԳԼ. ԺԸ

- 1 Ասաց և առակ մի նոցա առ այն թէ Զե պարտ է յամենայն ժամ հալնոցա յաղօթս և մի ձանձրանալ:
- 2 Ասէ. դատաւոր մի էր 'ի քաղաքի ուրեմն, յԱստուծոյ ոչ երկնչէր և 'ի մարդկանէ ոչ ամաչէր:
- 3 Եւ այրի մի էր 'ի նմին քաղաքի, դայր առ նա և ասէր. դատ արա ինձ յօտխէ իմմէ:
- 4 Եւ ոչ կամէր 'ի բազում ժամանակս. յետ այնորիկ ասէ 'ի մտի իւրում, եթէ և յԱստուծոյ ոչ երկնչիմ, և 'ի մարդկանէ ոչ ամաչեմ:
- 5 Գոնէ վասն աշխատ առնելոյ զիս այլոցն՝ արարից նմա դատ, զի մի 'ի սպառեկեալ թախանձիցէ զիս:
- 6 Եւ ասէր, լուարուք զինչ դատաւորն անիրաւութեան ասէր:
- 7 Իսկ Աստուած ոչ առնիցէ վրէժխնդրութիւն ծառայից իւրոց որ աղաղակեն առ նա 'ի տուէ և 'ի գիշերի. և երկայնամիտ միայն լինիցի առ նոսա:
- 8 Այո ասեմ ձեզ, զի արասցէ վրէժխընդրութիւն նոցա վաղվաղակի. իսկ որդի մարդոց եկեալ գտանիցէ՞ արդեօք հաւատս յերկրի:

Սրաց և առ ոմանս պանծացեալս յան 9
 ձինս [Թէ արդարք իցէն և խոտիցէն
 զբազումս, զառակս զայս:

Արք երկու ելին ՚ի տաճարն կալ յա 10
 ղօթս, մին Փարիսեցի և միւսն մաք-
 սաւոր:

Փարիսեցին կայր մեկուսի և զայս ա 11
 ռանձինն աղօթս մատուցանէր. Սս-
 տուած իմ, գոհանամ զքէն զի ոչ եմ
 իբրև զայլս ՚ի մարդկանէ, զյափշտա-
 կողս և զանիրաւս և զշունս, կամ ի
 բրև զայս մաքսաւոր:

Այլ պահեմ երկիցս ՚ի շաբաթու, և 12
 տամ տասանորդս յամենայն ստացու-
 ծոց իմոց:

Եւ մաքսաւորն կայր մեկուսի, և ոչ կա 13
 մէր և ոչ զաչն ընդ երկինս ամբառնալ-
 այլ կոծէր զկուրծս իւր և ասէր. Սս-
 տուած, քաւեա զիս զմեղաւորս:

Ասեմ ձեզ, էջ սա արդարացեալ ՚ի 14
 տուն իւր քան զնա. զի ամենայն որ
 բարձրացուցանէ զանձն իւր՝ խոնար-
 ճեսցի, և որ խոնարճեցուցանէ զանձն՝
 բարձրացի:

99 Մատուցանէին առ նա մանկտի զի 15
 մերձենայցէ ՚ի նոսա. իբրև տեսին ա-
 շակերտքն՝ սաստէին նոցա:

Իսկ Յիսուս կոչեցեալ զնոսա առ ինքն՝ 16

ասէ. թոյլ տուք մանկտւոյդ գալ առ իս
 և մի արգելուք զդոսա. զի այդպիսեացդ
 է արքայու թիւն Աստուծոյ:

17 Ամէն ասեմ՝ ձեզ, որ ոչ ընդունիցի զար-
 քայու թիւն Աստուծոյ իբրև զմանուկ,
 ոչ մտցէ ՚ի նա:

18 Եւ եհարց զնա ոմն իշխան և ասէ.
 վարդապետ բարի, զի՞նչ գործեցից
 զի զկեանսն յաւիտենականս ժառան-
 գեցից:

19 Ասէ զնա Յիսուս. զի՞ ասես զիս բարի,
 չիք ոք բարի՝ բայց մի Աստուած:

20 Զպատուիրանս գիտես. մի՞ շնար, մի՞
 սպանաներ, մի՞ գողանար, մի՞ սուտ
 վկայեր, պատուեա զհայր քո և զմայր:

21 Եւ նա ասէ. զայդ ամենայն պահեցի
 ՚ի մանկու թենէ իմմէ:

22 Իբրև լուաւ զայն Յիսուս՝ ասէ զնա.
 միւս ևս պակաս է քեզ. զամենայն ինչ
 զորունիս վաճառեալ տուր աղքատաց, և
 ունիցիս գանձս յերկինս, և եկ զկնի իմ:

23 Նա իբրև լուաւ զայս՝ տրտմեցաւ, քան
 զի էր մեծատուն յոյժ:

24 Իբրև ետես զնա Յիսուս տրտեալ՝ ասէ,
 որպէս դժուարաւ որ ինչս ունիցին մտա-
 նիցեն յարքայու թիւն Աստուծոյ:

25 Գիւրադոյն իցէ մալխոյ ընդ ծակ աս-
 զան անցանել, քան մեծատան յար-

- քայութիւն Աստուծոյ մտանել: Եւ որ լուանն ասէին, և ո՞ կարիցէ 26
ապրել:
- Եւ նա ասէ, անհնարինք առ ՚ի մարդ, 27
կանէ՛ հնարաւորք են յԱստուծոյ:
- Եւ ասէ Պետրոս, ահաւասիկ մեք թո՛ւ 28
զաք զամենայն ինչ զմեր և եկաք
զինի քո:
- Եւ նա ասէ ցնոսա. ամէն ասեմ՝ ձեզ, 29
եթէ ոչ որ է որ եթող զտունս կամ
զծնողս կամ զեղբարս կամ զկիւն կամ
զորդիս վասն արքայութեան Աստուծոյ,
Եթէ ոչ առնուցու բազմապատիկ ՚ի 30
ժամանակի յայսմիկ, և յաշխարհին որ
գալոցն է՝ զկեանսն յաւիտեանականս
ժառանգեսցէ:
- Եւ առեալ զերկոտասանսն առանձինն՝ 31
ասէ ցնոսա. ահաւասիկ ելանեմք յԵ-
րուսաղէմ, և կատարեսցին ամենայն
գրեալքն մարգարէիւք վասն որդւոյ
մարդոյ:
- Զի մատնեսցի հեթանոսաց և կատա- 32
կեսցի:
- Եւ հարկանիցեն և սպանանիցեն զնա, 33
և յերիբ աուր յարիցէ:
- Եւ նոքա ոչ ինչ իմացան յայնցանէ, 34
այլ էր բանն ծածկեալ ՚ի նոցանէ. և ոչ
գիտէին զասացեալն:

- 35 Եւ եղև ՚ի մտեալն նորա յերիբով, կոյր Զմնն նստէր առ Ճանապարհաւն մուրացիկ:
- 36 Իբրև լուաւ զանցանել ժողովրդեան, հարցանէր թէ զինչ իցէ այն:
- 37 Եւ պատմեցին նմա թէ Յիսուս Նազովրեցի անցանէ:
- 38 Աղաղակեաց և ասէ. Յիսուս որդի Գաւթի, ողորմեաց ինձ:
- 39 Եւ որ առաջին երթային՝ սաստիին նմա զի լուսցէ. և նա ևս առաւել աղաղակէր, որդի Գաւթի՝ ողորմեաց ինձ:
- 40 Զտեղի առ Յիսուս և հրամայեաց ածել զնա առ իւր. և իբրև մերձ եղև առ նա, եհարց զնա և ասէ.
- 41 Զինչ կամիս դու զի արարից քեզ. և նա ասէ. տէր, զի բացցին աչք իմ և տեսից:
- 42 Եւ Յիսուս ասէ ցնա. հայեաց, հաւատք քո կեցուցին զքեզ:
- 43 Եւ առժամայն ետես, երթայր զհետ նորա և փառաւոր առնէր զԱստուած. և ամենայն ժողովրդեանն տեսեալ տայր օրհնութիւնս Աստուծոյ:

ԳԼ ԺԹ

- 1 Եւ մտեալ շրջէր ընդ Երիբով:
- 2 Եւ ահա այր մի անուն կոչեցեալ Զա-

քէոս, և նա էր մարտապետ և ինքն մե-
ծատուն:

Եւ խնդրէր տեսանել եթէ ով իցէ Յի- 3
սուս, և ոչ կարէր ՚ի բազմութենէն՝ զի
կարճ էր հասակաւ:

Եւ ընթացեալ յառաջ՝ ել ՚ի ժան- 4
տաթղենին զի տեսանիցէ զնա, քանզի
ընդ այն իսկ անցանելոց էր:

Իբրև եկն ՚ի տեղին, հայեցաւ ՚ի վեր 5
Յիսուս և ասէ ցնա. Զաքէ, փութա-
կէջ այտի, զի այսօր ՚ի տան քումարժան
է ինձ ագանել:

Փութացաւ և էջ և ընկալաւ զնա ուրա- 6
խութեամբ:

Իբրև տեսին ամենքին, տրտնջէին և 7
ասէին՝ թէ առ առն մեղաւորի եմուտ
լուծանել:

Եկն եկաց Զաքէոս և ասէ ցտէր. տէր 8
ահա զկէս ընչից իմոց տաց աղքատաց.
և եթէ զոք զսկեցի, հատուցից չո-
րեքկին:

Եւ ասէ ցնա Յիսուս. այսօր եղև փր- 9
կութիւն տանս այսմիկ. քանզի և սա
որդի Աբրահամու է:

Զի եկն որդի մարդոյ խնդրել և կեցու- 10
ցանել զկորուսեալն:

Եւ մինչդեռ նոքա զայն լսէին, յաւել 11
առակ մի և ասէ, վասն մերձե՛նալոյ նո-

բա յԵրուսաղէմ, և համարելոյ նոցա
եթէ առժամայն յայտնելոյ է արքայու
Թիւն Աստուծոյ:

12 Ասէ. այր ոմն ազնուական զնաց յաշ-
խարհ հեռի առնուլ իւր Թագաւորու-
Թիւն և դառնալ:

13 Եւ կոչեցեալ զԾառայս իւր՝ ետ նոցա
տասն մնաս. և ասէ ցնոսա. յարգեցէք
զայդ մինչև եկից:

14 Եւ քաղաքացիքն նորա ատէին զնա,
առաքեցին հրեշտակս զկնի նորա և ա-
սէն, Թէ ոչ կամիմք Թագաւորել դմա
ի վերայ մեր:

15 Եւ եղև դառնալ նմա առեալ զԹագա-
ւորութիւնն, և կոչեալ զԾառայսն որոց
տուեալէր զարծաթն, զի գիտասցէ Թէ
ն զինչ շահեցաւ:

16 Եկն առաջինն և ասէ. տէր, մնասն քո՝
տասն մնաս արար:

17 Եւ ասէ ցնա. ազնիւ ծառայ և բարի,
զի՛ի փոքուդ հաւատարիմ եղեր, լիջիր
իշխանութիւն ունել՝ի վերայ տասն
քաղաքի:

18 Եկն երկրորդն և ասէ. մնասն քո արար
հինգ մնաս:

19 Ասէ և ցնա. և դու լիջիր՝ի վերայ հինգ
քաղաքացի:

20 Եկն միւսն և ասէ. տէր, ահա մնասն

քո զոր ունէի ծրարեալի վարչամակի :
 Երկնչէի 'ի քէն , զի այր ստամբակ ես . 21
 բառնաս զոր ոչ եղիր , և հնձես զոր ոչ
 սերմանեցեր :

Եւ ասէ ցնա . 'ի բերանոյ քու մէջ դա . 22
 տեցայց զքեզ ծառայ անհաւատ . զի-
 տէիր թէ ես այր մի ստամբակ եմ ,
 բառնամ զոր ոչ եղի , և հնձեմ ուր ոչ
 սերմանեցի :

Եւ ընդէր ոչ ետուր զարծաթն իմ 'ի 23
 սեղանաւորս , և եկեալ ես տոկոսեօք
 պահանջէի :

Եւ ասէ ցսպասաւորսն . առէք 'ի դմանէ 24
 զմնասն , և տարայք տուք այնմ որ ունիցի
 զտասն մնասն :

Եւ ասեն ցնա . տէր , ունի տասն մնաս : 25
 Ասեմ ձեզ , եթէ ամենայնի որ ունիցի ' 26
 տացի , և յայնմանէ որ ոչն ունիցի ' և
 զոր ունիցին բարձցի 'ի նմանէ :

Բայց զթշնամիսն իմ զայնոսիկ , որ ոչն 27
 կամէին զիս թագաւորել 'ի վերայ նո-
 ցա , ածէք այսր և սպանէք առաջի իմ :

Եւ իբրև զայս ասաց , դնաց յառաջ ե- 28
 լանել յերուսաղէմ :

ԷԿ Եւ եղև իբրև մերձեցաւ 'ի Բեթփագէ 29
 և 'ի Բեթանիա , մօտ 'ի լեառն որ կոչի
 Զիթենեաց , առաքեաց երկուս յաշա-
 կերտացն իւրոց և ասէ .

- 30 Երթայք դուք ՚ի գեօղն որ հանդէս
մեր կայ, յոր իբրև մտանէք՝ գտանիցէք
յաւանակ կապեալ, յորում որ ՚ի մարդ-
կանէ երբէք ոչ նստաւ. լուծէք զնա և
ածէք:
- 31 Եւ եթէ որ հարցանիցէ զձեզ թէ ընդ
էր լուծանէք, այսպէս ասասջիք ցնա թէ
տեառն իւրում պիտոյ է:
- 32 Իբրև չորան որ առաքեցանն, գտին որ
պէս ասացն ցնոսա, կայր յաւանակն:
- 33 Եւ մինչդեռ լուծանէին զյաւանակն,
ասեն տեարքն նորա ցնոսա. զի լուծա-
նէք զյաւանակդ:
- 34 Եւ նորա ասեն. նն իւրում պիտոյ է:
- 35 Եւ ածին զնա առ Յիսուս. և արկին
զնովաւ հանդերձս և հեծուցին զՅն:
- 36 Եւ մինչդեռ երթայր, զհանդերձս իւ-
րեանց տարածանէին զճանապարհաւն:
- 37 Եւ իբրև այն ինչ մերձ եղև ՚ի զառ ՚ի
վայր լերինն Ձիթենեաց, սկսաւ ամե-
նայն բազմութիւն աշակերտացն ուրա
խութիւն օրհնել զՍձ ՚ի ձայն մեծ վասն
նմ եղելոց զօրութեանցն զոր տեսին:
- 38 Եւ ասէին, օրհնեալ որ դայ թագաւորդ
յանուն տեառն. խաղաղութիւն յեր-
կինս և փառք ՚ի բարձունս:
- 39 Եւ ոմանք ՚ի Փարիսեցւոցն յամբոխէ
անտի ասեն ցնա, վարդապետ սաստեա

աշակերտացդ քոց :

Պատասխանի ետ և ասէ . ասեմ ձեզ, 40
զի և թէ դոքա լռեցեն , քարինքդ աղա-
ղակեցեն :

Եւ իբրև մերձեցաւ , տեսեալ զքաղաքն 41
ելաց 'ի վերայ նորա և ասէ .

Եթէ գիտէիր դու գոնէ յաւուրս յայտ 42
միկ զխաղաղութիւնն քո , բայց այժմ
ծածկեցաւ յերեսաց քոց :

Զի եկեցեն աւուրք 'ի վերայ քո և 43
պատեցեն զքեւ թշնամիք քո պատնէշ .
և պաշարեցեն զքեզ և նեղեցեն զքեզ
յամենայն կողմանց :

Եւ յատակեցեն զքեզ և զորդիս քո 44
'ի քեզ , և ոչ թողուցուն քար 'ի քարի
վերայ յամենայնի 'ի քեզ . փոխանակ
զի ոչ ծանեար զժամանակ այցելու-
թեան քո :

Եւ մտեալ 'ի տաճարն՝ սկսաւ հանել 45
զաղաւնեւաճառսն և զգնողս , և զսե-
ղանս հատաւաճառացն ցրուեաց :

Եւ ասէ ցնոսա . գրեալ է , և եղիցի տուն 46
իմ տուն աղօթից , և դուք արարիք զգա-
այրս աւաղակաց :

Եւ ուսուցանէր զնոսա հանապազ 'ի տա- 47
ճարին . իսկ քահանայապետք և դպիրք
և գլխաւորք թողութեանն խնդրէին
զնա կորուսանել :

48 Եւ ոչ գտանէին թէ զինչ արասցեն, զի ժողովուրդն ամենայն կախեալ կային զնմանէ՛ ՚ի լսել:

ԳԼ Ի

1 Եւ եղև ՚ի միում աւուրցն յայնցանէ, ԷՔ մինչդեռ ուսուցանէր զժողովուրդն ՚ի տաճարի անդ և աւետարանէր, հասին ՚ի վերայ քահանայապետքն և դպիրք ծերովքն հանդերձ:

2 Եւ ասեն ցնա. ասա մեզ, որո՞վ իշխանութեամբ գործես դու զայդ, կամ ո՞վ եր ետ քեզ զայդ իշխանութիւն:

3 Պատասխանի ետ և ասէ ցնոսա. հարցից և ես ցձեզ բան մի և ասացէք ինձ:

4 Մկրտութիւնն Յովհաննու յերկնից էր եթէ ՚ի մարդկանէ:

5 Եւ նորա խորհեցան ՚ի միտս իւրեանց և ասեն.

6 Եթէ ասեմք յերկնից, ասէ. իսկ ընդէր ոչ հաւատացէք նմա. և եթէ ասեմք ՚ի մարդկանէ, ամենայն ժողովուրդն քարկոծ առնեն զմեզ. զի հաստատեալ է ՚ի միտս զՅովհաննէ թէ մարդարէ է:

7 Եւ պատասխանի ետուն չգիտել թէ ուստի իցէ:

8 Եւ Յն ասէ ցնոսա. և ոչ ես ասեմ ձեզ որով իշխանութեամբ առնեմ զայս:

- ԷՊ. Սկսաւ ասել առ Ժողովուրդն զառակս 9
 զայս. այր ոմն տնկեաց այգի և ետ զնա
 մշակաց, և ինքն գնաց ՚ի ճանասպարհ
 Ժամանակս բազումս:
- Եւ ՚ի Ժամուռ առաքեաց առ մշակսն ծա- 10
 ուայ, զի ՚ի պտղոյ այգւոյն տացեն նմա.
 և մշակքն գան հարին զնա և արձակե-
 ցին ունայն:
- Եւ յաւել միւս ևս ծառայ յղել. նորա 11
 և զնա ևս գան հարին՝ անարգեցին, և
 առաքեցին ունայն:
- Եւ յաւել զերրորդն առաքել. նորա և 12
 զնա վիրաւորեցին և հանին արտաքս:
 Ասէ տէր այգւոյն. զի՛նչ արարից, առա- 13
 քեցից զորդի իմ սիրելի, [Թերևս ՚ի սմա-
 նէ պատկառեսցեն:
- Իբրև տեսին զնա մշակքն, խորհեցան 14
 ընդ միմեանս և ասեն. սա է Ժպուանդն,
 սպանցուք զսա զի մեր լինիցի Ժառան-
 գու [Թիւնն:
- Եւ հանին զնա արտաքս քան զայգին և 15
 սպանին. արդ զի՛նչ արասցէ ընդ նոսա
 տէր այգւոյն:
- Ո՞չ ապաքէն գայցէ և կորուսանիցէ 16
 զմշակսն զայնոսիկ, և տացէ զայգին այ-
 լոց. իբրև լուան, ասեն. քաւ՝ մի լիցի:
 Եւ նա հայեցեալ ընդ նոսա ասէ, իսկ 17
 զի՛նչ իցէ այն որ գրեալն է, [Թէ զվէմն

զոր անարգեցին շինողքն, նա եղև դը-
լուխ անկեան:

18 Ամենայն որ ընդհարցի ընդ վէմն ընդ
այս՝ խորտակեցի, և յորոյ վերայ անկ-
ցի՝ հոսեցէ զնա:

19 Եւ խնդրէին դպիրքն և քահանայա-
պետք արկանելի՝ նա ձեռս՝ի նմին ժա-
մու, և երկեան ՚ի ժողովրդէնէն. զի
գիտացին թէ առ նոսա ասաց զառակն
զայն:

20 Եւ ապա սպասեցին, և առաքեցին դա-
ւաճանս կեղծաւորեալս զանձինս առ
արդարս ունել. զի ըմբռնեցէն զնա բա-
նիւք, առ ՚ի մատնել զնա պետութեան
և իշխանութեան դատաւորին:

21 Հարցին ցնա և ասեն. վարդապետ, գի-
տեմք եթէ ուղիղ խօսիս և ուսուցանես,
և ոչ առնուս ակն՝ այլ ճշմարտութեամբ
զձանապարհն Աստուծոյ ուսուցանես:

22 Արժան է մեզ կայսեր հարկս տալ
թէ ոչ:

23 Եւ նայեցեալ ընդ խորամանկութիւն
նոցա ասէ ցնոսա.

24 Յուցէք ինձ զգահեկանն. և նոքա ցու-
ցին. և ասէ, զոյր պատկեր և զգիր
ունի. պատասխանի ետուն և ասեն,
զկայսեր:

25 Եւ նա ասէ ցնոսա. արդ երթայք տուք

զկայսերն կայսեր, և զԱստուծոյն Աս-
տուծոյ:

Եւ ոչ կարացին զնա ըմբռնել բանիւք 26
առաջի ժողովրդեանն. և զարմացեալ
ընդ պատասխանին նորա՝ լռեցին:

Է՛Դ Մատուցեալ ոմանք՝ ի Սաղուկեցւոցն, 27
որք հակառակէին չլինել յարութեան,
հարցին ցնա,

Եւ ասէն. վարդապետ, Մովսէս գրեաց 28
մեզ, եթէ ուրուք եղբայր մեռանիցի,
որոյ իցէ կին և անորդի իցէ, զի առնու-
ցու եղբայր նորա զկինն և յարուսցէ
զաւակ եղբօր իւրում:

Արդ եօթն եղբարք էին, և առաջնոյն 29
առեալ կին՝ մեռաւ անորդի:

Առ զնա և երկրորդն, մեռաւ և նա ան- 30
որդի:

Առ զնա և երրորդն. նոյնպէս և եօթա- 31
ներին. և ոչ թողին որդիս:

Մեռաւ և կինն: 32

Արդ ՚ի յարութեան ո՛ւմ ՚ի նոցանէ լինի 33
ցի կին. զի եօթաներին կալան զնա կին:

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ. 34
որդիք աշխարհիս այսորիկ կանայս առ-
նէն և արանց լինին:

Իսկ որ արժանի լինիցին այնմ աշխարհի 35
հասանել և յարութեանն որ ՚ի մեռելոց,
ոչ կանայս առնեն և ոչ արանց լինին:

- 36 Քանզի և ոչ մեռանել ևս կարեն, զի
 հաւասար հրեշտակաց են և որդիք Աս-
 տուծոյ. քանզի յարութեան որդիք են:
- 37 Այլ զի յառնեն մեռեալք և Մովսէս
 գուշակեաց ՚ի մորենւոջն, որպէս ասէ
 զտեառնէ Այ Սբբահամու և զԱստուծոյ
 Սահակայ և զԱստուծոյ Յակովբայ:
- 38 Եւ Աստուած չէ մեռելոց՝ այլ կենդա-
 նեաց, զի ամենեքին նմա կենդանի են:
- 39 Պատասխանի ետուն ոմանք ՚ի դպրացն
 և ասեն. վարդապետ, բարեոք ասացեր:
- 40 Եւ ոչ ևս ոք իշխէր հարցանել զնա և
 ոչ ինչ:
- 41 Սսէ և առ նոսա. զիա՞րդ ասեն զՔրիստոս
 տուէ թէ որդի է Գաւթի: ԷԵ
- 42 Զի ինքն Գաւթի թ ասէ ՚ի գիրս սաղմո-
 սաց. ասաց տէր ցտէր իմ, նիստ ընդ աջ
 մէ իմմէ,
- 43 Մինչև եղից զթշնամիս քո պատուան-
 դան ոտից քոց:
- 44 Իսկ արդ եթէ Գաւթի զնա տէր կուչէ,
 զիա՞րդ որդի նորա իցէ:
- 45 Եւ լու ՚ի լու ամենայն ժողովրդեանն
 ասէ ցաշակերտսն.
- 46 Զգոյշ լերուք ՚ի դպրացն որ կամին
 պատմու ճանօք շրջել, և սիրեն ողջոյնս
 ՚ի հրապարակս և զնախաթուս ՚ի ժո-
 ղովուրդս և զբարձերէցս յընթրիս:

Որ ուտեն զտունս այրեաց, և պատճառ 47
 ուանօք յերկարեն զաղօթս. նորա ըն-
 կալցին աւելի դատաստանս:

ԳԼԻՒԱ

Եւ հայեցեալ ետես զմեծատունան որ 1
 արկանէին զտուրս իւրեանց ՚ի գանձա-
 նակն:

Ետես և զկին ոմն այրի աղքատ, որ արկ 2
 անգր երկուս լումայս:

Եւ ասէ. արդարև ասեմ ձեզ, զի այ- 3
 րին այն աղքատ աւելի արկ քան զա-
 մենեսին:

Ամենէքին նորա ՚ի մթերից իւրեանց 4
 արկին յընծայսն Աստուծոյ. բայց նա ՚ի
 կարօտութենէ իւրմէ զամենայն զկեանս
 իւր զոր ունէր՝ արկ:

Ի. Զ Եւ յասել ոմանց զտաճարէն թէ գեղե- 5
 ցիկ վիմօք և աշտարակօք զարդարեալ
 է, ասէ.

Զայդ ամենայն զոր տեսանէք, եկես- 6
 ցեն աւուրք յորս ոչ թողցի այդր քար ՚ի
 քարի վերայ որ ոչ քակտեսցի:

Հարցին ցնա և ասեն. վարդապետ, երբ 7
 լինիցի այդ և զի՞նչ նշան իցէ յորժամ
 այդ լինելոց իցէ:

Եւ նա ասէ. զգոյշ կացէք, մի խաբի- 8
 ցիք. զի բազումք դայցեն յանուն իմ

- և ասիցեն թէ ես եմ: և մերձեցաւ
 ժամանակ, մի երթայցէք զինի նոցա:
- 9 Եւ յորժամ ըիցէք պատերազմունս և
 խռովութիւնս մի զարհուրիցիք, զի
 պարտ է նախ այնմ լինել. այլ ոչ առժա-
 մայն կատարած:
- 10 Յայնժամ ասէ ցնոսա. յարիցէ ազգ-
 յազգի վերայ և թագաւորութիւն 'ի
 թագաւորութեան վերայ:
- 11 Եւ շարժմունք մեծամեծք, և 'ի տեղիս
 տեղիս սովք և սրածութիւնք, եղիցին ար-
 հաւիրք և նշանք մեծամեծք յերկնից:
- 12 Բայց յառաջ քան զայս նմ, միւսեցեն
 զձեռս իւրեանց 'ի ձեզ և հալածեցեն.
 մատնեցեն 'ի ժողովուրդս և 'ի բանտս,
 և տանիցին առաջի դատաւորաց և թա-
 գաւորաց վասն անուան իմոյ:
- 13 Եւ լինիցի ձեզ այն 'ի վկայութիւն:
- 14 Արդ դիք 'ի սիրտս ձեր՝ մի յառաջա-
 դոյն կրթել տալոյ պատասխանի:
- 15 Զի ես տաց ձեզ բերան և իմաստու-
 թիւն, որում ոչ կարիցեն կալ հակա-
 ոակ՝ կամ տալ պատասխանի ամենայն
 հակառակորդքն ձեր:
- 16 Մատնեցիք և 'ի ծնողաց և յեղբարց
 և յազգականաց և 'ի բարեկամաց, և
 սպանանիցեն 'ի ձէնջ:
- 17 Եւ եղիջիք ատեցեալք յամենեցունց

վանն անուան իմոյ :

Եւ մազ մի՛ի գլխոյ ձերմէ ոչ կորիցէ . 18

Եւ համբերութեամբ ձերով ստասջիք 19

ըողիս ձեր :

Այլ յորժամ տեսանիցէք շուրջ պա . 20

տեալ զօրօք զՆրուսաղէմ՝, յայնժամ

գիտասջիք թէ մերձ է աւեր նորա :

Յայնժամ որ՛ի Հրէաստանի իցեն՝ փա . 21

խիցեն ՚ի լերինս, և որ՛ի միջի նորա ի-

ցեն՝ խուսեացեն, և որ՛ի գաւառան ի-

ցեն՝ մի մոցեն ՚ի նա :

Ձի աւուրք վրէժխնդրութեան են այ . 22

նոքիկ՝ առ ՚ի կատարելոյ նմ գրելոց :

Բայց վայ իցէ յղեաց և սոնտուաց յա . 23

ւուրան յայնոսիկ . զի եղիցի տազնասպ

մեծ ՚ի վերայ երկրի, և բարկութիւն

ժողովրդեանն այնմիկ :

Եւ անկցին ՚ի սուր սուսերի, և գերեցին 24

յամենայն հեթանոսս . և Նրուսաղէմ

եղիցի կոխան յազգաց՝ մինչև կատարես-

ցին ժամանակք հեթանոսաց :

Եւ եղիցին նշանք յարեգալին և ՚ի լու . 25

սին և յաստեղս . և յերկրի տազնասպ

հեթանոսաց՝ յահեղ բարբառոյ իբրև

ճովու և խռովութեան :

Յելանելոյ ոգւոյ մարդկան յերկիւղէ 26

և ՚ի կարծեաց եկելոց՝ ՚ի վերայ տիեզե-

րաց . զի զօրութիւք երկնից շարժեցին :

- 27 Եւ յայնժամ տեսցեն զօրդի մարդոյ՝ եւ
կեալ ամպովք զօրութեամբ և փառօք
բազմօք:
- 28 Եւ յորժամ սկսանիցի այս լինել, ամ
բարձջիք և բարձրացուսջիք զգլուխս
ձեր. զի մերձ է փրկութիւն ձեր:
- 29 Եւ ասաց առակ մի նոցա. տեսէք զթզէ-
նիդ և զամենայն ծառ:
- 30 Յորժամ ցուցանիցեն զպտուղ իւրեանց,
տեսանէք և ՚ի նոցանէ ճանաչէք եթէ
մերձ է ամառն:
- 31 Նոյնպէս և դուք յորժամ տեսանիցէք
զայս ամենայն եղեալ, գիտասջիք թէ
մերձ է արքայութիւնն Ստուծոյ:
- 32 Ամէն ասեմ ձեզ, թէ ոչ անցցէ ազգս
այս, մինչև այս ամենայն լինիցի:
- 33 Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ
ոչ անցանիցեն:
- 34 Զգոյշ լերուք անձանց, գուցէ ծանրա-
նայցեն սիրտք ձեր շուայտութեամբ և
արբեցութեամբ և հոգովք աշխարհա-
կանօք, և յանկարծակի հասանիցէ ՚ի
վերայ ձեր օրն այն:
- 35 Զի իբրև զօրոգայթ հասանիցէ ՚ի վե-
րայ ամենեցուն, որ բնակեալ են ընդ ա-
մենայն երեսս երկրի:
- 36 Արթուն կացէք այսուհետև, յամե-
նայն ժամաղօթս արարէք. զի արժա-

նի լինիջիք զերժանել յայնմ յամենայն
նէ որ լինելոց է, և կալ առաջի որդւոյ
մարդոյ:

Եւ 'ի տուէ 'ի տաճարին ուսուցանէր և 37
զգիշերս ելեալ ագանէր 'ի լերինն որ կո-
չէր Չիթենեաց:

Եւ ամենայն ժողովուրդն կանխէր ընդ 38
առաւօտս առ նա 'ի տաճարն՝ լսել 'ի
նմանէ:

Գ Լ Ի Բ

ԷԷ Մերձեցաւ տօն բաղարջակերացն որ 1
կոչէր Պապբա:

Եւ խնդրէին քահանայապետքն և զը- 2
պիրք թէ որպէս սպանանիցեն զնա.
բայց երկնչէին 'ի ժողովրդենէ անտի:

Ապա եմուտ սատանայ 'ի Յուդա 'ի կո- 3
չեցեալն Իսկարիովտացի, որ էր 'ի
Թուոյ երկոտասանիցն:

Չոգաւ եղ բանս ընդ քահանայապետ- 4
սըն և ընդ դպիրս և ընդ իշխանս ժողո-
վրդեանն, զի մատնեցէ զնա նոցա:

Եւ խնդացին և խոստացան տալ նմա
արծաթ:

Եւ յանձն առ, և խնդրէր սլարապ մատ- 6
նել զնա նոցա՝ մեկուսի յամբօխէն:

Եկն որ բաղարջակերացն, յորում օրէն 7
էր զենուլ զպատեքն:

- 8 Եւ առաքեաց զՊետրոս և զՅովհաննէս
և ասէ. երթայք պատրաստեցէք մեզ
զպասեքն զի կերիցուք:
- 9 Եւ նորա ասէն. ո՛ւր կամիս զի պատրաս-
տեսցուք:
- 10 Եւ ասէ ցնոսա. ահա իբրև մտանիցէք
'ի քաղաքն, պատահեսցէ ձեզ այր մի
բարձեալ սափոր ջրոյ. երթիջիք զհետ
նորա 'ի տունն՝ յոր մտանիցէ:
- 11 Եւ ասասջիք ցտանուտէր տանն. վար-
դապետ ասէ քեզ, ո՛ւր են վանքն իմ՝
յորում զպասեքն ուտիցեմ աշակերտօքս
հանդերձ:
- 12 Եւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ
զարդարեալ, և անդ պատրաստեսջիք:
- 13 Եւ գնացեալ գտին որպէս և ասացն նո-
ցա, և պատրաստեցին զպասեքն:
- 14 Եւ իբրև ժամ եղև՝ բազմեցաւ, և եր-
կոտասան առաքեալքն ընդ նմա:
- 15 Եւ ասէ ցնոսա. ցանկանալով ցանկա-
ցայ զայս պասեք ուտել ընդ ձեզ մինչև
չարչարեալ իցեմ:
- 16 Բայց ասեմ ձեզ, թէ ոչ ևս կերայց 'ի
սմանէ՝ մինչև լցցի յարքայութեան Աս-
տուծոյ:
- 17 Եւ ընկալեալ բաժակ գոհացաւ և ասէ.
առէք զայդ և բաժանեցէք 'ի ձեզ:
- 18 Ասեմ ձեզ, թէ յայսմ հետէ ոչ արբից

- 'ի բերոյ որթոյ՝ մինչև եկեսցէ արքայու-
թիւն Սատուծոյ:
- Եւ առեալ հաց դոհացաւ եբեկ և ետ 19
նոցա՝ և ասէ. այս է մարմին իմ, որ
վասն բազմաց տուեալ. զայս արասջիք
առ իմոյ յիշատակի:
- Նոյնպէս և զբաժակն յետ ընթրեացն 20
առ և ասէ. այս բաժակ է նոր ուխտ ի-
մով արեամբ վասն ձեր հեղոյ:
- Բայց աւասիկ ձեռն մատնչի իմոյ ընդ. 21
իս՝ ի սեղանս:
- Եւ որդի մարդոյ ըստ սահմանելոյն եր- 22
թայ, բայց վայ մարդոյն այնմիկ յոյր
ձեռն մատնիցի:
- Եւ նորա սկսան խնդրել ընդ միմեանս, 23
թէ ո՞վ է ՚ի նոցանէ որ զայն դործելոց
իցէ:
- Եւ եղև հակառակութիւն ՚ի մէջ նոցա, 24
թէ ո՞ ՚ի նոցանէ համարիցի մեծ:
- Եւ նա ասէ ցնոսա. թագաւորք ազգաց 25
տիրեն նոցա, և որ իշխենն նոցա՝ բա-
րերարք կոչին:
- Ս. յլգուք ոչ այնպէս. այլ որ մեծն է ՚ի 26
ձեզ՝ եղիցի իբրև զկրտսերն, և առաջ-
նորդն իբրև զսպասաւորն:
- Ո՞վ է մեծ, բազմեանն եթէ սպասա- 27
ւորն. ոչ ապաքէն բազմեան. բայց ես
եմ ՚ի միջի ձերում իբրև սպասաւոր:

- 28 Եւ դուք էք՝ որ ցանգ կայիք ընդ իս ՚ի փորձութիւնս իմ:
- 29 Եւ ես ուխտեմ ձեզ՝ որպէս և հայր իմ ուխտեաց ինձ զարքայութիւնս:
- 30 Զի ուտիցէք և ըմպիցէք ՚ի սեղան իմ յարքայութեանն իմում, և նստիցիք յերկոտասան ակում՝ դատել զերկոտասան արդ իսրայելի:
- 31 Եւ ասէ տէր. Սիմոն Սիմոն, ահա սատանայ խնդրեաց զձեզ խարբալել իբրև զցորեանս:
- 32 Այլ ես աղաչեցի վասն քո զի մի պահասեսցեն հաւատք քո, և դու երբեմն դարձցիս և հաստատեսցես զեղբարս քո:
- 33 Եւ նա ասէ ցնա. տէր, ընդ քեզ պատրաստ եմ և ՚ի բանտ և ՚ի մահ երթալ:
- 34 Եւ նա ասէ ցնա. ասեմ քեզ Պետրէ, չիցէ այսօր հաւու խօսեալ՝ մինչև երիցս ուրասցիս զիս չգիտել:
- 35 Եւ ասէ ցնոսա. յորժամ առաքեցի ըզձեզ աւանց քսակի և մախաղի և կօշկաց, միժէ կարօտացայք իմիք:
- 36 Եւ նոքա ասեն, և ոչ իմիք. ապա ասէ, այլ այժմ որ ունիցի քսակ՝ բարձցէ, նոյնպէս և մախաղ. և որ ոչն ունիցի, վաճառեսցէ զձորձս իւր և գնեսցէ իւր սուսեր:
- 37 Բայց ասեմ ձեզ, զի այս ևս որ գրեալ

ՎԵՐՁ

է՛ պարտ է զի կատարեսցի յիս, թէ ընդ
անօրէնս համարեցաւ. զի որ վասն իմ
ինչ է՛ վճարեալ է:

Եւ նորա ասէն. տէր ահաւասիկ էն 38
աստ երկու սուրբ. և նա ասէ ցնոսա,
բաւական էն:

Եւ ելեալ գնաց ըստ սովորութեանն ՚ի 39
լեառն Ձիթենեաց. գնացին զհետնորա
և աշակերտքն:

Իբրև եհաս ՚ի տեղին՝ ասէ ցնոսա. յա 40
ղօթս կացէք չմտանել ՚ի փորձութիւն:

Եւ ինքն մեկնեցաւ ՚ի նոցանէ իբրև 41

քարընկէց մի, եդ ծունր կայր յաղօթս,
Եւ ասէր. հայր, եթէ կամիս՝ անցո ըղ 42
բաժակս զայս յինէն. բայց ոչ իմ կամք՝
այլ քոյդ լիցին:

Եւ երևեցաւ նմա հրեշտակ յերկնից և 43
զօրացուցանէր զնա. և էր ՚ի տագնապի,
և մտադիւրութեամբ ևս կայր յաղօթս:

Եւ հոսէին ՚ի նմանէ՝ քրտունք իբրև 44
զկայլակս արեան՝ ոլուն ոլուն, հեղեալ
յերկիր:

Եւ յարուցեալ յաղօթիցն՝ եկն առ ա 45
շակերտն, եդիտ ցնոսա ՚ի քուն ՚ի
տրամութենէն:

Եւ ասէ ցնոսա. զի՛ ննջէք, արիք կա 46
ցէք յաղօթս, զի մի մտանիցէք ՚ի փոր-
ձութիւն:

- 47 Եւ մինչդեռ խօսէր, ահաւասիկ ամբոխ. և որ կոչէրն Յուդա՝ մի յերկոտասանիցն՝ առաջնորդէր նոցա. իբրև մերձեցաւ առ Յիսուս՝ համբուրեաց զնա. քանզի զայն նշան տուեալ էր նոցա, թէ ընդ որում ես համբուրեցից, նա է՝ զնա ունիցիք:
- 48 Ասէ ցնա Յիսուս. Յուդա, համբուրելով մատնես զորդի մարդոյ:
- 49 Իբրև տեսին որ զնովաւն էին՝ որ ինչեղևն, ասեն ցնա. տէր, հարցուք զնոսս սրով:
- 50 Եւ եհար մի ոմն՝ ի նոցանէ զքահանայապետին ծառայ, և ՚ի բաց եհան զաջոյ ունին նորա:
- 51 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ, թոյլ տուք մինչև ցայդ վայր. և մատուցեալ յունինն՝ բժշկեաց զնա:
- 52 Եւ ասէ ցեկեալսն ՚ի վերայ նորա՝ ցքահանայապետն և ցիշխանս տաճարին և ցճերս. իբրև ՚ի վերայ աւաղակի ելիք սուսերօք և բրօք:
- 53 Հանապազ ընդ ձեզ էի ՚ի տաճարին, և ոչ ձգեցիք ձեռս յիս. այլ այս է ձեր ժամ և իշխանութիւն խաւարի:
- 54 Եւ կալեալ զնա ածին և մուծին ՚ի տուն քահանայապետին, և Պետրոս երթայր զկնի նորա հեռագոյն:

Իբրև լուցին կրակ 'ի մէջ գաւթին և 55
 նստան շուրջ, նստաւ և Պետրոս 'ի մէջ
 նոցա:

Ետես զնա աղախին ոմն զի նստէր առ 56
 լոյսն, հայեցաւ ընդ նա և ասէ. և սա
 ընդ նոսա էր՝ որ ընդ նմայն էին:

Իսկ Պետրոս ուրացաւ և ասէ. ոչ գի- 57
 տեմ զնա կին դու:

Եւ յետ սակաւ միոյ այլ ոմն ետես ըզ- 58
 նա և ասէ, և դու 'ի նոցանէ ես. և
 Պետրոս ասէ. այր դու, չեմ 'ի նո-
 ցանէ:

Եւ իբրև ժամ մի անց 'ի վերայ, այլ ոմն 59
 վիճէր և ասէր. ստոյգ և սա ընդ նմա
 էր, քանզի Քալիլէացի է:

Ասէ Պետրոս. այր դու, չգիտեմ զինչ 60
 խօսիսդ. և առ ժամայն մինչդեռ նա զայն
 ասէր, խօսեցաւ հաւ:

Քարծաւ տէր և հայեցաւ 'ի Պետրոս, 61
 և յիշեաց Պետրոս զբանն տեառն՝ զոր
 ասաց ցնա. մինչ չև հաւու խօսեալ իցէ,
 երկոցս ուրասցիս՝ չգիտել զիս:

Եւ ելեալ արտաքս ելաց դառնապէս: 62

Եւ արքն որ պահէին զնա՝ այսն առ- 63
 նէին զնովաւ և հարկանէին:

Ծածկէին զերեսս նորա և տանջէին. 64
 և հարցանէին ցնա և ասէին, մարդա-
 րեաց, ո՞վ է որ եհարն զքեզ:

- 65 Եւ այլ բազում ինչ հայհոյութեամբ
խօսէին 'ի նա :
- 66 Եւ իբրև այգ եղև, ժողովեցաւ ծերա-
կոյտ ժողովրդեանն՝ քահանայապետքն
և դպիրք, և հանին ածին զնա յատեանն
իւրեանց և ասէն, եթէ դու ես Քրիս-
տոսն՝ ասա մեզ :
- 67 Ասէ ցնոսա. եթէ ասացից ձեզ, սակայն
ոչ հաւատայք
- 68 Եւ եթէ հարցից ինչ զձեզ, չտայք ինձ
պատասխանի կամ արձակիցէք :
- 69 Բայց յայսմ հետէ նստցի որդի մարդոյ
ընդ աջմէ զօրութեանն Աստուծոյ :
- 70 Եւ ասէն ամենեքեան. ուրեմն դո՞ւ ես
որդին Աստուծոյ. և նա ասէ ցնոսա,
դուք ասէք թէ ես եմ :
- 71 Եւ նորա ասէն. զինչ ևս պիտոյ է մեզ
վկայութիւն, զի մեզէն իսկ լուաք 'ի
բերանոյ դորա :

ԳԼ ԻԳ

- 1 Եւ յարուցեալ ամենայն բազմութիւ-
նըն նոցա, ածին զնա առ Աիդատոս :
- 2 Եւ սկսան չարախօս լինել զնամանէ և
ասել. դտաք զսա զի թիւրէր զագգս մեր,
և արգելոյր 'ի տալոյ հարկս կայսեր, և
ասէր զանձնէ եթէ Քրիստոսն իցէ
թագաւոր :

- Իսկ Պիղատոս Եհարց զնա և ասէ. դո՞ւ 3
 ես Թագաւորն Հրէից. նա պատասխաւ.
 Նի ետ նմա և ասէ. դու ասացեր: 11
- Ասէ Պիղատոս ցքահանայապետոն և 4
 ցժողովուրդն. չգտանեմ ինչ զնա
 յառնս յայսմիկ:
- Եւ նորա պնդէին և ասէին, եթէ խռո- 5
 վէ զժողովուրդս, ուսուցանէ ընդ ամե-
 նայն Հրէաստան՝ սկսեալ ՚ի Քալիլէէ
 մինչև ցայսր:
- Իսկ Պիղատոս իբրև լուաւ զՔալիլէէ, 6
 Եհարց եթէ Քալիլէացի իցէ այրն:
- Եւ իբրև գիտաց թէ յիշխանութենէ 7
 Հերովդի է, ետ տանել զնա առ Հե-
 րովդէս. քանզի և նա յԵրուսաղէմէր
 յաւուրսն յայնոսիկ:
- Եւ Հերովդէս իբրև ետես զն, ուրախ 8
 եղև յոյժ. զի ցանկայր ՚ի բազում ժա-
 մանակաց տեսանել զնա. քանզի լէր
 բազում անգամ զնմանէ, և ակն ունէր
 նշան ինչ լեալ՝ տեսանել ՚ի նմանէ:
- Հարցանէր զնա բանիք բազմօք. և նա 9
 ոչ ինչ ետ նմա պատասխանի:
- Կային քահանայապետքն և դպիրք՝ և 10
 պնդադոյնս չարախօսէին զնմանէ:
- Աքհամարհեաց զնա և Հերովդէս հան- 11
 դերձ իւրովք զօրականօքն. և այսն ա-
 րարեալ արկ զնովաւ հանդերձս սպի-

- տակս, և ետ տանել անդրէն առ Պի-
ղատոս:
- 12 Եւ եղէն բարեկամք Պիղատոս և Հե-
րովդէս յաւուր յայնմիկ. քանզի յառաջ
թշնամիք էին միմեանց:
- 13 Կոչեաց Պիղատոս զքահանայատան և
զիշխանս և զժողովուրդն,
- 14 Եւ ասէ ցնոսա. ածիք մատուցիք ինձ
զայրս զայս իբրև զխոտորեցուցիչ ժողո-
վըրդեանն. և ասաւսիկ առաջիձերդա-
տեցայ, և փնաս ինչ ոչ գտի յառնս յայս-
միկ՝ զորոյ դուք չարախօսէքդ զդմանէ:
- 15 Այլ և ոչ Հերովդէս, քանզի ետու տա-
նել զդա առ նա. և արդ ոչ ինչ մահու
արժանի է գործեալ դորա:
- 16 Խրատեցից զդա և արձակեցից:
- 17 Զի հարկ էր մի մի ըստ տօնի արձակել
նոցա:
- 18 Եւ նոքա աղաղակէին ամենայն բազմու-
թեամբն և ասէին. բարձ զդա և արձա-
կեա մեզ զԲարաբբա:
- 19 Որ էր վասն խռովութեան իրիք եղելոյ
'ի քաղաքին և սպանութեան մտեալ 'ի
բանտ:
- 20 Գարձեալ Պիղատոս սկսաւ խօսել, քան-
զի կամէր արձակել զՅիսուս:
- 21 Եւ նոքա անդրէն աղաղակէին և ա-
սէին. 'ի խաչ հան զդա:

- Եւ նա երիցս ասէ ցնոսա . զինչ չար 22
 արար սա . ոչ ինչ փնաս մահու գտի 'ի
 սմա , խրատեցից զսա և արձակեցից :
- Եւ նորա ստիպէին մեծաձայն և խըն 23
 դրէին զնա 'ի խաչ հանել . և զօրանային
 բարբառ . ք նոցա և քահանայապետիցն :
- Եւ Պիղատոս հաւանեցաւ առնել ըզ 24
 հայցուածս նոցա :
- Արձակեաց նոցա զԲարաբբայն՝ զոր վն 25
 խռովութեան և սպանութեան արկեալ
 էր 'ի բանդ՝ զոր և խնդրէինն իսկ . և
 զՅիսուս մատնեաց կամաց նոցա :
- Իբրև առին գնացին զնա , ըմբռնեցին 26
 զոմն Սիմոն Կիւրենացի՝ որ դայր յան
 դէ . եղին 'ի վերայ նորա զխաչն բերել
 զկնի Յիսուսի :
- Եւ երթայր զհետ նորա բազմութիւն 27
 ժողովրդեանն , և կանանց որ կոծէին և
 աշխարէին զնա :
- Դարձաւ Յիսուս և ասէ ցնս . դստերք 28
 Երուսաղէմի , մի լայք 'ի վերայ իմ , այլ
 լացէք 'ի վերայ անձանց և 'ի վերայ որ
 դուոց ձերոց :
- Զի եկեցցեն աւուրք յորս ասիցեն թէ 29
 երանի ամլոց և որովայնից որ ոչ ծնան ,
 և ստեանց որ ոչ դիեցուցին :
- Յայնժամ սկսանիցին ասել լերանց թէ 30
 անկերուք 'ի վերայ մեր , և բլրոց թէ

Ժածկեցէք զմեզ:

- 31 Զի եթէ ընդ փայտ դալար զայս առնեն, ընդ չորն զինչ լինիցի:
- 32 Ածին և այլ երկուս չարագործս՝ սպանանել ընդ նմա:
- 33 Իբրև չորան ՚ի տեղին՝ կոչեցեալ դադաթն, անդ հանին զնա ՚ի խաչ. և ըզչարագործան զոմն ընդ աջմէ և զոմն ընդ ձախմէ խաչեցին:
- 34 Եւ Յիսուս ասէ. հայր, թող դոցա, զի ոչ գիտեն զինչ գործեն: Եւ ՚ի բաժանել զհանդերձս նորա, արկին վիճակս:
- 35 Եւ կայր ժողովուրդն հայեցեալ. անդունէին զնա իշխանքն հանդերձ նորօք և ասէին. զայլս ապրեցոյց՝ ապրեցուսցէ և զանձն եթէ դա է Քրիստոս որդի Աստուծոյ ընտրեալն:
- 36 Այսն առնէին զնա և զինուորքն, եկեալ առաջի՝ մատուցանէին նմա քացախ:
- 37 Եւ ասէին, եթէ դու ես թագաւորն Հրէից՝ փրկեա զանձն քո:
- 38 Եւ էր գիր գրեալ ՚ի վերայ նորա՝ յունարէն և դաղմատերէն և երբայեցերէն գրով, եթէ սա է արքայն Հրէից:
- 39 Իսկ մի ոմն ՚ի կախելոց չարագործացն հայհոյէր զնա և ասէր. ոչ դու ես Քրիստոսն, փրկեա զանձն քո և զմեզ:
- 40 Պատասխանի ետ ընկերն սաստելով

- նմա և ասէ. չերկնչիս դու յԱստուծոյ՝
 զի 'ի նմին պատժի կաս:
- Եւ մեք յիրաւի, զի արժանի՝ որոց գոր- 41
 ծեցաքն առնումք զհասողումն, և սա
 ապիրատ ինչ ոչ գործեաց:
- Եւ ասէ ցՅիսուս. յիշեա զիս տէր՝ յոր- 42
 ժամ գայցես արքայութեամբ քով:
- Եւ ասէ ցնա Յիսուս. ամէն ասեմ քեզ, 43
 այսօր ընդ իս իցես 'ի դրախտին:
- Եւ էր իբրև վեցերորդ ժամ, և խա- 44
 ւար եղև 'ի վերայ ամենայն երկրի մին.
 չև ցիններորդ ժամ. խաւարեցաւ ա-
 րեղակն:
- Եւ հերձաւ վարագոյր տաճարին ընդ 45
 մէջ:
- Եւ կարդաց Յիսուս 'ի ձայն մեծ և ասէ. 46
 հայր, 'ի ձեռս քո աւանդեմ զհօգի իմ.
 զայս իբրև ասաց, եհան զուգի:
- Եւ տեսեալ հարիւրապետին զոր ինչ 47
 եղևն, փառաւոր արար զԱստուած և
 ասէ. արդարև այս այս արդար էր:
- Եւ ամենայն ժողովուրդք որ եկեալ 48
 էին, և տեսանէին զտեսիլն զայն և ըզ-
 գործ, բախտէին զկուրծս և դառնային:
 Կային և ամենայն ծանօթքն նորա 'ի 49
 հեռաստանէ, և կանայք որ եկեալ էին
 զհետնորա 'ի Գալիլէէ՝ տեսանէին զայն:
 Եւ ահա այր մի անուն Յովսէփ, որ էր 50

- նախարար՝ այր բարեգործ և արդար:
- 51 Սա չէր միաբանեալ ընդ խորհուրդս և ընդ գործս նոցա . յԱրիմաթեայ քաղաքէ Հրէից, որ և ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեան Սրտուծոյ:
- 52 Սա մատուցեալառ Պիղատոս՝ խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի:
- 53 Եւ իջուցեալ զնա՝ պատեաց պաստառա կալաւ, և եղ ՚ի կռածոց գերեզմանին, ուր չէր բնաւ զոր եղեալ:
- 54 Եւ օրն էր ուրբաթ, և շաբաթ լուսանայր:
- 55 Եւ երթային զհետ նորա կանայք՝ որ եկեալ էին ընդ նմա՝ ՚ի Գալիլէէ . տեսին զգերեզմանն, և ոնց եգաւ մարմիննորա:
- 56 Գարձան և պատրաստեցին խունկս և իւղս, և ՚ի շաբաթուն հանդարտեցին վասն պատուիրանին:

ԳԼ ԻԴ

- 1 Բայց ՚ի միաշաբաթուն վաղ քաջ ընդ առաւօտն եկին ՚ի գերեզմանն . բերին զխունկսն զոր պատրաստեցին, և այլ կանայք ընդ նոսա:
- 2 Եւ գտին զվէմն թաւալեցուցեալ ՚ի գերեզմանէ անտի:
- 3 Եւ մտեալ ՚ի ներքս՝ ոչ գտին զմարմինն տեառն Յիսուսի:

Եւ եղև ընդ Տիանալն նոցա վասն այ- 4
նորիկ, և ահա արք երկու հասին առ
նոսա՝ ի հանդերձս լուսաւորս:

Եւ իբրև զահի հարան և խոնարհե- 5
ցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր, ասէն
ցնոսա. զի խնդրէք զկենդանին ընդ մե-
ռեալս:

Չէ աստ, այլ յարեալ. յիշեցէք որպէս 6
խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էրն՝ ի Պաղիլիա.
Եւ ասէր թէ պարտ է որդւոյ մարդոյ 7
մատնիլ՝ ի ձեռս մարդոց մեղաւորաց, և
՛ի խաչ ելանել և յերրորդ աւուր
յառնել:

Եւ յիշեցին զբանսն նորա: 8

Եւ դարձան պատմեցին զայս ամենայն 9
մետասանիցն և այլոցն ամենեցուն:

Եւ էին Մարիամ Մագդաղէնացի և 10
Յովհաննա և Մարիամ Յակովբայ, և
այլք ընդ նոսա որ պատմեցին զայս ա-
ռաքելոցն:

Եւ երևեցան առաջի նոցա շաղփաղ- 11
փութիւն բանքն նոցա՝ և չհաւատային
նոցա:

Բայց Պետրոս յարուցեալ ընթացաւ ՛ի 12
գերեզմանն, և հայեցեալ տեսանէ ըզ-
կտաւսն լոկ՝ զի կային. և դնաց ընդ միտս
զարմացեալ թէ զինչ եղև:

Եւ ահա երկուք ՛ի նոցանէ երթային ՛ի 13

նմին աւուր 'ի գեօղ մի, որ հեռի եր յԵրուսաղէմէ հարիւր և վաթսուն ասպարիսաւ, և էր անուն նորա Եմմաուս:

14 Եւ նորա խօսէին ընդ միմեանս վասն ամենայն անցիցն անցելոց:

15 Եւ եղև ընդ խօսելն նոցա և ընդ վիճել՝ և ինքն իսկ Յիսուս մերձեցաւ և երթայր ընդ նոսա:

16 Եւ նոցա աչք կալեալ էին առ 'ի չճանաչելոյ զնա:

17 Եւ ասէ ցնոսա. զի՛նչ են բանքդ՝ վասն որոց վիճիքդ ընդ միմեանս՝ մինչգեռ գընայքդ, և տրտմեալ էք:

18 Պատասխանի ետ մի ոմն 'ի նոցանէ՝ որում անուն էր Աղէովլպաս, և ասէ ցնա. դո՞ւ միայն կաս յԵրուսաղէմ, որ ոչ գիտացեր զինչ գործեցաւ 'ի նմա յաւուրս յայտօսիկ:

19 Եւ ասէ ցնոսա, զի՛նչ, և նորա ասէն, զՅիսուսէ՛ Նազովրեցւոյ, որ եղև այր մարդարէ՛ հզօր արդեամբք և բանիւք առաջի Աստուծոյ և ամենայն ժողովրդեանն:

20 Ո՞րպէս մատնեցին զնա քահանայապետքն և իշխանքն մեր 'ի դատաստան մահու՝ և հանին զնա 'ի խաչ:

21 Մէք ակն ունէաք թէ՛ նա է որ փրկելոցն իցէ զՆարայէլ. այլ և հանդերձ

այսու ամենայնիւ, այս երրորդ օր է՝
յորմէ հետէ այն գործեցաւ:

Այլ և կանայք ոմանք ՚ի մէնջ զարմա 22
ցուցին զմեզ, որք կանխեալ ընդ առա-
ւօսս չողան ՚ի գերեզմանն,

Եւ ոչ գտին զմարմինն նորա. եկին և 23
ասեն, թէ և տեսիլ ևս հրեշտակաց
տեսին, որք ասէին զմանէ թէ կեն-
դանի է:

Եւ գնացին ոմանք ՚ի մէնջ ՚ի գերեզ 24
մանն, և գտին նոյնպէս որպէս և կա-
նայքն ասացին. բայց զնա ոչ տեսին:

Եւ նա ասէ ցնոսա. ո՞վ անմիտք և հեղ 25
գասիրտք ՚ի հաւատալ ամենայնի, զօր
խօսեցան մարգարէքն:

Ոչ զնոյնս պարտ էր չարչարիլ Քրիս 26
տոսի, և մտանել ՚ի փառս իւր:

Եւ սկսեալ ՚ի Մովսիսէ և յամենայն 27
մարգարէից, մեկնէր նոցա որ ինչ յա-
մենայն գիրս գրեալ է զմանէ:

Իբրև մերձեցան ՚ի գեօղն յոր երթային, 28
և նա պատճառէր հեռագոյն ևս ուրեք
երթալ:

Եւ բռնադատեցին զնա և ասեն. առ 29
մեզ ագիր, զի ընդ երեկս է և տարա-
ժամեալ է օրս. և եմուտ ագանել անդ
ընդ նոսա:

Եւ եղև ՚ի բազմելն նորա ընդ նոսա, 30

առեալ զհացն օրհնեաց, եբեկ և ետ
նոցա:

- 31 Եւ նոցա բացան աչք և ծանեան զնա,
և նա եղև ՚ի նոցանէ աներևոյթ:
- 32 Եւ ասէն ցմխեանս. ոչ իսկ և սիրտք
մեր ճմլէին ՚ի մեզ՝ մինչ խօսէրն ընդ
մեզ զճանապարհայն, և ո՞րպէս բանայր
մեզ զգիրս:
- 33 Եւ յարուցեալ նոյնժամայն դարձան
յերուսաղէմ, և գտին ժողովեալ ըզ-
մետասանսն՝ և զորս ընդ նոսայն էին:
- 34 Եւ ասէն. թէ արդարև յարեաւ տէր՝ և
երևեցաւ Սիմօնի:
- 35 Եւ նորա պատմէին զայն օր զճանա-
պարհայնն, և թէ զիարդ ետ ծանօթս
նոցա ՚ի բեկանել հացին:
- 36 Մինչդեռ զայն խօսէին, ինքն իսկ Յի-
սուս եկաց ՚ի մէջ նոցա և ասէ ցնոսա.
Խաղաղութիւն ընդ ձեզ, ես եմ՝ մի
երկնցիք:
- 37 Եւ զահի հարեալ երկնցէին, և համա-
րէին ոգի ինչ տեսանել:
- 38 Եւ ասէ ցնոսա. զի խռովեալ էք և ընդ-
էր խորհուրդք ելանեն ՚ի սիրտս ձեր:
- 39 Տեսէք զձեռս իմ և զոտս, զի ես նոյն
եմ. շօշափեցէք զիս և տեսէք, զի ոգի՞
մարմին և ոսկերս ոչ ունի, օրպէս զիսս
տեսանէք զի ունիմ:

Եւ զայս ասացեալ՝ եցոյց նոցա զձեռանս 40
 և զոտս :

Եւ մինչդեռ տակաւին չհաւատային 'ի 41
 խնդու[թեանէն՝ և զարմացեալ էին, ասէ
 ցնոսա. ունի՞ք ինչ կերակուր աստ :

Եւ նորա ետուն նմա ձկան խորովելոյ 42
 մասն, և խորիսիս մեղու :

Եւ առ եկեր առաջի նոցա, և զմնա 43
 ցորդսն ետ նոցա :

Եւ ասէ ցնոսա. այս բանք են զոր խօ 44
 սեցայ ընդ ձեզ մինչ առ ձեզն էի, [թէ
 պարտ է ընուլ ամենայն գրեւոցն յօրէն
 սըն Մովսէսի և 'ի մարգարէս և 'ի
 սաղմոսն վասն իմ :

Յայնժամ եբաց զմիտս նոցա իմանալ 45
 զգիրս :

Եւ ասէ ցնոսա, [թէ այսպէս պարտ էր 46
 չարչարիլ Քրիստոսի, և յառնել 'ի
 մեռելոց յաւուր երրորդի :

Եւ քարոզել յանուն նորա ապաշխա 47
 բու[թիւն և [թողու[թիւն մեղաց յամե
 նայն ազգս՝ սկսեալ յԵրուսաղէմ :

Եւ դուք էք վկայք այսոցիկ : 48

Եւ ահա ես առաքեմ զաւետիս հօր իմոյ 49
 'ի ձեզ, և դուք նստարուք 'ի քաղաքիս
 յԵրուսաղէմ, մինչև զգե՛նուցուք զօրու
 [թիւն 'ի բարձանց :

Եհան զնոսա մինչև 'ի Բեթանիա, և 50

ամբարձեալ զձեռս իւր՝ օրհնեաց զնոսա:

51 Եւ եղև յօրհնելն նորա զնոսա, մեկնեցաւ ՚ի նոցանէ, և վերանայր յերկինս:

52 Եւ նոցա երկիր պագեալ նմա՝ դարձան յերուսաղէմ ուրախութեամբ մեծաւ:

53 Եւ էին հանապազ ՚ի տաճարին, գովելին և օրհնելին զՍտուած:

Ն Ա Խ Ա Գ Բ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն Ո Ւ Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն Ի Ն

Յովհաննու աւետարանն գրեալ է Յովհաննու, որ եղբայր է Յակովբայ Զերեզեայ. որ անկաւ 'ի վերայ լանջացն տեառն. նոյն սա գրեաց զաւետարանս զայս: Եւ սկիզբն առնէ յաստուածակօն Բանէն և զըստ մարմնոյ ծնունդն յիշատակէ յասէլն՝ և Բանն մարմին եղև: Եւ յիշատակէ զսկրաութիւնն Յովհաննու և զընտրութիւն աշակերտացն. այլ և զնշանս և զարուեստս որ եղեն. և զկատարածն, որ մասնեցաւ Պոնտացոյ Պիղատոսի և խաչեցաւ, յորում և զինուորքն բաժանեցին զհանդերձսնորա, և 'ի վերայ պատմուճանինորա վիճակ արկին, և մարմին նորա եգաւ 'ի գերեզմանի, և յարեաւ յերրորդ աւուր. երևեցաւ աշակերտացն ինքն:

Յովհաննէս՝ որ և որդի որոսման, զվերինն որոտալով պատմեաց մեզ: Սա զկնի յիսուսն և երեք ամի համբառնալոյ փրկչին գրեաց զաւետարանս իւր յԵփեսոս քաղաքի, 'ի խնդրոյ եկեղեցւոյն Ստիայ՝ 'ի լեզու յոյն: Յովհաննէս՝ հնազանգութիւն:

Ս Կ Ի Զ Բ Ն Գ Լ Խ Ո Յ

ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՆ ՈՐ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

	ԳԼ.	ԿԳ.
Վասն՝ զի անսկիզբն է Բանն Աստուած . . .	ա.	1
Վասն Յովհաննու վկայելոյն Բանին Այ . . .	ա.	15
Վասն գալոյն առ նա գառինն Աստուծոյ . . .	ա.	29
Վասն աշակերտացն առ Յիսուս ազանեւելոյն. . .	ա.	39
Վասն դասնելոյն զՄեսիայն	ա.	41
Վասն 'ի Կանա հարսանեացն	բ.	1
Վասն արաքսո հանելոյ 'ի տաճարէն.	բ.	15
Վասն Նիկողիմոսի	գ.	1
Վասն 'ի Յայենոյն մկրտելոյն.	գ.	23
Վասն խնդիր լինելոյ վասն սրբութեան	գ.	25
Վասն կնոջն Սամարացւոյ.	գ.	7
Վասն թագաւորազինն	գ.	46

Վասն երեսունևութամեայ հիւանդին . . .	Ե.	5
Վասն՝ զի հայր սիրէ զորդի	Ե.	20
Վասն հինգ հացին, և երկու ձկանն	Է.	9
Վասն գնալոյ՝ ի վերայ ծովուն	Է.	19
Վասն մարանչելոյն ընդ միմեանս Հրէից	Է.	41
Վասն շքելոյն Յիսուսի՝ ի Գալիլէ, և խրատու եղբարցն	Է.	1
Վասն խնդրելոյն Հրէից ունել զՅիսուս	Է.	30
Վասն՝ ի ծնէ կուրին	Թ.	1
Վասն գնելոյն Յնի զանճն՝ ի վի՛ ոչխարացն	Ժ.	15
Վասն նաւահատեացն յՆրուսաղէմ	Ժ.	22
Վասն Ղաղարու յարուձեանն	ժա.	1
Վասն օժանելոյն զաւերն	ժբ.	3
Վասն՝ որ ասաց Յուդա զիւղոյն	ժբ.	5
Վասն յովանակին	ժբ.	14
Վասն ելելոց հէժանոսացն առ տեր	ժբ.	21
Վասն հասին ցորենոյն	ժբ.	24
Վասն Յնի լոյս գալոյն յաշխարհ	ժբ.	46
Վասն ընձրեացն և լուանալոյ զոտս աշակերտացն	ժդ.	11
Վասն չարչարանաց տեսանն, և սիրովելոյ զաշակերտան	ժդ.	15
Վասն գալոյ հոգւոյն և միսիձարելոյ զաշակերտան	ժդ.	26
Վասն մտանուձեանն Յիսուսի	ժը.	5
Վասն ուրացուէ Պեարոսի, և հաւունխօսելոյ	ժը.	25
Վասն ածելոյն զՅն՝ ի վանացն Սայիաիայ	ժը.	28
Վասն տանելոյն զՅիսուս ի Գողգոթա	ժթ.	17
Վասն աւանդելոյն Յիսուսի զՀոգին	ժթ.	30
Վասն խնդրելոյն զաւերունական մարմինն	ժթ.	38
Վասն բերելոյն Նիկոզիմոսի զմուս	ժթ.	39
Վասն գալոյ կանանցն՝ ի գերեզմանն	Ի.	1
Վասն զրօքն փակելովք մտանելոյն Յիսուսի առ աշակերտան	Ի.	19
Վասն զժովմաս հաստաւելոյ	Ի.	27
Վասն ուտելոյն ընն, և հարցանելոյն զՊետրոս ինն	Ի.	15
Վասն սիրելոյ աշակերտին, և դրելոյ զաւետարանն	Ին.	24

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն

ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

ԳԼ. Ա.

- 1 ԻՍԿՋԱԿԱՆԷ ԷՐ ԲԱՆՆ, և բանն էր առ ԲԼԻ
ԱՍՏՈՒԼԾ, և ԱՍՏՈՒԼԾ ԷՐ ԲԱՆՆ:
- 2 Նա էր 'ի սկզբանէ առ ԱՍՏՈՒԼԾ:
- 3 Ամենայն ինչ նովաւ եղև, և առանց նո
րա եղև և ոչ ինչ որ ինչ եղև:
- 4 Նովաւ կեանք էր, և կեանքն էր լոյս
մարդկան:
- 5 Եւ լոյսն 'ի խաւարի անդ լուսաւորէ, և
խաւար նմա ոչ եղև հասու:
- 6 Եղև այր մի առաքեալ յԱՍՏՈՒԾՅՈյ, ա
նուն նմա Յովհաննէս:
- 7 Սա եկն 'ի վկայութիւն՝ զի վկայեցե
վան լուսոյն, զի ամենեքին հաւա
տասցեն նովաւ:

- Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն 8
լուսոյն:
- Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւոր առնէ 9
զամ մարդ որ գալոց է յաշխարհ:
- Յաշխարհի էր, և աշխարհ նովաւ եղև 10
և աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ:
- Յիւրսն եկն, և իւրքն զնա ոչ ընկալան: 11
- Իսկ որք ընկալանն զնա՝ ետ նոցա իշ- 12
խանութիւն որդիս Աստուծոյ լինել,
որոց հաւատասցեն յանուն նորա:
- Ոյք ոչ յարենէ և ոչ՝ի կամաց մարմնոյ 13
և ոչ՝ի կամաց առն, այլ յՍ, յԴ ծնան:
- Եւ բանն մարմին եղև և բնակեաց ՚ի 14
մեզ, և տեսաք զփառս նորա՝ զփառս ի-
բրև զմիածնի առ ՚ի հօրէ, լի շնորհք և
ճշմարտութեամբ:
- Յովհաննէս վկայէ վասն նորա, աղա- 15
ղակեաց և ասէ. սա է զորմէ ասէի, որ
զկնի իմ գալոցն էր՝ առաջի իմեղև. զի
նախ քան զիս էր:
- Զի՝ի լութէ անտի նորա մեք ամենե- 16
քին առաք շնորհս փոխանակ շնորհաց:
- Զի օրէնքն ՚ի ձեռն Մովսէսի տուան, 17
շնորհքն և ճշմարտութիւն ՚ի ձեռն Յի-
սուսի Քրիստոսի եղեն:
- ԲԲ. ԶԵստուած ոչ որ ետես երբէք, բայց 18
միածինն որդի որ է ՚ի ծոց հօր՝ նա պատ-
մեաց:

- 19 Եւ այս է վկայութիւնն Յովհաննու,
յորժամ առաքեցին առ նա Հրէայքն
Երուսաղէմէ քահանայս և Ղեւտա-
ցիս, զի հարցեն ցնա թէ դու ո՞ր ես:
- 20 Եւ խոստովան եղև և ոչ ուրացաւ, խոս-
տովան եղև եթէ ես ոչ եմ Քրիստոսն:
- 21 Եւ հարցին ցնա. իսկ ո՞վ ես դու, Եղիա՞
ես. և ասէ, ոչ եմ: Իսկ մարգարէն ես
դու. պատասխանի ետ թէ ոչ:
- 22 Իսկ ասա մեզ՝ դու ո՞վ ես, զի պատաս-
խանի տարցուք որոց առաքեցինն զմեզ.
զի ասես վասն քո:
- 23 Ասէ. ես ձայն բարբառոյ յանապատի,
ուղիղ արարէք զձանապարհս տեառն,
որպէս ասաց Եսայի մարգարէ:
- 24 Եւ որք առաքեցանն՝ ՚ի Փարիսեցւոց
անտի էին:
- 25 Հարցին ցնա և ասէն. իսկ զի մկրտեա
եթէ դու չես Քրիստոսն, և ոչ Եղիա,
և ոչ մարգարէն:
- 26 Պատասխանի ետ նոցա Յովհաննէս և
ասէ. ես մկրտեմ զձեզ ջրով, ՚ի միջի
ձերում կայ, զոր դուքն ոչ գիտէք:
- 27 Որ զկնի իմ գալոցն է, որում չեմն ար-
ժանի եթէ լուծից զխրացս կօշկաց նր:
- 28 Այս ՚ի Բեթաբերայ եղև յայնկոյս Յոր-
դանանու, ուր էրն Յովհաննէս և մկրք
տէր:

- ԲԳ. Ի վաղիւ անդր տեսանէ զՅիսուս զի 29
 դայր առնա, և ասէ. ահաւասիկ դառնն
 Աստուծոյ որ բառնայ զմեզս աշխարհի:
 Սա է վասն որոյ եսն ասէի, զինի իմ 30
 գայ այր՝ որ առաջի իմեղև, զի յառաջ
 իսկ էր քան զիս:
 Եւ ես ոչ գիտէի զնա, այլ զի յայանի 31
 լինիցի Խորայելի, վասն այնորիկ եկի ես
 ջրով մկրտել:
 Վկայեաց Յովհաննէս և ասէ, [Թէ տե- 32
 սանէի զհօգին զի իջանէր իբրև զաղաւ-
 նի յերկնից, և հանգչէր՝ ի վերայ նորա:
 Եւ ես ոչ գիտէի զնա, այլ որ առաքեացն 33
 զիս մկրտել ջրով՝ նա ասաց զիս. յոյր
 վերայ տեսանիցես զհօգին, զի իջանիցէ
 և հանգչիցի ՚ի վերայ նորա, նա է որ
 մկրտէ հոգւովս սրբով:
 Եւ ես տեսի և վկայեցի եթէ սա է որ 34
 գին Աստուծոյ:
- ԲԳ. Ի վաղիւ անդր կայր Յովհաննէս, և 35
 յաշակերտաց անտի նորա երկու:
 Եւ նայեցեալ ընդ Յոի զի զգնայր՝ ա- 36
 սէ. ահաւասիկ Քո գառն Աստուծոյ:
 Լուան ՚ի նմանէ երկու աշակերտքն զի 37
 խօսէր, և գնացին զհետ Յիսուսի:
 Իբրև դարձաւ Յիսուս և ետես զնոսա 38
 զի երթային զհետ նորա, ասէ ցնոսա.
 զինչ խնդրէք. նորա ասեն ցնա. ուր-

բի, որ թարգմանեալ կոչի վարդապետ,
 ուր են օթեվանք քո:

39 Ասէ ցնոսա, եկայք և տեսէք. եկին և
 տեսին ուր էին օթեվանք նորա. և առ
 նմա ազան այն օր, զի ժամ էր իբրև
 տասներորդ:

40 Էր Անդրէաս եղբայր Սիմոնի վիմի, մի
 յերկուց անտի, որ լուանն 'ի Յովհաննէ
 և զնացին զինի նորա:

41 Գտանէ սա նախ զեղբայր իւր զՍիմոն,
 և ասէ ցնա. գտաք զՄեսիայ որ թարգ-
 մանի Քրիստոս:

42 Սա ած զնա առ Յիսուս. հայեցեալ ընդ
 նա Յիսուսի ասէ, դու ես Սիմոն որդի
 Յովնանու. դու կոչեսցիս Աւիաս, որ
 թարգմանի Պետրոս:

43 Ի վաղիւ անդր կամեցաւ ելանել 'ի Բե
 Գալիլէա. գտանէ զՓիլիպպոս և ասէ
 ցնա Յիսուս. եկ զինի իմ:

44 Եւ էր Փիլիպպոս 'ի Բեթսայիդայ, 'ի
 քաղաքէ Անդրեայ և Պետրոսի:

45 Գտանէ Փիլիպպոս զՆաթանայէլ, և
 ասէ ցնա. զորմէ գրեաց Մովսէս յօ-
 րէնսն՝ և մարգարէքն, գտաք զՅիսուս
 զորդի Յովսեփայ 'ի Նազարեթէ:

46 Ասէ ցնա Նաթանայէլ. իսկ 'ի Նազա-
 րեթէ մարթ ինչ իցէ բարւոյ իմք լի-
 նել. ասէ ցնա Փիլիպպոս, եկ և տես:

Իբրև ետես Յո զԱթանայէլ զի գայր 47
առ նա, ասէ վասն նորա. ահա արդարև
Խորայեւրացի յորում նենգութիւն ոչ գոյ:
Ասէ ցնա Նաթանայէլ. ուստի ճանաչես 48
զիս. պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ
ցնա. մինչ չև էր Փիլիպպոսի կոչեցեալ
զքեզ զի էիր ՚ի ներքոյ թղենւոյ, տեսի
զքեզ:

Պատասխանի ետ նմա Նաթանայէլ և 49
ասէ. ուաբբի, դու ես որդի Աստուծոյ,
դու ես թագաւորն Խորայելի:

Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ. 50
փոխանակ զի ասացի քեզ թէ տեսի ՚ի
ներքոյ թղենւոյն՝ հաւատաս, մեծա-
մեծս ևս քան զայս տեսցես:

Եւ ասէ ցնա. ամէն ամէն ասեմ ձեզ, 51
տեսանիցէք զերկինս բացեալ և ըզ-
հրեշտակս Աստուծոյ զի ելանիցեն և ի-
ջանիցեն ՚ի վերայ որդւոյ մարդոյ:

ԳԼԻԲ

ԲԶ Եւ յաւուրն երրորդի հարսանիք էին 1
՚ի կանա Գալիլեացւոյ, և անդ էր
մայրն Յիսուսի:

Կոչեցաւ և Յիսուս և աշակերտքն նո- 2
րա ՚ի հարսանիսն:

Եւ ՚ի պակասել զինւոյն, ասէ մայրն 3
ցՅիսուս, զինի ոչ ունին:

- 4 Եւ ասէ ցնա Յիսուս. զի կայ իմ և քո կին
դու, չև է հասեալ ժամանակ իմ:
- 5 Ասէ մայրն նորա ցոպասաւորան, որ զինչ
ասիցէ ձեզ արասջիք:
- 6 Անդ էին թակոյկը կճեայք վեց՝ ըստ
սրբութեան Հրէից. տանէին մի մի ՚ի
նոցանէ մարս երկուս կամ երիս:
- 7 Ասէ ցնոսա Յիսուս. լցէք զթակոյկսդ
ջրով. և լցին զնոսա մինչև ՚ի վեր:
- 8 Եւ ասէ ցնոսա. արդ առէք և բերէք
տաճարապետին. և նոքա բերին:
- 9 Եւ իբրև ճաշակեաց տաճարապետն,
զջուրն գինի եղեալ, և ոչ գիտէր ուս-
տի իցէ. բայց սոպասաւորքն գիտէին որք
արկին զջուրն. խօսի ընդ փեսային տա-
ճարապետն,
- 10 Եւ ասէ. ամենայն մարդ զանոյշ գինին
յառաջագոյն պաշտէ. և յորժամ արբե-
նան, յայնժամ զյոռին. դու պահեցեր
զանոյշ գինիդ մինչև ցայժմ:
- 11 Զայս արար սկիզբն նշանաց Յո՛ւի Կանա
Գալիլեացոց, և յայանեաց զփառս իւր.
և հաւատացին ՚ի նա աշակերտքն նորա:
- 12 Յետ այսորիկ էջ Յիսուս ՚ի Կափառ Բէ-
նաոււմ, ինքն և մայր իւր և եղբարք իւր.
և անդ լինէր ոչ բազում ինչ աւուրս:
- 13 Եւ էր մե րձ զատիկն Հրէից, և ել Յի-
սուս յերուսաղէմ:

Եւ եգիտ 'ի տաճարին զի վաճառէին 14
զարջառս և զոչխարս և զսղաւնիս, և
զլուծափոխանս՝ որ նստէին:

Եւ արար խարազան չուանեաց, և ե- 15
հան զամենեսին 'ի տաճարէն, զոչխար-
սըն և զարջառս, զսղինձս հատաւա-
ճառացն ցրուեաց, և զսեղանսն կործա-
նեաց:

Եւ որ զաղաւնիսն վաճառէին՝ ասէ ցնո- 16
սա. առէք զայդ աստի, և մի առնէք
զտուն հօր իմոյ՝ տուն վաճառի:

Սպա յիշեցին աշակերտքն նորա թէ 17
դրեալ է նախանձ տան քո կերիցէ զիս:

Պատասխանի ետուն Հրէայքն և ասեն 18
ցնա. զի՛նչ նշան ցուցանես դու մեզ՝ զի
զայդ ասնես:

Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնո- 19
սա. քակեցէք զտաճարդ զայդ, և զերիս
աւուրս կանգնեցից զգա:

Սսեն ցնա Հրէայքն. զքառասուն և 20
զվեց ամ շինեցաւ տաճարս, և դու զե-
րիս աւուրս կանգնե՛ս զսա:

Բայց նա ասէր վասն տաճարի մարմնոյն 21
իւրոյ:

Իսկ յորժամ յարեաւն 'ի մեռելոց, յի- 22
շեցին աշակերտքն նորա թէ այս է զոր
ասացն, և հաւատացին գրոյն և բանին
զոր ասաց Յիսուս:

- 23 Եւ իբրև էր յՆրուսողէմ՝ ՚ի զատկին ԳԼ
 ՚ի տօնի, բազումք հաւատացին յանուն
 նորա . զի տեսանէին զնշանս զոր
 առնէր :
- 24 Բայց ինքն Յն ոչ հաւատայր զանձն
 նոցա . քանզի ինքն գիտէր զամենայն :
- 25 Եւ զի ոչ էր պիտոյ եթէ ոք վկայեսցէ
 վասն մարդոյ, զի ինքն իսկ գիտէր զինչ
 կրէր ՚ի մարդն :

ԳԼ. Գ

- 1 Եւ էր այր մի ՚ի փարիսեցւոց անտի՝
 Նիկողեմոս անուն նորա՝ իշխան Հրէից :
- 2 Սա եկն առ նա գիշերի և ասէ ցնա .
 ռաբբի, գիտեմք եթէ յԱստուծոյ ե-
 կեալ ես վարդապետ . զի ոչ ոք կարէ
 զայդ նշանսդ առնել՝ զոր դուդ առնես,
 եթէ ոչ Աստուած իցէ ընդ նմա :
- 3 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա .
 ամէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ծնցի
 վերստին՝ ոչ կարէ տեսանել զարքայու-
 թիւն Աստուծոյ :
- 4 Ասէ ցնա Նիկողեմոս . զիարդ կարէ
 մարդ ծնանել որ ծերն իցէ, միթէ մաթթ-
 ինչ իցէ անդրէն յօրովայն մօր իւրոյ
 կրկին մտանել և ծնանել :
- 5 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ . ա-
 մէն ամէն ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ծնցի

- 'ի ջրոյ և 'ի հողւոյ, ոչ կարէ մտանել
յարբայութիւնն Աստուծոյ:
- Զի ծնեալն 'ի մարմնոյ՝ մարմին է, և 6
ծնեալն 'ի հողւոյ՝ հողի է:
- Գու մի զարմանար թէ ասացի քեզ՝ 7
պարտ է ձեզ ծնանել վերստին:
- Զի հողմ ուր կամի չնչէ, և զձայն նորա 8
լսես. այլ ոչ գիտես՝ ուտալի գայ կամ յո
երթայ. սոյնպէս և ամենայն ծնեալն 'ի
հողւոյն:
- Պատասխանի ետ Նիկողեմոս և ասէ 9
ցնա. զիարդ մարթի այդմ լինել:
- Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա. 10
դու ես վարդապետ Խորայելի, և զայդ
ոչ գիտես:
- Այն ամէն ասեմք քեզ, զի զոր ինչ գի- 11
տեմք՝ խօսիմք, և զոր տեսաք՝ վկայեմք.
և զվկայութիւն մեր ոչ ընդունիր:
- Իսկ արդ՝ եթէ զերկրաւորս ասացի ձեզ 12
և ոչ հաւատայք, զիարդ եթէ զերկնա-
ւորսն ասացից՝ հաւատայցէք:
- Գ.Բ Եւ ոչ որ ել յերկինս, եթէ ոչ որ էջն 13
յերկնից՝ որդին մարդոյ, որ էն յեր-
կինս:
- Եւ որպէս Մովսէս բարձրացոյց զօճն 14
յանապատին, նոյնպէս բարձրանալ
պարտ է որդւոյ մարդոյ:
- Զի ամենայն որ հաւատայ 'ի նա՝ (մի 15

կորիցէ, այլ) ընկալցի զկեանս յաւիտենականս:

- 16 Զի այնպէս սիրեաց Աստուած զաշխարհ՝ մինչև զորդին իւր միածին ետ. զի ամենայն որ հաւատայ 'ի նա՝ մի կորիցէ, այլ ընկալցի զկեանսն յաւիտենականս:
- 17 Զի ոչ տնաքեաց Աստուած զորդի իւր յաշխարհ՝ [Թէ դատեսցի զաշխարհ, այլ զի փրկեսցի աշխարհ՝ նովաւ:
- 18 Որ հաւատայ 'ի նա, ոչ դատապարտեսցի. և որ ոչ հաւատայ 'ի նա՝ արդէն իսկ դատապարտեալ է. զի ոչ հաւատաց յանուն միածնի որդւոյն Աստուծոյ:
- 19 Եւ այս իսկ է դատաստան, զի լոյս եկն յաշխարհ՝ և սիրեցին մարդիկ զխաւար առաւել քան զլոյս. զի էին գործք իւրեանց չարութեան:
- 20 Զի ամենայն որ զչար գործէ՝ ատեայ զլոյս. և ոչ գայ առ լոյսն, զի մի յանդի մանեսցին գործք նորա:
- 21 Իսկ որ առնէ զձշմարտութիւն՝ գայ առ լոյսն, զի յայտնի լիցին գործք նորա [Թէ Աստուծով գործեցան:
- 22 Յետ այսորիկ եկն Յիսուս և աշակերտքն նորա յերկիրն Հրէաստանի. և անդ շրջէր նոքոք հանդերձ և մկրտէր:
- 23 Մկրտէր և Յովհաննէս 'ի Յայենոյն մերձ առ Սաղիմ, զի ջուրք բազումք

էին անդ, և դային և մկրտէին:

Չի չև ևս էր արկեալ Յովհաննէս'ի 24
բանա:

Եւ եղև ինդիր յաշակերտացն Յով 25

հաննու ընդ Հրէի՝ վասն սրբութեան:

Եկին առ Յովհաննէս և ասէն ցնա. 26

ուաբբի, որ էրն ընդ քեզ յայնկոյս Յոր-

դանանու, որում դուն վկայեցեր, ա-

հաւանիկ նա մկրտէ և ամենեքին դան

առ նա:

Պատասխանի ետ Յովհաննէս և ասէ, 27

ոչ կարէ մարդ առնուլ յանձնէ և ոչ

ինչ՝ եթէ ոչ իցէ տուեալ նմա յերկնից

'ի վերուստ:

Դուք ձեզէն վկայէք ինձ, զի ասացի 28

ձեզ թէ չեմ ես Քրիստոսն, այլ թէ

առաքեալ եմ առաջի նորա:

Որ ունի հարսն՝ նա է փեսայ, իսկ բա- 29

րեկամ փեսային որ կայ և լէ նմա, ու-

րախութեամբ ուրախ լինի վասն ձայնի

փեսային. արդ այս ուրախութիւն որ

իմն է, լցեալ է:

Նմա սարտ է աճել և ինձ մեղմանալ: 30

Որ 'ի վերուստն դայ, 'ի վերոյ է քան 31

զամենայն. որ յերկրէ աստի է, յերկրէ

է և յերկրէ խօսի:

Որ յերկնիցն դայ, զոր ինչ ետես և զոր 32

լուա՛ վկայէ, և զվկայութիւն նորա ոչ

որ ընդունի:

- 33 Որ ընդունի զվկայութիւն նորա՝ կրնա
քեաց թէ Աստուած ճշմարիտ է:
- 34 Զի զոր Աստուածն առաքեաց՝ զբանս
Աստուծոյ խօսի. զի ոչ եթէ չափով տայ
Աստուած զհոգին:
- 35 Հայր սիրէ զորդի, և զամենայն ինչ ետ
ի ձեռս նորա:
- 36 Որ հաւատայ յորդի, ընդունի զկեանսն
յաւիտենականս. և որ ոչ հնազանդի
որդւոյ, ոչ տեսցէ զկեանս. այլ բարկու
թիւն Աստուծոյ մնայ՝ ի վերայ նորա:

ԳԼ Գ

- 1 Իբրև գիտաց Յն եթէ լուան Փարիս ԳԳ
սեցիքն եթէ Յիսուս բազում աշակերտս
առնէ և մկրտէ քան զՅովհաննէս.
- 2 Քանզի ոչ եթէ Յիսուս ինքն ին մկրը
տէր՝ այլ աշակերտքն նորա,
- 3 եթ ող զՀրէաստան երկիր, և եկն միւս
անդամ՝ ի Գալիլեա:
- 4 Եւ էր նմա անցանել ընդ Սամարիա:
- 5 Գայնա՝ ի քաղաք մի Սամարացոց՝ որում
անուն էր Սիւքար. մերձ՝ ի գեօղն զոր ետ
Յակովբ որդւոյ իւրում Յովսեփայ:
- 6 Եւ անդ էր աղբիւր մի Յակոբայ, և Յն
վաստակեալ ի ճանապարհէն, նստէր ի
վր աղբերն. և էր ժամ իբրև վեցերորդ:

- Պայ կին մի՛ի Սամարեայ հանել ջուր. 7
ասէ ցնա Յիսուս. տուր ինձ ըմպել:
- Չի աշակերտք նորա երթեալ էին ՚ի 8
քաղաք անդր զի կերակուրս գնեացեն:
- Ասէ ցնա կինն Սամարացի. դու որ 9
Հրէայդ ես, զիսորդ յինէն ըմպել
ինդրես ՚ի կնոջէ Սամարացոյ. զի ոչ
երբէք խառնակին Հրէայք ընդ Սամա-
րացիս:
- Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ. 10
Եթէ գիտէիր դու զպարզեանս Ստուծոյ,
և ո՞վ է որ ասէդ ցբեզ թէ տուր ինձ
ըմպել, դու արդեօք ինդրէիր ՚ի նմանէ
և տայր քեզ ջուր կենդանի:
- Ասէ ցնա կինն. տէր, դու քանզի և 11
դոյլ իսկ ոչ ունիս, և ջրհորս խոր է.
իսկ արդ՝ ուստի՞ ունիցիս զջուրն կեն-
դանի:
- Միթէ դու մե՞ծ ինչ որ իցես քան ըզ- 12
հայրն մեր Յակովբ՝ որ զայս ջրհոր ետ
մեզ. և ինքն աստի արբ և որդիք նորա,
և խաչինք նորա:
- Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ. 13
ամենայն որ ըմպէ ՚ի ջրոյ յայդմանէ՝
միւսանդամ՝ ծարաւէ. բայց որ ըմպէ ՚ի
ջրոյն զոր ես տաց նմա, մի՛ ծարաւեսցէ
յաւիտեան:
- Այլ ջուրն զոր ես տաց նմա, եղիցի 14

- Նմա աղբիւր ջրոյ բղխելոյ 'ի կեանսն
յաւիտենականս :
- 15 Ասէ ցնա կիինն . տէր , տուր ինձ զջուրն
զայն , զի մի ծարաւեցից . և մի եկից
այսր հանել ջուր :
- 16 Ասէ ցնա Յիսուս . երթ կոչեա զայր քո
և եկ այսր :
- 17 Պատասխանի ետ նմա կիինն և ասէ ,
չիք իմ այր . ասէ ցնա Յիսուս , բարւոք
ասացեր թէ չիք իմ այր :
- 18 Զի հինգ այր փոխեալ է քո , և զոր
այժմ ունիս , չէ՞ քո այր . զայդ արդար
ասացեր :
- 19 Ասէ ցնա կիինն . տէր , թուի ինձ թէ
մարգարէ իցես դու :
- 20 Հարբն մեր 'ի լերինս յայսմիկ երկիր
պագին . և դուք ասէք եթէ յՅրուսա-
ղէմ և եթէ տեղի ուր արժան իցէ եր-
կիր պագանել :
- 21 Ասէ ցնա Յիսուս . կին դու , հաւատա
ինձ , զի եկեսցէ ժամանակ՝ յորժամ ոչ
'ի լերինս յայսմիկ և ոչ յՅրուսաղէմ
երկիր պագանիցեն հօր :
- 22 Դուք երկիր պագանէք որում ոչն գի-
տէք , մեք երկիր պագանեմք որում գի-
տեմքն . զի փրկու թիւն 'ի Հրէից է :
- 23 Այլ եկեսցէ ժամանակ և այժմ իսկ է ,
յորժամ ճշմարիտքն երկրպագուք՝ երկիր

պազանիցեն հօր՝ հողուով և ճշմարտու-
թեամբ. քանզի և հայր այնպիսի երկըր-
պազուս իւր խնդրէ:

ԳԵ Հողի է Աստուած, և երկրպազուաց 24
նորա՝ հողուով և ճշմարտութեամբ պարտ
է երկիր պազանել:

Ասէ ցնա կինն, գիտեմք զի Մեսիայ 25
գայ անուանեալն Քրիստոս. յորժամ
եկեսցէ նա, պատմեսցէ մեզ զամենայն:

Ասէ ցնա Յիսուս. ես եմ որ խօսիմն 26
ընդ քեզ:

Եւ յայն բան եկին աշակերտքն նորա, 27
և զարմանային զի ընդ կնոջն խօսէր.
բայց ոչ ոք ասաց ՚ի նոցանէ թէ զինչ
խնդրես, կամ զինչ խօսիս ընդ դմա:

Եթող կինն զսափօրն իւր և չօրաւ ՚ի 28
քաղաքն, և ասէ ցմարդիկն.

Եկայք տեսէք զայր մի, որ ասաց ինձ 29
զամենայն որ ինչ իմ գործեալ է. միթ է
նա՞ իցէ Քրիստոսն:

Ելին ՚ի քաղաքէն և գային առ նա: 30

Եւ մինչ չև եկեալ էին նոքա, աղաչէին 31
զնա աշակերտքն և ասէին. ռաբբի,
հաց կեր:

Նա ասէ ցնոսա. ես կերակուր ունիմ 32
ուտել, զոր դուքն ոչ գիտէք:

Ասէին աշակերտքն ընդ միմեանս. միթ է 33
եբէր ինչ ոք դմա ուտել:

- 34 Սուէ ցնոսա Յիսուս. իմ կերակուր այն է զի արարից զկամս այնորիկոր առաքեացն զիս, և կատարեցից զգործն նորա:
- 35 Ոչ դուք ասէք եթէ այլ ևս չորք ամիսք են, և հունձք գան. ահաւասիկ ես ասեմ ձեզ. ամբարձէք զայս ձեր, և տեսէք զարտորայսն զի սպիտակացեալ են և ՚ի հունձս հասեալ:
- 36 Եւ որ հնձէն՝ վարձս առնու, և ժողովէ զպտուղ ՚ի կեանսն յաւիտենականս. զի որ սերմանէն և որ հնձէ՝ հասարակ ցըն ծասցեն:
- 37 Յայսմ իսկ է բանն ճմարիտ. զի այլ է որ սերմանէ, և այլ է որ հնձէ:
- 38 Ես առաքեցի զձեզ հնձել՝ զոր ոչ դուք վաստակեցէք. այլք վաստակեցին, և դուք ՚ի վաստակս նոցա մտէք:
- 39 Եւ ՚ի քաղաքէն յայնմանէ Սամարացոց՝ բազումք հաւատացին ՚ի նա, վասն բանի կնոջն վկայելոյ՝ եթէ ասաց ինձ զամենայն, որ ինչ իմ գործեալ էր:
- 40 Իսկ իբրև եկին առ նա Սամարացիքն, աղաչէին զնա լինել առ նոսա. և եղև անդ առուրս երկուս:
- 41 Եւ ևս բազումք հաւատացին ՚ի նա վասն բանին նորա:
- 42 Եւ ասէին ցկինն, թէ ոչ այսուհետև վասն քո խօսիցդ հաւատամք, զի մեզէն

- իսկ լուաք ՚ի դմանէ. և գիտեմք եթէ
 դա է ճշմարտիւ փրկիչ աշխարհաց :
 Գ.Չ Եւ յետ երկուց աւուրց ել անտի և 43
 գնաց ՚ի Գալիլեա :
 Զի ինքն իսկ Յիսուս վկայեաց եթէ 44
 մարգարէ յիւրում դաւառի պատիւ ոչ
 ունի :
 Ա. Եւ յորժամ եկն նա ՚ի Գալիլեա, ըն 45
 կալան զնա Գալիլեացիքն. զի տեսեալ
 ևս էր զամենայն նշանսն, զոր արար
 յերուսաղէմ ՚ի տօնին, քանզի և նոքա
 եկեալ էին ՚ի տօնն :
 Եկն դարձեալ ՚ի Կանա Գալիլեացւոց՝ 46
 ուր արար զջուրն գինի. և անդ էր թա-
 գաւորազն մի, որոյ որդի նորա հիւանդ
 կայր ՚ի Կաթառնառում :
 Նա իբրև լուաւ եթէ Յիսուս եկեալ է 47
 ՚ի Հրէաստանէ ՚ի Գալիլեա, եկն առ նա
 և աղաչէր, զի իջցէ և բժշկեսցէ զորդի
 նորա. քանզի մեւ ձ էր ՚ի մեռանել :
 Ասէ ցնա. եթէ ոչ նշանս ինչ և արուես 48
 տրս տեսանէք՝ ոչ հաւատայք :
 Ասէ ցնա թագաւորազն. տէր, էջ մինչ 49
 չև մեռեալ իցէ մանուկն իմ :
 Ասէ ցնա Յիսուս. երթ, որդին քո կեն 50
 դանի է. և հաւատաց այրն բանին զոր
 ասաց նմա Յիսուս և գնաց :
 Եւ մինչդեռ իջանէր, ընդառաջ եղէն 51

- նմա ծառայքն նորա . աւետիս ետուն և
 ասեն , թէ մանուկն նորա կենդանի է :
- 52 Հարցանէր ցնոսա վասն ժամուն՝ յու
 րում ասպարինեաց . և ասեն ցնա , երէկ
 յեթներորդ ժամու եթող զնա ջերմն :
- 53 Պիտաց հայրն նորա եթէ յայնմ ժա
 մուն՝ յորում ասացն ցնա Յիսուս թէ
 որդին քո կենդանի է . և հաւատաց ին
 քն և ամենայն տուն իւր :
- 54 Զայս դարձեալ երկրորդ նշանս արար
 Յիսուս՝ եկեալ՝ի Հրէաստանէ՝ի Պա
 լիւեա :

Պ. Ե

- 1 Յետ այսորիկ տօն էր Հրէից . և ել Պ. Ե
 Յիսուս յերուսաղէմ :
- 2 Եւ էր յերուսաղէմ՝ի Պրոբատիկէ ա
 լազանին , որ կոչէր եբրայեցերէն Բեթ
 հեզդա , հինգ սրահ :
- 3 Յորս անկեալ զնէր բազմութիւն յոյժ
 հիւանդաց՝ կուրաց կաղաց գօսացելոց ,
 որ ակն ունէին ջրոցն յուզելոյ :
- 4 Եւ հրեշտակ նոն իջանէր ըստ ժամա
 նակի յաւազանն և յուզէր զջուրն . և
 որ նախ ՚ի շարժումն ջուրցն իջանէր՝
 բժշկէր , ոչ ունելով նշան հիւանդութե .
- 5 Եւ անդ էր այր մի , որոյ երեսուն և ութ
 ամ էր ՚ի հիւանդութեան իւրում :

Գնա իբրև ետես Յիսուս զի անկեալ 6
դնէր, և գիտաց եթէ բազում ժամա-
նակք են այնուհետև, ասէ ցնա. կամիս
ողջ լինել:

Պատասխանի ետ նմա հիւանդն. տէր, 7
ոչ զոր ունիմ, թէ յորժամ ջուրքն յու-
զիցին արկցէ զիս յաւազանն. և մինչ
ես դանդաղիմ, այլ որ քան զիս յառա-
ջագոյն իջանէ:

Ասէ ցնա Յիսուս, արի առ զմահիճս քո 8
և դնա:

Եւ ողջացաւ այրն, և յարեաւ առ ըզ 9
մահիճս իւր և շրջէր. և էր շաբաթ
յաւուրն յայնմիկ:

Ասեն Հրէայքն ցբժշկեալն. շաբաթ է և 10
ոչ է արժան քեզ առնուլ զմահիճս քո:

Պատասխանի ետ նոցա և ասէ. որ 11
բժշկեայն զիս, նա ասաց ցիս, առ ըզ-
մահիճս քո և դնա:

Հարցին ցնա և ասեն. ո՞վ է այրն որ ա 12
սաց ցքեզ, առ զմահիճս քո և շրջեաց:

Եւ բժշկեալն ոչ գիտէր թէ ո՞վ իցէ. 13
քանզի Յիսուս խոյս ետ վասն ամբոխին
'ի տեղւոջէ անտի:

Յետ այսորիկ գտանէ զնա Յիսուս 'ի 14
տաճարին, և ասէ ցնա. ահաւաղիկ
ողջացար՝ մի ևս մեղանչէր, զի մի չար
ևս ինչ լինիցի քեզ:

- 15 Գնաց այրն և պատմեաց Հրէիցն, եթէ
 Յիսուս էր որ բժշկեացն զիս :
- 16 Եւ վասն այնորիկ հալածէին զՅիսուս
 Հրէայքն, զի զայն առնէր ՚ի շաբաթու :
- 17 Եւ Յն պատասխանի ետ նոցա. հայր
 իմ մինչև ցայժմ գործէ և ես գործեմ :
- 18 Վասն այնորիկ առաւել խնդրէին Հր-
 րէայքն սօրանանել զնա. զի ոչ միայն
 լուծանէր զշաբաթս, այլ և հայր իւր
 կոչէր զԱստուած, և հաւասար առնէր
 զանձն Աստուծոյ :
- 19 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնոսա. **ԳԼ**
 ամէն ամէն ասեմ ձեզ, ոչ կարէ որդի
 մարդոյ առնել յանձնէ և ոչ ինչ, եթէ
 ոչ տեսանիցէ զհայրն զի առնէ. զի զոր
 նայն առնէ, զնոյն և որդին նմին նման
 գործէ :
- 20 Զի հայր սիրէ զորդի, և զամենայն ինչ
 ցուցանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ. և մեծա-
 մեծս ևս քան զսոյնս ցուցանէ նմա ըզ-
 գործս, ընդ որ դուքդ զարմանայք :
- 21 Զի որպէս հայր յարուցանէ զմեռեալս
 և կենդանի առնէ, նոյնպէս և որդի՝
 զորս կամի կենդանի առնէ :
- 22 Եւ ոչ եթէ հայր դատի զոք, այլ զա-
 մենայն դատաստան ետ որդւոյ իւրոյ :
- 23 Զի ամենեքեան պատուեսցեն զորդի
 որպէս պատուեն զհայր. որ ոչ պատուէ

զորդին, ոչ պատուէ զհայր զառաքիչն
նորա:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի որ զբանն իմ 24
լէ և հաւատայ այնմ որ առաքեացն զիս,
ընդունի զկեանսն յաւիտենականս, և
'ի դատաստանն ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ
'ի մահուանէ 'ի կեանս:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի զայ Ժամանակ 25
և արդէն իսկ է, յորժամ մեռեալք լի-
ցեն ձայնի որդւոյն Աստուծոյ, և որք
լիցենն կեցցեն:

Զի որպէս հայր ունի կեանս յանձին 26
իւրում, նոյնպէս ետ և որդւոյ ունել
կեանս յանձին իւրում:

Եւ իշխանութիւն ետ նմա դատաստան 27
առնել. և զի որդի մարդոյ է,

լնդ այն զի զարմանայք. զի եկեսցէ 28
Ժամանակ՝ յորում ամենեքին որ 'ի գե-
րեզմանս կայցեն, լուիցեն ձայնի նորա,
Եւ եկեսցեն արտաքս. որոց բարիս գոր- 29
ծեալ իցէ՝ 'ի յարութիւն կենաց. և
որոց զչար արարեալ՝ 'ի յարութիւն
դատաստանաց:

Ոչ կարեմ ես յանձնէ առնել և ոչ ինչ. 30
այլ որպէս լեմ՝ դատիմ, և դատաս-
տանն իմ արդար է. զի ոչ խնդրեմ
զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ որ առա-
քեացն զիս:

- 31 Եթէ ես վկայեմ վասն իմ, վկայու ՌԲ
 Թիւնն իմ չէ ճշմարիտ:
- 32 Այլ է որ վկայէ վասն իմ, և դուք գի-
 տէք եթէ ճշմարիտ է վկայութիւնն զոր
 վկայեաց վասն իմ:
- 33 Դուք առաքեցիք առ Յովհաննէս, և
 վկայեաց ճշմարտութեանն:
- 34 Այլ ես ոչ եթէ ՚ի մարդկանէ առնում
 վկայութիւն, այլ զայս ասեմ զի դուք
 ապրեսցիք:
- 35 Նա էր ճրագն որ լուցեալ էր և ծագէր,
 և դուք կամեցարուք ցնծալ առ ժամա-
 նակ մի ՚ի լոյս նորա:
- 36 Այլ ես ունիմ վկայութիւն՝ մեծ ևս քան
 զՅովհաննու. զգործսն զորս ետ ցիս
 հայր՝ զի կատարեցից զնոսա, նորին իսկ
 գործքն զոր գործեմ, վկայեն վասն իմ
 եթէ հայր առաքեաց զիս:
- 37 Եւ որ առաքեացն զիս հայր՝ նա վը-
 կայեաց վասն իմ: Դուք ոչ զձայն նորա
 երբէք լուարուք, և ոչ զտեսիլ նորա
 տեսէք:
- 38 Եւ ոչ զբան նորա ունիք ՚ի ձեզ բնա-
 կեալ. զի զոր նա առաքեաց՝ դուք նմա
 ոչ հաւատայք:
- 39 Քննեցէք զգիրս, զի դուք համարիք
 նորօք ունել զկեանսն յաւիտեանականս.
 և նորին իսկ են որ վկայեն վասն իմ,

- որովք համարիք ունել կեանս։
- Եւ դուք ոչ կամիք գալ առ իս՝ զի ըզ- 40
կեանսն ունիցիք։
- Ես փառս ՚ի մարդկանէ ոչ առնում։ 41
- Այլ գիտեմ զձեզ թէ զսէրն Աստուծոյ 42
ոչ ունիք յանձինս։
- Ես եկի յանուն հօր իմոյ, և ոչ ընդու- 43
նիք զիս. եթէ այլ որ եկեացէ յիւր ա-
նուն, զնա ընդունիցիք։
- Զիմորդ կարէք դուք հաւատալ. զի 44
փառս ՚ի միմեանց առնուք, և զփառս
զառ ՚ի միոյն Աստուծոյ ոչ խնդրէք։
- Մի համարիք եթէ ես չարախօս ինչ 45
իցեմ զձէնջ առ հօր. գոյ որ չարախօս
կայ զձէնջ, Մովսէս՝ յոր դուքն յուսա-
ցեալ էք։
- Զի եթէ հաւատայիք դուք Մովսէսի, 46
հաւատայիք արդեօք և ինձ. զի նա
վասն իմ իսկ գրեաց։
- Զի եթէ նորա գրոցն ոչ հաւատայք, 47
զիմորդ իմոյ բանիցս հաւատայցէք։

ԳԼ. 9

- Դ. Գ. Յետ այսորիկ գնաց Յիսուս յայնկոյս 1
ծովուն Քալիլեացւոյ Տիբերեայ։
- Եւ զհետ երթայր նորա ժողովուրդ բա- 2
զում. զի տեսանէին զնշանսն զոր առնէր
՚ի վերայ հիւանդաց։

- 3 Եւ ՚ի լեառն Յիսուս, և անդ նստէր աշակերտօքն հանդերձ:
- 4 Եւ էր մերձ զատիկ տօնն Հրէից:
- 5 Բարձ ՚ի վեր զաչս իւր Յիսուս և ետես, զի ժողովուրդ բազում գայր առ նա. ասէ ցՓիլիպպոս, ուստի գնեսցուք հաց զի կերիցեն դոքա:
- 6 Զայս ասէր փորձելով զնա, այլ ինքն գիտէր զինչ առնելոցն էր:
- 7 Պատասխանի ետ նմա Փիլիպպոս. երկերիւր դահեկանի հաց չէ դոցա բաւական, թէպէտ և իւրաքանչիւր ոք սակաւ ինչ առնուցու:
- 8 Ասէ ցնա մի յաշակերտացն նորա, Անդրէաս եղբայր Սիմոնի վիմի.
- 9 Է աստ պատանեակ մի, որ ունի հինգ նկանակ գարեղէն և երկուս ձկուսս. այլ այն զինչ է առ այդչափ մարդիկ:
- 10 Ասէ Յիսուս. բազմեցուցէք զմարդիկդ. և էր խօտ յոյժ ՚ի տեղւոջն, և բազմեցան մարդիկն թուով իբրև հինգ հազար:
- 11 Եւ առ զհացն Յիսուս, և դոհացաւ և բաշխեաց բազմականացն. նոյնպէս և ՚ի ձկանցն որչափ և կամեցան:
- 12 Եւ իբրև յագեցան, ասէ ցաշակերտան. ժողովեցէք զնշխարեալ կոտորսդ, զի մի ինչ կորիցէ:
- 13 Ժողովեցին և լցին երկօտասան սակաւի

- զկոտորոցն, 'ի հինգ գարեղէն նկանակէ
անտի՝ որ յաւելաւ ի կերողացն:
- Իսկ մարդիկն իբրև տեսին զնշանան զոր 14
արար՝ ասէին թէ սա է ճշմարիտ մար-
գարէն որ գալոց էր յաշխարհ:
- ԴԴ Յիսուս իբրև գիտաց եթէ գալոց են 15
յափշտակել զնա՝ զի արասցեն զնա
թագաւոր, զնաց դարձեալ 'ի լեառն
միայն:
- Եւ իբրև երեկոյ եղև, իջին աշակերտքն 16
նորա 'ի ծովեզրն:
- Եւ մտեալ 'ի նաւ՝ գային յայնկոյս ծո- 17
վուն 'ի կափառնառմ. և իբրև նսեմա-
ցաւ, և չև ևս եկեալ էր առ նոսա Յս.
- Եւ ծովն 'ի սաստիկ հողմոյ շնչելոյ 18
յուզէր:
- Եւ վարեալ իբրև ասպարէզս քսան և 19
հինգ կամ երեսուն, տեսանէին զՅի-
սուս զի գնայր 'ի վերայ ծովուն և մերձ
էր 'ի նաւն, զարհուրեցան յոյժ:
- Նա ասէ ցնոսա. ես եմ, մի՛ երկնչիք: 20
- Եւ կամէին ընդունել զնա 'ի նաւն, և 21
վաղվաղակի եհաս նաւն յերկիրն յոր
երթային:
- ԴԵ Ի վաղիւ անդր ժողովուրդն որ կայր 22
յայնկոյս ծովուն, տեսանէր թէ այլ
նաւ ոչ գոյր անդ՝ բայց միայն 'ի միոյն,
յոր մտին աշակերտքն Յիսուսի. և զի

- չէր մտեալ Յիսուս ընդ աշակերտսն իւր
'ի նաւն, բայց միայն աշակերտքն նորա
զնացին:
- 23 Իբրև այլ նաւք գային 'ի Տիբերեայ՝ մօտ
յայն տեղին ուր զհացն կերան:
- 24 Իսկ իբրև ետես ժողովուրդն եթէ Յի-
սուս ոչ է անդ և ոչ աշակերտքն նորա,
առին նորա զնաւսն, և եկին 'ի Աափառ-
նաում խնդրել զՅիսուս:
- 25 Եւ իբրև գտին զնա յայնկոյս ծովուն,
ասէն ցնա. ուաբբի, երբ եկիր այսր:
- 26 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ.
ամէն ամէն ասեմ ձեզ, խնդրէք զիս,
իբր ոչ եթէ զի նշանս ինչ տեսէք, այլ զի
կերայք 'ի հացէ անտի և յագեցարուք:
- 27 Երթայք գործեցէք մի՛ զկորստական
կերակուրն, այլ զկերակուրն որ մնայ
'ի կեանսն յաւիտենականս, զոր որդին
մարդոյ տացէ ձեզ. քանզի զնա հայր
կնքեաց Աստուած:
- 28 Ասէն ցնա. զի՞նչ առնիցեմք զի զգործսն
Աստուծոյ գործեսցուք:
- 29 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա-
սա. այս է գործն Աստուծոյ, զի հաւա-
տասջիք յայն որ առաքեացն զիս:
- 30 Ասէն ցնա. զի՞նչ նշան առնիցես զի
տեսցուք և հաւատասցուք, զի՞նչ գործի-
ցես:

- Հարբն մեր կերան զմանանայն յանա 31
սպառի անդ, որպէս և գրեալ է՝ Հաց
յերկնից ետ նոցա ուտել:
- Ասէ ցնոսա Յիսուս, ամէն ամէն ասեմ 32
ձեզ, եթէ ոչ Մովսէս ետ ձեզ զհացն
յերկնից, այլ հայրն իմ տայ ձեզ զհացն
յերկնից զճշմարիտ:
- Զի հաց յԱստուծոյ է որ իջանէ յերկ- 33
նից և կեանս տայ աշխարհի:
- Ասեն ցնա. տէր, յամենայն ժամ տուր 34
մեզ զհացն զայն:
- Ասէ ցնոսա Յիսուս, ես եմ հացն կենաց. 35
որ գայ առ իս՝ ոչ քաղցիցէ, և որ հաւա-
տայ յիս՝ ոչ երբէք ծարաւեսցի:
- Այլ ասացի ձեզ, թէ տեսէք զիս և ոչ 36
հաւատայք:
- Զամենայն զոր տայ ինձ հայր, առ իս 37
եկեսցէ. և որ գայ առ իս, ոչ հանից
արտաքս:
- Զի իջի ես յերկնից՝ ոչ զի զկամս իմ 38
արարից, այլ զկամս այնորիկ որ առա-
քեացն զիս:
- Գ. 9 Այս են կամք հօր իմոյ որ առաքեացն 39
զիս, զի զամենայն զոր ետ ցիս հայր՝ ոչ
կորուսից ՚ի նմանէ, այլ յարուցից զնա
յաւուրն յեանում:
- Այս են կամք հօր իմոյ, զի ամենայն որ 40
տեսանիցէ զորդի և հաւատայցէ ՚ի նա,

- ընկալցի զկեանսն յաւիտեանականս. և
 ևս յարուցից զնա յաւուրն յետնում:
- 41 Տրանջէին զմաննէ Հրէայքն, զի ասաց
 թէ ևս եմ հացն իջեալ յերկնից:
- 42 Եւ ասէին, ոչ սա է Յիսուս որդին
 Յովսեփու, զորոյ մեք գիտեմք զհայրն
 և զմայր. իսկ արդ զիմօրդ ասէ թէ ևս
 յերկնից իջի:
- 43 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնո-
 սա. մի քրթմնջէք ընդ միմեանս:
- 44 Ոչ որ կարէ գալ առ իս, եթէ ոչ հայրն
 որ զիս առաքեաց՝ ձգեսցէ զնա, և ևս
 յարուցից զնա յաւուրն յետնում:
- 45 Քրեալ է ՚ի մարգարէս, և եղիցին ամե-
 նեքեան ուսեալք յԱստուծոյ. ամենայն
 որ լսէ ՚ի հօրէ և ուսանի, գայ առ իս:
- 46 Իբրև ոչ եթէ զհայր՝ ուրուք տեսեալ
 իցէ, եթէ ոչ որ էն յԱստուծոյ, նա
 ետես զհայր:
- 47 Ամէն ամէն ասեմձեզ, զի որ հաւատայ,
 ընդունի զկեանսն յաւիտեանականս:
- 48 Ես եմ հացն կենաց:
- 49 Հարքն ձեր կերան զմանանայն յանա-
 պատին և մեռան:
- 50 Այս է հացն, որ յերկնից իջեալ է. զի
 որ ուտիցէ որ ՚ի սմանէ՝ մի մեռանիցի:
- 51 Ես եմ հացն կենդանի, որ յերկնից
 իջեալ:

- Եթէ որ ուտիցէ 'ի հացէ յայսմանէ՝ 52
կեցցէ 'ի յաւիտեան, և հացն զոր ես
տաց՝ մարմին իմ է, զոր ես տաց վասն
կենաց աշխարհի:
- Մարտնչէին ընդ միմեանս Հրէայքն և 53
ասէին, զիսորդ կարէ սա տալ մեզ ըզ-
մարմին իւր յուտել:
- Ասէ ցնոսա Յիսուս. ամէն ամէն ասեմ 54
ձեզ, եթէ ոչ կերիջիք զմարմին որդւոյ
մարդոյ և արբջիք զարիւն նորա, ոչ
ունիք կեանս յանձինս:
- Որ ուտէ զմարմին իմ և ըմպէ զարիւն 55
իմ, ունի զկեանսն յաւիտեանահանս. և
ես յարուցից զնա յաւուրն յետնում:
- Զի մարմին իմ ճշմարիտ կերակուր է, 56
և արիւն իմ ճշմարիտ ըմպելի է:
- Որ ուտէ զմարմին իմ և ըմպէ զարիւն 57
իմ, յիս բնակեացէ և ես 'ի նմա:
- Որպէս առաքեաց զիս կենդանին հայր, 58
և ես կենդանի եմ վասն հօր. և որ ու-
տէն զիս, և նա կեցցէ վասն իմ:
- Այս է հացն որ յերկնից իջեալ. ոչ 59
որպէս կերան հարբն ձեր զմանանայն
և մեռան. որ ուտէ զհացս զայս՝ կեցցէ
յաւիտեան:
- Զայս ասաց 'ի Ժողովրդեանն՝ յուսու 60
ցանէն 'ի Ապիստոնաում:
- Եւ բազումք յաշակերտացն իբրև լուան 61

ասեն. խիստ է բանդ այդ, ո՞ կարէ լսել դմա :

62 Իբրև գիտաց Յիսուս յանձն իւր եթէ տրանջեն վասն այնորիկ աշակերտքն նորա, ասէ ցնոսա. այդ գայթ ադղեցուցանէ՞ զձեզ :

63 Իսկ արդ եթէ տեսանիցէք զորդի մարդոյ, զի ելանիցէ ուր էր զառաջինն :

64 Հոգին է կենդանարար, մարմին ինչ ոչ օգնէ. զբանն զոր ես խօսեցայ ընդ ձեզ՝ հոգի է և կեանք :

65 Այլ են ոմանք՝ ի ձէնջ որ ոչ հաւատան. քանզի գիտէր Յիսուս ՚ի սկզբանէ, ո՞վ են այնորիկ որ ոչն հաւատան, և ո՞վ է այն որ մատնելոցն է զնա, և ասէր.

66 Վասն այնորիկ ասացի ձեզ թէ ոչ որ կարէ գալ առ իս, եթէ ոչ իցէ տուեալ նմա ՚ի հօրէ իմմէ :

67 Յայսմանէ բազումք յաշակերտացն նորա չոգան յետս, և ոչ ևս շրջինն ընդ նմա :

68 Ասէ Յիսուս ցերկոտասան աշակերտսն. միթէ և դ՞ուք կամիք երթալ :

69 Պատասխանի ետ նմա Սիմոն Պետրոս. տէր, առ ո՞վ երթիցուք. բանս կենաց յաւիտենականաց ունիս :

70 Եւ մեք հաւատացաք և ծանեաք եթէ դու ես Քրիստոսն որդի Ստոուծոյ :

71 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. ո՞չ ես

զձեզ զերկոտասանսդ ընտրեցի, և միդ
'ի ձէնջ սատանայ է:

Եւ ասէր զՍիմոնեան Յուդայէ Սկա 72
րիովտացւոյ, զի նա իսկ մատնելոց էր
զնա և մի էր յերկոտասանիցն:

ԳԼ Է

ԳԷ. Եւ յետ այսորիկ շրջէր Յիսուս 'ի 1
Քալիլեա. քանզի ոչ կամէր 'ի Հրէաս-
տանի շրջել, զի խնդրէին զնա Հրէայքն
սպանանել:

Եւ էր մերձ տօնն Հրէից տաղաւարա 2
հարաց:

Ասէն ցնա եղբարքն նորա. զնա աստի 3
և երթ 'ի Հրէաստան. զի և աշակերտքն
քո տեսցեն զգործսդ քո զոր գործես:

Զի ոչ դք է որ 'ի ծածուկ ինչ գործէ՝ 4
և խնդրէ ինքն համարձակ լինել. եթէ
զայդ գործես, յայտնեա զանձն քո
աշխարհի:

Քանզի և եղբարքն իսկ չէին հաւա 5
տացեալ 'ի նա:

Սսէ ցնոսա Յիսուս. ժամանակ իմ չե է 6
հասեալ, բայց ձեր ժամանակ յամենայն
ժամու պատրաստ է:

Ոչ կարէ աշխարհս ատել զձեզ. բայց 7
զիս ատեայ, զի ես վկայեմ վասն նորա
եթէ գործքն իւր չարութեան են:

- 8 Պուք երթայք 'ի տօնն յայն, ես ոչ եր-
թամ'ի տօնն յայն. զի իմ ժամանակ չե-
կ է լցեալ:
- 9 Զայս իբրև ասաց, ինքն մնաց անդէն
'ի Քալիլեա:
- 10 Իբրև ելին եղբարքն նորա, ապա և
ինքն ել'ի տօնն, ոչ յայտնի այլ իբրև 'ի
Ճաժուկ:
- 11 Եւ Հրէայքն ինդրէին զնա 'ի տօնի
անդ և ասէին, ո՞ւր իցէ նա:
- 12 Եւ քրթմնջիւն էր զնմանէ 'ի ժողո-
վուրդսն. կէսքն ասէին թէ բարեօք է.
այլքն ասէին, ոչ այլ մոլորեցուցանէ
զժողովուրդն:
- 13 Եւ ոչ օք համարձակ խօսէր զնմանէ
վասն երկիւղին Հրէից:
- 14 Իբրև տօնն ընդմիջեցաւ, եւ Յիսուս 'ի Եկ
տաճարն և ուսուցանէր:
- 15 Զարմանային Հրէայքն և ասէին,
զիտ՞րդ զգիրս գիտէ սա, զի ուսեալ
բնաւ չիք:
- 16 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ.
Իմ վարդապետութիւնս չէ իմ, այլ այնո-
րիկ օր առաքեացն զիս:
- 17 Եթէ օք կամի զկամն նորա առնել,
գիտասցէ վասն վարդապետութեանս,
յստուծոյ իցէ արդեօք եթէ ես ինչ
յանձնէ իմնէ խօսիմ:

Որ յանձնէ իւրմէ խօսի՝ փառս անձին 18
 իւրում խնդրէ. իսկ որ խնդրէ զփառս
 այնորիկ որ առաքեացն զնա՝ նա ճշմա-
 րիտ է, և անիրաւութիւն ոչ գոյ՝ ի նմա:
 Ոչ Մովսէս ետ ձեզ զօրէնսն, և ոչ որ՝ ի 19
 ձէնջ առնէ զօրէնսն:

Զի՞ խնդրէք զիս սպանանել. պատաս- 20
 խանի ետ ժողովուրդն և ասէ. դև գոյ
 ՚ի քեզ, ո՞վ խնդրէ զքեզ սպանանել:
 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ, 21
 գործ մի գործեցի և ամենէքին զարմա-
 ցեալ էք:

Վասն այնորիկ Մովսէս ետ ձեզ թլփա- 22
 տութիւն, զի ոչ եթէ ՚ի Մովսիսէ էր,
 այլ ՚ի հարց անտի. և ՚ի շաբաթու թըլ-
 փատէք զմարդ:

Իսկ արդ եթէ թլփատութիւն առնու 23
 մարդ ՚ի շաբաթու, զի մի օրէնքն Մով-
 սեսի լուծցին, ընդ իս ցատուցեալ էք զի
 ողջոյն իսկ մարդ բժշկեցի ՚ի շաբաթու:

ԵՒ Մի՛ ըստաչս դատէք, այլ ուղիղ դատաս- 24
 տան արարէք:

Ասէին ոմանք յԱրուսաղէմացւոց անտի. 25
 ոչ նա է սա զոր խնդրէինն սպանանել:

Եւ աւասիկ յայտնապէս խօսի, և չա- 26
 սեն ինչ ընդ դմա. գուցէ արդեօք և
 իշխանքն գիտացին թէ սա իցէ Քրիս-
 տոսն:

- 27 Այլ զսա գիտեմք ուստի է. իսկ Քրիստոսն յորժամ գայցէ, ոչ որ գիտէ ուստի է:
- 28 Աղաղակեաց Յիսուս ՚ի տաճարին, ուսուցանէր և ասէր. և զիս գիտէք, և ուստի եմ գիտէք. և յանձնէ իմմէ ոչ եմ եկեալ, այլ է ճշմարիտ որ առաքեացն զիս՝ զոր դուքն ոչ գիտէք:
- 29 Ես գիտեմ զնա, զի ՚ի նմանէ իսկ եմ, և նա առաքեաց զիս:
- 30 Խնդրէին զնա ունել և ել ՚ի ձեռաց նոցա, և ոչ որ արկ ՚ի նա ձեռն, զի չե էր հասեալ ժամ նորա:
- 31 Եւ բազումք ՚ի ժողովրդէնէն հաւատացին ՚ի նա, և ասէին. Քրիստոսն յորժամ գայցէ՝ մի՞թէ աւելի ինչ նշանս առնիցէ քան զոր սայս առնէ:
- 32 Եւ լուան Փարիսեցիքն զտրտունջ ժողովրդեանն զնմանէ, և առաքեցին քահանայապետքն և Փարիսեցիք սպասաւորս զի կալցին զնա:
- 33 Ասէ Յիսուս. փոքր մի ևս ժամանակ ընդ ձեզ եմ, և երթամ առ այն որ առաքեացն զիս:
- 34 Խնդրիցէք զիս և ոչ գտանիցէք, և ուր եմն երթամ, դուք ոչ կարէք գալ:
- 35 Ասեն Հրէայքն ընդ միմեանս. իսկ յ՞ երթայցէ դա զիմեք ոչ գտանիցեմք զդա.

- միժէ՛ի սփիւռուս հեժանոսանց երթայցէ
 և ուսուցանիցէ զհեժանոսս :
- Զինչ է բանն այն զոր ասաց . խընդրի 36
 ցէք զիս և ոչ գտանիցէք , և ուր ենն
 երթամ՝ դուք ոչ կարէք գալ :
- ԵՊ. Ի վերջնում աւուր մեծի տօնին կայր 37
 Յիսուս աղաղակէր և ասէր . եժէ որ
 ծարաւի իցէ՛ եկեսցէ առ իս և արբցէ :
- Որ հաւատայ յիս , որպէս և ասեն գիրք , 38
 գետք յորովայնէ նորա բղխեսցեն ջրոց
 կենդանութեան :
- Զայս ասէր վասն հոգւոյն զոր ընդու 39
 նեւրց էին որ հաւատային ՚ի նա , զի չե
 էր հոգի , քանզի Յիսուս չե էր փառա
 ւորեալ :
- Ոմանք ՚ի ժողովրդեանէն իբրև լսէին ըզ 40
 բանս զայս , ասէին . սա է ճշմարիտ մար
 գարէն :
- Այլքն ասէին , սա է Քրիստոսն . իսկ 41
 կէսքն ասէին , միժէ ՚ի Ղալիլէէ՞ գա
 լոց իցէ Քրիստոսն :
- Ոչ գիրք ասեն եժէ ՚ի զաւակէ Ղաւ 42
 թի և ՚ի Բեժղեհէմ գեղջէ՛ ուր Ղա
 ւիթն էր , գալոց է Քրիստոս :
- Եւ եղև հերձուած ՚ի մէջ ժողովրդ 43
 դեանն վասն նորա :
- Եւ ոմանք ՚ի նոցանէ կամեցան ունել 44
 զնա . այլ ոչ որ մխեաց ՚ի նա ձեռս :

- 45° Եւ եկին անդրէն սպասաւորքն առ քա-
 Հանայապետն և Փարիսեցիս, և ասէն
 սորա ցնոսա. ընդէր ոչ ածէք զնա
 այսր:
- 46 Պատասխանի ետուն սպասաւորքն և ա-
 սէն. ոչ երբէք այնպէս խօսեցաւ մարդ
 որպէս այրն այն:
- 47 Պատասխանի ետուն Փարիսեցիքն և
 ասէն. միթէ և դո՞ւք մոլորեցարուք:
- 48 Միթէ որ յիշխանացն հաւատաց 'ի նա
 կամ 'ի Փարիսեցւոց:
- 49 Այլ այն խաժամուժ ամբոխ, որ ոչ
 գիտէ զօրէնս, և նշովեալք են:
- 50 Ասէ 'նկողեմոս ցնոսա՝ որ եկեալն էր
 առ նա 'ի գիշերի յառաջագոյն, և մի
 էր 'ի նոցանէ:
- 51 Միթէ օրէնքն մեր դատին զմարդ՝ ե-
 թէ ոչ լսեն ինչ նախ 'ի նմանէ, կամ
 գիտեն զինչ գործէ:
- 52 Պատասխանի ետուն նմա և ասէն. մի-
 թէ և դո՞ւ ևս 'ի Վալիլէի իցես. քըն-
 նեա և տես, զի մարգարէ 'ի Վալիլէի
 ոչ յառնէ:
- 53 Եւ գնացին իւրաքանչիւր որ 'ի տեղի
 իւր:

ԳԼ Ը

- Իսկ Յիսուս գնաց 'ի լեառն Չիթե- 1
նեաց:
- Եւ ընդ առաւօտն դարձեալ եկին 'ի տա- 2
ճարն. և գայր առ նա ամենայն ժողո-
վուրդն. և նստեալ ուսուցանէր զնոսա:
- Ածին առ նա դպիրքն և քահանայա- 3
պետքն և Փարիսեցիք՝ կին մի ըմբռնեալ
'ի շնութեան. և կացուցեալ զնա ա-
ռաջի,
- Ասէն ցնա. վարդապետ, կինս այս ըմ- 4
բռնեալ՝ ինքն յայտնապէս շնացեալ է:
- Եւ յորէնս Մովսէս մեզ պատուիրեաց 5
զայսպիսիս քարկոծել. արդ դու զինչ
ասես վասն դորա:
- Զայս ասէին փորձելով զնա՝ զի ունի- 6
ցին ամբաստանութիւն զնմանէ. իսկ
Յիսուս 'ի խոնարհ նայելով գրէր մա-
տամբն յերկրի:
- Իսկ իբրև ստիպեցին հարցանելով ցնա, 7
հայեցեալ 'ի վեր ասէ ցնոսա. անմեղն
'ի ձէնջնախ նա ընկեսցէ քար 'ի վերայ
դորա:
- Եւ դարձեալ 'ի խոնարհ նայելով՝ գրէր 8
յերկրի:
- Եւ լուեալ ելանէին մի ըստ միովէ՝ 9
սկսեալ յառաջնոցն մինչև 'ի վերջնա.

- և մնաց միայն Յիսուս, և կինն կայր առաջի նորա:
- 10 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնա. կին դու, ո՛ւր են, ոչ որ զքեզ դատապարտեաց:
- 11 Եւ ասէ, ոչ տէր. և ասէ Յիսուս, և ոչ ես դատապարտեմ զքեզ, երթ յայսմ հետէ մի մեղանչեր:
- 12 Գարձեալ խօսեցաւ ընդ նոսա Յիսուս ԵՊ. և ասէ. ես եմ լոյս աշխարհի. որ դայ զկնի իմ, ընդ խաւար մի դնասցէ. այլ ընկալցի զլոյսն կենաց:
- 13 Սսեն ցնա Փարիսեցիքն. դու վասն անձին քո վկայես, և վկայութիւն քո չէ ճշմարիտ:
- 14 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ ցնասա. [Թէպէտ և ես վկայեմ վասն անձին իմոյ, վկայութիւն իմ ճշմարիտ է. զի գիտեմ ուստի եկի և յո՞ երթամ, բայց դուք ոչ գիտէք ուստի գամ կամ յո՞ երթամ:
- 15 Գուք ըստ մարմնոյ դատիք, ես ոչ դատիմ և ոչ զոր:
- 16 Թէպէտ և դատիմ ևս զոր՝ դատաստանն իմ ճշմարիտ է. զի չեմ միայն, այլ ես և որ առաքեացն զիս հայր:
- 17 Եւ յօրէնսն իսկ ձեր գրեալ է՝ [Թէ երկուց մարդոց վկայութիւն ճշմարիտ է:

Ես եմ որ վկայեմ վասն իմ, և վկայէ 18
վասն իմ որ աւաքեացն զիս հայր:

Ասէինցնա. ո՛ւր է հայր քո. պատաս- 19
խանի ետ Յիսուս և ասէցնոսա. ոչ
զիս գիտէք և ոչ զհայրն իմ. եթէ զիս
գիտէիք և զհայրն իմ թերևս գի-
տէիք:

Չայս բան խօսեցաւ ՚ի տան դանձին՝ 20
յորժամ ուսուցանէր ՚ի տաճարի անդ.
և ոչ որ կարաւ զնա, զի չև ևս հասեալ
էր ժամնորա:

Ե՛ւ Ասէ դարձեալցնոսա Յիսուս. ես եր- 21
թամ, և խնդրիցէք զիս և ՚ի մեղս ձեր
մեռանիցիք. զի ուր ենն երթամ, դուք
ոչ կարէք գալ:

Ասէին Հրէայքն. միթէ զիւրովին եր- 22
թայցէ, զի ասէ թէ ուր ենն երթամ՝
դուք ոչ կարէք գալ:

Եւ ասէցնոսա. դուք ՚ի ներքոյ աստի 23
էք, և ես ՚ի վերուստ անտի եմ. դուք
յաշխարհէ աստի էք, ես չեմ յայսմ
աշխարհէ:

Բայց ասացի ձեզ թէ ՚ի մեղս ձեր մե- 24
ռանիցիք. զի թէ ոչ հաւատայցէք թէ
ես եմ, մեռանիցիք ՚ի մեղս ձեր:

Ասէնցնա, դու ո՞վ ես. ասէցնոսա Յի- 25
սուս, նախ զի և խօսիմն իսկ ընդ ձեզ:
Բազում ինչ ունիմ վասն ձեր խօսել և 26

դատել. այլ որ առաքեացն զիս՝ ճշմարիտ է, և ես զոր լուայ՝ ՚ի նմանէ՝ զայն խօսիմ՝
 յաշխարհի:

27 Եւ ոչ դիտացին թէ զհօրէ ասէր ցնոսա:

28 Ասէ ցնոսա Յիսուս. յորժամ բարձրացուցանիցէք զորդի մարդոյ՝ յայնժամ՝
 դիտասցիք թէ ես եմ. և յանձնէ իմմէ
 ինչ ոչ առնեմ, այլ որպէս ուսոյց զիս
 հայրն իմ, զայն խօսիմ:

29 Եւ որ առաքեացն զիս՝ ընդ իս է. ոչ
 եթող զիս միայն, զի ես զհաճոյս նորա
 առնեմ հանապազ:

30 Իբրև զայս խօսեցաւ՝ բազումք հաւատացին ՚ի նա:

31 Եւ ասէր Յիսուս առ Հրէայնս՝ հաւատացեալս. եթէ դուք կացցիք ՚ի բանի
 իմում, ճշմարիտ աշակերտք իմ էք:

ԵՉ

32 Եւ ծանիցիք զճշմարտութիւնն, և ճըշմարտութիւնն ազատեսցէ զձեզ:

33 Պատասխանի ետուն նմա և ասէն. զաւակ Սբրահամու եմք, և ոչ ումեք երբէք ծառայեցաք. զի՞որդ ասես թէ ազատք լինիցիք:

34 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ամենայն որ առնէ զմեզս՝ ծառայ է մեզաց:

35 Եւ ծառայն ոչ յաւիտեան կայ ՚ի տան, իսկ որդին յաւիտեան կայ:

Իսկ արդ՝ եթէ որդին զձեզ ազատեցուս 36
ցէ, ճշմարիտ ազատք լինիջիք:

Գիտեմ զի զաւակ Սբրահամու էք. այլ 37
խնդրէք սպանանել զիս, զի բանին իմոյ
չիք տեղի ՚ի ձեզ:

Ես զոր տեսի առ հօր իմում՝ խօսիմ: 38
և դուք զոր լուարուք ՚ի հօրէն ձերմէ՝
առնէք:

Պատասխանի ետուննմա և ասեն, հայր 39
մեր Սբրահամ է. ասէ ցնոսա Յիսուս,
եթէ որդիք Սբրահամու էիք՝ զգործսն
Սբրահամու գործէիք:

Այլ այժմիկ խնդրէք սպանանել զիս, 40
զայր մի՛ որ ձեզ զճշմարտութիւն խօսեցայ,
զոր լուայ ՚ի հօրէ իմմէ. զայդ
Սբրահամ ոչ արար:

Դուք առնէք զգործս հօրն ձերոյ. ասեն 41
ցնա, մեք ՚ի պունկու թենէ չեմք ծնեալ,
մի է հայր մեր Ստուած:

Ասէ ցնոսա Յիսուս. եթէ Ստուած էր 42
հայր ձեր, սիրէիք արդեօք զիս. զի ես
յՍտուածոյ ելի և եկի, և ոչ եթէ յանձնէ
ինչ եկի, այլ նա առաքեաց զիս:

Ընդէր զիսոսս իմ ոչ գիտէք դուք. վասն 43
զի ոչ կարէք լսել զբանն իմ:

Դուք ՚ի հօրէ ՚ի սատանայէ էք. և 44
զցանկութիւնն հօրն ձերոյ կամիք առնել.
զի նա մարդասպան էր ՚ի սկզբա-

նէ, և 'ի ճշմարտութեան ոչ եկաց, զի ոչ գոյ ճշմարտութիւն 'ի նմա. յորժամ խօսիցի սուտ՝ յիւրոց անտի խօսի. զի սուտ է և հայր նորա:

45 Իսկ ես զի զճշմարտութիւն խօսիմ, ոչ հաւատայք ինձ:

46 Ո՞ 'ի ձէնջ յանդիմանէ զիս վասն մեղաց. եթէ զճշմարտիտն ասեմ, ընդէ՞ր ոչ հաւատայք ինձ:

47 Որ էն յԱյ՛ զբանս Այ՛ լի է, և դուք վ՛ն այնորիկ ոչ լսէք՝ զի չէք յԱստուծոյ:

48 Պատասխանի ետուն Հրէայքն և ասենցնա. ոչ բարւոք ասեմք մեք եթէ Սամարացի ես դու, և դե գոյ 'ի քեզ:

49 Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ. յիս դե ոչ գոյ, այլ պատուեմ զհայր իմ, և դուք անարգէք զիս:

50 Ես ոչ խնդրեմ զփառս իմ. է որ խնդրէն և դատի:

51 Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ որ զբանն իմ պահեսցէ՝ զմահ մի տեսցէ 'ի յաւիտեան:

52 Ասենցնա Հրէայքն, արդ գիտացաք եթէ դե գոյ 'ի քեզ. Սբրահամ մեռաւ և մարգարէքն, և դու ասես՝ եթէ որ զբանն իմ պահեսցէ, մի ճաշակեսցէ զմահ 'ի յաւիտեան:

53 Միթէ դու մե՞ծ ինչ որ իցեսքան զհայր

մեր Աբրահամ՝ որ մեռաւ, և մարգարէքն մեռան. արդ զու զո՞ առնես զքեզ: Պատասխանի ետ Յիսուս. եթէ ես 54
 փառաւորեմ զանձն իմ, փառքն իմ ոչ ինչ են. է՛ հայր որ փառաւորէ զիս, զորմէ զուքն ասէք թէ Ստողած մեր է: Եւ ոչ ճանաչէք զնա, բայց ես գիտեմ 55
 զնա. և թէ ասեմ, թէ ոչ գիտեմ զնա՝ ձեզ նման սուտ լինիմ. այլ գիտեմ զնա, և զբան նորա պահեմ:

Աբրահամ հայր ձեր ցանկացաւ տեսաւ 56
 նեւ զօր իմ, ետես և ուրախ եղև:

Սսեն ցնա Հրէայքն. յիսուս ամ չև ևս 57
 է քո, և զԱբրահամ տեսեր:

Սսէ ցնոսա Յո՞. ամէն ամէն ասեմ ձեզ, 58
 յառաջք զլինելն Աբրահամու եմ ես: Վէմն առին զի արկցեն ՚ի վր նր, և Յո՞ 59
 խոյս ետ և ել գնաց ՚ի տաճարէ անտի:

Գ Լ Թ

Ե՛ Եւ մինչդեռ անցանէր, ետես այր մի 1
 կոյր ՚ի ծնէ:

Եւ հարցին ցնա աշակերտքն նորա և ասեն. ուաբբի, ոյր ինաս է, սորա՞ թէ հօր 2
 և մօր իւրոյ, զի կոյր ծնցի:

Պատասխանի ետ Յիսուս. ոչ գորա 3
 ինաս է, և ոչ հօր և մօր իւրոյ. այլ զի յայտնի լիցին գործքն Ստողծոյ ՚ի դմա:

- 4 Եւ ինձ պարտ է գործել զգործս այնուրիկ որ առաքեացն զիս, մինչ առուրկայ. գայ գիշեր՝ յորժամ ոչ ոք կարէ գործել:
- 5 Մինչդեռ յաշխարհի եմ, լոյս եմ աշխարհի:
- 6 Զայս իբրև ասաց, եթուք ՚ի գետին և արար կաւ ՚ի թքոյն, և ծեփեաց զկաւն ՚ի վերայ աչաց կուրին:
- 7 Եւ ասէ ցնա, երթ լուա յաւազանին Սելովմայ, որ թարգմանի առաքեալ. չորաւ լուացաւ, եկն և տեսանէր:
- 8 Իսկ գրացիքն՝ և որոց տեսեալն էր զնա յառաջագոյն թէ մուրացիկ էր, ասէին. ոչ սա էր որ նստէրն և մուրանայր. կէսքն ասէին. նա է:
- 9 Այլքն ասէին. ոչ, այլ նման է նմա. և ինքն ասէր թէ ես եմ:
- 10 Ասեն ցնա, իսկ զիսորդ բացան աչք քո:
- 11 Նա ետ պատասխանի. այր մի որում Յիսուսն ասեն, կաւ արար և ծեփեաց զաչս իմ, և ասէ ցիս. երթ ՚ի Սելովամ և լուա. չոգայ լուացայ և տեսանեմ:
- 12 Ասեն ցնա, ո՞ւր է նա. ասէ ցնոսա, ոչ գիտեմ:
- 13 Ածին առ Փարիսեցիսն զնա որ երբեմն կոյրն էր:
- 14 Եւ էր շաբաթ յորժամ զկաւն արար

- Յիսուս և եբաց զաչս կուրին։
 Գարձեալ հարցանելին զնա Փարիսե 15
 ցիքն թէ զիա՞րդ տեսանես. և նա ասէ
 ցնոսա. կաւ եդ 'ի վերայ աչաց խմոց, և
 լուացայ և տեսանեմ։
 Ասեն ոմանք 'ի Փարիսեցւոցն. ոչ է 16
 այրն այն յԱստուծոյ, զի զշաբաթս ոչ
 սահէ. կէսքն ասէին, իսկ զիա՞րդ կարէ
 մարդ մեղաւոր այսպիսի նշանս առնել.
 և էին հերձուածք 'ի մէջ նոցա։
 Ասեն դարձեալ ցկոյրն. դու զի ասես 17
 վասն նորա զի եբաց զաչս քո. և նա ա-
 սէ, թէ մարդարէ է։
 Եւ ոչ հաւատային Հրէայքն զնմանէ 18
 թէ կոյր էր և բացաւ, մինչև կոչեցին
 զԾնողս բացելոյն։
 Հարցին ցնոսա և ասեն, սա է որդին 19
 ձեր, զորմէ դուքն ասելիք եթէ կոյր
 ծնաւ. արդ զիա՞րդ տեսանէ։
 Պատասխանի ետուն նոցա ծնողքն նորա 20
 և ասեն. զի տեմք զի սա է որդին մեր,
 և զի կոյր ծնաւ։
 Բայց զիա՞րդ այժմդ տեսանէ ոչ զի 21
 տեմք. կամ թէ ո՞ր եբաց զաչս դորա՝ մեք
 ոչ զի տեմք. ցդա իսկ հարցէք, ինքնին 'ի
 չափ հասեալ է. ինքն իսկ խօսեցցի վասն
 իւր։
 Զայս ասացին ծնողքն նորա, զի երկըն 22

- չէին՝ի Հրէիցն . քանզի ուխտ եղեալ էր
 Հրէից , եթէ որ խոստովանեսցի զնա
 Քո՛ւ՝ ՚ի բաց կացցէ ՚ի ծողովրդէնէն :
- 23 Վասն այնորիկ ասացին ծնողքն նորա ,
 Թէ ինքնին ՚ի չափ հասեալ է , ցնա իսկ
 հարցէք :
- 24 Գարձեալ կրկին անդամ կոչեցին զայրն
 որ կոյրն էր , և ասէն ցնա . տուր փառս
 Աստուծոյ , մէք գիտեմք զի այրն այն
 մեղաւոր է :
- 25 Եւ նա ասէ . Թէ մեղաւոր իցէ՛ ես ոչ
 գիտեմ . բայց զայս գիտեմ , զի կոյր էի
 և արդ տեսանեմ :
- 26 Գարձեալ ասէն ցնա . զի՛նչ արար քեզ ,
 զի՛արդ եբաց զաչս քո՛ :
- 27 Պատասխանիեանոցա . այժմ ասացի ձեզ
 և ոչ լուարուք , զի՛ կամիք միւսանդամ
 լել . միթէ և դո՛ւք կամիք աշակերտելնմ՛ :
- 28 Նորա հայհոյէին զնա և ասէին . դու
 լիջիր նորա աշակերտ , մէք Մովսէսի ա-
 շակերտք եմք :
- 29 Մէք գիտեմք զի ընդ Մովսէսի խօսե-
 ցաւ Աճ . զսա ոչ գիտեմք ուստի իցէ :
- 30 Պատասխանի ետ այրն և ասէ ցնոսա .
 այդ իսկ են սքանչելիք , զի դուք ոչ գի-
 տէք ուստի իցէ , և զիմ զաչս եբաց :
- 31 Գիտեմք զի Աստուած մեղաւորաց ոչ
 լէ . բայց եթէ աստուած ապաշտ որ իցէ

և զկամս նորա առնիցէ, նմա լիէ:

Ի յաւիտենից որ ոչ լուաւ եթէ եբայ 32
որ զաչա կուրի 'ի ծնէ կոյր ծնելոյ:

Եթէ ոչ յԱստուծոյ էր այրն այն, ոչ 33
կարէր առնել ինչ:

Պատասխանի ետուն և ասէն ցնա. 'ի 34
մեղս իսկ ծնեալ ես ամենեւին, և դու
վարդապետ լինիս մեր. և հանին զնա
արտաքս:

Լուաւ Յիսուս եթէ հանին զնա ար- 35
տաքս, և իբրև եգիտ զնա ասէ ցնա. դու
հաւատաս յորդի Աստուծոյ:

Նա պատասխանի ետ և ասէ. տէր, ո՞վ 36
է զի հաւատացից 'ի նա:

Ասէ ցնա Յիսուս. և տեսեր զնա, և որ 37
խօսիդ ընդ քեզնա է:

Եւ նա ասէ, հաւատամ տէր, և երկիր 38
եպագ նմա:

26 Եւ ասէ Յիսուս. 'ի դատաստան եկի 39
յաշխարհս յայս, զի որ ոչն տեսանեն
տեսցեն, և որք տեսանենն կուրասցին:

Լուան ոմանք 'ի Փարիսեցւոցն՝ որք ընդ 40
նմա էին, և ասէն ցնա. միթէ և մեր
կոյրք իցեմք:

Ասէ ցնոսա Յիսուս. եթէ կոյրք էիք, 41
ոչ էր ձեր մեղ. բայց արդ ասէք եթէ
տեսանեմք, և մեղքն ձեր 'ի ձեզ հաս-
տատեալ են:

ԳԼ Ժ

- 1 Ամէն ամէն ասեմ՝ ձեզ, որ ոչ մտանէ ընդ դուռն՝ ի գաւիթ ոչխարաց, այլ ընդ այլ ելանէ՝ նա գող է և աւազակ:
- 2 Իսկ որ մտանէ ընդ դուռն, հովիւ է ոչխարաց:
- 3 Նմա դռնապանն բանայ, և ոչխարքն ձայնի նորա լսեն. և զիւր ոչխարսն կոչէ յանուանէ, և հանէ զնոսա:
- 4 Եւ յորժամ զիւրն զամենայն հանիցէ՝ առաջի նոցա երթայ, և ոչխարքն զհետ նորա երթան, զի ճանաչէն զձայն նորա:
- 5 Զօտարի զհետ ոչ երթիցեն, այլ փախիցեն՝ ի նմանէ, զի ոչ ճանաչէն զձայն օտարաց:
- 6 Զայս առակ ասաց նոցա Յիսուս, և նորա ոչ գիտէին եթէ զինչ էր որ խօսէրն ընդ նոսա:
- 7 Քարձեալ ասէ ցնն Յիսուս. ամէն ամէն ասեմ՝ ձեզ, զի ես եմ՝ դուռն ոչխարաց:
- 8 Ամենեքեան որ յառաջ քան զիս եկին, գողք էին և աւազակք. այլ ոչ լուան նոցա ոչխարքն:
- 9 Ես եմ՝ դուռն. ընդ իս եթէ որ մտանիցէ, կեցցէ՝ մտցէ և ելցէ, և ճարակ գտցէ:
- 10 Գող ոչ գայ՝ եթէ ոչ զի գողացի և սպանցէ և կորուսցէ. ես եկի զի զկեանս

- ունիցին, և առաւել ևս ունիցին:
ՁԲ Ես եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ զանձն 11
 իւր դնէ՝ ՚ի վերայ ոչխարաց:
 Իսկ վարձկանն որ ոչ է հովիւ, որոյ ոչ 12
 իւր են ոչխարքն, իբրև տեսանէ զգայն
 զի գայ՝ թողու զոչխարսն և փախչի. և
 գայն յափշտակէ զնոսա և ցրուէ:
 Քանզի վարձկան է, և չէ փոյթ նմա 13
 վասն ոչխարացն:
 Ես եմ հովիւն քաջ, և ճանաչեմ զիմնն 14
 և ճանաչիմ յիմոցն:
 Որպէս գիտէ զիս հայր, գիտեմ և ես 15
 զհայր. և զանձն իմ դնեմ՝ ՚ի վերայ ոչ
 խարաց:
 Նաև այլ ևս ոչխարք են իմ, որ ոչ են 16
 յայտմ գաւթէ. և զայն ևս սլարտ է ինձ
 ածել այսր. և ձայնի իմում լուիցեն, և
 եղիցին մի հօտ և մի հովիւ:
 Վասն այնորիկ սիրէ զիս հայր իմ, զի ես 17
 դնեմ զանձն իմ. զի միւսանգամ առից
 զնա:
 Ոչ որ հանէ զնա յինէն. այլ ես դնեմ 18
 զնա անձամբ իմով. իշխանու թիւն ունիմ
 դնել զնա, և իշխանու թիւն ունիմ միւս-
 անգամ առնուլ զնա. զայս սլատուէր
 առ ՚ի հօրէ իմմէ:
 Պարձեալ հերձուած լինէր ՚ի մէջ Հը. 19
 րէից վասն բանիցս այսոցիկ:

- 20 Եւ ասէին բազումք՝ ՚ի նոցանէ. դե գոյ
 ՚ի նմա և մոլեգնի, զի բնաւ լսէք նմա:
- 21 Կէսքն ասէին, այսպիսի բանք ոչ դիւա
 հարի են, միթէ դե կարէ՞ զաչս կուրի
 բանալ:
- 22 Եղէն յայնժամ նաւահատիքն յերու 29
 սաղէմ, և ձմեռն էր:
- 23 Եւ շրջէր Յիսուս ՚ի տաճարին ՚ի սրա
 հին Սողոմոնի:
- 24 Եւ շուրջ եղէն զնովաւ Հրէայքն և ասէն.
 մինչև յերբ թափես զողիս մեր, եթէ
 դու ես Քրիստոս՝ ասա մեզ համարձակ:
- 25 Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս և ասէ.
 ասացի ձեզ և ոչ հաւատայք ինձ. ըզ
 գործսն զոր ես գործեմ յանուն հօր իմոյ՝
 նորին իսկ վկայեն վասն իմ:
- 26 Ս, յլ դուք ոչ հաւատայք, զի չէք յոչ
 խարաց անտի իմոց:
- 27 Ոչխարք իմ ձայնի իմում լսեն, և ես
 ճանաչեմ զնոսա, և զինի իմ գան:
- 28 Եւ ես տամ նոցա զկեանսն յաւիտե
 նականս. և մի կորիցեն յաւիտեան,
 և մի որ յափշտակեսցէ զնոսա ՚ի ձեռաց
 իմոց:
- 29 Հայքն իմ որ ետ ինձ զնոսա, մեծ է
 քան զամենայն, և ոչ որ կարէ յափշտա
 կել ՚ի ձեռաց հօր իմոյ:
- 30 Ես և հայր իմ մի եմք:

- Վէմն առին Հրէայք զի քարկոծ արաս 31
ցեն զնա :
- Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս . բա 32
զում գործս բարիս ցուցի ձեզ 'ի հօրէ
խմմէ , վասն որոյ գործոյ 'ի նոցանէ քար
կոծ առնէք զիս :
- Պատասխանի ետուն նմա Հրէայքն . 33
վասն բարւոյ գործոյ ոչ առնեմք զքեզ
քարկոծ , այլ վն հայհոյութեան . և զի
դու մարդ ես , և զանձն քո Ա՛ճ առնես :
- Պատասխանի ետ նոց Յն . ոչ յօրէնսն ձեր 34
գրե՛լէ , ես ասացի թէ աստուածք իցէք :
Իսկ եթէ զնոսա աստուածս ասէ առ որս 35
բանն Աստուծոյ եղև , և չէ մարթ եղ
ծանել գրոյն :
- Իսկ զոր հայր սրբեաց և առաքեաց յաշ 36
խարհ , դուք ասէք թէ հայհոյես . զի
ասացի թէ որդի Աստուծոյ եմ :
- Եթէ ոչ գործեմ զգործս հօր իմոյ , մի՞ 37
հաւատայք ինձ :
- Ապա թէ գործեմ , թէ և ինձ ոչ հաւա 38
տայք , սակայն գործոցն հաւատացէք .
զի գիտասցիք և ծանիցիք եթէ հայր
յիս և ես 'ի հայր :
- Գարձեալ խնդրէին զնա ունել , և ել 'ի 39
ձեռաց նոցա :
- Եւ զնաց միւսանգամ յայնկոյս Յորդա 40
նանու 'ի տեղին ուր էր Յովհաննէս

- զառաջինն և մկրտէր, և անդ լինէր:
- 41 Եկին բազումք առ նա և ասէն. զի
Յովհաննէս նշան ինչ ոչ արար:
- 42 Բայց զամենայն զոր ասաց Յովհաննէս
վասն նորա, ճշմարիտ էր. և բազումք
հաւատացին 'ի նա անդ:

ԳԼ. ԺԱ.

- 1 Եւ էր ոմն հիւանդ Ղազարոս 'ի Բե- 27
թանիա, 'ի գեղջէ Մարեմայ և Մար-
թայի քեռ նորա:
- 2 Այս այն Մարիամ էր որ օծ զտէրն իւ-
ղով և ջնջեաց զոտս նորա հերով իւրով,
որոյ եղբայրն Ղազարոս հիւանդ էր:
- 3 Առաքեցին առ նա քորքն նորա և ասէն.
տէր, ահաւասիկ զոր դուն սիրէիր հի-
ւանդացեալ է:
- 4 Իբրև լուաւ Յիսուս, ասէ. այն հիւան-
դութիւն չէ 'ի մահ, այլ վասն փառացն
Աստուծոյ. զի փառաւոր լիցի որդի Աս-
տուծոյ այնուհիկ:
- 5 Եւ սիրէր Յիսուս զՄարթա և զքոյր
նորա զՄարիամ և զՂազար:
- 6 Իբրև լուաւ թէ հիւանդացեալ է, զտեղի
կալաւ անդէն ուր էրն՝ առուրս երկուս:
- 7 Ապա յետ այնորիկ ասէ ցնոսա. եկայք
երթիցուք միւսանդամ 'ի Հրէաստան:
- 8 Ասէն ցնա աշակերտքն. ռաբբի, այժմ

- Լև խնդրէին զքեզ Հրէայքն քարկոծ
առնել, և դարձեալ երթաս անդրէն: 9
- Պատասխանի ետ Յիսուս. ոչ երկոտա-
սան ժամ է աւուր. եթէ որ գնայ ՚ի
տուրնջեան՝ ոչ գայթազղի, զի զլոյս աշ-
խարհիս այսորիկ տեսանէ.
- Ապա թէ որ գնայ գիշերի՝ գայթազղի, 10
զի լոյս ոչ գոյ ընդ նմա:
- Զայս իբրև ասաց, յետ այսորիկ ասէ 11
ցնն. Ղազարոս բարեկամ մեր ննջեաց,
այլ երթամ զի զարթուցից զնա:
- Ասէն ցնա աշակերտքն. տէր, եթէ նրն 12
ջեաց՝ ապա ապրի:
- Այլ Յիսուս վասն մահուն նորա ասէր. 13
նոցա այսպէս թուեցաւ թէ վասն ննջե-
լոյ քնոյն ասէ:
- Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս յայտ 14
նապէս. Ղազարոս մեռաւ:
- Եւ ես ուրախ եմ վասն ձեր, զի դուք 15
հաւատասջիք ինձ, զի ես չէի անդ. բայց
արդ եկայք երթիցուք առ նա:
- Ասէ թովմաս անուանեալն Երկուո 16
րեակ ցաշակերտակիցսն. ծն եկայք և
մեք՝ զի ընդ նմա մեռցուք:
- Եկն Յիսուս եգիտ զնա չորեքօրեայ ՚ի 17
գերեզմանի.
- Եւ էր Բեթանիա մերձ յերուսաղէմ, 18
իբրև ասպարիսօք հնգետասան:

- 19 Բազումք 'ի Հրէից անտի եկեալ էին առ Մարթա և Մարիամ, զի միսիթա-րեացեն զնոսա վասն եղբօրն:
- 20 Մարթա իբրև լուաւ թէ Յիսուս գայ, ընդ առաջ գնաց նորա. բայց Մարիամ նստէր անդէն 'ի տան:
- 21 Ասէ Մարթա ցՅիսուս. տէր, եթէ աստ լեալ էիր, եղբայրն իմ չէր մեռեալ:
- 22 Այլ և արդ գիտեմ, եթէ զոր ինչ խնդրեսցես յԱստուծոյ՝ տացէ քեզ Ած:
- 23 Ասէ ցնա Յիսուս. յարիցէ եղբայրն քո:
- 24 Ասէ ցնա Մարթա. գիտեմ զի յարիցէ 'ի յարութեան յաւուրն յետնում:
- 25 Ասէ ցնա Յիսուս. ես իսկ եմ յարութիւն և կեանք. որ հաւատայ յիս, թէ պէտ և մեռանի՝ կեցցէ:
- 26 Եւ ամենայն որ կենդանի է և հաւատայ յիս, մի մեռցի 'ի յաւիտեան. հաւատանս այսմիկ:
- 27 Ասէ ցնա. այո տէր, ես հաւատացի եթէ դու ես Քրիստոսն որդի Աստուծոյ, որ յաշխարհ գալոց էիր:
- 28 Եւ զայս իբրև ասաց, գնաց և կոչեաց զՄարիամ զբոյր իւր լռելեայն և ասէ. վարդապետ եկեալ է և կոչէ զքեզ:
- 29 Նա իբրև լուաւ, յարեալ վաղվաղակի և եկն առ նա:
- 30 Չև ևս էր եկեալ Յիսուս 'ի գեօղն.

այլ էր անդէն 'ի տեղւոջն՝ ուր ընդ ա-
ռաջ եղև նմա Մարթա :

Իսկ Հրէայքն որ էին ընդ նմա 'ի տան 31
անդ և մխիթարէին զնա, իբրև տեսին
զՄարիամ թէ յարեաւ վաղվազակի և
զնաց, զնացին և նոքա զհետնորա. հա-
մարէին թէ 'ի գերեզմանն երթայ զի
լայցէ անդ :

Իսկ Մարիամ իբրև եկն ուր էրն Յի 32
սուս և ետես զնա, անկաւ առ ոտս նորա
և ասէ. տէր, եթէ աստ էիր դիպեալ՝
ոչ էր մեռեալ եղբայրն իմ :

Յիսուս իբրև ետես զնա զի լայր, և որ 33
ընդ նմա էին Հրէայք լային, խռովեցաւ
յոգի իւր իբրև զայրացեալ :

Եւ ասէ. ո՞ւր եղիք զնա. ասեն ցնա. 34
տէր, եկ և տես :

Եւ արտասուեաց Յիսուս : 35

Ասէին Հրէայքն. տեսէք, սրչափ սիրէր 36
զնա :

Կէսքն 'ի նոցանէ ասէին. ոչ կարէր սա, 37
որ եբաց զաչս կուրին, առնել զի և սա
մի մեռցի :

Յիսուս դարձեալ զայրացեալ ընդ միտս 38
իւր, գայ 'ի գերեզմանն. և էր այր մի,
և վէճմ մի եղեալ 'ի վերայ նորա :

Եւ ասէ Յն. 'ի բաց արարէք զվէճդ. 39
ասէ ցնա՝ Մարթա քոյր մեռելոյն. տէր,

արդ հոտեալ իցէ, քանզի չորեքօրեայ է:

40 Ասէ ցնա Յիսուս. ոչ ասացի քեզ՝ եթէ
հաւատասցես տեսցես զփառսն Ա. Մ:

41 Եւ իբրև ՚ի վեր առին զվէմն, Յիսուս
ամբարձ զլա իւր ՚ի վեր և ասէ. հայր,
դոհանամ՝ զքէն, զի լուար ինձ:

42 Եւ ես գիտէի զի յամենայն ժամ լուս
ինձ. այլ վասն ժողովրդեանս որ շուրջ
կան առնեմ, զի հաւատասցեն թէ դու
առաքեցեր զիս:

43 Զայս իբրև ասաց, ՚ի ձայն մեծ աղա-
ղակեաց և ասէ. Ղազարէ, արի եկ ար-
տաքս:

44 Եւ ել մեռեալն ոտիւք կապելովք և
ձեռօքն երիզասնդօք, և երեսօքն վար-
չամակապատօք. և ասէ ցնոսա Յիսուս,
լուծէք զգա և թողէք երթալ:

45 Բազումք ՚ի Հրէիցն որ եկեալ էին առ
Մարեմանս, իբրև տեսին զոր արարն՝
հաւատացին ՚ի նա:

46 Եւ ոմանք ՚ի նոցանէ գնացին առ Փարի-
սեցիսն, և պատմեցին նոցա՝ զոր արարն
Յիսուս:

47 Ժողովեցին քահանայապետքն և Փարի- 99
սեցիք ատեան, և ասէն. զի՞նչ արասցուք,
զի այրն այն բազում նշանս առնէ:

48 Եթէ թողումք զնա այնպէս, ամենե-
քին հաւատան ՚ի նա. և դայցեն Հո-

ուովք և բառնայցեն զազգս մեր և
զտեղի:

Մի ոմն 'ի նոցանէ անուն Ապիտափա, որ 49
քահանայապետ էր տարւոյն այնորիկ,
ասէ ցնոսա. դուք ոչ ինչ գիտէք.

Եւ ոչ բնաւ խորհել իսկ, թէ լաւ է մեզ 50
զի այր մի մեռանիցի 'ի վերայ ժողովըր-
դեանս, և մի ամենայն ազգս կորիցէ:

Չայս ոչ յանձնէ ինչ ասաց. այլ զի քա- 51
հանայապետ էր տարւոյն այնորիկ, մար-
դարէացաւ եթէ մեռանելոց էր Յիսուս
'ի վերայ ազգին:

Եւ ոչ 'ի վերայ ազգին միայն, այլ զի և 52
զորդինն Աստուծոյ զցրուեալն ժողո-
վեսցէ 'ի մի:

Ապա յայնմ օրէ խորհուրդ արարին զի 53
սպանցեն զնա:

Եւ Յս այնուհետև ոչ եթէ համարձակ 54
չըջէր 'ի մէջ Հրէիցն. այլ գնաց անտի
յերկիր մի որ մերձ էր յանասպատ, 'ի
քաղաք մի որում անուն էր Յփրայիմ,
և անդ լինէր աշակերտօքն հանդերձ:

91 Եւ էր մերձ զատիկն Հրէից, և բազումք 55
եւլին յերուսաղէմ 'ի գաւառէ անտի
յառաջագոյն քան զզատիկն, զի սրբես-
ցեն զանձինս իւրեանց:

Խնդրէին զՅիսուս, և ասէին ընդ մի- 56
մեանս մինչ կային 'ի տաճարին. զի արդ

Թուի ձեզ եթէ ոչ գայցէ՛ի տօն այսր. պատուէր տուեալ էր քահանայապետ արիցն և Փարիսեցւոց, զի թէ որ գիտասցէ թէ ուր է, գուշակեցցէ զնմանէ՛ զի կալցին զնա:

ԳԼ ԺԲ

- 1 Իսկ Յ՞ս վեց աւուրք յառաջ քան զգատիկն եկն՝ի Բեթանիա, ուր էր Ղազար մեռեալն, զոր յարոյցն՝ի մեռելոց:
- 2 Եւ արարին անդ նմա ընթրիս, և՛ի սպասու կայր Մարթա, և Ղազար մի էր՝ի բազմելոց ընդ նմա:
- 3 Իսկ Մարեմայ առեալ լիտր մի իւղոց նարդեան ազնուի մեծագնոց, օժ զոտսն Յ՞սի, և հերով իւրով մաքրէր զոտս նորա, և տունն լի եղև ՛ի հոտոց իւղոյն:
- 4 Ասէ մի ոմն յաշակերտաց անտի՛ Յուդա Իսկարիօտացի, որ մատնելոցն էր զնա:
- 5 Ընդէր ոչ իւղոց այդ վաճառեցաւ երեք հարիւր դէնարի, և տուաւ աղքատաց:
- 6 Զայս ասաց՝ ոչ զի զաղքատաց ինչ փոյթ էր նմա, այլ զի գող էր և զարկզն ինքն ունէր, և որ ինչ անկանէր՝ նա կրէր:
- 7 Ասէ Յիսուս. Թոյլ տուք դմա, զի յօրն պատանաց իմոց պահեսցէ զայդ:
- 8 Զաղքատս յամ ժամ ընդ ձեզ ունիք, զիս ոչ հանապազ ընդ ձեզ ունիք:

Իբրև գիտաց ժողովուրդ բազում՝ ի Հը-
րէիցն թէ անդ է՝ եկին, ոչ միայն վասն 9
Յիսուսի, այլ զի և զՂազար տեսցեն,
զոր յարոյցն ՚ի մեռելոց:

Խորհուրդ արարին քահանայապետքն՝ 10
զի և զՂազար սպանցեն:

Քանզի բազումք ՚ի Հրէից երթային 11
և հաւատային ՚ի Յիսուս:

ԷԿ Ի վաղիւ անդր ժողովուրդ բազում որ 12
եկեալ էր ՚ի տօնն, իբրև լուան թէ դայ
Յիսուս յերուսաղէմ:

Առին ոստա արմուէնեաց և ելին ընդ 13
առաջնորա, աղաղակէին և ասէին. ուլ
սաննայ, օրհնեալ որ դասդ յանուն տեա-
ւըն՝ թագաւորդ Խորայելի:

Եւ գտեալ Յիսուսի էշ մի, նստաւ ՚ի 14
վերայ նորա, օրպէս և գրեալ է.

Մի երկնչիւր դուստր Սիովնի, ահաւա 15
դիկ թագաւոր քո գայ նստեալ ՚ի վերայ
յաւանակի իշոյ:

Եւ զայն ինչ ոչ գիտացին աշակերտքն 16
նորա զառաջինն, այլ յորժամ փառաւո-
րեցաւ Յիսուս, յայնժամ յիշեցին եթէ
այն էր որ գրեալն էր վասն նորա, և զայն
արարին նմա:

Եւ ժողովուրդն վկայէր որ էր ընդ նմա, 17
թէ զՂազար կոչեաց և եթ ՚ի գերեզ-
մանէն, և յարոյց զնա ՚ի մեռելոց:

- 18 Եւ վասն այնորիկ ընդ առաջ եղև նմա ժողովուրդն, զի լուան եթէ զայն նշանս արարեալ էր նորա:
- 19 Իսկ Փարիսեցիքն ասէին ընդ միմեանս. տեսանէ՞ք զի ոչ ինչ օգտիք, ահաւասիկ աշխարհ ամենայն զինի նորա գնաց:
- 20 Էին անդ ոմանք և հեթանոսք յերկրոցն անդր, զի երկիր պաղանիցեն ՚ի տօնին:
- 21 Նորա մատեան առ Փիլիպպոս որ ՚ի Բեթսայիդա Պալիլեացոցն էր, աղաչէին զնա և ասէին. տէր, կամիմք զՅիսուս տեսանել:
- 22 Պայ Փիլիպպոս և ասէ ցԱնդրէաս. Անդրէաս և Փիլիպպոս ասեն ցՅիսուս:
- 23 Եւ Յիսուս պատասխանի ետ նոցա և ասէ. եհաս ժամ զի փառաւորեսցի որդի մարդոյ:
- 24 Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ հատն իբր յորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի,
- 25 Ինքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս առնէ: Ար սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա, և որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայտնիկ՝ ՚ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա:
- 26 Եթէ որ զիս պաշտիցէ, զինի իմեկեսցէ. և ուր եսն եմ՝ անդ և պաշտօնեայն իմեղիցի. եթէ որ զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա հայրն իմ:

- ԻՊ. Բայց այժմ՝ անձն իմ խռովեալ է, և 27
 զինչ ասացից եթէ հայր ապրեցո զիս՝ ի
 ժամէ աստի յայսմանն է. այլ վասն այնու
 ըիկ եկի՝ ի ժամն յայս:
- Հայր, փառաւորեա զանուն քո. եկն 28
 բարբառ յերկնից. և փառաւոր արարի,
 և դարձեալ փառաւոր արարից:
- Եւ ժողովուրդն որ կայր և լէր՝ ասէին 29
 որոտումն լինել. կէսքն ասէին, հրեշ-
 տակ խօսեցաւ ընդ նմա:
- Պատասխանի ետ Յ՞ն և ասէ. ոչ վ՞ն իմ 30
 ինչ եկն բարբառս այս, այլ վասն ձեր:
- Այժմիկ դատաստան է աշխարհիս այ 31
 սորիկ. այժմիկ իշխան աշխարհիս այ-
 սորիկ ընկեացի արտաքս:
- Եւ ես յորժամ բարձրացայ յերկրէ, 32
 զամենեւին ձգեցից առ իս:
- Զայս ասէր, նշանակեալ թէ որով 33
 մահու մեռանելոյ իցէ:
- Պատասխանի ետ նմա ժողովուրդն. մեք 34
 լուաք յորինաց եթէ Քրիստոսն յա-
 լիտեան կայ, և դու զիս՞րդ ասես թէ
 սկարտ է բարձրանալ որդւոյ մարդոյ. ո՞վ
 է այն որդին մարդոյ:
- Ասէ ցն՞ Յ՞ն. փոքր միւս ևս ժամանակ 35
 լոյս ընդ ձեզ է. դնացէք մինչդեռ զլոյսն
 ունիք, զի մի խաւար ձեզ հասցէ. զի որ
 դնայ՝ ի խաւարի, ոչ դիտէ յո՞ երթայ:

- 36 Մինչդեռ զլոյսն ընդ ձեզ ունիք՝ հաւատացէք ՚ի լոյսն, զի որդիք լուսոյ եղիջիք. զայս խօսեցաւ Յիսուս, և չոգաւ լծաքեալ ՚ի նոցանէ:
- 37 Եւ այնչափ նշանս արարեալ էր առաջի նոցա, և նորս ոչ հաւատային ՚ի նա:
- 38 Զի լցցի բանն Եսայեայ մարգարէի զոր ասացն. տէր, ո՞ հաւատաց ՚ի լուր մեր, և բազուկ տեառն ո՞ւմ յայանեցաւ:
- 39 Վասն այնորիկ ոչ կարէին հաւատալ, զի միւսանդամ ասէ Եսայի,
- 40 Թէ կուրացոյց զաչսնց և ասլէցոյց զսիրտըսնց. զի մի տեսցեն աչօք, և իմասցին սրտիւք, և դարձցին և բժշկեցից զնս:
- 41 Զայս ասաց Եսայի՝ զի ետես զփառս նորա, և խօսեցաւ վասն նորա:
- 42 Բայց սակայն և յիշխանաց անտի բազումք հաւատացին ՚ի նա. այլ վասն Փարիսեցւոցն ոչ յայանէին, զի մի ՚ի ժողովրդէնէն ելանիցեն:
- 43 Քանզի սիրեցին զփառս մարդկան՝ առաւելքան զփառսն Աստուծոյ:
- 44 Եւ Յիսուս աղաղակէր և ասէր. որ է՞ դ. հաւատայ յիս՝ ոչ հաւատայ յիս, այլ յայն որ առաքեացն զիս:
- 45 Եւ որ տեսանէ զիս, զայն տեսանէ՝ որ առաքեացն զիս:
- 46 Ես լոյս յաշխարհ եկի, զի ամենայն որ

Հաւատայ յիս՝ ՚ի խաւարի մի մնասցէ :
 Եւ եթէ որ լուիցէ բանից իմոց և ոչ 47
 պահեսցէ, ես ոչ դատիմ զնա . բանդի ոչ
 եկի թէ դատեցայց զաշխարհ, այլ զի
 փրկեցից զաշխարհ :

Որ անարգէ զիս և ոչ ընդունի զբանս 48
 իմ, գոյ որ դատի զնա . բանն զոր ես խօ-
 սեցայ՝ նա դատի զնա յաւուրն յետնում :
 Զի ես յանձնէ իմմէ ոչ խօսեցայ . այլ 49
 որ առաքեացն զիս հայր, նա ետ ինձ
 պատուէր՝ զինչ ասացից և զինչ խօսե-
 ցայց :

Եւ գիտեմ եթէ պատուէրն այն կեանք 50
 են յաւիտենականք . արդ զոր ենն խօ-
 սիմ, ո՞նչ ասաց ինձ հայրն՝ այնպէս խօսիմ :

Գ Լ Ժ Գ

Է Ե Յառաջագոյն քան զտօնն զատկի, գի- 1
 տաց Յիսուս թէ հասեալ է ժամ նորա
 զի փոխեցի յաշխարհէ աստի առ հայր,
 սիրեաց զիւրան որ յաշխարհի աստ են,
 ՚ի սպառ սիրեաց զնոսա :

Եւ ՚ի լինել ընթրեացն, սատանայի իսկ 2
 արկեալ էր ՚ի սիրտ՝ զի մատնեցէ զնա
 Յուդա Սիմոնի Իսկարիովտացոյ :

Գիտաց Յիսուս զի զամենայն ինչ ետ 3
 հայր ՚ի ձեռս նորա, և թէ յՍտուծոյ
 ել և առ Ստուած երթայ :

- 4 Յառնէ յընթրեաց անտի, և դէնէ զհան
դերձան, և առեալ զէնջակ միսփածաւ:
- 5 Եւ ապա առեալ ջուր՝ արկ՝ ի կոնք, և
սկսաւ լուանալ զոտս աշակերտացն, և
սրբէր զէնջակաւն զոր սփածեալ էր:
- 6 Գայ առ Սիմոն Պետրոս. և նա ասէ
ցնա. տէր, դո՞ւ զիմ զոտս լուանաս:
- 7 Պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ.
զոր ինչ եսս գործեմ, դու այժմ ոչ գի-
տես. բայց ապա գիտասջիր:
- 8 Ասէ ցնա Պետրոս, ոչ լուացես զոտս
իմ յաւիտեան. պատասխանի ետ նմա
Յիսուս, եթէ ոչ լուացից զքեզ՝ ոչ ունիս
ընդ իս մասն:
- 9 Ասէ ցնա Սիմոն Պետրոս. տէր, մի՛ միայն
զոտս իմ, այլ և զձեռս և զգլուխ:
- 10 Ասէ ցնա Յիսուս. լուացելոյն չէ ինչ
պիտոյ՝ բայց զի զոտսն լուանայցէ. քան
զի ամենեկին սուրբ է. և դուք սուրբ էք,
այլ ոչ ամենեքին:
- 11 Զի գիտէր զայն որ մատնելոյն էր զնա.
վասն այնորիկ ասաց թէ ոչ ամենեքին
սուրբ էք:
- 12 Եւ յորժամ լուաց զոտս նոցա, առ զհան
դերձան իւր և դարձեալ բազմեցաւ, և
ասէ ցնոսա. գիտէ՞ք զինչ արարիդ ձեզ:
- 13 Դուք կոչէք զիս վարդապետ և տէր. և
բարւոք ասէք, քանզի եմ իսկ:

- Իսկ արդ. եթէ ես լուացի զոտս ձեր 14
տէրս և վարդապետս, և դուք պարտիր
զմիմեանց ոտս լուանալ:
- Զի օրինակ մի ետու ձեզ, զի որպէս ես 15
ձեզ արարի, և դուք առնիջիր:
- Է. Զ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, ոչ է ծառայ մեծ 16
քան զտէր իւր, և ոչ առաքեալ մեծ քան
զայն որ առաքեացն զնա:
- Եթէ զայս գիտէք, երանելի ևս էք եւ 17
թէ առնիցէք զայս:
- Ոչ վասն ամենեցուն ձեր ասեմ. զի ես 18
գիտեմ, զորս ընտրեցիդ. այլ զի լցցի
զիրն, թէ որ ուտէր ընդ իս հաց՝ արար
ինձ խաբէութիւն:
- Յայսմ հետէ իսկ ասեմ ձեզ մինչ չեւ եւ 19
ղեալ, զի յորժամ լինիցի՝ հաւատասջիր
թէ ես եմ:
- Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, որ ընդունի զոր 20
որ ես առաքեցից՝ զիս ընդունի, և որ
զիս ընդունի, ընդունի զայն որ առա-
քեացն զիս:
- Զայս իբրև ասաց Յս, խառվեցաւ յողի 21
իւր, վկայեաց և ասէ. ամէն ամէն ասեմ
ձեզ, զի մի ոմն՝ ի ձէնջ մատնելոց է զիս:
- Հայէին ընդ միմեանս աշակերտքն տա 22
րակուսեալք թէ զումմէ ասիցէ:
- Եւ էր մի ոմն յաշակերտացն բազմեալ 23
առ Յիսուսիւ, զոր սիրէրն Յիսուս:

- 24 Ահնարիկէ նմա Սիմոն Պետրոս՝ հարցա-
նել ո՞վ իցէ վասն որոյ ասէն:
- 25 Եւ նա անկեալ զլանջօքն Յիսուսի, ա-
սէ ցնա. տէր, ո՞վ է:
- 26 Պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ. այն
է՝ որում ես թացից զպատառն եւ տաց. եւ
թացեալ զպատառն տայ Յուդայի Սկա-
րիովտացւոյ:
- 27 Եւ յետ պատառոյն՝ ապա եմուտ ՚ի նա
սատանայ. եւ ասէ ցնա Յիսուս. արդ զոր
ինչ առնելոց ես, արա վաղվաղակի:
- 28 Եւ զայս ոչ որ իմացաւ ՚ի բազմականաց
անտի, թէ առ ի՞նչ ասաց ցնա:
- 29 Զի ոմանք համարէին, թէ զի զարկ-
ղն ունէր Յուդա, ասաց նմա Յիսուս.
Գնեա ինչ որ պիտոյ իցէ մեզ ՚ի տօնիս,
եւ կամ զի աղքատաց ինչ տացէ:
- 30 Իսկ նորա առեալ զպատառն եւ արտաքս
վաղվաղակի եւ էր գիշեր:
- 31 Եւ իբրև ել, ասէ Յիսուս. այժմ փա-
ռաւորեցաւ որդի մարդոյ, եւ Ստուած
փառաւորեցաւ ի նմա:
- 32 Զի եթէ Ստուած փառաւորեցաւ ՚ի
նմա, եւ Սճ փառաւորեցէ զնա յանձն
իւր, եւ վաղվաղակի փառաւորեցէ զնա:
- 33 Որդեակք իմ, փոքր ինչ ժամանակ ընդ-
ձեզ եմ. խնդրեցէք զիս, եւ ո՞նչ ասացի
ց՛րէ այսն՝ եթէ ուր են երթամ դուք

ոչ կարէք դալ, և արդ ձեզ ասեմ:
Պատուիրանն նոր տամ ձեզ, զի սիրիցէք 34
զմիմեանս. որպէս սիրեցի ես զձեզ, զի
և դուք սիրեսցիք զմիմեանս:

Յայսմ գիտասցեն ամենեքեան եթէ 35
իմ աշակերտք էք եթէ սիրիցէք զմի-
մեանս:

Ասէ ցնա Սիմոն Պետրոս. տէր, յով եր- 36
թաս. պատասխանի ետ Յիսուս, ուր եմն
երթամ դու ոչ կարես այժմ գալ զկնի
իմ, բայց ապա եկեսցես զկնի իմ:

Ասէ ցնա Պետրոս. տէր, ընդէր ոչ կա- 37
րիցեմ գալ այժմ զկնի քո. արդէն զան-
ձրն իմ խսկ եղից 'ի վերայ քո:

Պատասխանի ետ Յիսուս. զանձն քո 38
դիցես 'ի վերայ իմ. ամէն ամէն ասեմ
քեզ, չե իցէ հաւու խօսեալ, մինչ դու
երիցս ուրասցիս զիս:

ԳԼԺԳ

Մի խռովեցին սիրտք ձեր, այլ հա- 1
ւատացէք յԱստուած և յիս հաւատա-
ցէք:

Ի տան հօր իմոյ օթեվանք բազում են. 2
ապա թէ ոչ ասացեալ էր իմ ձեզ, թէ
երթամ պատրաստեմ ձեզ տեղի:

Եւ եթէ երթամ և պատրաստեմ ձեզ 3
տեղի, դարձեալ դամ և առնում զձեզ

առ իս. զի ուր եսն իցեմ, և դուք անդ իցէք:

4 Եւ ուր երթամն գիտիցէք, և զճանապարհն գիտիցէք:

5 Ասէ ցնա Թովմաս. տէր, ոչ գիտեմք յո՞ երթաս, և զիմորդ զճանապարհն կարացուք գիտել:

6 Ասէ ցնա Յիսուս. ես եմ ճանապարհ և ճշմարտութիւն և կեանք. ոչ ոք գայ առ հայր եթէ ոչ ինև:

7 Եթէ զիս գիտէիք, ապա և զհայրն իմ գիտէիք, և այսուհետև գիտասցիք զնա:

8 Ասէ ցնա Փիլիպպոս. տէր, ցոյց մեզ զհայր և շատ է մեզ:

9 Ասէ ցնա Յիսուս. այսչափ ժամանակս ընդ ձեզ եմ, և ոչ ծանեար զիս Փիլիպպէ. որ ետեսն զիս՝ ետես զհայրն, և դու զիմորդ ասես եթէ ցոյց մեզ զհայր:

10 Ոչ հաւատաս եթէ ես՝ի հայր, և հայր յիս է. զբանս զոր ես խօսիմ ընդ ձեզ, ոչ եթէ յանձնէ ինչ խօսիմ, այլ հայրն՝ որ յիս բնակեալ է, նա գործէ զգործսն:

11 Հաւատայք ինձ եթէ ես՝ի հայր և հայր յիս:

12 Ապա թէ ոչ՝ գոնէ վասն գործոցն հաւատացէք ինձ. ամէն ամէն ասեմ ձեզ, թէ որ հաւատայն յիս, զգործսն զոր ես գործեմ և նա գործեսցէ, և մեծամեծս

- ևս քան զնոյնս գործեսցէ, զի ես առ
 հայր երթամ:
- Եւ զոր ինչ խնդրիցէք յանուն իմ, աւ 13
 բարից զայն:
- Զի փառաւորեացի հայր յորդի: 14
- Վերջեթէ սիրէք զիս՝ զպատուիրանս իմ 15
 պահեսջիք:
- Եւ ես աղաչեցից զհայր, և այլ մխի 16
 թարիչ տացէ ձեզ. զի ընդ ձեզ բնակես-
 ցէ՝ ՚ի յաւիտեանս:
- Զհոգին ճշմարտութեան զոր աշխարհս 17
 ոչ կարէ ընդունել, զի ոչ տեսանէ զնա,
 և ոչ ճանաչէ զնա. բայց դուք ճանաչէք
 զնա, զի առ ձեզ բնակեսցէ և ընդ ձեզ
 եղիցի:
- Ոչ թողից զձեզ որքս. գամառ ձեզ: 18
- Փոքր միւս ևս՝ և աշխարհս ոչ ևս տեսանէ 19
 զիս, բայց դուք տեսանիցէք զիս. զի ես
 կենդանի եմ, և դուք կենդանի լինե-
 լոց էք:
- Յայնմ աւուր գիտասջիք դուք զի ես ՚ի 20
 հօր իմում և դուք յիս և ես ՚ի ձեզ:
- Որ ունի զպատուիրանս իմ և պահէ 21
 զնոսս, նա է որ սիրէ զիս. և որ սիրէն
 զիս՝ սիրեսցի ՚ի հօրէ իմմէ. և ես սիրե-
 ցից զնա և երևեցուցից նմա զիս:
- Ասէ ցնա Յուդա ոչ Սկարիովտացին. 22
 տէր, զի եղև զի մեզ յայտնելոց ես

զքեզ և ոչ աշխարհի:

- 23 Պատասխանի ետ Յն և ասէ ցնա. եթէ որ սիրէ զիս՝ զբանս իմ պահեսցէ, և հայր իմ սիրեսցէ զնա. և առ նա եկեսցուք և օթեանս առ նմա արասցուք:
- 24 Եւ որ ոչն սիրէ զիս՝ զբանս իմ ոչ պահէ. և բանն իմ զոր լսէք ոչ է իմ, այլ հօրն՝ որ առաքեացն զիս:
- 25 Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ մինչ առ ձեզս եմ:
- 26 Իսկ միթարիչն հողին սուրբ զոր առաքեսցէ հայր յանուն իմ, նա ուսուցէ ձեզ զամենայն, և յիշեցուցէ զամենայն որ ինչ ասացի ձեզ:
- 27 Խաղաղութիւն թողում ձեզ, զխաղաղութիւն զիմ տամ ձեզ. ոչ որպէս աշխարհս տայ՝ տամ ես ձեզ. մի խոռովեսցին սիրտք ձեր, և մի զանգիտեսցեն:
- 28 Իռայք զի ասացի ես ձեզ թէ երթամ, և գամ առ ձեզ. եթէ սիրէիք զիս՝ ապա ուրախ լեալ էր ձեր թէ ես առ հայր երթամ, զի հայր իմ մեծ է քան զիս:
- 29 Եւ այժմ ասացի ձեզ մինչ չե եղեալ, զի յորժամ լինիցի հաւատասջիք:
- 30 Ոչ ևս այլ շատ խօսեցայց ընդ ձեզ. դայ իշխան աշխարհիս այսորիկ և յիս ինչ ոչ գտանէ:
- 31 Այլ զի ծանիցէ աշխարհ, եթէ սիրեմ

զհայր, և որպէս պատուիրեաց ինձ հայր՝ այնպէս առնեմ: ծն արիք գնաս-
ցուք աստի:

ԳԼ: ԺԵ

Ես եմ որթն ճմարիտ, և հայր իմ 1
մշակ է:

Ամենայն ուռ որ յիս է՝ և ոչ բերէ պը- 2
տուղ, կտրէ զնա, և ամ որ բերէ պտուղ՝
սրբէ զնա, զի առաւել և ս պտղաբեր լիցի:

Դուք արդէն իսկ սուրբ էք վասն բա- 3
նին զոր խօսեցայ ընդ ձեզ:

Կացէք յիս և ես ՚ի ձեզ. որպէս ուռն 4
ոչ կարէ պտուղ բերել յանձնէ իւրմէ,
եթէ ոչ իցէ հաստատեալ յորթն, նոյն-
պէս և դուք եթէ ոչ յիս հաստատեալ
իցէք:

Ես եմ որթ և դուք ուռ, որ հաստա- 5
տեալ է յիս՝ և ես ՚ի նա, նա բերէ
պտուղ յոյժ. զի առանց իմ ոչ ինչ կա-
րէք առնել:

Եթէ որ ոչ է հաստատեալ յիս, ելնա 6
արտաքս իբրև զուռն և ցամաքեցաւ,
և ժողովեն զնա և ՚ի հուր արկանեն
և այրի:

Եթէ կայցէք յիս և բանք իմ ՚ի ձեզ 7
կայցեն, որ ինչ կամիցիք խնդրեսձիք և
լինիցի ձեզ:

- 8 Յայսմիկ փառաւորեցաւ հայր իմ. զի պտուղ յոյժ բերիցէք. և եղիջիք իմ աշակերտք:
- 9 Որպէս սիրեաց զիս հայր, և ես սիրեցի զձեզ. հաստատուն կացէք ՚ի սէր իմ:
- 10 Եթէ պահիցէք զպատուիրանս իմ, կաց ջիք ՚ի սէր իմ. որպէս ես զպատուիրանս հօր իմոյ պահեցի, և կամ ՚ի սէր նորա:
- 11 Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի ուրախու թիւնն իմ ՚ի ձեզ իցէ, և ձեր ուրախու թիւն լցեալ եղիցի:
- 12 Այս է պատուէր իմ, զի սիրեսջիք ըզմիմեանս, որպէս և ես զձեզ սիրեցի:
- 13 Մեծ ևսքան զայս սէր ոչ ոք ունի, եթէ զանձն իւր դիցէ ՚ի վերայ բարեկամաց իւրոց:
- 14 Դուք բարեկամք էք իմ, եթէ առնիցէք զոր եսն պատուիրեմ ձեզ:
- 15 Ոչ ևս կոչեմ զձեզ ծառայս, զի ծառայն ոչ գիտէ զինչ գործէ տէրն նորա. այլ զձեզ կոչեցի բարեկամն, զի զամենայն զոր լուայ ՚ի հօրէ իմմէ՝ ծանուցի ձեզ:
- 16 Ոչ եթէ դուք ընտրեցիք զիս, այլ ես ընտրեցի զձեզ և եզի զձեզ. զի դուք երթայցէք և պողաբերք լինիցիք, և պտուղն ձեր կացցէ. և զոր ինչ խընդրիցէք ՚ի հօրէ իմմէ յանուն իմ՝ տացէ ձեզ:

Զայս պատուիրեմ զի սիրեսջիք զմի 17
մեանս :

Եթէ աշխարհ զձեզ ատեայ, գիտաս 18
Ղիք զի նախ զիս ատեաց :

Եթէ յաշխարհէ աստի էիք՝ աշխարհ 19
զիւրսն սիրէր արդեօք . բայց զի չէք յաշ-
խարհէ, այլ ես ընտրեցի զձեզ յաշխար-
հէ, վն այսորիկ ատեայ զձեզ աշխարհ :

Յիշեցէք զբանն զոր ասացի ձեզ, [թէ 20
ոչ է ծառայ մեծ քան զտէր իւր . եթէ
զիս հալածեցին, ասպա և զձեզ հալա-
ծեցեն . եթէ զբանն իմսպահեցին, ասպա
և զձերն պահեցեն :

Այլ զնոյնս արասցեն ընդ ձեզ վասն ա 21
նուան իմոյ . զի ոչ գիտեն զայն որ առա-
քեացն զիս :

Իմեթէ չէր եկեալ և խօսեցեալ ընդ 22
նոսա, մեզ ինչ ոչ գոյր նոցա . բայց արդ-
չիք պատճառք վասն մեզաց իւրեանց :

Որ զիս ատեայ՝ և զհայրն իմ ատեայ : 23

Եթէ զգործսն չէր գործեալ ՚ի նոսա, 24
զոր ոչ այլ որ գործեաց, մեզ ինչ ոչ գոյր
նոցա . բայց արդ տեսին և ատեցին և
զիս և զհայր իմ :

Այլ զի լցցի բանն, որ յօրէնս նոյ գրեալ 25
է, [թէ ատեցին զիս տարապարտուց :

Բայց յորժամ եկեսցէ միսիթարիչն՝ զոր 26
ես առաքեցի ձեզ ՚ի հօրէ՝ զհոգին ճշը-

- մարտութեան, որ 'ի հօրէ ելանէ, նա
վկայեսցէ վասն իմ:
27 Եւ դուք վկայէք զի 'ի սկզբանէ ընդ-
իս էք:

Գ. 1. Ժ. 9.

- 1 Չայս խօսեցայ ընդ ձեզ՝ զի մի դայ-
թագդէսջիք:
2 Ի ժողովրդոց իւրեանց հանիցեն զձեզ-
այլ եկեսցէ ժամանակ՝ զի ամենայն որ
սպանանիցէ զձեզ, համարիցի սաշաճօն
մատուցանել Աստուծոյ:
3 Եւ զայն արասցեն ընդ ձեզ. քանզի ոչ
ծանեան զհայր և ոչ զիս:
4 Այլ և զայս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի յոր-
ժամ եկեսցէ ժամանակ՝ յիշիցէք թէ
ես ասացի ձեզ:
5 Չայս 'ի սկզբանէ ոչ ասացի ձեզ, քան-
զի ընդ ձեզ էի. բայց արդ երթամ ես
առ առաքիչն իմ, և ոչ ոք 'ի ձէնջ հար-
ցանէ ցիս թէ յո՞ երթաս:
6 Այլ զի զայս խօսեցայ ընդ ձեզ, տրբա-
մութիւն ելից զսիրտս ձեր:
7 Այլ ես զճշմարիտն ասեմ ձեզ, լաւ է
ձեզ եթէ ես երթամ. զի եթէ ես ոչ
երթայց՝ միսիթարիչն ոչ եկեսցէ առ
ձեզ. ապա եթէ երթամ, առաքեցից
զնա առ ձեզ:

- Եւ նա եկեալ յանդիմանեցէ զաշխարհ 8
 վասն մեղաց և վասն արդարութեան և
 վասն դատաստանի:
- Վասն մեղաց՝ զի ոչ հաւատան յիս: 9
- Վասն արդարութեան՝ զի առ հայր իմ 10
 երթամ, և ոչ ևս տեսանէք զիս:
- Վասն դատաստանի՝ զի իշխան աշխարհ 11
 հիս այսորիկ դատապարտեալ է:
- Եւս բազում ինչ ունիմ ասել ձեզ, այլ 12
 ոչ կարէք հանդարտել այժմիկ:
- Յորժամ եկեսցէ նա՝ հոգին ճշմարտու 13
 թեան, առաջնորդեսցէ ձեզ ամենայն
 ճշմարտութեամբ. զի ոչ եթէ յանձնէ
 ինչ խօսիցի, այլ զոր լիցէ խօսիցի, և
 զգալոյն պատմեսցէ ձեզ:
- Նա զիս փառաւորեսցէ, զի յիմնէ անտի 14
 առնուցու և պատմեսցէ ձեզ:
- Զամենայն ինչ զոր ունի հայր՝ իմ է. 15
 վասն այնորիկ ասացի ձեզ, թէ յիմնէ
 անտի առնուցու և պատմեսցէ ձեզ:
- Փոքր մի և ոչ ևս տեսանէք զիս, և ապա 16
 սակաւիկ մի և տեսանիցէք զիս, և ես
 երթամ առ հայր:
- Ասէին ոմանք յաշակերտաց անտի ցմի 17
 մեանս. զինչ է այս զոր ասէ ցմեզ, թէ
 փոքր մի և ոչ տեսանէք զիս. և դարձեալ
 սակաւիկ մի և տեսանիցէք զիս, և
 թէ ես առ հայր երթամ:

- 18 Եւ ասէին, զինչ իցէ այն փոքր միւս
 ևսն, չգիտեմք զինչ խօսի:
- 19 Գիտաց Յիսուս եթէ կամէին ցնա հար-
 ցանել, և ասէ ցնոսա. վասն այդորիկ
 խնդրէք ընդ միմեանս զի ասացի թէ
 փոքր մի և ոչ տեսանէք զիս, և դարձեալ
 սակաւիկ միւս ևս և տեսանիցէք զիս:
- 20 Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի լացջիք և ող-
 բասջիք դուք, և աշխարհ խնդասցէ.
 դուք տրտմեսջիք, այլ տրտմութիւնն ձեր
 յուրախութիւն եղիցի:
- 21 Կին յորժամ ծնանիցի՝ տրտմութիւն է
 նմա, զի հասեալ է ժամնորա. այլ յոր-
 ժամ ծնցի զմանուկն, ոչ ևս յիշէ զնե-
 ղութիւնն վասն խնդութեանն, զի ծնաւ
 մարդ յաշխարհ:
- 22 Եւ դուք այժմ տրտմութիւն ունիք. այլ
 դարձեալ տեսից զձեզ, և ուրախ լիցին
 սիրտք ձեր. և զուրախութիւնն ձեր ոչ
 որ հանիցէ ՚ի ձէնջ:
- 23 Եւ յայնմ առուր զիս ինչ ոչ հարցանիցէք:
 Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, զի զոր ինչ խըն-
 դրիցէք ՚ի հօրէ իմմէ յանուն իմ տացէ
 ձեզ:
- 24 Մինչև ցայժմ ոչ ինչ խնդրեցիք յանուն
 իմ. խնդրեցէք և առնուցուք. զի ուրա-
 խութիւնն ձեր լցեալ իցէ:
- 25 Զայս առաիօք խօսեցայ ընդ ձեզ. եւ

- կեսցէ ժամանակ՝ յորժամ ոչ ևս առա- 81
կօք խօսեցայց ընդ ձեզ. այլ յայտնա-
պէս զհօրէ պատմեցից ձեզ:
- Յայնմ առուր խնդրեսջիք յանուն իմ, 26
և ոչ ասեմ ձեզ եթէ ես աղաչեցից ըզ-
հայր վասն ձեր:
- Զի ինքն իսկ հայր սիրէ զձեզ՝ զի դուք 27
զիս սիրեցիք, և հաւատացիք եթէ ես
յԱստուծոյ ելի:
- Ելի՛ ՚ի հօրէ և եկի յաշխարհ, դարձեալ 28
թողում զաշխարհ և երթամ առ հայր:
- Ասենցնա աշակերտքն. ահա արդ յայտ- 29
նուք խօսիս, և առակ և ոչ մի ինչ ասես:
- Այժմիկ գիտեմք եթէ գիտես զամե- 30
նայն. և ոչ ինչ պիտոյ է եթէ որ հար-
ցանիցէ զքեզ. յայսմիկ հաւատամք ե-
թէ յԱստուծոյ ելեր:
- Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս, և ա- 31
սէ. այժմ հաւատայք:
- Ահա եկեսցէ ժամ, և եկեալ իսկ է, զի 32
ցրուեսջիք յիւրաքանչիւր տեղիս, և զիս
միայն թողուցուք, և չեմ միայն՝ զի
հայր ընդ իս է:
- Զայս խօսեցայ ընդ ձեզ, զի ընդ իս խա- 33
ղաղութիւն ունիցիք. յաշխարհի աստ
նեղութիւն ունիցիք, այլ քաջալերեցա-
րուք, զի ես յաղթեցի աշխարհի:

ԳԼ. ԺԷ

- 1 Զայս իբրև խօսեցաւ Յիսուս, ամբարձ զաչա իւր յերկինս և ասէ. հայր, հասեալ է ժամ, փառաւորեա զորդիքո, զի և որդի քո փառաւորեսցէ զքեզ:
- 2 Որպէս ետուր նմա իշխանութիւն ամենայն մարմնոյ, զի ամենայնի զոր ետուր նմա տացէ զկեանս յաւիտենականս:
- 3 Այս են յաւիտենական կեանք, զի ծանիցեն զքեզ միայն Ճշմարիտ Աստուած, և զոր առաքեցեր զՅիսուս Քրիստոս:
- 4 Ես զքեզ փառաւորեցի յերկրի, զգործսն կատարեցի, զոր ետուր ցիս՝ զի արարից:
- 5 Եւ այժմ փառաւորեա զիս, հայր, առ ՚ի քէն փառօքն՝ զոր ունէի յառաջ քան զլինելն աշխարհի առ ՚ի քէն:
- 6 Յայտնեցի զանուն քո մարդկան՝ զորս ետուր ինձ յաշխարհէ. քո էին, և ինձ ետուր զնոսա. և զբանն քո պահեցին:
- 7 Արդ զիտացին եթէ զամենայն ինչ զոր ետուր ինձ, առ ՚ի քէն են:
- 8 Զի զբանն զոր ետուր ինձ, ետու նոցա. և նոքա ընկալան, և ծանեան Ճշմարտութեամբ թէ առ ՚ի քէն ելի. և հաւատացին եթէ դու առաքեցեր զիս:
- 9 Արդ ես վասն նոցա աղաչեմ, և ոչ վասն

- աշխարհի աղաչեմ. այլ վասն նոցա՝ զոր
 ետուրն ինձ, զի քո են:
- Եւ որ ինչ իմ է, ամ քո է. և որ ինչ քո 10
 է, այն իմ է. և փառաւորեալեմ ՚ի նոսա:
- Եւ ես ոչ ևս եմ յաշխարհի, և նորա 11
 յաշխարհի են, և ես առ քեզ գամ:
 Հայր սուրբ, պահեա զնոսա յանուն քո,
 որով ետուրն ինձ. զի եղիցին մի, որպէս
 և մեք մի եմք:
- Մինչ էի յաշխարհի ընդ նո, ես պահէի 12
 զնոսա յանուն քո՝ որով ետուրն ինձ, և
 պահեցի. և ոչ դք ՚ի նոցանէ կորեաւ,
 բայց որդին կորստեան՝ զի գիրն լցցի:
- Բայց արդ առ քեզ գամ և զայս խօսիմ 13
 յաշխարհի, զի ունիցին զուրախութիւնն
 իմ լիով յանձինս իւրեանց:
- Ես ետու նոցա զբանն քո, և աշխարհս 14
 ատեաց զնոսա. զի չեն յաշխարհէ, որ-
 պէս և ես չեմ յաշխարհէ:
- Ոչ զայս աղաչեմ, զի բարձցես զնոսա 15
 յաշխարհէ. այլ զի պահեսցես զնոսա
 ՚ի չարէ:
- Յաշխարհէ աստի չեն, որպէս և ես չեմ 16
 յաշխարհէ:
- Սուրբ արա զնոսա ճշմարտութեամբ 17
 քով, զի քո բանդ ճշմարտութիւն է:
- Որպէս զիս առաքեցեր յաշխարհ, և ես 18
 առաքեցի զնոսա յաշխարհ:

- 19 Եւ 'ի վերայ նոցա ես սուրբ առնեմ
զանձն իմ, զի եղիցին և նոքա սրբեալք
ճշմարտութեամբ:
- 20 Այլ ոչ վասն նոցա միայն աղաչեմ, այլ
և վասն ամենայն հաւատացելոց բանիւն
նոցա յիս:
- 21 Զի ամենեքին մի իցեն, որպէս դու
հայր յիս և ես 'ի քեզ, զի և նոքա 'ի
մեզ իցեն. զի և աշխարհ հաւատասցէ
եթէ դու առաքեցեր զիս:
- 22 Եւ ես՝ զփառսն զոր ետուր ինձ՝ ետու
նոցա, զի իցեն մի՛ որպէս և մեք միեմք:
- 23 Ես 'ի նոսա և դու յիս, զի եղիցին կա
տարեալք 'ի մի. և գիտասցէ աշխարհ
եթէ դու առաքեցեր զիս. և սիրեցի
զնոսա որպէս դու զիս սիրեցեր:
- 24 Հայր, զորս ետուրն ինձ, կամիմ զի ուր
եսն եմ, և նոքա իցեն ընդ իս. զի տե
սանիցեն զփառսն իմ, զոր ետուրն ցիս.
զի սիրեցեր զիս յառաջ քան զլինելն
աշխարհի:
- 25 Հայր արդար, և աշխարհ զքեզ ոչ ծա
նեաւ. այլ ես զքեզ ծանեայ, և նոքա
ծանեան եթէ դու առաքեցեր զիս:
- 26 Եւ ծանուցի նոցա զանուն քո, և ծա
նուցից. զի սէրն զոր սիրեցեր զիս 'ի նոսա
իցէ, և ես 'ի նոսա:

ԳԼ. ԺԸ

Զայս իբրև ասաց Յիսուս, ել աշա- 1
կերտօքն հանդերձ յայնկոյս ձորոյն
Կեդրոնի ուր էր պարտէզ, յոր եմուտ
ինքն և աշակերտքն իւր:

Գիտէր և Յուդա, որ զնա մատնելոց 2
էր՝ զտեղին. զի բազում անգամ ժողո-
վեալ էր անդր Յիսուսի աշակերտօքն
հանդերձ:

Եւ Յուդայի առեալ ընդ իւր զգունդն, 3
և ՚ի քահանայապետիցն և ՚ի Փարիսե-
ցոց սպասաւորս, գայ անդր ջահիւք և
լապտերօք և զինուք:

Իսկ Յո իբրև ետես զայն նմեկեկեալ ՚ի 4
վր նորա, ել և ասէ ցնոսա. զո՞ խնդրէք:

Պատասխանի ետուն նմա. զՅո Նա- 5
զովրեցի. ասէ ցնոսա Յիսուս, ես եմ.
կայր լէ նո և Յուդա՝ որ մատնէրն զնա:
Իբրև ասաց թէ ես եմ, յետս յետս չո- 6
զան և զարկան զգետնի:

Գարձեալ եհարց զնոսա. զո՞ խնդրէք. 7
և նորա ասեն, զՅիսուս Նազովրեցի:

Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. ասացի 8
ձեզ թէ ես եմ, արդ եթէ զիս խնդրէք՝

թոյլ տուք դոցա երթալ:

Զի լցցի բանն զոր ասաց, թէ զոր ե- 9
տունն ցիսոչ կորուսից՝ ՚ի նոցանէ և ոչ զդք:

- 10 Իսկ Սիմոն Պետրոս քանզի ունէր սուր, ձգեաց զնա և եհար զքահանայապետին ծառայ, և ՚ի բաց առ զունկն նորա զաջոյ, և էր անուն ծառային Մաղքոս:
- 11 Ասէ Յիսուս ցՊետրոս. արկ զսուրդ անդրէն ՚ի պատեանս իւր. զբաժակն զոր ետ ինձ հայր, ոչ ըմպիցեմ զնա:
- 12 Իսկ գունդն և հազարապետն և սպասաւորք Հրէիցն կալան զՅս և կապեցին:
- 13 Եւ ածին զնա նախ առ Աննա որ էր աւներ կայիափայի, որ քահանայապետն էր տարւոյն այնորիկ:
- 14 Այս այն կայիափա էր որ խրատն ետ Հրէից՝ եթէ լաւ է առն միում մեռանել ՚ի վերայ ժողովրդեանն:
- 15 Եւ երթային զհետ Յիսուսի Սիմոն Պետրոս և միւս աշակերտն: Եւ աշակերտն այն քանզի ծանօթ էր քահանայապետին՝ եմուտ ընդ Յիսուսի ՚ի դաւիթ քահանայապետին:
- 16 Եւ Պետրոս կայր առ դրանն արտաքոյ. ել միւս աշակերտն որ էր ծանօթ քահանայապետին, և ասաց զդռնապանն և եմոյժ ՚ի ներքս զՊետրոս:
- 17 Ասէ աղջիկն որ դռնապանն էր ցՊետրոս, միթէ և դո՛ւ յաշակերտաց առնն այնորիկ իցես. և նա ասէ, ոչ եմ:
- 18 Կային անդ ծառայքն և սպասաւորք

խարոյկ արկեալ, քանզի ցուրտ էր, և
ջեռնուին. կայր ընդ նոսա և Պետրոս և
ջեռնոյր:

Եւ քահանայապետն եհարց զՅն վն ա. 19
չակերտացն և վն վարդապետու թե նր:

Պատասխանի ետ նմա Յն. ես յայտնա. 20
պէս խօսեցայ յաշխարհի, ես յիմ ժամ
ուսուցի ՚ի ժողովրդեանն, և ՚ի տաճարի
անդ՝ ուր ամենայն Հրէայք ժողովեալ
էին, և ՚ի ծածուկ ինչ ոչ խօսեցայ:

Զի հարցանես զիս, հարց զայնոսիկ որ 21
լուանն թէ զինչ խօսեցայ ընդ նոսա.
ահաւանիկ նք զիտեն զինչ ասացի ես:

Իբրև նա զայն ասաց, մի ոմն ՚ի սպա. 22
սաւորացն որ անդ կայր, ած ապտակ
Յիսուսի և ասէ. այդպէս պատասխանի
տաս քահանայապետիդ:

Եւ Յիսուս ասէ ցնա, եթէ չար ինչ 23
խօսեցայ՝ վկայեա վասն չարին, իսկ եթէ
բարի՝ ընդէր հարկանես զիս:

Եւ առաքեաց զնա Սննա կապեալ առ 24
կայիափա քահանայապետ:

Եւ Սիմոն Պետրոս կայր անդ և ջեռ. 25
նոյր. ասեն ցնա, մի թէ և դու յաշա-
կերտաց անտի նորա իցես. նա ուրացաւ
և ասէ թէ չեմ:

Եւ ասէ մի ոմն ՚ի ծառայից քահանայա. 26
պետին աղգական այնորիկ զորոյ զուռնին

- եհատ Պետրոս, ոչ ես իսկ տեսի զքեզ
'ի պարտիզի անդ ընդ նմա :
- 27 Դարձեալ ուրացաւ Պետրոս, և վաղ-
վաղակի հաւ խօսեցաւ :
- 28 Եւ ածեն զՅ'ս'ի վանացն Ապիափայ
յապարանս դատաւորին, և էր այգուց.
և նոքա ոչ մտին յապարանսն, զի մի
պղծեցին, այլ զի ուտիցեն զզատիկն :
- 29 Ել առ նոսա Պիղատոս արտաքս և
ասէ. զի՞նչ չարախօսութիւն մատուցա-
նէք զառնէն զայնմանէ :
- 30 Պատասխանի ետուն և ասեն ցնա. ե-
թէ չէր չարագործ այրն այն, ապա ոչ
մատնէաք զնա քեզ :
- 31 Սսէ ցնոսա Պիղատոս. առէք զնա դուք,
և ըստ ձերոց օրինացն դատեցարուք. ա-
սեն ցնա Հրէայքն, մեզ ոչ է արժան
սպանանել զոք :
- 32 Զի քցի բանն Յ'սի զոր ասաց, նշանա-
կեալ թէ որով մահու մեռանելոց իցէ :
- 33 Եմուտ միւսանգամ յապարանսն Պի-
ղատոս, կոչեաց զՅիսուս և ասէ ցնա.
դո՞ւ ես թագաւորն Հրէից :
- 34 Պատասխանի ետ Յիսուս. 'ի քէն ասես
զայդ եթէ այլք ասացին քեզ զինէն :
- 35 Պատասխանի ետ Պիղատոս. միթէ և ես
Հրէայի իցեմ, ազգն քո և քահանայա-
պետք մատնեցին զքեզ ինձ, զի՞նչ

դործ գործեալ է քո :

Պատասխանի ետ Յիսուս, իմ արքայու 36

Թիւն չէ յայտաշխարհէ. եթէ յաշխարհէ աստի էր արքայու. Թիւնն իմ, սպասաւորքն իմ մարտնչէին արդեօք զի մի մատնեցայց Հրէից. բայց արդ Թաւաւորու. Թիւնն իմ չէ աստի :

Ասէ ցնա Պիղատոս, ապա Թէ այդպէս 37

իցէ, Թագաւոր ոմն ես դու : Պատասխանի ետ Յիսուս. դու ասես Թէ Թագաւոր իցիմ, բայց ես յայդ իսկ ծնեալ եմ, և ՚ի դոյն իսկ եկեալ եմ յաշխարհ, զի վկայեցից ճշմարտու. Թեան. ամենայն որ ՚ի ճշմարտու. Թեան է՝ լսէ բարբառոյ իմոյ :

Ասէ ցնա Պիղատոս, զի՞նչ է ճշմարտու 38

Թիւն. զայս իբրև ասաց, դարձեալ ել առ Հրէայնն և ասէ ցնոսա. ես և ոչ մի ինչ պատճառս գտանեմ ՚ի նմա :

Բայց է ձեր սովորու. Թիւն զի զմի սբ ար 39

ձակեցից ձեզ ՚ի զառկիս. արդ կամիք զի արձակեցից ձեզ զԹագաւորն Հրէից :

Ազաղակեցին ամենեքեան և ասէին, մի 40

զգա, այլ զԲարաբբա. և էր Բարաբբայն այն աւազակ :

ԳԼ. ԺԹ

- 1 Յայնժամ ան Պիղատոս զՅիսուս և
գան Եհար :
- 2 Եւ զինուորացն արարեալ պսակ 'ի փշոց'
Եդին 'ի գլուխ նորա, և զգեցուցին նմա
հանդերձ ծիրանի :
- 3 Եւ գային առ նա, և ասէին . ողջ
էր արքայ Հրէից, և հանէին նմա
ապտակս :
- 4 Եւ դարձեալ Պիղատոս արտաքս և ասէ
ցնոսա . ահա ածեմ զնա արտաքս առ
ձեզ, զի գիտասցիք թէ ես փրաս ինչ 'ի
նմա ոչ գտանեմ :
- 5 Եւ Յիսուս արտաքս, և ունէր պսակ 'ի
փշոց և հանդերձ ծիրանի . և ասէ ցնո-
սա . ահա այրդ ցձեզ :
- 6 Իբրև տեսին զնա քահանայապետքն և
սպասաւորք զաղաղակ բարձին և ասէն,
'ի խաչ հան 'ի խաչ հան զդա . ասէ
ցնոսա Պիղատոս . առէք զդա 'ի ձեզ,
և ձեզէն հանէք 'ի խաչ . զի ես 'ի դմա
փրաս ինչ ոչ գտանեմ :
- 7 Պատասխանի ետուն նմա Հրէայքն,
մէք օրէնս ունիմք, և ըստ օրինաց մե-
րոց պարտի մեռանել . զի զանձն իւր ող
զի Աստուծոյ արար :
- 8 Իբրև լուաւ զբանս զայս Պիղատոս, ա

ուաւել ևս երկեալ :

Եմուտ դարձեալ անդրէն յապարանսն , 9
և ասէ ցՅիսուս . ուստի՞ ետ դու . և Յի-

սուս ոչ ետ նմա պատասխանի :

Ասէ ցնա Պիղատոս . ընդ իս ոչ խօսիս , 10
ոչ գիտես եթէ իշխանութիւն ունիմ
հանել զքեզ 'ի խաչ , և իշխանութիւն
ունիմ արձակել զքեզ :

Պատասխանի ետ Յիսուս . ոչ ունէիր 11
դու իշխանութիւն 'ի վերայ իմ և ոչ մի ,
եթէ ոչ էր տուեալ քեզ 'ի վերուստ .
վասն այնորիկ որ մատնեաց զիս քեզ ,
նորա մեծ մեղք են :

Եւ յայնմանէ Պիղատոս խնդրէր ար- 12
ձակել զնա , և Հրէայքն աղաղակէին
և ասէին . եթէ զդա արձակես՝ չես բա-
րեկամ կայսեր . ամենայն որ որ թա-
գաւոր կոչէ զանձն իւր , հակառակ է
կայսեր :

Իսկ Պիղատոս իբրև լուաւ զբանս զայ- 13
սոսիկ , ած զՅիսուս արտաքս . և նստաւ
'ի վերայ բեմին , 'ի տեղւոջն որ կոչէր
քարայատակ , և եբրայեցերէն Վասպ-
պաթա :

Էր ուրբաթն զատկի , և էր ժամ ի- 14
բրև վեցերորդ , և ասէ ցՀրէայսն . ահա
թագաւորդ ձեր ցձեզ :

Եւ նորա աղաղակէին , բարձ 'ի մէջ 15

բարձ 'ի մէնջ և հան զդա 'ի խաչ. ասէ
ցնտա Պիղատոս, ես զԹագաւորդ ձեր
'ի խաչ հանիցեմ. պատասխանի ետուն
քահանայապետքն, չիք մեր Թագաւոր
բաց 'ի կայսերէ:

16 Յայնժամ ետ զնա 'ի ձեռս նոցա, զի 'ի
խաչ ելանիցէ:

17 Եւ նորա առեալ տանէին զնա. և բար
ձեալ էր ինքնին զխաչափայտն, և երա
նէր 'ի տեղին որ անուանեալ էր դա
դաթան, և կոչէր եբրայեցերէն Պող
գոթա:

18 Ուր և 'ի խաչն խկ հանին զնա, և ընդ
նմա երկուս ևս այլ աստի և անտի, և
'ի միջի զՅիսուս:

19 Գրեաց և տախտակ մի Պիղատոս, և
եդ 'ի վերայ խաչին, և էր գրեալ. Յի
սուս Նազովրեցի Թագաւոր Հրէից:

20 Զայն տախտակ ընթերցան բազումք
'ի Հրէից, զի մօտ էր 'ի քաղաք անդր
տեղին ուր խաչեցան Յիսուս. և էր
գրեալ եբրայեցերէն, դաղմատերէն և
յունարէն:

21 Սքեն ցՊիղատոս քահանայապետքն
Հրէից. մի գրեր Թագաւոր Հրէից,
այլ թէ նա ասաց՝ Թագաւոր եմ
Հրէից:

22 Պատասխանի ետ Պիղատոս. զոր ինչ

գրեցի՝ գրեցի:

Իսկ զինուորքն իբրև հանին 'ի խաչ 23
զՅիսուս՝ առին զհանդերձս նորա և ա-
նարին չորս մասունս, իւրաքանչիւր զի-
րուորի մասն. իսկ զպատմութեանն՝ քան-
զի էր առանց կարանի՝ 'ի վերուստ փոր-
անկեալ ամենեկին.

Ասէն ցմիմեանս, մի պատառեսցուք 24
զայդ, այլ արկցուք վիճակս 'ի վերայ
դորա ում և ելցէ. զի լցցի գիրն որ
ասէ, բաժանեցին զհանդերձս իմ յիւ-
րեանս և 'ի վերայ պատմութեանի իմոյ
վիճակս արկին: Զինուորքն զայս ինչ
գործեցին:

Եւ կային առ խաչին Յիսուսի մայրն 25
նորա, և քոյր մօր նորա Մարիամ կը-
ղէովպայ, և Մարիամ Մագդաղէնացի:
Յիսուս իբրև ետես զմայրն և զաշա- 26
կերան զոր սիրէր, զի կայր մօտ. ասէ
ցմայրն, կին դու՝ ահա որդի քո:

Ապա ասէ ցաշակերան, ահա մայր քո. 27
և յայնմ ժամանակէ առ աշակերան զնա
առ իւր:

Յետ այսորիկ իբրև գիտաց Յիսուս ե- 28
թէ ահա ամենայն ինչ կատարեալ է,
զի կատարեսցի գիրն, ասէ. ծարա-
ւի եմ:

Եւ անդ կայր աման ինչ լի քացախով, 29

և նոցա սպունգ լցեալ քացախով ընդ
լեղևոյ՝ շուրջ եղեալ զմշտկաւ զուսայի
մատուցին ՚ի բերան նորա :

30 Իբրև առ Յիսուս զքացախն հանդերձ
լեղևոյն՝ ասէ . ամենայն ինչ կատարեալ
է . և խոնարհեցուցեալ զգլուխն աւան-
դեաց զողին :

31 Իսկ Հրէայքն քանզի ուրբաթ էր , զի
մի անդէն ՚ի խաչին ագանիցին մար-
մինքն մինչև ցշաբաթն , զի էր օր մեծ-
շաբաթուն այնորիկ . աղաչեցին զՊիղա-
տոս զի խորտակեցեն զբարձս նոցա , և
բարձցին :

32 Եկին զինուորքն և զառաջնոյն խորտա-
կեցին զբարձս , նոյնպէս և զմիւսոյն որ
ընդ նմա ՚ի խաչն ելեալ էր :

33 Բայց իբրև եկին առ Յիսուս և տեսին
զի այն ինչ մեռեալ էր , ոչ խորտակեցին
զբարձս նորա :

34 Այլ մի ոմն ՚ի զինուորացն տիգաւ խո-
ցեաց զկողս նորա , և ել վաղվաղակի
արիւն և ջուր :

35 Եւ որ ետեսն՝ վկայեաց , և ճշմարիտ
է վկայութիւն նորա . և նա գիտէ
թէ ճշմարիտ ասէ , զի և դուք հաւա-
տասջիք :

36 Այս եղև զի լցցի գիրն՝ եթէ ոսկր նորա
մի փշրեցի :

Եւ դարձեալ միւս գիր ասէ , եթէ 37
 հայեացին 'ի նա յոր խոցեցինն :

Յետ այսորիկ աղաչեաց զՊիղատոս 38

Յովսէփ , որ յԱրիմաթեաց էր աշա-
 կերտ Յիսուսի 'ի ծածուկ վասն ասին
 Հրէից , զի բարձցէ զմարմինն Յիսուսի .
 և հրամայեաց Պիղատոս , եկն և եբարձ
 զնա :

Եկն և Նիկողեմոս որ եկեալն էր առ 39

Յիսուս 'ի գիշերի զառաջինն , և եբեր
 զմուռս խառն ընդ հալուէս իբրև լտերս
 հարիւր :

Առին զմարմինն Յիսուսի և պատեցին 40
 կտաւովք խնկովքն հանդերձ , որպէս
 օրէն էր Հրէից պատել :

Եւ էր 'ի տեղւոջն յորում խաչեցաւ 41

պարտէզ , և 'ի պարտիզի անդ գերեզման
 նոր , յորում ոչ ոք երբէք էր եղեալ :

Անդ վասն ուրբաթուն Հրէից զի մծո 42
 էր գերեզմանն եգին զՅիսուս :

ԳԼ Ի

Եւ 'ի միաշաբաթոջն Մարիամ Մագ- 1
 դաղենացի դայ առաւօտուն ընդ արշա-
 լոյսն 'ի գերեզման անդր , և տեսա-
 նէ զվէմն բարձեալ 'ի դրաց գերեզ-
 մանին :

Ապա ընթանայ և դայ առ Սիմոն 2

Պետրոս և առ միւս աշակերտն զոր սիւրերն Յիսուս, և ասէ ցնոսա. բարձին զտէր՝ի գերեզմանէ անտի, և ոչ գիտեմ ուր եղին զնա:

3 Եւ Պետրոս և միւս աշակերտն և զային ՚ի գերեզմանն:

4 Ընթանային երկօրեան ՚ի միասին, և միւս աշակերտն յառաջեաց ընթացաւ վաղագոյն քան զՊետրոս և եկն նախ ՚ի գերեզմանն:

5 Եւ խոնարհեալ տեսանէ զի կային անդ կտաւքն, բայց ՚ի ներքս ոչ եմուտ:

6 Եկն և Սիմօն Պետրոս որ զայրն զինի նորա և եմուտ ՚ի գերեզմանն, և տեսանէ զկտաւան զի կային անդ:

7 Եւ վարչամակն որ էր ՚ի գլուխ նորա՝ ոչ ընդ այլ կտաւան կայր, այլ ուրոյն ծալեալ ՚ի մի կողմն:

8 Յայնժամ եմուտ և միւս աշակերտն, որ եկեալն էր յառաջագոյն ՚ի գերեզմանն, ետես և հաւատաց:

9 Զի չև ևս գիտէին զգիրս թէ պարտ է նմա ՚ի մեռելոց յառնել:

10 Չոգան դարձեալ առ միմեանս աշակերտքն:

11 Բայց Մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին և լայր. և մինչդեռ լայր՝ խոնարհեցաւ ՚ի գերեզմանն,

Եւ տեսանէ երկուս հրեշտակս 'ի սպիւ 12
տակս, զի նստէին մի 'ի սնարից և մի
յանտտից ուր կայր մարմինն Յիսուսի:
Եւ նորա ասէն ցնա. կին դու, զի լաս. 13
ասէ ցնոսա, զի բարձին զտէրն իմ'ի գե-
րեզմանէ աստի, և ոչ գիտեմ ուր եղին
զնա:

Զայս իբրև ասաց, դարձաւ 'ի Թիկուենս 14
կոյս, և տեսանէ զՅիսուս զի կայր. և
ոչ գիտէր Թէ Յիսուս իցէ:

Ասէ ցնա Յիսուս. կին դու, զի լաս, զո՞ 15
խնդրես. նմա այսպէս Թուեցաւ Թէ
պարտիզպանն իցէ, ասէ ցնա. տէր, ե-
Թէ դու բարձեր զնա, ասա ինձ ուր ե-
ղիր զնա, զի ես առից զնա:

Ասէ ցնա Յիսուս, Մարիամ. և նա դար- 16
ձաւ և ասէ ցնա եբրայեցերէն, բաբու-
նի, որ Թարգմանի վարդապետ:

Ասէ ցնա Յիսուս, մի մերձենար յիս, 17
զի չև ևս ելեալ եմ առ հայր իմ. այլ
երթ դու առ եղբարսն իմ, և ասա ցնո-
սա. ելանեմ ես առ հայրն իմ և առ հայր
ձեր, և Աստուածն իմ և Աստուած ձեր:

Քայ Մարիամ Մագդաղենացի և պատ- 18
մէ աշակերտացն եթէ ետես նա զտէր,
և զայս ինչ ասաց ցնա:

Եւ էր երեկոյ 'ի միաշաբաթօջ աւուրն, 19
և դրօք փակելովք ուր էին աշակերտքն

Ժողովեալ վասն ահին Հրէից, եկն Յիսուս և եկաց ՚ի միջի նոցա, և ասէ ցնուսա. ողջոյն ընդ ձեզ:

20 Իբրև զայս ասաց, եցոյց նոցա զձեռսն և զկողս իւր. և խնդացին աշակերտքն իբրև տեսին զտէր:

21 Ասէ ցնուսա դարձեալ. ողջոյն ընդ ձեզ, որպէս առաքեաց զիս հայր իմ՝ և ես առաքեմ զձեզ:

22 Եւ զայս իբրև ասաց, փչեաց ՚ի նոսա և ասէ. առէք հոգի սուրբ:

23 Եթէ ումեք թողուցուք զմեղս՝ թողեալ լիցի նոցա, եթէ զուրուք ունիցիք՝ կալեալ լիցի:

24 Իսկ թովմաս մի յերկոտասանիցն՝ անուանեալն Երկուորեակ, ոչ էր ընդ նոսա յորժամ եկն Յիսուս:

25 Ասէին ցնա այլ աշակերտքն եթէ տեսաք զտէր. և նա ասէ ցնուսա, եթէ ոչ տեսից ՚ի ձեռս նորա զնշան բևեռացն, և արկից զմատունս իմ ՚ի տեղիս բևեռացն, և մխեցից զձեռս իմ ՚ի կողս նորա, ոչ հաւատամ:

26 Եւ յետ ութ աւուր դարձեալ էին ՚ի ներքս աշակերտքն, և թովմաս ընդ նոսա. գայ Յիսուս դրօքն փակելովք, և եկաց ՚ի միջ և ասէ. ողջոյն ընդ ձեզ:

27 Ապա ասէ ցթովմաս. բեր զմատունս

քո և արկ այսր, և տես զձեռս իմ, և
բեր զձեռն քո՝ և մխեա՛ի կողս իմ,
և մի՛ լինիր անհաւատ, այլ հաւատա-
ցեալ:

Պատասխանի ետ Թովմաս և ասէ ցնա. 28
տէր իմ և Աստուած իմ:

Ասէ ցնա Յիսուս. այդ զի տեսերդ զիս 29
և հաւատացեր, երանի որոց ոչ իցէ տե-
սեալ և հաւատացեն:

Բազում և այլ նշանս արար Յիսուս ա- 30
ռաջի աշակերտաց իւրոց, որ ոչ է գրեալ
ի գիրս յայսմիկ:

Այլ այս այնչափ ինչ գրեցաւ զի հաւա- 31
տացէք եթէ Յիսուս Քրիստոս է որ-
դի Աստուծոյ. և զի հաւատայցէք, և
զկեանսն յաւիտենականս ընդունիցիք
յանուն նորա:

ԳԼ ԻԱ

Յետ այսորիկ դարձեալ յայտնեաց 1
զանձն իւր Յիսուս աշակերտացն իւրոց
առ ծովեզերքն Տիբերեայ, և յայտ-
նեաց այսպէս:

Իին ՚ի միասին Սիմոն Պետրոս և 2
Թովմաս անուանեալն Երկուորեակ, և
Նաթանայէլ որ ՚ի կանայ Փաղկեացոց՝
և որդիքն Զեբեդեայ, և այլք յաշա-
կերտաց անտի երկու:

- 3 Ասէ ցնոսա Սիմոն Պետրոս, երթամ ձուկն որսալ. ասէն ցնա, գամք և մեք ընդ քեզ. գնացին և մտին ՚ի նաւ, և յայնմ գիշերի կալան և ոչ ինչ:
- 4 Իբրև այդ եղև՝ կայր Յիսուս յեզր ծովուն, բայց ոչ ծանեան աշակերտքն թէ Յիսուս իցէ:
- 5 Ասէ ցնոսա Յիսուս. մանկունք, միթէ ունիք ինչ ուտելոյ. պատասխանի ետուն և ասէն ցնա, ոչ:
- 6 Ասէ ցնոսա. արկէք յաջակողմն նաւին զուռկանդ և գտանիցէք. արկին, և ոչ կարէին ձգել ՚ի բազմութենէ անտի ձկանցն:
- 7 Ասէ աշակերտն այն զոր սիրէրն Յիսուս յՊետրոս, տէր է այն: Սիմոն Պետրոս իբրև լուաւ թէ տէր է, արկաւ զիւրև զսփածանելին՝ քանզի մերկ էր, և ընկէց զինքն ՚ի ծովն:
- 8 Եւ այլ աշակերտքն նաւաւն իսկ գային, քանզի չէին հեռի ՚ի ցամաքէն. այլ իբրև երկերիւր կանդնաւ, քարչէին զգործին հանդերձ ձկամբն:
- 9 Իբրև ելին ՚ի ցամաք, տեսանէն կրակետղ կայծականց, և ձուկն մի ՚ի վերայ և հաց:
- 10 Ասէ ցնոսա Յիսուս. բերէք ՚ի ձկանց այտի զոր դուքդ կալարուք այժմիկ:

Եմուտ Սիմոն Պետրոս, և ձգէր ըզ- 11
գործին 'ի ցամաք լի մեծամեծ ձը-
կամբք, հարիւր յիսուն և երիւք. և
այնչափ ինչ կայր և ոչ պատառեցաւ
գործին:

Ասէ ցնոսա Յիսուս, եկայք ճաշեցէք. 12
և ոչ որ յաշակերտացն իշխէր հարցա-
նել թէ դու ո՞վ ես, զի գիտէին թէ
տէրն է:

Գայ Յիսուս և առնու զհացն և տայ 13
նոցա, նոյնպէս և զձուկնն:

Չայս երիցս անգամ երևեցաւ Յիսուս 14
աշակերտացն յարուցեալ 'ի մեռելոց:

Եւ իբրև ճաշեցին, ասէ ցՍիմոն Պետ- 15
րոս Յիսուս. Սիմոն Յովնանու, սիրէս
զիս առաւելքան զդոսա. ասէ ցնա, այո
տէր, և դու գիտես զի սիրեմ զքեզ.
ասէ ցնա, արածեա զգառինս իմ:

Գարձեալ ասէ ցնա, Սիմոն Յովնանու 16
սիրէս զիս. ասէ ցնա, այո տէր, և դու
գիտես զի սիրեմ զքեզ. ասէ ցնա, ա-
րածեա զոչխարս իմ:

Ասէ ցնա երիցս անգամ. Սիմոն Յովնա 17
նու սիրէս զիս. տրտմեցաւ Պետրոս
զի ասացն ցնա երիցս թէ սիրես զիս.
և ասէ ցնա. տէր, դու զամենայն գի-
տես և դու իսկ զամենայն ճանաչես, և
եթէ սիրեմ զքեզ. ասէ ցնա Յիսուս,

արածեալ զոչխարս իմ:

- 18 Ամէն ամէն ասեմքեզ, զի մինչ մանուկն էիր, անձամբ անձին դօտի ածելիր և երթայիր յի և կամէիր, և յորժամ ծերասցիս, ձեռս'ի վեր կալցես. և այլք ածցենքեզ դօտի, և տարցին ուր ոչն կամիցիս:
- 19 Զայս ասաց նշանակեալ թէ որով մահու հու փառաւոր առնիցէ զՍտուած. և զայս իբրև ասաց, ասէ ցնա. եկ զկնի իմ:
- 20 Գարձաւ Պետրոս և տեսանէ զաշակերտն զոր սիրէր Յիսուս, զի երթայր զկնի. որ և անկաւ զլանջօքն նորա և աւսէ. տէր, սիլ է որ մատնելոցն է զքեզ:
- 21 Գնա տեսեալ Պետրոսի, ասէ ցՅիսուս. տէր, իսկ սա զի:
- 22 Սսէ ցնա Յիսուս. եթէ կամիմ զի կացցէ դա՛ մինչև ես գամ. քեզ զի փոյթ է, դու եկ զկնի իմ:
- 23 Եւ ել բանս այս յեղբարս և համարեցան թէ աշակերտն այն ոչ մեռանիցի. և ոչ ասաց նմա Յիսուս եթէ ոչ մեռանիցի, այլ թէ կամիմ ես թէ կացցէ դա՛ մինչև ես գամ:
- 24 Այս աշակերտ է որ վկայէ վասն այսոցիկ, որ և գրեացն իսկ զայսոսիկ. և գիտեմք եթէ ճշմարիտ է վկայութիւնն նորա:

Բայց է և այլ ինչ բազում զոր արար 25
 Յիսուս, զոր եթէ գրեալ էր մի ըստ
 միոջէ, կարծեմ թէ և ոչ աշխարհս
 բաւական էր տանել զգիրսն որ թէ
 գրեալ էին:

ՎԱԽՃԱՆ

ՍՐԲՈՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԱՅ

Յ Ո Ւ Յ Ա Կ Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն Ա Յ

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ, ՏԱՃԱՐԻ, ԻԻՂԱԲԵՐԻՅ,
ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՆԴՍՍԱՆԻ.
ՈՐՊԱՇՏԻՆ Ի ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ
ԱՂԹԻՅ ԸՍՏ ՁԱՅՆԻՆ

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն Ք Հ Ա Ն Գ Ս Տ Ե Ա Ն

Ի Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս

ԴԼ ԺԾ. 25. Յայնմ ժամանակի: զ. 30. Իմ փոքրոգի:
ԴԼ ԺԿ. 36. Յայնժամ թողեալ: զ. 52. զնոր և զհին:
ԴԼ ԽԾ. 18. Եւ այգուցն իբ: զ. 32. հաւատաւ նմա:
ԴԼ ԽԷ. 31. Եւ յորժամ եկես: զ. 46. յաւիտենականս:

Ի Մ Ա Ր Կ Ո Ս

ԴԼ Կ. 1. Գարձեալ սկսաւ: զ. 9. լսելոյ՝ լուիցէ:
ԴԼ Կ. 26. Եւ առեր՝ այսպէս: զ. 34. մեկնէր զնմ:
ԴԼ ԺԿ. 24. Այլ յաւուրսն յայ: զ. 31. անցանիցեն:
ԴԼ ԺԿ. 32. Այլ զն աւուրն: զ. 37. արթուն կացէք:

Ի Ղ Ո Ի Կ Ա Ս

ԴԼ Թ. 10. Գարձան առաքեալքն: զ. 17. սակառի:
ԴԼ ԺԸ. 32. Մի երկն: զ. 48. պահանջեցեն՝ ի նմանէ:
ԴԼ ԺԹ. 3. Զիցլ կացէք. զ. 10. աննէլ՝ արարաք:
ԴԼ ԽԾ. 27. Եւ յայնժամ տեսց: զ. 38 լսել՝ ի նմանէ:

Ի Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն Է Ս

- ԴԼ. Ը. 13. Եւ էր մերձ զա : վ. 22. զոր ասաց Յն :
 ԴԼ. Կ. 19. Պատասխանի եա : վ. 23. զառաքիչն նորա :
 ԴԼ. Կ. 24. Ամէն ամէն ասեմ : վ. 30. առաքեացն զիս :
 ԴԼ. ԺԸ. 24. Ամէն ամէն ասեմ ձեզ : վ. 26. հայրն իմ :

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն Ք Տ Ա Ճ Ա Ր Ի

Ի Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս

- ԴԼ. ԻԿ. 1. Եւ ելեալ ար : վ. 51. կրճեղ ատամանց :

Ի Մ Ա Ր Կ Ո Ս

- ԴԼ. ԺԿ. 1. Եւ յեւանեւն նր : վ. 37. արթուն կացեք :

Ի Ղ Ո Ի Կ Ա Ս

- ԴԼ. ԻԿ. 5. Եւ յասել ոմանց : վ. 38. լեւլ'ի նմանէ :

Ի Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն Է Ս

- ԴԼ. ԺԿ. 19. Ամէն ամէն : վ. ԺԿ. 13. հայր յորդի :

Կ Ա Ս

- ԴԼ. Ժ. 22. Եղևն յայնժամ նա : վ. 42. 'ի նա անդ :

ԱԻԵՏԱՐԱՆՔ Ի ԻՂԱԲԵՐԻՑ

Ի ՄԱՏԹԷՈՍ

ԴԼ ԽԵ. 1. Եւ յերեկոյի շա. վ. 20. կործ աշխարհի:

Ի ՄԱՐԿՈՍ

ԴԼ ԺԷ. 42. Եւ իբրև երեկ: վ. ԺԵ. 8 զի երկնէին:

Ի ՂՈՒԿԱՍ

ԴԼ ԽԶ. 50. Եւ ահա այր յի: վ. ԽԶ. 12. զինչ եղև:

Ի ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ԴԼ ԺԹ. 38. Յետ այտորիկ: վ. Խ. 18. ինչ առայց յնա:

ԱԻԵՏԱՐԱՆՔ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

Ի ՄԱՏԹԷՈՍ

- ԴԼ Դ. 23. Եւ շրջէր Յն: վ. 25. և բժշկեաց զնոսա:
 ԴԼ Ե. 1. Այլ իբրև էջ'ի ըն: վ. 17. մեր եբարձ:
 ԴԼ Ե. 28. Եւ իբրև անց: վ. 34. ոահմանաց նոցա:
 ԴԼ Թ. 1. Եւ մտեալ'ի նաւ' անց: վ. 8. մարդկան:
 ԴԼ Թ. 18. Մինչդեռ նա: վ. 26. երկիրն ընդ այն:
 ԴԼ Թ. 27. Եւ մինչդեռ: վ. 34. հանէ գա զգևս:
 ԴԼ ԺԲ. 9. Եւ զնացեալ ան: վ. 14. կորուսցեն զնա:
 ԴԼ ԺԲ. 22. Յայնժամ մա: վ. 37. պարտաւորեացիս:
 ԴԼ ԺԴ. 22. Եւ ստիպեաց զաղ: վ. 36. փրկեցան:
 ԴԼ ԺԵ. 21. Եւ ելեալ ան: վ. 31. առնէին զիծ ինքի:
 ԴԼ ԺԶ. 14. Եւ իբրև ե: վ. 20. աղօթիւք և պահօք:
 ԴԼ Խ. 29. Եւ յերանենն նոցա: վ. 34. զհետ նորա:

Ի Մ Ա Ր Կ Ո Ս

- ԴԼ ան. 21. Եւ մտանեն 'ի Կափ: զ. 34. զնա թէ Քնն է:
 ԴԼ ան. 35. Եւ ընդ այդն ընդ: զ. 45. յամ կողմանց:
 ԴԼ Թ. 1. Եւ մտեալ դար. զ. 12. Երբէք ոչ տեսաք:
 ԴԼ Գ. 1. Եւ եմուտ միւսանգամ: զ. 5. ձեան նորա:
 ԴԼ Դ. 7. Իսկ Յն աշակեր: զ. 12. առնիցեն զնա:
 ԴԼ Ե. 1. Եւ եկն յայնկոյս: զ. 20. զարմանային:
 ԴԼ Ե. 21. Եւ իբրև անց Յն: զ. 43. նմա ուտել:
 ԴԼ Զ. 53. Եւ իբրև ան: զ. 56. մերձեցանն՝ վրկեցան:
 ԴԼ Է. 24. Եւ անտի յար: զ. 30. զնէր 'ի մահիծա:
 ԴԼ Ը. 31. Եւ ելեալ միւ: զ. 37. Եւ համերց խօսել:
 ԴԼ Թ. 22. Գան 'ի Բեթա: զ. 26. ասիցես 'ի շինին:
 ԴԼ Թ. 13. Եւ եկեալ առ ա: զ. 28. Եւ աղօթիւք:
 ԴԼ Ժ. 46. Եւ դան յԵրիբ: զ. 52. 'ի ճանապարհին:

Ի Ղ Ո Ի Կ Ա Ս

- ԴԼ Դ. 31. Եւ. էջ 'ի Կափառնա: զ. 42. Թէ Քնն է:
 ԴԼ Ե. 12. Եւ եղև 'ի հա: զ. 16. կայր յաղօթա:
 ԴԼ Ե. 17. Եւ եղև 'ի միւս: զ. 26. նոր նշան:
 ԴԼ Զ. 1. Եւ եղև 'ի շա: զ. 11. առնիցեն Յնի:
 ԴԼ Է. 1. Եւ իբրև կա: զ. 10. հիւանդ բժշկեալ:
 ԴԼ Ը. 11. Եւ եղև 'ի զ. 23. զայթաղեցի յիս:
 ԴԼ Թ. 22. Եւ եղև 'ի միւս: զ. 39. արար նմա Յն:
 ԴԼ Թ. 40. Եւ իբրև դար: զ. 57. որ ինչ եղևն:
 ԴԼ Թ. 37. Եւ եղև 'ի զա: զ. 44. մեծամեծացն Այ:
 ԴԼ Ժան. 14. Եւ հանէր զև մի: զ. 23. ընդ իսցրուէ:
 ԴԼ ԺԳ. 10. Եւ ուտու: զ. 17. գործէին 'ի նմանէ:
 ԴԼ ԺԴ. 1. Եւ եղև 'ի մտա: զ. 6. պիտիմի առ այն:
 ԴԼ ԺԵ. 11. Եւ եղև մինչ: զ. 19. կեցուցին դքեղ:
 ԴԼ ԺԶ. 35. Եւ եղև 'ի մօ: զ. 43. օրհնութիւն Այ:

Ի Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն Է Ս

- ԴԼ. Դ. 46. Եկն դարձեալ ՚ի Կա: Վ. 54. ՚ի Գալիլեա:
 ԴԼ. Է. 1. Յեա այսորիկ: Վ. 18. առնէր զանձն Այ:
 ԴԼ. Թ. 1. Եւ մինչդեռ ան: Վ. 38. եպագ նմա:
 ԴԼ. ժ. 1. Եւ էր ոմն հիւ: Վ. 46. զոր արարն Յն:

ԱԻԵՏԱՐԱՆԻ ԱՆԴԱՍՏԱՆԻ

Ի Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս

- ԴԼ. Խ. 27. Ձի որպէս լեայ: Վ. 35. իմ մի անցեկն:
 ԴԼ. Խ. 35. Եւ հանեալ: Վ. 50. արձակեաց զողին:
 ԴԼ. Խ. 50. Եւ Յն դարձեալ: Վ. 61. գերեզմանին:

Ի Մ Ա Ր Կ Ո Ս

- ԴԼ. Ճ. Եւ 22. ածեն զնա: Վ. 37. և եհան զողի:

Ի Ղ Ո Ի Կ Ա Ս

- ԴԼ. Խ. 32. Ածին և այլերկ: Վ. 46. եհան զողի:

Ի Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն Է Ս

- ԴԼ. Դ. 13. Եւ ոչ որ ել յերկ: Վ. 21. զոր ծեցան:
 ԴԼ. Ճ. 16. Յայնժամ եա Վ. 22. գրեցի՛ գրեցի:
 ԴԼ. Ճ. 25. Եւ կային: Վ. 30. աւանդեաց զողին:

1000000000

1000000000
1000000000
1000000000
1000000000
1000000000

1000000000

1000000000

1000000000
1000000000
1000000000
1000000000

1000000000

1000000000
1000000000

1000000000

1000000000
1000000000

1000000000

1000000000
1000000000
1000000000
1000000000

Յո-ղարկա-ար-թիւ

Ա-Է-ր-պ-ու-ր-է

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու
Տէրն մեր Յիսուս Զրիստոս ասէ.
Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ'ըսեմ Յեզի,
եթէ ցորենի հատիկը հողին մէջ չիյնայ
ու չմեռնի՝ ինքը մինակ կը մնայ. իսկ
եթէ մեռնի՝ շատ արդիւնք կու տայ: Ով
որ կը սիրէ իր անձը՝ պիտի կորսնցնէ
զայն. եւ ով որ կ'ատէ իր անձը այս
աշխարհիս մէջ՝ յաւիտենական կեանքին
համար պիտի պահէ զայն: Եթէ մէկը ու-
զէ ինձի ծառայել՝ իմ ետեւէս թող զայ,
եւ ուր որ ես եմ՝ իմ ծառաս ալ հոն պիտի
պիտի ըլլայ: Եթէ մէկը ծառայէ ինձի՝
չայրս պիտի պատուէ զայն:

Կանեաց աւետարան
Ը. Մոտթէոսի

Տէրն մեր Յիսուս Զրիստոս

երբ Յս աւարտեց այս խօսքերը,
մեկնեցաւ Քալիլիայէն եւ եկաւ Հրէաստա-
նի սահմանները, Յորդանանու միւս կողմը:
իր ետեւէն բազմաթիւ ժողովուրդ զնաց եւ
հոն բժշկեց զանոնք: Փարիսեցիները մօտե-
նալով անոր, կը փորձէին եւ կ'ըսէին.
Օրինաւո՞ր է մարդուն ոեւէ պատճառով իր
կինը արձակել: Յս պատասխանեց. Չէ՞ք
կարդացած որ Արարիչը սկիզբէն արու եւ
էգ ստեղծեց զանոնք եւ ըսաւ. ասոր համար
մարդ իր հայրն ու մայրը պիտի թողու եւ
իր կնոջ ետեւէն պիտի երթայ: Եւ երկուքը
պիտի ըլլան մէկ մարմին. ուրեմն այլեւս
երկու չեն, այլ մէկ մարմին: Ուստի ինչ
որ Աստուած միացուց, մարդը թող չբաժնէ:

